YENİ BAŞLAYAN VE ORTA DÜZEY ÖĞRENCİLER İÇİN
SIFIRDAN KENDİ KENDİNE İNGİLİZCE

İNGİLİZCEDE ZAMANLAR VE CÜMLE KURULUŞLARI 1

Ertan Ardanancı

A SELF - STUDY ENGLISH GRAMMAR BOOK
FOR ELEMENTARY AND INTERMEDIATE LEVELS

İNKILÂP

9. BASKI

YENİ BAŞLAYAN ve ORTA DÜZEY
ÖĞRENCİLER İÇİN SIFIRDAN
KENDİ KENDİNE İNGİLİZCE

İNGİLİZCEDE ZAMANLAR ve CÜMLE KURULUŞLARI 1. CİLT

(GÖZDEN GEÇİRİLMİŞ VE
GENİŞLETİLMİŞ BASKI)

A Self-Study
English Grammar Book
For Elementary and Intermediate Levels

Ertan ARDANANCI

İNKILÂP

İngilizce'de Zamanlar ve Cümle Kuruluşları

© 2003, Ertan Ardanancı
© *2003, İnkılâp Kitabevi*
Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Bu kitabın her türlü yayın hakları Fikir ve Sanat Eserleri Yasası gereğince İnkılâp Kitabevi Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye aittir.

Kapak Tasarım: Hakan Bektaş

Dizgi: Gülizar Çilliyüz
Düzelti: Ertan Ardanancı

ISBN 13: 978-975-10-1088-9

07 08 09 10 13 12 11 10 9

Baskı
İNKILÂP KİTABEVİ BASKI TESİSLERİ

İNKILÂP
Çobançeşme Mah. Sanayi Cad. Altay Sk. No. 8
34196 Yenibosna - İstanbul
Tel : (0212) 496 11 11 (Pbx)
Fax : (0212) 496 11 12
posta@inkilap.com

www.inkilap.com

ÖNSÖZ

"İngilizcede Zamanlar ve Cümle Kuruluşları" (I. Cilt) İngilizce öğrenen bir kişinin kendi kendine çalışarak, İngilizce düzeyini geliştirmesini sağlayacak bir biçimde hazırlanmıştır.

Konu anlatımlarına sıfırdan başlanılan kitapta, her konunun kutu içine yerleştirilmesiyle oluşmuş bir sınıflandırma yöntemi kullanılmıştır. Bu şekilde konuların daha rahat anlaşılabilmesi hedeflenmiştir. Ayrıca her konudan sonra uygulanan alıştırmalarla konuların pekiştirilmesi ve tekrarı sağlanmıştır. Gramer konularının sonunda temel dilbilgisi seviyesini ölçen testler verilmiştir. Bu testlerle temel hedeflerin oturup oturmadığı ölçülmektedir.

Dilbilgisi konularına ek olarak noktalama ve büyük harf kullanımı ile ilgili açıklamalar örneklerle birlikte verilmiştir. Daha sonra mektup yazım teknik ve örneklerine geçilmiş, bu formatlarla yazışma modelleri sizler için ilave olarak sunulmuştur.

Ertan ARDANANCI

CONTENTS / İÇİNDEKİLER

Sayfa

PART I

- Parts of speech (Söz Bölükleri) 9
- Personal pronouns - personal objects (Kişi Zamirleri - Kişi Nesneleri) 12
- Possessive adjectives (İyelik Sıfatları) 16
- Possessive pronouns (İyelik Zamirleri) 18
- Reflexive pronouns (Dönüşlü Zamirler) 21
- Question words (Soru Kelimeleri) 24
- Demonstrative adjectives (İşaret Sıfatları) 29
- Demonstrative pronouns (İşaret Zamirleri) 30
- Nouns (İsimler) 32
- Plurals (Çoğul Yapma) 33
- Possessive case (İyelik Yapısı) 36
- Countable and mass nouns (Sayılabilir ve Sayılamayan İsimler) 38
- Articles (Tanımlıklar)- a/an, the 40
- Quantity Expressions (Miktar İfadeleri) 48
  Some of, a lot of, every, each, a few/few, a little/little,
  some, any, much, many, a lot of, how many, how much, other - another,
  others, the other(s), either, neither, both
- Imperative form (Emir Cümleleri) 55

PART II TENSES IN ENGLISH

- **The present continuous tense** 57
- **The simple present tense** 62
- **The simple future tense** 73
- **Going to (near) future tense** 78
- **The simple past tense** 82
- **The present perfect tense** 87
- **The past continuous tense** 95
- **The present perfect continuous tense** 100
- **The past perfect tense** 105
- **The past perfect continuous tense** 109
- **The future continuous tense** 113
- **The future perfect tense** 117

- **The future perfect continuous tense** 121

PART III

- There is / There are 125
- Tag endings (Eklenti Soruları) 127
- Adverbs (Zarflar) 130

PART IV

- Modal Auxiliary Verbs (Çekimsiz Fiiller / Kip Belirteçleri) 131
  can, could, be able to, could have verb3, may, might, may have verb3,
  might have verb3, will, would, should, should have verb3, ought to,
  ought to have verb3, must, must not (mustn't), can't, must have verb3/can't
  have verb3, have to/has to, don't have to/doesn't have to/didn't have to,
  had to, would('d) rather/sooner, need, needn't, needn't have verb3,
  had better, used to, be used to/be accustomed to, get used to/get accustomed to

PART V

- Comparative degree (Üstünlük Derecesi) 175
- Superlative degree (En üstünlük Derecesi) 178
- Equality in adjectives (Sıfatlarda Eşitlik) 181
- Comparison of nouns (İsimlerin Karşılaştırılması) 182
- Repetition of comparatives 183
- Double comparatives 184

PART VI

- Prepositions (Edatlar) 185
- Prepositions of time (Zaman Edatları) 187
- Prepositions of direction and motion (Yön ve Hareket Edatları) 189
- Prepositions of place and position (Yer ve Durum Edatları) 191
- Prepositions of reason and purpose (Sebep ve Amaç Edatları) 196
- Prepositions of style (Tarz Edatları) 197
- Various prepositions (Çeşitli Edatlar) 198

PART VII

- The passive voice (Edilgen Çatı) 204
- Passive voice with indefinite subjects
  (Belirsiz/Boş Öznelerle Kullanılan Edilgen Çatı) 212

- The causative (Ettirgen çatı) 215

PART VIII

- Adjectives (Sıfat Türleri) 219
(Sıfatlarla İlgili Kalıplar: linking verbs + adjectives, be adjective to verb, too adjective to verb, be adjective enough to verb)
- Adjectival clauses/Relative clauses (Sıfat Cümlecikleri) 222
- Expressions of quantity in adjectival clauses (Sıfat Cümleciklerinde Miktar İfadeleri) 230
- Reduction in adjectival clauses (Sıfat Cümleciklerini Kısaltma) 231

PART IX

- Noun clauses (İsim Cümlecikleri) 235
- Ever words 240
- Subjunctive clauses (Dilek Şart Kipi) 244
- Indirect speech / Reported speech (Dolaylı Anlatım) 245
- Special introductory verbs (Özel Giriş Fiilleri ile Dolaylı Anlatım) 257
- Imperatives in reported speech 258

PART X

- Adverbial clauses (Zarf Cümlecikleri) 262
- Adverb clauses of time (Zaman Zarfı Cümlecikleri) 263
- Adverb clauses of cause and effect (Neden ve Sonuç Zarfı Cümlecikleri) 268
- Reduction of adverb clauses to modifying phrases (Zarf Cümleciklerinin Tanımlayıcı İfadelere Dönüştürülmesi) 272
- Clauses of result (Sonuç Cümlecikleri) 273
- Adverb clauses of opposition (Zıtlık Zarfı Cümlecikleri) 277
- Adverb clauses of condition (Koşul Zarfı Cümlecikleri) 282
- Conditional clauses - IF clauses (Şartlı Cümlecikler) 286
- Wish clauses (Dilek Cümlecikleri) 291
- As if / As though 294
- The gerund (İsim Fiil) 296
- The infinitive (Mastar Fiil) 300
- Participles 305

PART XI

- TEST YOURSELF (Temel Gramer Bilgisi Testleri) 306
- KEY TO TEST YOURSELF (Cevap Anahtarı) 358

PART XII

- Key to Exercises (Alıştırmaların Anahtarı) 360

PART XIII

- Phrasal Verbs (Deyim İfadeleri) 402
- Irregular Verbs (Düzensiz Fiiller) 407

PART XIV

- Rules for Punctuation and Capitalization (Noktalama ve Büyük Harf Kullanım Kuralları) 410

PART XV

- Letter Writing (Mektup Yazma Kuralları) 418
- Example Letters (Mektup Örnekleri) 423
Kalem Arkadaşına Mektup Yazma 423
Biyografi Yazma 424
İş Başvuru Mektupları 425
Résumé (Özgeçmiş) - CV Yazma 427
Teselli ve Başsağlığı Mektupları 429
Resmi Davetiyeler 430
Gayri Resmi Davetiyeler 432
Kutlama Mektupları 433
Özür ve Açıklama Notları 434
Teşekkür Mektupları 434
Rica Mektupları 435
Şikayet Mektupları 437
Gazete İlânları 438

PART I PARTS OF SPEECH

SUBJECT (Özne)	Özne fiili yapan (doer) veya gerçekleştiren kişi ya da şeydir. Cümlenin başında bulunur. **Brian** is listening to music. "Brian müzik dinliyor." cümlesinde, **Brian** cümlenin öznesidir ve müzik dinleme eylemini gerçekleştirmektedir.
VERB (Fiil/Eylem)	Cümlede iş, hareket ve eylem bildiren kelimedir. Özneden sonra kullanılır. Brian **is listening** to music. Bu cümlede **is listening** cümlenin fiilidir; **(is)** yardımcı fiil ve **listening** ana fiildir. (to) listen (dinlemek) (to) drink (içmek) Yukarıdaki iki örnekte görüleceği gibi, fiillerin önündeki **to**, Türkçede fiilin sonuna -mek, -mak eklerinin gelmesini sağlar. Fiillerin yalın şekli cümle içinde değişik zamanlara göre şekil değiştirir. Örneğin: **to eat:** ate, will eat, etc. (yedim, yiyeceğim vb.).
OBJECT (Nesne)	Öznenin yaptığı fiilden doğrudan etkilenen kelime ya da kelimelerdir. Nesne fiilden sonra kullanılır. Cümlede nesneyi bulmak için özneye **what** (ne) ya da **who** (kimi/kime) soruları yöneltilir. John: **What** are you doing? *Ne yapıyorsun?* Adam: I am writing **a letter** to my friend. *Arkadaşıma mektup yazıyorum.* Mary: **Who** did you visit yesterday? *Dün, kimi ziyaret ettin?* Sue: I visited **my grandmother**. *Büyük annemi ziyaret ettim.*
NOUN (İsim/Ad)	Canlı, cansız varlıklar ve soyut ifadeleri adlandıran kelimelere isim denir. Evrende herkesin ve herşeyin bir adı vardır. "The **teacher** is teaching **English** now." Bu cümlede **teacher** ve **English** kelimeleri isimdir. İsimler tekil, çoğul, sayılabilen, sayılamayan, soyut, cins, özel vb. şekillerde bulunur.

PRONOUN (Zamir/Adıl)	Cümlede ismin yerini tutan ve ismin yerine kullanılan kelimelere denir. Jack He (O) - erkek Catherine She (O) - bayan Jack/**He** is sitting on the chair. Catherine/**She** is cooking the meal.
ADJECTIVE (Sıfat/Ön ad)	Varlıkların durumunu, şeklini, biçimini, miktarını, sayısını, rengini, kime ait olduklarını, kısacası nasıl olduklarını gösteren kelimelerdir. İsmin önünde veya **be** (am, is, are, was, were, etc.) fiilinden sonra kullanılır. - This is a **difficult** question. *Bu zor bir sorudur.* **Difficult:** zor/betimleme sıfatı. - I want **two** shirts. *İki gömlek istiyorum.* **Two:** İki/sayı sıfatı. - **My** car is **white**. *Arabam beyazdır.* **My:** benim / iyelik sıfatı. **White:** beyaz/betimleme sıfatı.
ADVERB (Zarf/Belirteç)	Cümlede fiilin nasıl ve ne şekilde yapıldığını gösteren ve ayrıca sıfatı niteleyerek anlamını güçlendiren kelimelere denir. Zarflar yer, yön, zaman, sebep ve tarz açılarından niteleme yapar. Cümlenin değişik yerlerinde kullanılabilirler. He is speaking **carefully**. **Carefully:** dikkatli bir şekilde / tarz zarfı I finished my homework **two hours ago.** **Two hours ago:** iki saat önce/zaman zarfı
PREPOSITION (Edat/İlgeç)	Tek başına çoğu zaman anlamı olmayan ve tek başına genellikle kullanılmayan edatlar, cümlede kelimeler arasında çeşitli açılardan ilgi kurup, anlam tamamlaması yapar. Türkçede sözcüklerin sonlarında, İngilizcede ise sözcüklerin önlerinde kullanılır. The book is **on** the table. *Kitap masanın üstündedir.* **On:** üstünde I always travel **by** bus. *Ben daima otobüs ile seyahat ederim.* **By:** ile **By bus:** edat ifadesi (prepositional phrase)
SENTENCE (Cümle/Tümce)	Tam bir düşünce bildiren ve anlam bütünlüğüne sahip kelime ya da kelimeler grubudur. Düz bir cümle **özne+fiil+nesne** sırasında kurulur. I am learning English. *İngilizce öğreniyorum.* Come here! (Imperative) *Gel buraya!* (Emir cümlesi)

EXERCISE 1

Aşağıdaki cümlelerde altı çizili kelimelerin cümle içindeki görevlerini bulunuz. Daha sonra cümlenin karşısında verilen parantez içine yazınız.

Örnek:

John is a student. (*verb/fiil*)

1. John likes English. (_____)
2. He is a doctor. (_____)
3. I go to school. (_____)
4. This is a long river. (_____)
5. The tea is too hot. (_____)
6. Write it with a pen. (_____)
7. He is walking slowly. (_____)
8. They are playing football now. (_____)
9. This is a sentence. (_____)
10. I finished my homework an hour ago. (_____)
11. I like travelling by car. (_____)
12. We waited at the bus stop. (_____)
13. Her hair is black. (_____)
14. It is drinking its milk. (_____)
15. Ahmet and Ali are brothers. (_____)
16. I informed the event by telephone. (_____)
17. The students are in the classroom. (_____)
18. Sit down. (_____)
19. He has got a red shirt. (_____)
20. They have got a big ball. (_____)
21. We are students. (_____)
22. We ate our lunch at 12.30. (_____)
23. She did her homework last night. (_____)
24. They will take photographs. (_____)

PERSONAL PRONOUNS - PERSONAL OBJECTS

PERSONAL PRONOUNS Şahıs / Kişi Zamirleri	I	(Ben)	I. Tekil şahıs
	You	(Sen)	II. Tekil şahıs
	He/She/It	(O)	III. Tekil şahıs
	We	(Biz)	I. Çoğul şahıs
	You	(Siz)	II. Çoğul şahıs
	They	(Onlar)	III. Çoğul şahıs

PERSONAL OBJECTS Şahıs / Kişi Nesneleri	me	(beni, bana)
	you	(seni, sana)
	him/her/it	(onu, ona)
	us	(bizi, bize)
	you	(sizi/size)
	them	(onları, onlara)

Personal Pronouns özne pozisyonunda cümlenin başında ve isimlerin yerine kullanılır.

Personal Objects nesne pozisyonunda cümlenin ortasında ya da sonunda ve genellikle fiilden sonra kullanılır.

PERSONAL PRONOUNS

Örnekler:

I study English. (I)
Ben, İngilizce çalışırım.

You are speaking fast. (You)
Sen, hızlı konuşuyorsun.

He teaches English. (He)
O, İngilizce öğretir.

She is making a cake. (She)
O, kek yapıyor.

It is sleeping now. (It)
O, şimdi uyuyor.

We are studying grammar. (We)
Biz, dilbilgisi çalışıyoruz.

You are learning English. (You)
Siz, İngilizce öğreniyorsunuz.

They are doctors. (They)
Onlar, doktordur.

PERSONAL OBJECTS

The students are listening to **me.** (me)
Öğrenciler beni dinliyor.

I will call **you.** (you)
Seni arayacağım.

Mary is speaking to **him.** (him)
Mary onunla konuşuyor.

Did you see **her**? (her)
Onu gördün mü?

I like **it.** (it)
Ondan hoşlanıyorum.

He called **us** yesterday. (us)
O, dün bizi aradı.

I will teach **you** English this year. (you)
Size bu yıl İngilizce öğreteceğim.

I didn't see **them.** (them)
Onları görmedim.

He:	Erkekler için "O" anlamındadır.
She:	Bayanlar için "O" anlamındadır.
Him:	Erkekler için "onu, ona" anlamındadır.
Her:	Bayanlar için "onu, ona" anlamındadır.
It:	Cinsiyetini bilmediğimiz hayvanlar, bitkiler, cansız şeyler ve bazen bebekler için de "o", "onu" ve "ona" anlamlarında kullanılır.

"IT" İLE İLGİLİ ÖRNEKLER:

That is **my car. It** is very expensive (my car: it - cansız)
Şu, benim arabamdır. O, çok pahalıdır.

I had **a cat.** I lost **it.** (a cat : it - hayvan)
*Kedim vardı. **Onu** kaybettim.*

They have **a baby. It** is very lovely. (a baby: it - bebek)
Bebekleri var. O, çok sevimlidir.

It: Hava, sıcaklık, gel-git olayı, mesafe ve zaman ifade etmek için kullanılır.

Weather (Hava):

It's very windy today.
Bugün hava çok rüzgârlıdır.

Temperature (Sıcaklık):

It's 25°C degrees.
Sıcaklık 25 santigrat derecedir.

Tide (Gel-git Olayı):
It's high tide.
Deniz yükseldi.

Distance (Mesafe) - Place (Yer):

A: How far is **it** from here?
Buradan ne kadar uzaktadır?

B: **It**'s 20 kms far from here.
Buradan 20 km uzaktadır.

NOT: Burada **it** zamir olarak, uzaklığı sorulan yer için kullanılmıştır.

Time (Zaman):

A: What time is **it**?
Saat kaç?

B: **It** is 7.40.
Saat 7:40'tır.

A: How long does **it** take to go to Ankara by car?
Ankara'ya arabayla gitmek ne kadar zaman alır (sürer)?

B: **It** takes about five hours.
Yaklaşık beş saat alır (sürer).

EXERCISE 2

Aşağıdaki cümlelerde altı çizili olarak verilen isim/lerin yerine kullanılabilecek olan **kişi zamirlerini** ve **nesnelerini** bulunuz. Daha sonra cümle sonunda verilen parantez içine yazınız.

Örnek:

Ahmet and I are good friends. (**We/Biz**)

1. Ahmet and Özcan are brothers. (_____)
2. Ali likes English. (_____)
3. The cat is drinking the milk. (_____)
4. Ayşe is a good student. (_____)
5. The students are ready for the exam. (_____)
6. He will visit Ali. (_____)
7. Are you studying English? (_____)
8. Ahmet will call Meltem. (_____)
9. The teacher asked John and me questions. (_____)
10. We are playing volleyball with John and Brian. (_____)
11. John and I talked about the problem. (_____)
12. John is preparing a cake for his wife. (_____)

13. The Browns will visit us tomorrow. (_____)

14. They and we always fight with each other. (_____)

15. Aslı and they like English. (_____)

16. My radio is out of order. (_____)

17. My father is an engineer. (_____)

18. My mother is a policewoman. (_____)

19. The soldiers are ready to fight. (_____)

20. You and your men will do it. (_____)

21. He is reading a book. (_____)

22. I saw a dog at the gate. (_____)

23. I met my teachers on the street. (_____)

24. My sister works at the post office. (_____)

EXERCISE 3

Aşağıdaki boşluklara gelmesi gereken uygun **nesne zamirlerini** yazınız.

1. This is a good book. Do you want to read _____?
2. The book is interesting. You should read _____.
3. Those are dangerous dogs. Keep off _____.
4. There is a policeman at the door. Look at _____.
5. My father bought a bicycle for me. He loves _____.
6. John has got two dogs. He likes _____.
7. Mrs Sheree must be at home. I will phone _____.
8. Have you seen my socks? I can't find _____.
9. English is an easy language. Everybody can learn _____.
10. I want to speak to Ali and Mehmet, but I can't find _____.
11. The books are thick. I can't read _____ all.
12. The TV is on. Turn _____ off, please.
13. The lights are off. Switch _____ on, please.
14. I want to visit Turgay. I should call _____ .
15. We are at home. You can visit _____ tonight.

POSSESSIVE ADJECTIVES

POSSESSIVE ADJECTIVES İyelik Sıfatları		
	my	(benim)
	your	(senin)
	his	(onun)/Erkekler için kullanılır.
	her	(onun)/Bayanlar için kullanılır.
	its	(onun)/Cansız, hayvan ve bitki için kullanılır.
	our	(bizim)
	your	(sizin)
	their	(onların)

Possessive Adjectives (İyelik Sıfatları) cümlede ismin önünde kullanılır. İsmin **kime** ya da **kimlere ait** olduğunu bildirir. İsmin önünde kullanıldığı ve ismi nitelediği için sıfat durumundadır.

Örnekler:

It is **my** car.
O, **benim** arabamdır.

Your bag is under the table.
Senin çantan masanın altındadır.

We like **his** cat.
Onun kedisini seviyoruz.

Her hair is very long.
Onun saçı çok uzundur.

Its milk is on the table.
Onun sütü masanın üstündedir.

Our teacher gives a lot of homework to us.
(Bizim) Öğretmen**imiz** bize çok ödev verir.

Your jacket suits you well.
(Sizin) Ceket**iniz** size çok yakışıyor.

We were playing football in **their** field.
Onların sahasında futbol oynuyorduk.

NOT: **1) its → it's** ile karıştırılmamalıdır.
2) it's → it is'in kısa şeklidir.
3) its → <u>onun</u> anlamında, iyelik (sahip olma) sıfatı olarak kullanılır.

EXERCISE 4

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere özneye göre uygun **iyelik sıfatını** yazınız.

Örnek:
Mehmet and I do *our* homework together.

1. Good children drink _____ milk every night.
2. Hard-working students do _____ homework every day.
3. You and Taner should study _____ lessons well.
4. She wears _____ red skirt every weekend.
5. He is cleaning _____ car now.
6. Ayşe likes _____ baby very much.
7. Both students study for _____ exams regularly.
8. I like _____ bird. _____ cage is in _____ bedroom.
9. You always get good marks on _____ exams. Congratulations!
10. Ahmet and Canan will play with _____ toys in the garden.
11. You and I will share _____ desk in the classroom.
12. Don't forget to take _____ umbrella with you. It's rainy.
13. Those dogs were wagging _____ tails to show their loyalty.
14. Do you like _____ white shirt?
15. Does she always help _____ mother in the kitchen?
16. John doesn't like _____ old car.
17. My father washes _____ car at the weekends.
18. The baby is eating _____ food now.
19. Do the children ride _____ bicycles in the afternoon?
20. You and Ali will show me _____ new toys.
21. Ayşe is brushing _____ hair with _____ new comb.
22. Mary has put on _____ mother's pullover.
23. Ayşe and Mary will invite _____ friends to the party.
24. Teachers like _____ students.

POSSESSIVE PRONOUNS

POSSESSIVE PRONOUNS İyelik Zamirleri (İyelik sıfatı +isim) yerine kullanılır.

mine	.....	(benimki)
yours	.....	(seninki)
his	.....	(onunki)/Erkekler için kullanılır.
hers	.....	(onunki)/ Bayanlar için kullanılır.
its	.....	(onunki)/Cansız, hayvan ve bitki için kullanılır.
ours	.....	(bizimki)
yours	.....	(sizinki)
theirs	.....	(onlarınki)

Örnekler:

This is **my book.**	.....	This is **mine.**
Bu benim kitabımdır.	.....	*Bu benimkidir.*
That is **your pencil.**	.....	That is **yours.**
O, senin kalemindir.	.....	*O, seninkidir.*
It is **his bicycle.**	.....	It is **his.**
O, onun bisikletidir.	.....	*O, onunkidir.*
It is **her bag.**	.....	It is **hers.**
O, onun çantasıdır.	.....	*O, onunkidir.*
That's **its bone.**	.....	That's **its.**
O, onun kemiğidir. (Ör. köpeğin)	.....	*O, onunkidir.*
They are **our flowers.**	.....	Those are **ours.**
Onlar, bizim çiçeklerimizdir.	.....	*Onlar bizimkilerdir.*
These are **your books.**	.....	These are **yours.**
Bunlar, sizin kitaplarınızdır.	.....	*Bunlar sizinkilerdir.*
This is **their car.**	.....	This is **theirs.**
Bu, onların arabasıdır.	.....	*Bu onlarınkidir.*
This is **Aslı's umbrella.**	.....	This is **hers.**
Bu, Aslı'nın şemsiyesidir.	.....	Bu onunkidir.

Not:
İyelik yapısı (possessive case) ile ilgili açıklamalar sayfa 36'da bulunmaktadır.

EXERCISE 5

Aşağıdaki cümlelerde altı çizili kelimelerin yerine kullanılabilecek uygun **iyelik zamirlerini** bulunuz. Daha sonra bunları cümle sonunda verilen parantez içine yazınız.

Örnek:

This is his notebook. (*his / onunki*)

1. This is Ali's eraser. (————————)
2. These are your desks. (————————)
3. Those are their students. (————————)
4. It's my dictionary. (————————)
5. It's Ayse's bag. (————————)
6. It's her car. (————————)
7. That is our school. (————————)
8. It is Ahmet and Ali's office. (————————)
9. It is your gift. (————————)
10. It's my hat. (————————)
11. This is your room. (————————)
12. These are her books. (————————)
13. Those are their chairs. (————————)
14. It's his tea. (————————)
15. They aren't my pencils. (————————)
16. This isn't her skirt. (————————)
17. They are their numbers. (————————)
18. Those are our shoes. (————————)
19. It's my mother's necklace. (————————)
20. This isn't my father's car. (————————)
21. These are my students' books. (————————)
22. It's her mirror. (————————)
23. This isn't my house. (————————)
24. It's not its meat. (————————)

EXERCISE 6

Aşağıdaki cümlelerde verilen boşluklara uygun **iyelik zamirleri** yazınız.

1. His pencil is black, but _____ is red.
2. I haven't got a pen. Will you please lend me _____?
3. His bicycle is expensive, but _____ is cheap.
4. Aslı's skirt isn't nice. That means she doesn't like _____.
5. This car belongs to Ali and Ayşe. It's _____.
6. The cake belongs to you and Jack. It's _____.
7. This black wallet belongs to my father. It's _____.
8. She doesn't have a ruler. Will you please lend her _____?

EXERCISE 7

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere **iyelik sıfatı** ya da **iyelik zamiri** koyunuz.

1. I always travel by _____ car, but they never travel by _____.
2. John, that isn't _____ shirt. The blue shirt is _____.
3. My sister and I tidy up _____ bedroom every day. Tom has got a bedroom, too. But he doesn't tidy up _____ every day.
4. I can carry _____ suitcase, but she can't carry _____.
5. We like _____ boss, but they don't like _____.
6. I like _____ teacher, but she doesn't like _____.
7. We have already eaten _____ lunch, but they haven't eaten _____ yet.
8. We visited _____ uncle, but Jack didn't visit _____.
9. My brother and I do _____ homework every day, but my sister doesn't do _____.
10. She wants _____ money back, but I don't want _____.
11. Did you like _____ holiday? We didn't like _____!
12. They can prepare _____ report in time, but I don't think the research assistant can finish _____.

REFLEXIVE PRONOUNS

REFLEXIVE PRONOUNS Dönüşlü Zamirler	myself ..... kendi kendime / kendim yourself ..... kendi kendine / kendin himself ..... kendi kendine / kendisi herself ..... kendi kendine / kendisi itself ..... kendi kendine / kendisi ourselves ..... kendi kendimize / kendimiz yourselves ..... kendi kendinize / kendiniz themselves ..... kendi kendilerine / kendileri

Dönüşlü zamirler genellikle cümlenin öznesi ile aynıdır; aynı kişi/lerdir.

She looked at **herself** in the mirror.
Kendine aynada baktı.
He saw **himself** in the mirror.
Kendini aynada gördü.

Dönüşlü zamirler vurgulama için kullanılabilir.

I **myself** made the cake, not my mother.
Keki ben **kendim** *yaptım, annem değil.*

I made a cake **myself.**
Ben **kendim** *kek yaptım.*

My grandfather **himself** grows these flowers.
Dedem bu çiçekleri **kendisi** *yetiştirir.*

My brother **himself** drew this picture yesterday.
Erkek kardeşim dün bu resmi **kendisi** *çizdi.*

Dönüşlü zamirler, by edatı ile kullanıldığında, yalnız başına, kendi kendine, kimsenin yardımı olmadan anlamlarını ifade eder.

I go for a walk in the park **by myself** at night.
Parkta geceleri **kendi başıma/tek başıma** *yürüyüşe çıkarım.*

Mary is working **by herself** in the office now.
Mary şimdi ofiste **kendi başına/tek başına** *çalışıyor.*

She can't go to school **by herself.**
Okula **kendi başına/tek başına** *gidemez.*

We can't decide on this subject **by ourselves.**
Bu konuda **kendi başımıza/yalnız başımıza** *karar veremeyiz.*

I can't do this job **by myself.**
Bu işi **kendi kendime/yalnız başıma/yardımsız** *yapamam.*

EXERCISE 8

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere uygun düşen **dönüşlü zamirleri** koyunuz.

1. They _____ built the house last year.
2. Ahmet uses these books _____ every day.
3. The girl is watching _____ on the television now.
4. I sent a letter to them _____ .
5. We _____ collected the data.
6. The dog _____ caught the cat.
7. Ayşe looked at _____ in the mirror.
8. Ahmet _____ does his homework.
9. The students _____ clean their dormitory.
10. I _____ carry my suitcases.
11. The worker hurt _____ in the coal mine.
12. We enjoyed _____ at the party.
13. You will cut _____ with that knife.
14. I shave _____ every morning.
15. We should protect _____ from the cold weather.
16. She can't dress _____ because she is too young.
17. The detective _____ caught the murderer.
18. They _____ will organize a meeting.
19. You must speak to the boss _____ .
20. The policeman _____ stopped the cars.
21. Can you do these exercises _____ ?
22. I can make a salad _____ .
23. My wife _____ made this ice cream.
24. A baby can't drink and eat _____ .
25. Can you stay home _____ at night?

EXERCISE 9

Aşağıdaki cümlelerde **alone** yerine **dönüşlü zamir** kullanınız.

Örnek:
I do my homework **alone**.
*I do my homework **by myself**.*

1. I prefer to go out **alone**.

2. She likes walking in the woods **alone**.

3. He can eat a chicken **alone**.

4. Both students will study **alone**.

5. The cat found its way home **alone**.

6. The teachers sat **alone** in a corner during the lecture.

7. They provided the money **alone**.

8. I can finish my office work **alone**.

9. My grandfather prefers to live **alone**.

10. My mother doesn't like to visit her relatives **alone**.

11. The boy is waiting **alone** by the tree.

12. Arzu and Meltem are sitting **alone** in the room.

13. You and me can't live on the island **alone**.

14. The young girl makes her bed **alone**.

QUESTION WORDS

QUESTION WORDS Soru Kelimeleri	What (Ne) Who (Kim) Whom (Kimi, Kime) Whose (Kimin) Why (Neden, Niçin) When (Ne zaman) How (Nasıl) Where (Nerede, Nereye) Which (Hangi)

Soru kelimeleri, cevapta açıklama gerektiren kelimelerdir.
Bunlar **wh-** ile başlar.

WHAT

WHAT Ne	1- Özne Pozisyonunda 2- Nesne Pozisyonunda 3- Edat İfadeleri ile

1. Özne Pozisyonunda: Cümlede olayı ya da fiili soran kelimedir.

John: **What** happened?
Ne oldu?

Mary: I missed the bus.
Otobüsü kaçırdım.

John: **What** caused you to miss the bus?
Otobüsü kaçırmana ne sebep oldu?

Mary: **My watch** because it was out of order.
Saatim, çünkü bozuktu.

2. Nesne Pozisyonunda: Cümlede fiilden sonra gelen nesneyi ya da soruda "**do**" fiili ile kullanıldığında, fiille birlikte nesneyi sorar.

John: **What** did you eat for lunch?
Öğle yemeğinde ne yedin?

Mary: I ate a **sandwich.**
Bir sandviç yedim.

John: **What** did you **do** after lunch?
Öğle yemeğinden sonra ne yaptın?

Mary: I **studied for the test.**
Sınava çalıştım.

3. Edat İfadeleri (with, to...) ile

John: **What** did you cut the bread **with?**
Ekmeği ne ile kestin?

Mary: I cut it **with a knife.**
Bıçak ile kestim.

WHAT İLE KULLANILAN YAPILAR

What + be + subject?
(**Be:** am, is, are, was, were)
Meslek sorma

A: **What** is Jack?
Jack nedir? (Mesleği nedir?)
B: He's a doctor.
O, bir doktordur.

What + be .... like?
(**Be:** am, is, are, was, were)

Bir şeyin tarifini, nasıl olduğunu sorma

A: **What was** the English class **like**?
İngilizce dersi nasıldı?
B: It was very good.
Çok iyiydi.
A: **What was** your teacher **like**?
Öğretmenin nasıl birisiydi?
B: She was perfect.
Mükemmeldi.

What .... for?
(Why)
Sebep sorma

A: **What** did he scold Aslı **for**?
O, Aslı'yı niçin azarladı?
B: I don't know.
Bilmiyorum.

What + noun (isim) .... ?
Bir şeyin ölçüsünü sorma:
What ile kullanılan isimler:

age (yaş)
width (genişlik)
depth (derinlik)
height (yükseklik)
size (hacim)
weight (ağırlık)
breadth (genişlik)
length (uzunluk)

What height is the bridge?
Köprünün yüksekliği nedir?

What depth is the lake?
Gölün derinliği nedir?

What length is the river?
Irmağın uzunluğu nedir?

What size is your shirt?
Gömleğinin ölçüsü nedir?

What size are you? Small or medium?
Beden ölçün nedir? Küçük mü yoksa orta beden mi?

WHO/WHOM

WHO
Kim

1. Özne pozisyonunda
2. Nesne pozisyonunda

1. Özne Pozisyonunda: Cümlenin öznesini yani fiili yapan kişiyi sorar.

A: **Who** is working at the garden?
Bahçede kim çalışıyor?
B: The gardener.
Bahçıvan.

A: **Who** likes English?
İngilizceyi kim seviyor?
B: All the students like English.
Tüm öğrenciler İngilizceyi seviyor.

Yukarıda verilen iki soruda fiillerin tekil kullanıldığına dikkat ediniz: **is/likes.** Cevabın çoğul olacağı tahmin edilse bile, **who**'dan sonra tekil fiil kullanılır.

2. Nesne Pozisyonunda: Cümlede nesne zamirini ya da fiilden sonra gelen ismi sorar.

A: **Who/Whom** did the teacher talk to?
Öğretmen kiminle konuştu?
B: She talked **to John's mother/her.**
John'un annesiyle/onunla konuştu.

WHOM
Kimi, kime anlamlarına gelir.

Resmi yazı ve konuşmalarda kullanılır. Günlük konuşmalarda **who** tercih edilir.

A: **Whom** did you phone?
Kime telefon ettiniz?
B: I phoned the director.
Müdüre telefon ettim.
A: **Who** did you phone?
Kime telefon ettin?
B: I phoned my brother.
Erkek kardeşime telefon ettim.

WHOSE

WHOSE
Kime ait, kimin anlamlarına gelir.

1. İsmin önüne gelir ve onun kime ait olduğunu sorar. (Sıfat pozisyonundadır.)
2. Zamir pozisyonunda doğrudan kullanılabilir.

1. Kullanılış:
A: **Whose book** is this?
Bu kimin kitabıdır?
B: It is mine.
Benimkidir.
2. Kullanılış:
A: **Whose** is this?
Bu kimindir?
B: It's my book.
Benim kitabımdır.

WHY

WHY
Neden, niçin anlamlarına gelir

Why ile başlayan soruya cevap verirken **because** (çünkü) ile başlanır.

A: **Why** did you come late?
Neden geç geldin?
B: **Because** the traffic was heavy.
Çünkü trafik yoğundu.

WHEN

WHEN

Birşeyin zamanını ya da ne zaman olduğunu sorarken kullanılır.

A: **When** is the English class?
İngilizce dersi ne zamandır?
B: It's at 10 o'clock.
Saat ondadır.
A: **When** did you get up?
Ne zaman kalktın?
B: I got up at 7 o'clock.
Saat 7'de kalktım.

HOW

HOW
Ne şekilde, nasıl anlamlarına gelir.

Birşeyin nasıl meydana geldiğini ya da nasıl olduğunu sorarken kullanılır.

A: **How** did they travel?
Nasıl seyahat ettiler?
B: By bus.
Otobüs ile.
A: **How** do you study for the exams?
Sınavlara nasıl çalışırsın?
B: I study regularly.
Düzenli bir şekilde çalışırım.

WHERE

WHERE
Nerede, nereye anlamlarına gelir.

Bir şeyin yerini sorarken kullanılır.

A: **Where** are you going?
Nereye gidiyorsun?
B: I'm going home.
Eve gidiyorum.
A: **Where** is your home?
Eviniz nerededir?
B: It's at Redrock Square.
Redrock Meydanındadır.

WHICH

WHICH
Birden fazla sayıda nesneden oluşan bir gruptaki nesnelerden hangisini ya da hangisi şeklinde soru sorarken kullanılır.

Seçim ifade eder.
1. Özne pozisyonunda
2. Nesne pozisyonlarında kullanılabilir.

1. Özne Pozisyonunda:
A: **Which of them** were here yesterday?
Dün onlardan hangileri buradaydı?
B: Only three persons from the head of the list.
Listenin başından sadece üç kişi.
2. Nesne Pozisyonunda:
A: **Which** dictionary do you want?
Hangi sözlüğü istiyorsun?
B: I want the dictionary with Turkish explanation.
Türkçe açıklamalı sözlüğü istiyorum.

WHICH
Seçim kısıtlı olduğu zaman kullanılır. En fazla iki veya üç şeyden birisinin seçimi söz konusudur.

Eğer içinden seçme yapılacak grup üç veya dörtten fazla ise, **what** ya da **who** tercih edilir.

- What will you eat?
  Ne yiyeceksin?
- What country are you from?
  Hangi ülkedensin?
- What book will you borrow?
  Hangi kitabı ödünç alacaksın?

A: **Which book** is about grammar?
Hangi kitap dilbilgisi ile ilgilidir?
B: The book with a blue cover.
Mavi kapaklı olan kitap.

C: **Who** do you want to see?
Kimi görmek istiyorsun?
D: I want to see Mr Brown.
Bay Brown'u görmek istiyorum.
C: But there are two Mr Browns here.
Fakat, burada iki Bay Brown var.
Which (of them) one do you want?
Hangisini istiyorsunuz?
D: Mr John Brown.
Bay John Brown'u.

EXERCISE 10

Aşağıdaki cümlelerde altı çizili olarak verilen kelimeler ile ilgili **wh- soruları** sorunuz.

Örnek: Ahmet telephoned him.
Who telephoned him?

1. The trafic caused us to get late.
   _____
2. They built a large library.
   _____
3. A strange man is at the gate.
   _____
4. This is Mr. Caner's car.
   _____
5. Because I don't have money.
   _____
6. The train leaves for İstanbul at 9 o'clock.
   _____
7. We travelled by car.
   _____
8. I'm going home.
   _____
9. He wants the red bicycle.
   _____
10. The students like the English lesson.
    _____

DEMONSTRATIVE ADJECTIVES

This: Bu (Yakında olan bir şeyi işaret ederek kullanılır.)
That: Şu, O (Uzakta olan bir şeyi işaret ederek kullanılır.)

This book is about Turkish history.
Bu kitap Türk tarihi ile ilgilidir.

This student is very hard-working.
Bu öğrenci çok çalışkandır.

That pencil is mine.
O kurşun kalem benim(ki)dir.

That cat likes milk very much.
O kedi sütü çok fazla seviyor.

These: Bunlar (Yakında olan şeyleri işaret ederek kullanılır.)
Those: Şunlar, Onlar (Uzakta olan şeyleri işaret ederek kullanılır.)

These students are very hard-working.
Bu öğrenciler çok çalışkandır.

These buildings are very tall.
Bu binalar çok yüksektir.

Those pencils are dull. Sharpen them.
O kalemlerin ucu körleşmiş. Onların ucunu aç.

Those flowers are daisies.
Şu çiçekler papatyadır.

Örnekler:

YAKIN	UZAK
This boy *Bu oğlan*	**That** boy *Şu oğlan*
This newspaper *Bu gazete*	**That** newspaper *O gazete*
These boys *Bu oğlanlar*	**Those** boys *Şu oğlanlar*
These things *Bu şeyler*	**Those** things *Şu şeyler*

Not: İşaret sıfatları cümlede ismin önünde kullanılır.

DEMONSTRATIVE PRONOUNS

Demonstrative pronouns:
İşaret zamirleridir. İsmin yerine kullanılırlar.

This (Bu) Yakındaki bir şey için kullanılır.
That (Şu, O) Uzaktaki bir şey için kullanılır.
These: (Bunlar) Yakındaki şeyler için kullanılır.
Those (Şunlar, Onlar) Uzaktaki şeyler için kullanılır.

1. Özne pozisyonunda kullanılır.
2. Nesne pozisyonunda kullanılır.

1. Özne pozisyonunda:

This is an orange tree.
Bu bir portakal ağacıdır.

A: Is **this** an orange tree?
Bu bir portakal ağacı mıdır?

B: Yes, it is (an orange tree).
Evet (portakal ağacıdır).

- **That** is my car.
O benim arabamdır.

A: Is **that** your car?
Şu senin araban mıdır?

B: Yes, it is (my car).
Evet (benim arabamdır).

- **These** are valuable porcelains.
Bunlar değerli porselenlerdir.

A: Are **these** valuable porcelains?
Bunlar değerli porselenler midir?

B: Yes, they are (valuable porcelains).
Evet (değerli porselenlerdir).

- **Those** are my books.
Onlar benim kitaplarımdır.

A: Are **those** your books?
Onlar senin kitapların mıdır?

B: No, they aren't (my books).
Hayır (benim kitaplarım) değildir.

2. Nesne Pozisyonunda:

- I want **this** (one).
Bunu istiyorum.

- I want **that** (one).
Şunu istiyorum.

- Do you want **those** (ones)?
Şunları istiyor musun?

- Do you like **these** (ones)?
Bunlardan hoşlanıyor musun?

- I can eat **this** apple.
Bu elmayı yiyebilirim.
(**This:** İşaret sıfatı)

- I can eat **this** (one)..
Bunu yiyebilirim.
(**This:** İşaret zamiri)

Not: İşaret zamirleri özne veya nesne pozisyonundadır. Cümlede ismin önünde kullanılmaz. İşaret sıfatları ile karşılaştırınız.

EXERCISE 11

Aşağıda tekil olarak verilen ve **this/that** ile başlayan cümleleri **çoğul** yapınız.

Örnekler:

A: **This** is a chair.
These are chairs.

B: **That chair** is very big.
Those chairs are very big.

1. This is a pen.

2. That is John's book.

3. This is my pen.

4. That is a nice cat.

5. This is a hard question.

6. That is a dictionary.

7. This is a hat.

8. This pen is Ahmet's.

9. This exercise is difficult.

10. That book is about grammar.

11. That chair is comfortable.

12. That girl is very ill.

13. This cook is perfect.

14. This car is very expensive.

15. This course is very helpful.

Not: İsimleri çoğul yapma (plurals) konusunu sayfa 33'te bulabilirsiniz.

NOUNS

A. İSİMLERİN ÇEŞİTLERİ

Table (masa), window (pencere)	Common nouns - cins isimler
Ankara, John, Turkey	Proper nouns - özel isimler
Club (kulüp), team (takım), crowd (kalabalık)	Collective nouns - topluluk isimleri
Fear (korku), love (sevgi) death (ölüm), courage (cesaret)	Abstract nouns - soyut isimler

B. İSİMLERİN FONKSİYONLARI

John is handsome. *John yakışıklıdır.*	**John:** Fiilin öznesi durumundadır.
John **is** a **student.** *John bir öğrencidir.* I want to **become** a **doctor.** *Ben doktor olmak istiyorum.*	**Student:** (be) fiilinin nesnesidir. **Doctor:** (become) fiilinin nesnesidir. (**be, become** fiillerinin tamamlayıcısı olarak)
He studies **English** every day. O, hergün İngilizce çalışır.	**English:** Fiilin nesnesi durumundadır.
Tom is speaking **to the teacher.** *Tom, öğretmenle konuşuyor.*	**To the teacher:** edatlı ifadelerin nesnesi durumundadır.

C. İSİMLERİN CİNSİ

man, boy, husband, son, brother	masculine (erkek)
woman, girl, wife, daughter, sister	feminine (dişi)
pencil, door, window, tree, car	neuter (cinsiyetsiz) Cinsiyetini bilmediğimiz hayvanlar ve bebekler de bu sınıfa girer.

EXCEPTIONS/KURAL DIŞI DURUMLAR

The Titanic struck an iceberg and **it/she** sank. *Titanik bir buzula çarptı ve battı.* **Turkey** is increasing **its/her** production. *Türkiye üretimini arttırıyor.*	Gemiler, arabalar, ülkeler feminine (dişi) isim olarak düşünülebilir. Bu nedenle özne zamiri için **it** yerine **she,** nesne zamiri için **its** yerine **her** kullanılabilir.

PLURALS

İSİMLERİ ÇOĞUL YAPMA	
a dog - dog**s** *(bir köpek - köpekler)* a door - two door**s** *(bir kapı - iki kapı)*	Tekil bir kelimenin sonuna **-s** eklendiğinde, kelime çoğul yapılmış olur. Bütün çoğul ekleri Türkçede **-ler, -lar** karşılığındadır.
a tomato - three tomato**es** *(bir domates - üç domates)* one glass - two glass**es** *(bir bardak - iki bardak)* a brus**h** - brush**es** *(bir fırça - fırçalar)* a watc**h** - watch**es** *(bir saat - saatler)* a bo**x** - two box**es** *(bir kutu - iki kutu)*	Son harfleri, **o, ss, sh, ch** ve **x** olan kelimeler çoğul yapılırken, sonlarına **-es** eklenir.
a fl**y** - fl**ies** *(bir sinek - sinekler)* a baby - bab**ies** *(bir bebek - bebekler)* a da**y** - da**ys** *(bir gün - günler)* a ke**y** - ke**ys** *(bir anahtar - anahtarlar)* a bo**y** - bo**ys** *(bir oğlan - oğlanlar)*	Son harfi **y** olan kelimeler çoğul yapılırken, **y** düşer ve yerine **-ies** eklenir. Son harfi **y** olan kelimede, **y**'den önce sesli bir harf **(o, a, e, i, u)** varsa, kelimenin sonuna sadece **s** eklenir; **ies** eklenmez. Örneğin: a boy **- boies** şeklinde yazılırsa, yanlış olur.
a hal**f** - hal**ves** *(bir yarım - yarımlar)* a thie**f** - thie**ves** *(bir hırsız - hırsızlar)* a wi**fe** - wi**ves** *(bir karı - karılar)* a lea**f** - lea**ves** *(bir yaprak - yapraklar)* a wol**f** - wol**ves** *(bir kurt - kurtlar)* a kni**fe** - kni**ves** *(bir bıçak - bıçaklar)* a shel**f** - shel**ves** *(bir raf - raflar)*	Son harfleri **f** ya da **fe** olan kelimeleri çoğul yapmak için **f** veya **fe** düşürülür, yerlerine **-ves** eklenir.

a safe - safes
(bir kasa - kasalar)
a cliff - cliffs
(bir uçurum - uçurumlar)
a handkerchief - handkerchiefs
(bir mendil - mendiller)

Bu kelimeler **f** ile bittikleri halde **-ves**'e dönüşmezler. Bunlar istisna grubuna giren kelimelerdir; kural dışı kullanılırlar.

EXCEPTIONS - I
(İstisnalar-I)
* Bazı kelimelerin kendilerine özgü çoğul şekilleri vardır.

Bazı kelimelerde ise sesli harfler değişikliğe uğrar. Bu tür kelimelere **-s, -es** veya **-ves** ekleri getirilmez.

* a child *(bir çocuk)*	children *(çocuklar)*
a man *(bir adam)*	men *(adamlar)*
a woman *(bir kadın)*	women *(kadınlar)*
a foot *(bir ayak)*	feet *(ayaklar)*
a tooth *(bir diş)*	teeth *(dişler)*
* a mouse *(bir fare)*	mice *(fareler)*
* an ox *(bir öküz)*	oxen *(öküzler)*

EXCEPTIONS - II
(İstisnalar-II)
Bazı isimler hiçbir değişikliğe uğramadan hem tekil hem de çoğul anlamda kullanılabilir.

a fish *(bir balık)*	two fish *(iki balık)*
a sheep *(bir koyun)*	two sheep *(iki koyun)*
a deer *(bir geyik)*	three deer *(üç geyik)*

EXCEPTIONS - III
(İstisnalar-III)
Bazı Latince veya Yunancadan İngilizceye geçmiş kelimelerin kendilerine özgü çoğul şekilleri vardır.

a datum *(bir bilgi)*	data *(bilgiler)*
a crisis *(bir kriz)*	crises *(krizler)*
a thesis *(bir tez)*	theses *(tezler)*
a bacterium *(bir bakteri)*	bacteria *(bakteriler)*
a parenthesis *(bir parantez)*	parentheses *(parantezler)*
a basis *(bir kaide/prensip)*	bases *(kaideler/prensipler)*
a criterion *(bir kriter)*	criteria *(kriterler)*
a nucleus *(bir çekirdek)*	nuclei *(çekirdekler)*
a formula *(bir formül)*	formulas *(formüller)*
* an index *(bir fihrist/gösterge)*	indices *(fihristler/göstergeler)*

* **Index** kelimesinin çoğulunun son zamanlarda **indexes** olarak kullanıldığı görülmektedir.

EXERCISE 12

Aşağıdaki cümlelerde verilen tekil özneleri **çoğul** yapınız ve cümleleri tekrar karşılarındaki boşluklara yazınız.

1. The box is full. _____
2. The peach is rotten. _____
3. The class begins at 2 o'clock. _____
4. The bus doesn't stop here. _____
5. The dish is on the counter. _____
6. The knife is on the table. _____
7. The child plays with the ball. _____
8. The key is in my pocket. _____
9. The watch keeps good time. _____
10. The woman is making a cake. _____
11. The dress is very expensive. _____
12. The fly is in the soup. _____
13. The baby is crying. _____
14. The tomato is in the basket. _____
15. The door is open. _____
16. The wife is at the table. _____
17. The shelf is full of books. _____
18. The safe is full of money. _____
19. The man is a teacher. _____
20. The ox is eating some grass. _____
21. The fish is in the basket. _____
22. The datum is in my hand. _____
23. The bacterium is very harmful. _____
24. The economic crisis effected everybody. _____
25. The chimney is at the top of the roof. _____

Not Çoğul isim, cümlede özne pozisyonunda ise, kendisinden sonra gelen yardımcı fiil veya fiil çoğul olur. (is - are, was - were, has been-have been). Ayrıca, çoğul yapılan ismin önünde a/an kullanılmaz (a book - books).

POSSESSIVE CASE

SAHİP OLMA --- ('S) ya da (OF)

a soldier's cap *(bir polisin kebi)* a soldier's rifle *(bir askerin tüfeği)* a woman's bag *(bir kadının çantası)* John's book *(John'un kitabı)* the children's toys *(çocukların oyuncakları)* the butcher's (shop) *(kasap/kasabın dükkanı)*	İngilizcede kelimelerin sonlarına kesme işareti ile **s** harfi konulduğunda iyelik yapısı ortaya çıkar. Türkçedeki karşılığı **-ın, -in, nın, nin** ekleridir. Sahip olma kavramı ifade edilir. Bu yapı Türkçede **iyelik yapısı/eki** olarak adlandırılır.
the students' exams *(öğrencilerin sınavları)* the birds' nest *(kuşların yuvası)* the teachers' notebooks *(öğretmenlerin defterleri)*	Sonu **s** ile biten çoğul yapıdaki kelimeler iyelik yapısına dönüştürülürken, kelimenin sonuna sadece kesme (') işareti konulur. Ayrıca **(s)** kullanılmaz.
Baes' songs Baes's songs *(Baes'in şarkıları)* Yeats' poems Yeats's poems *(Yeats'in şiirleri)*	Kelimenin orijinal şekli **s** ile bitiyorsa, bu çoğul anlamda olmayacağı için iyelik eki olarak **('s)** ya da (') kullanılması isteğe bağlıdır. Ancak, yanda verilen örneklerde olduğu gibi özel isim **s** ile bitiyorsa, genellikle **('s)** kullanıldığı görülür.
the handle of the sharpener *(kalem açacağının kolu)* the door of the house *(evin kapısı)* the chimney of the factory *(fabrikanın bacası)* the colour of the shoes *(ayakkabıların rengi)*	Cansız nesneleri ifade eden kelimelerde iyelik söz konusu olduğunda kelimenin önüne **of** getirilir ve sahip olduğu şey en başa yazılır.
a) John and Jack's car *(John ve Jack'in arabası)* **b)** John's and Jack's cars *(John ve Jack'in arabaları)*	a) cümlesinde bir tek ortak araba vardır. b) cümlesinde iki ayrı araba kastedilmektedir. Her iki kişinin de birer tane ayrı arabası vardır.

EXERCISE 13

Aşağıdaki cümlelerde kullanılmış olması gereken kesme işaretinin (') yerini bulunuz.

1. Georges wife is a doctor.
2. Dr Smiths office is in London.
3. The students teacher is in the classroom.
4. I went to the Ergüns. (house)
5. Girls rooms are on the ground floor.
6. Childrens toys are in this box.
7. Soldiers uniforms are white in the Navy in summer time.
8. The womans bags are on the counter.
9. Ali carried Ayşes suitcase.
10. They visited Mr Johns wife at the hospital.
11. She went to Mr Browns house.
12. Directors room is on this floor.
13. Did you see Johns toys?
14. Hillary and Jacks house is magnificient.
15. I like Larrys jokes.
16. Womens clothes are in this department.
17. Oğuz drank his two brothers colas.
18. Do you know Mr Akgüns address?
19. Where is the ladies room?
20. I can't do my sisters homework now.
21. Mr Silass story is really interesting.
22. Go to the bakers to buy two loaves of bread.

COUNTABLE and MASS NOUNS

SAYILABİLİR ve SAYILAMAYAN İSİMLER

a book *(bir kitap)* a door *(bir kapı)* an apple *(bir elma)* an elephant *(bir fil)* one student *(bir öğrenci)* one car *(bir (tane) araba)*	**COUNTABLE NOUN:** Kelime, tekil ya da bir tane olduğunda, önüne **a/an** ya da **one** getirilebilir. **One** kullanıldığında, sayının sadece bir tane olduğu vurgulanır; yani iki veya başka bir rakam olmadığı üzerinde durulmuş olur. **a:** sessiz harfle başlayan kelimelerin önüne getirilir. **an:** sesli harfle başlayan kelimelerin önüne getirilir. I want **one** apple. (Bir tane elma istiyorum: İki vb. değil)
two books *(iki kitap)* some books *(birkaç kitap)* several books *(birkaç kitap)* a few books *(birkaç kitap)* few books *(birkaç kitap)* a lot of books *(çok kitap)*	**COUNTABLE NOUN:** Kelime birden fazla olduğunda sonuna **-s** ya da **-es** getirilebilir. **Not:** Sözcüklerin çoğul yapılması (plurals) sayfa 33'te anlatılmıştır.
some water *(biraz su)* a lot of water *(çok su)* much water *(çok su)* a little water *(biraz su)*	**MASS (UNCOUNTABLE) NOUN:** Sayılamayan sözcükler miktar bildiren kelimelerle birlikte kullanılır. some (biraz) a little (biraz) a lot of/lots of (çok) much (çok)
teas (yanlış kullanım) moneys (yanlış kullanım) coffees (yanlış kullanım) waters (yanlış kullanım)	Sayılamayan isimler çoğul şekilde kullanılmaz. Çoğul yapılacaksa, önlerine ölçü gösteren ifadeler getirilir. a cup of tea (bir fincan çay) two bags of money (iki çanta para)
a tea (yanlış kullanım) a sugar (yanlış kullanım) a money (yanlış kullanım)	**MASS NOUN:** Sayılamayan simler **a/an** almış şekilde kullanılmaz.

MASS NOUN

Tek tek sayılamayan fakat miktar olarak tanımlanabilen isimlere örnekler yanda verilmiştir.

En sağdaki sütunda ise, sayılamayan isimlerin bazı ölçü birimleriyle kullanılışları gösterilmiştir. Sayılamayan isimler çoğul yapılamaz ise de, ölçü birimleri çoğul yapılabilir.

Örnekler:
- a glass of ...
  two glasses of ...

- a bottle of ...
  three bottles of ...

- a piece of ...
  two pieces of ...

- a kilo of ...
  five kilos of ...

furniture *(mobilya)*	a piece of/an item of furniture
advice *(öğüt)*	a piece of advice
news *(haber)*	a piece of news
air *(hava)*	some air
water *(su)*	a glass of water
rain *(yağmur)*	some rain
snow *(kar)*	a lot of snow
wind *(rüzgar)*	a little wind
information *(bilgi)*	a piece of information
money *(para)*	two sacks of money
rice *(pirinç)*	a dish of rice
salt *(tuz)*	a tablespoonful of salt
sugar *(şeker)*	three jars of sugar
tea *(çay)*	five glasses of tea
coffee *(kahve)*	two cups of coffee
bread *(ekmek)*	a loaf of bread
cheese *(peynir)*	a pound of cheese
jam *(reçel)*	a jar of jam
honey *(bal)*	two jars of honey
meat *(et)*	two kilos of meat
milk *(süt)*	two bottles of milk
peace *(barış)*	**Not:** Soyut isimler genel anlamda kullanıldığında ne **a/an** ile ne de **-s** ile kullanılır.
love *(sevgi)*	**Love** is a nice feeling. *(Sevgi hoş bir duygudur.)*
happiness *(mutluluk)*	

ARTICLES

A. INDEFINITE ARTICLES - A/AN
(Belirtisiz Sıfat/Belgisiz Harfi Tarif/Belgisiz Tanımlık)

a book *(bir kitap)* **a** dictionary *(bir sözlük)* **a u**niform *(bir üniforma)* **a u**niversity *(bir üniversite)*	**A:** Sessiz bir harf ile başlayan ya da sesli harf ile başlamasına rağmen ilk harfi sessiz bir harf olarak telaffuz edilen kelimelerden (uniform, union, university vb.) önce **a** kullanılır. **A:** Herhangi bir anlamına gelir.
an orange *(bir portakal)* **an** umbrella *(bir şemsiye)* **an** apple *(bir elma)* **an** axe *(bir balta)* **an h**our *(bir saat)* **an h**onest man *(dürüst bir adam)*	**AN:** Sesli bir harf (a, e, i, o, u) ile ya da sessiz bir harf ile başlamasına rağmen sesli bir harf ile başlıyormuş gibi okunan kelimelerden (hour, honest man vb.) önce **an** kullanılır. **AN:** Herhangi bir anlamına gelir.
I study in **a** room. *(Bir odada ders çalışırım.)* There is **a** man at the garden. *(Bahçede bir adam var.)* There is **an** elephant in the zoo. *(Hayvanat bahçesinde bir fil var.)*	İlk kez söz edilen ve belirli bir kişiyi ya da bir şeyi temsil etmeyen, herhangi birisi ya da herhangi birşey anlamına gelen tekil ve sayılabilir kelimelerden önce **a/an** kullanılır. Bu durumda söz edilen şey konuşmacı için bilinen fakat dinleyen için bilinmeyen bir şeydir.
A teacher is a perfect person. *(Bir) öğretmen mükemmel birisidir.)* Bu cümle şu anlama gelir: **All** teachers are/**Any** teacher is a perfect person/s. *(Bütün öğretmenler/Herhangi bir öğretmen mükemmel kişi/lerdir.)*	Kendi sınıfını temsil eden bir örnek olarak kullanılan tekil ve sayılabilir isimlerden önce **a/an** kullanılabilir. Bu şekilde genelleme yapılmış olur.
I am **a** doctor. *(Ben bir doktorum.)* She wants to be **a** teacher. *(O, öğretmen olmak istiyor.)*	**A/an** meslek isimlerinden (teacher, doctor, pilot, nurse vb.) önce kullanılır.
We'll eat dinner at 7 p.m. We'll have **a** graduation dinner.	Yemek isimlerinden önce **a/an** kullanılmaz. Ancak özel bir yemekten söz ediliyorsa; ayrıca bir sıfat ile kullanılıyorsa **a/an** kullanılabilir.

5 dollars **a** kilo *(Kilosu 5 dolara)* 2 pounds half **a** kilo. *(Yarım kilosu 2 sterline)* 10.000 TLs **a** metre *(Metresi onbin TL'ye)* 50 cents **a** metre *(Metresi 50 sente)* 80 kms **an** hour *(Saatte 80 km)* 100 miles per/**an** hour. *(Saatte 100 mil)* Once **a** day *(Günde bir kez)* Twice **a** week *(Haftada iki kez)*	**A/an** fiyat, hız ve oran ifadelerinden önce kullanılır.
a dozen *(bir düzine)* **a** couple *(bir çift)* **a** pair of socks *(bir çift çorap)* **a** hundred *(yüz)* **a** thousand *(bin)* **a** million *(bir milyon)*	**A/an** bazı sayılardan önce kullanılır.
a Mr Gökçe *(Bay Gökçe adında biri)* **a** Mrs Kurt *(Bayan Kurt adında biri)* **a** John Brown *(John Brown adında biri)*	**A:** Mr/Mrs/Miss + soyad ifadelerinden önce ya da herhangi bir isimden önce kullanılabilir.
What **a** beautiful day! *(Ne güzel bir gün!)* What **a** nice bag! *(Ne güzel bir çanta!)* What **a** lovely cat! *(Ne güzel bir kedi!)* What **a** cold day! *(Ne soğuk bir gün!)*	**A/an** ünlem bildiren ifadelerden önce kullanılır. Ancak nitelenen kelimenin sayılabilir olmasına dikkat edilir. Örneğin, What nice weather! *(Ne güzel hava!)* ifadesinde **weather** sayılamayan bir kelime olduğu için **a** kullanılmamıştır.
a piece of	information knowledge news furniture
Black hair: Siyah saç Black hairs: Siyah kıllar	Sayılamayan kelimeler **a/an** ile kullanılmaz. Bunun yerine miktar ifadeleri ile kullanılır. (a piece of, some, a lot of vb.) **NOT: Hair** (saç), sayılamayan bir kelimedir. Ancak, çoğul olursa kıl anlamına gelir ve sayılabilir.

EXERCISE 14

Aşağıdaki boşluklara gerekliyse **(a)** ya da **(an)** koyunuz ya da boş bırakınız.

1. My brother is _____ artist.
2. _____ person who sells vegetables is _____ greengrocer.
3. _____ write _____ cheque in return for your debt to me.
4. I'd better go by _____ taxi.
5. It costs fifty and _____ half pence.
6. I have only _____ half _____ hour for the lecture.
7. _____ teacher must be listened during the class.
8. The tomato here is 20.000 TLs _____ kilo.
9. I bought _____ dozen eggs.
10. _____ Mr John has called you. Do you know him?
11. They had _____ dinner at 8 o'clock.
12. We had _____ substantial lunch.
13. What _____ beautiful car!
14. There are _____ cats in the garden.
15. We'll have _____ fish for _____ dinner.
16. I have _____ headache and _____ sore throat.
17. You'll pay me _____ thousand dollars _____ month.
18. I'll register _____ university if I have enough money.
19. I hope you've had _____ lovely time.
20. _____ man is _____ reasoning creature.
21. She is _____ housewife.
22. _____ happiness isn't in things. It's in us.
23. They are _____ doctors.
24. I bought _____ navy blue shirt yesterday.
25. _____ elephants are big animals.

B. DEFINITE ARTICLE - THE
(Belirtili Sıfat/Belli Harf-i Tarif/Belli Tanımlık)

the pen *(bir kalem/belli bir kalem)* **the** pens *(kalemler)* **the** penguin *(bir penguen/belli bir penguen)* **the** penguins *(penguenler)* **the** day *(bir gün/belli bir gün)* **the** days *(günler)*	**The:** Belli bir şeyden ya da şeylerden söz ederken kullanılır. Bu kullanım bilinen bir şeyi ya da şeyleri ifade ederken görev yapar. Kelimenin tekil ya da çoğul olması önemli değildir.
the earth *(yeryüzü)* **the** sun *(güneş)* **the** moon *(ay)*	**The:** Evrende bir tane ya da tek olduğu bilinen şeylerden önce kullanılır.
the black cat *(siyah kedi)* **the** bus *(otobüs)* **the** president *(başkan)*	**The:** Verilen ya da sözü edilen bir toplumda ya da toplulukta bilinen şeylerden önce kullanılır.
the table *(bu/o masa)* **the** chalkboard *(bu/o tebeşir tahtası)* **the** window *(bu/o pencere)*	**The:** İşaret ederek ya da kafa sallayarak gösterilen ve bu yüzden bilinen şeylerden önce kullanılır.
the accident *(belli bir kaza/meydana gelmiş)* **the** robbery *(belli bir soygun/meydana gelmiş)*	**The:** Dikkat çektiği özelliklerden dolayı tek olan ve bilinen bir şeyden ya da şeylerden önce kullanılır.
the people on the bus *(otobüsteki insanlar)* **the** house with a red chimney *(kırmızı bacalı ev)*	**The:** Tanımlandığı için tek olan ve bilinen şeylerden önce kullanılır.
the doors *(kapılar)* **the** kitchen *(mutfak)* **the** living room *(oturma odası)*	**The:** Bir şeyin gerektirdiği özelliklerin tek olması veya bilinmesi durumunda kullanılır. Örneğin: Bir evden bahsediliyorsa, onun gerektirdiği şeyler kapı, pencere, baca vb. olabilir.
A dog is running after **a** cat. **The** cat is running after **a** mouse. **The** dog is running after **the** cat and **the** mouse.	**The:** İkinci defa veya daha fazla sayıda söz edilmesinden dolayı bilinen şeylerden önce kullanılır. **A dog:** İlk söz edilme. **The dog:** İkinci söz edilme. **A cat:** İlk söz edilme. **The cat:** İkinci/üçüncü söz edilme. **A mouse:** İlk söz edilme. **The mouse:** İkinci söz edilme.

the first *(ilk, birinci)* **the** second *(ikinci)* **the** third *(üçüncü)* **the** last *(sonuncu)* **the** fastest runner *(en hızlı koşucu)*	**The:** Bir dizide, sırada, kümede, rütbede belirli bir yerde olduğu için bilinen şeylerden önce kullanılır.
They are in **the** living room. *(Oturma odasındalar.)* Pass **the** pepper, please. *(Biberi uzat, lütfen.)*	**The:** Yer veya mevki nedeniyle sadece belli bir şeyi temsil eden kelimelerden önce kullanılır. **the** living room *(of this house)* *(Bu evin) oturma odası* **the** pepper (on the table) *(Masadaki) biber*
The stork is a beautiful animal. *(Leylek güzel bir hayvandır.)* **The** washing machine is useful for women. *(Çamaşır makinası kadınlar için faydalıdır.)*	**The:** Hayvanların ve cisimlerin sınıfını, ait oldukları grubu gösteren tekil isimlerden önce kullanılabilir.
the old (the old people) *(yaşlılar)* **the** poor (the poor people) *(fakirler)*	**The:** Sıfatların önünde kullanıldığında, temsil ettikleri insan grubu gösterilmiş olur.
the U.S. **the** U.K. **the** Sahara **the** Pacific Ocean **the** Alps **the** Kızılırmak **the** Suez Canal	**The:** Denizler, ırmaklar, adalar, dağ silsileleri, çoğul ülke adları, çöller ve kanallardan önce kullanılır.
I can play **the** guitar. *(Gitar çalabilirim.)*	**The:** Müzik aletlerinden önce kullanılır.
The Gökçes *(Gökçe Ailesi)* **The** Huffs (Huff Ailesi)	**The:** "The .....**s**" yapısıyla, "..... ailesi" anlamı ifade edilir.
the student's father *(öğrencinin babası)* **The** yellow pen is yours. *(Sarı tükenmez kalem seninkidir.)*	**The:** İyelik (sahip olma) yapısında bulunan isimlerden önce kullanılır.

The after the verb **go to:/ Go to** fiilinden sonra **the:**

1. **Mosque, supermarket, college, hospital, prison, bed vb.,** kelimeler **go** fiili ile kullanıldığında, eğer önlerine **the almazlarsa**, bu yerlere doğal ve asıl amaçları için gidildiği anlaşılır.

Örnekler:

I go to **mosque.** (to pray)
(Camiye giderim: ibadet etmeye.)

I go to **school.** (to study)
(Okula giderim: ders çalışmaya.)

You'll go to **prison.** (as a prisoner)
(Hapishaneye gideceksin: Mahkum olarak.)

I go to **bed.** (to sleep)
(Yatağa giderim: uyumaya.)

I go to **supermarket.** (to do shopping)
(Süpermarkete giderim: alışveriş yapmaya.)

I go to **hospital.** (as a patient for treatment)
(Hastaneye giderim: hasta olarak tedavi olmaya.)

2. **1.** grupta verilen kelimelerden önce **the kullanıldığında,** bu yerlere asıl amaçlarının dışında, başka nedenlerden dolayı gidildiği anlamı ortaya çıkar.

I go to **the mosque.** (to see the carvings, etc.)
(Camiye giderim: oymaları, süslemeleri vb. görmeye ve gezmeye)

I go to **the school.** (to speak to the principal)
(Okula giderim: müdürle konuşmak için.)

I go to **the bed.** (to make it)
(Yatağa giderim: yatağı toplayıp yapmak için)

I go to **the prison.** (to visit my friend)
(Hapishaneye giderim: arkadaşımı ziyarete.)

I go to **the hospital.** (to visit my patient)
(Hastaneye giderim: hastamı ziyarete.)

EXERCISE 15

Aşağıdaki boşluklarda gerekli olan yere **a, an, the** koyunuz ya da boş bırakınız.

1. There's been _____ murder here.
2. I had _____ suspicion that they weren't speaking _____ truth.
3. They said they were _____ employees of _____ textile factory.
4. He said he was _____ teacher of _____ super high school.
5. He turned on _____ lights.
6. There was _____ collision between _____ car and _____ motor-bike.
7. _____ postman's bicycle is here.
8. _____ day after _____ day passed without _____ news.
9. _____ janitor lives on _____ ground floor.
10. _____ earth is one of _____ nine planets found.
11. _____ grapes of Manisa are known for their quality.
12. _____ first runner won _____ golden medal.
13. _____ hottest city in Turkey in Summer time is usually Diyarbakır.
14. _____ young are in need of a good education.
15. _____ Browns will buy a car.
16. I'm trying to play _____ piano.
17. Have you ever seen _____ doctor?
18. _____ moon travels around _____ earth.
19. We like swimming in _____ sea.
20. _____ rich should help _____ poor.

EXERCISE 16

Aşağıdaki boşluklarda gerekli olan yere **a, an, the** koyunuz ya da boş bırakınız.

1. President of _____ United States dominates many countries.
2. _____ sun goes around _____ earth.
3. She is _____ most hard-working student in _____ classroom.
4. We bought _____ house yesterday.
5. When I was _____ child, I used to listen to lullabies.
6. Did you like _____ dark blue trousers in the store?
7. I saw _____ old friend on _____ way to home.
8. There is _____ postman at the door.
9. I am _____ teacher. I am going to _____ school now.
10. Have you watched _____ beauty contest?
11. I saw _____ accident in front of our school.
12. _____ World War I broke out in 1914.
13. _____ train to Ankara yesterday was very clean.
14. İstanbul is _____ big city.
15. There is _____ documentary film on _____ TV. _____ film is perfect.
16. I want to be _____ doctor.
17. I'm writing _____ book on _____ English grammar.
18. I sent _____ invitation to him for my wedding ceremony.
19. He is looking for _____ job.
20. I ate some cookies. _____ cookies were delicious.
21. How was _____ weather like yesterday?
22. _____ love is _____ motivating feeling in man.
23. _____ love between you and me is unforgettable.

QUANTITY EXPRESSIONS

MİKTAR İFADELERİ

Some of the **story is** interesting. *(Hikayenin bir kısmı ilginçtir.)* Some of the **stories are** interesting. *(Hikayelerin bazıları ilginçtir.)* Most of the **furniture is** old. *(Mobilyanın çoğu eskidir.)* A lot of my **students are** ready. *(Öğrencilerimin çoğu hazırdır.)*	**some of:** (birazı/bir kısmı/bazıları) **per cent of:** (... yüzdesi) 60 per cent of the students *(Öğrencilerin yüzde altmışı)* **two thirds of:** (üçte ikisi) **most:** (çok/çoğu) **a lot of:** (çok/çoğu)

Miktar ifadelerini takip eden isme ya da zamire göre, cümlede fiil kullanılır. Miktar ifadelerinden sonraki isimler çoğul ise fiil de çoğul, eğer isim tekil ise fiil de tekil yapıda olur.

EVERY/EACH

A. Every child **likes** toys. *(Her çocuk oyuncakları sever.)* **B. Each** child likes toys. *(Her(bir) çocuk oyuncakları sever.)*	**Every:** A cümlesinde çocukların çoğunun, hemen hemen hepsinin oyuncakları sevdiği anlatılmaktadır. **Each:** B cümlesinde ise çocuklar tek tek düşünülmüştür.

A FEW / FEW

A. I have **a few** grammar books. *(Birkaç tane dilbilgisi kitabım var./* Bana yetmektedir.) **B.** I have **few** grammar books. *(Bir kaç dilbilgisi kitabım var.*/Ama bana yetmemektedir.)	A. **A few:** Bir kaç tane (sayılabilir) anlamında. **A few:** Olumlu bir düşünce içerir: Az da olsa bir iki dilbilgisi kitabım vardır. (a few grammar books) Bu bana yeter. B. **Few:** Olumsuz bir düşünce içerir: Cümlede az, hemen hemen hiç kitabım yoktur, anlamında kullanılmıştır. Mevcut olan bana yetmez.

A LITTLE / LITTLE

A. There is **a little** milk in the glass. *(Bardakta biraz süt var.)* **B.** There is **little** milk in the glass. *(Bardakta az süt var.* / İşe yarayamayacak kadar azdır.)	A. **A little:** Biraz (sayılamaz) anlamında. **A little:** Olumlu bir düşünce içerir. Bardakta biraz süt vardır: işe belki yarayabilir. B. **Little:** Olumsuz bir düşünce içerir: Bardakta az süt vardır. Hemen hemen hiç yok denecek kadar azdır.

NOT:A few/few sayılabilir isimlerle kullanılır. Ör. Pencil, book, boy vb.
A little/little sayılamayan isimlerle kullanılır. Ör. Milk, water, tea vb.

EXERCISE 17

Aşağıdaki cümlelerde boşluklara **a few** ya da **a little** koyunuz.

1. There are _____ pencils on the table.
2. There are _____ letters in the box.
3. There is _____ information about it.
4. There is _____ air in the room.
5. I have _____ time to study it.
6. I have _____ shirts to wear.
7. She has _____ dresses for the night.
8. They have _____ money.
9. There is _____ knowledge in the report.
10. I have _____ ideas to suggest.
11. There are _____ apples on the plate.
12. There are _____ children in the street.
13. There is _____ cheese on the plate.
14. There are _____ students in the class.
15. There is _____ jam in the jar.
16. I have _____ pens in my pencilbox.
17. She has _____ skirts in the wardrobe.
18. They have _____ problems.
19. There are _____ trees in the garden.
20. There is _____ water in the swimming pool.
21. There are _____ applicants in the waiting room.
22. There is _____ butter on the plate.
23. We have _____ items on the agenda today.

SOME/ANY

I have **some cheese**, but I don't have **any butter**. *(Biraz peynirim var, fakat hiç tereyağım yok.)* There are **some students** here. *(Burada birkaç öğrenci var.)* There aren't **any teachers** here. *(Burada hiç öğretmen yok.)*	**Some-Any** hem sayılamayan hem de sayılabilir kelimelerle kullanılır. **Some:** biraz, birkaç **Any:** hiç **Some:** Olumlu cümlelerde kullanılır. **Any:** Olumsuz cümlelerde kullanılır.
Is there **some** tea in the box? *(Kutuda biraz çay var mı?)* A: Would you like **some** tea? *(Biraz çay ister miydiniz?)* B: Yes, I'd like **some**. *(Evet. Biraz isterim.)* Is there **any tea** in the box? *(Kutuda hiç çay var mı?)*	**Some/Any** soru cümlelerinde kullanılabilir. Cevabın olumlu olması düşünülüyorsa (genellikle birisine bir şey teklif ederken) **SOME**; olumsuz mu yoksa olumlu mu olacağı bilinmiyorsa **ANY** kullanılır.
If there are **any** poor students, we should help them. *(Eğer herhangi bir fakir öğrenci varsa, onlara yardım etmemiz gerekir.)* We can accept **any** application. *(Her başvuruyu kabul edebiliriz.)*	**ANY:** Olumlu cümlelerde de kullanılabilir. **Herhangi bir** ya da **her** anlamına gelir. **NOT:** Daha fazla açıklama için en son kutuya bakınız.
May I offer you **some** tea? *(Size biraz çay teklif edebilir miyim?)* Do you want **some** cola? *(Biraz kola istiyor musun?)* Have **some.** *(Biraz al.)*	**SOME** ikram, teklif ve emir cümlelerinde kullanılır.
Any student can learn it. *(Bunu her öğrenci öğrenebilir.)* You may take **any** flower. *(İstediğin çiçeği (herhangi birini) alabilirsin.)* - What do you need? *(Neye ihtiyacın var?)* **- Some** ink. *(Biraz mürekkebe.)*	**SOME** ve **ANY** konuşma dilinde "herhangi bir" anlamında kullanılabilir. Bu şekilde iki kelime de sayılabilir ve sayılamayan isimlerin önünde bulunabilir.

EXERCISE 18
(Some-Any)

Aşağıdaki cümleleri **olumsuz** yapınız ve olumsuz cümlelerde **some** yerine **any** kullanınız.

1. There are **some** flowers in the vase.

_____

2. I asked **some** questions.

_____

3. I learned **some** new words.

_____

4. They have **some** problems.

_____

5. I have **some** money.

_____

6. There is **some** coffee in the cup.

_____

7. I need **some** workers.

_____

8. There is **some** cheese on the plate.

_____

9. There are **some** apples in the basket.

_____

10. She has **some** stamps.

_____

EXERCISE 19
(Some-Any)

Aşağıdaki cümleleri **olumlu** yapınız ve olumlu cümlelerde **any** yerine **some** kullanınız.

1. I didn't have **any** time.

_____

2. There isn't **any** sugar in the jar.

_____

3. There aren't **any** apples on the tree.

_____

4. There aren't **any** pencils in the box.

_____

5. She doesn't have **any** money.

_____

6. The doctor didn't give her **any** medicine.

_____

7. There aren't **any** seats available.

_____

8. We don't need **any** pens.

_____

9. I didn't want **any** water.

_____

10. There aren't **any** mistakes in the composition.

_____

EXERCISE 20
(Some-Any)

Aşağıdaki cümlelere **some** ya da **any** koyunuz.

1. I never have _____ complaints from my customers.
2. He never gives _____ water to the flowers.
3. Please, put _____ water in that vase.
4. Please, don't smoke _____ cigarettes here.
5. I didn't want _____ money.
6. I wanted _____ money from him.
7. There aren't _____ people in the village.
8. We have _____ problems with the management.
9. There is _____ honey on the plate.
10. There aren't _____ bottles of water in the refrigerator.
11. Are there _____ students in the classroom?
12. Do you have _____ money to lend me?

MUCH/MANY

I don't have **many** books. *(Çok kitabım yok.)* I have **many** problems. *(Birçok problemim var.)* Do you have **many** books? *(Çok kitabın var mı?)* Do you have **much** money? *(Çok paran var mı?)* I don't have **much** time. *(Çok zamanım yok.)* *I have **much** time. (YANLIŞ)	**Many:** Sayılabilir isimlerden önce kullanılır ve çok sayıda anlamına gelir. Genellikle olumsuz ve soru cümlelerinde kullanılır. Ancak, **a lot of** yerine olumlu cümlelerde de kullanılabilir. **Much:** Sayılamayan isimlerden önce kullanılır ve çok miktarda anlamına gelir. Sadece olumsuz ve soru cümlelerinde kullanılır. ***MUCH:** Olumlu cümlelerde kullanılmaz.

EXERCISE 21-A
(Much-Many)

Aşağıdaki boşluklara uygun olacak şekilde **much** veya **many** koyunuz.

1. How _____ time did you spend on it?
2. How _____ money do you need?
3. How _____ times a month do you call her?
4. How _____ rooms are there in the building?
5. Does he have _____ friends in England?
6. There aren't _____ factories in this area.
7. There isn't _____ oil in Türkiye.
8. Does this factory manufacture _____ different kinds of products?
9. I don't drink _____ tea.
10. There aren't _____ students in the class today.
11. He doesn't smoke _____ cigarettes.
12. She can't eat _____ rice.
13. There aren't _____ schools in this region.
14. I don't usually make _____ spelling mistakes in my compositions.
15. There aren't _____ problems with the students.

Not: How many + (sayılabilir çoğul isim): Sayılabilir isimlerin sayısını; **How much + (sayılamayan isim):** Sayılamayan isimlerin miktarını sormak için kullanılır. Yukarıdaki alıştırmada (21-A) ilk 4 soruya bakınız.

OTHER / ANOTHER / OTHERS / THE OTHER(S)

Sıfat	Zamir	
Tekil:another student *(başka bir öğrenci)* **Çoğul:**other students *(başka öğrenciler)*	**another** (one) *başka biri* **others** *başkaları*	**Other** kelimesi ya sıfat ya da zamir olarak kullanılabilir. **Another:** Başkası, başka biri anlamına gelir. **Others** başkaları anlamında ve çoğul yapıdadır. **The other** diğeri, **The others** ise diğerleri (geri) kalan, arta kalan/ları) anlamındadır. Hem sıfat hem de zamir olarak kullanılabilir.
Tekil:the other student *(diğer öğrenci)* **Çoğul:**the other students *(diğer öğrenciler)*	**the other** *diğeri* **the others** *diğerleri*	

We like **each other** *(Birbirimizi seviyoruz.)* We like **one another.** *(Birbirimizi seviyoruz.)*	**Each other/one another:** Karşılıklı bir ilişki gösterir. (Ben onu severim, o da beni sever.)
Come here **every other** day. *(Buraya gün aşırı (iki günde bir) gel.)*	**Every other:** Bir kez yapıp, bir kez yapmama: Başka bir deyişle, bir atlayarak, dönüşümlü olarak yapma.

EITHER / NEITHER / BOTH

I want to see **either of** you. *(İkinizden birini görmek istiyorum.)*	**Either:** İkisinden biri anlamına gelir.
I want to see **neither of** you. *(İkinizi de görmek istemiyorum.)*	**Neither:** Ne biri, ne de diğeri; hiç biri, ikisi de değil anlamlarına gelir. Olumlu cümlede kullanılır fakat olumsuz anlam verir.
I want to see **both of** you. *(Her ikinizi de görmek istiyorum.)* **Both** (students) are lazy. *(Her iki öğrenci tembel.)*	**Both:** İkisi de, birisi ve ötekisi de anlamlarına gelir. **Both** zamir olarak da kullanılabilir. Ör. **Both** are lazy. *(İkisi tembel)*
Neither question **isn't** true. *(İki soruda doğrudur.)* **Neither** question **is** true. *(İki soruda (soruların ikisi de) doğru değildir.)*	**Neither:** Kelime olarak olumsuz olduğu için, kendisinden sonra olumsuz fiil kullanılırsa, cümle olumlu anlama gelir. Bundan dolayı kendisinden sonra ancak olumlu fiil ile olumsuz anlam elde edilir. İlk cümle genellikle kullanılmaz.
Either of you won't be right. *(İkinizden biri haklı olmayacak.)*	**Either:** Kendisinden sonra olumsuz fiil aldığında cümlenin anlamı olumsuz olur.

EXERCISE 21-B

Aşağıdaki boşluklara **other** yapılarını uygun şekilde koyunuz.

1. Look at your ears. One is your right ear. ———— is your left ear.
2. I invited ten people to my party. Only five people came. ———— didn't come.
3. There are various means of transportation. The lorry is one of them. The train is ———— .
4. Some people prefer tea, but ———— prefer coffee.
5. He's almost finished. He only needs ———— ten minutes.

IMPERATIVE FORM

POSITIVE IMPERATIVE FORM - OLUMLU EMİR

Get up early. *Erken kalk.* **Listen to** me. *Beni dinle.*	Emir cümlelerinde fiil cümlenin başında kullanılır.
(You) get up early. (You) listen to me.	Emir cümlelerinde aslında **you** öznesi vardır. Fakat bu söylenmemektedir.

NEGATIVE IMPERATIVE FORM - OLUMSUZ EMİR

Don't make a mistake. *(Hata yapma.)* **Don't drop** the glass. *(Bardağı düşürme.)*	Olumsuz emir cümlelerinde cümlenin başında **DON'T** kullanılır.
Do not make a mistake. **Do not** drop the glass.	**Don't,** bazen **do not** şeklinde yazılır. Bu durumda emir vurgulanır ve kesinlikle yapma anlamı verilerek uyarı güçlendirilir.
Pass the pepper, **please**. *(Lütfen biberi uzat.)* Turn off the TV, **please**. *(Lütfen TV'yi kapat.)*	Emir cümlelerinin sonuna **please** (lütfen) eklenebilir. İfade bu şekilde daha nazik bir anlam içerir.

EXERCISE 22

Aşağıdaki cümleleri **olumlu emir** cümlesi yapısına sokunuz ve yanda verilen boşluklara yazınız.

1. door (Open) _____.

2. window (Close) _____.

3. dictionary (Buy) _____.

4. light (Turn on) _____.

5. bus-stop (Wait) _____.

6. careful (Be) _____.

7. this film (Watch) _____.

8. these exercises (Do) _____.

9. new words (Write) _____.

10. ready right away (Get) _____.

EXERCISE 23

Aşağıdaki cümleleri **olumsuz emir** yapısına sokunuz ve yanda verilen boşluklara yazınız.

1. lights (Turn off) _____.

2. noise (Make) _____.

3. me later (Call) _____.

4. him now (Disturb) _____.

5. your notes here (Leave) _____.

6. your hat on the rack (Hang up) _____.

7. word (Say) _____.

8. inside (Wait) _____.

9. cigarette here (Smoke) _____.

10. near him (Sit) _____.

PART II TENSES IN ENGLISH

THE PRESENT CONTINUOUS TENSE

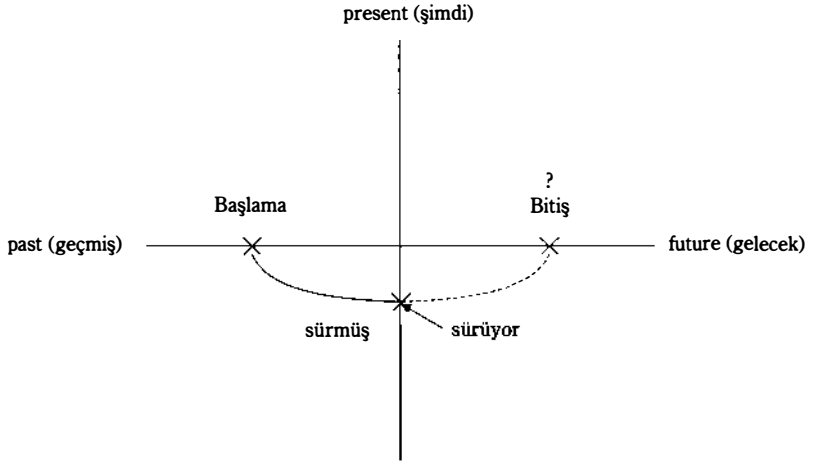

Türkçede fiilin sonuna **-yor** eki gelir.

Örnek: yapıyorum, yapıyor, yapıyorlar. Şimdiki zaman eylemin konuşma anında sürdüğünü gösterir. Yakın geçmişte eylem başlamış, şu anda devam ediyor ve gelecekte belli bir noktada bitecektir. Ama bu zaman belli değildir.

CÜMLE KURULUŞ FORMÜLLERİ

Olumlu:

Subject	am	/ is	/ are	Verb + ING	Object
	('m)	/ ('s)	/ ('re)		
	I	Tekil Özne	Çoğul özne		

Olumsuz:

Subject	am / (isn't) / (aren't)	is / are	**not**	Verb + ING	Object

Soru:

Am / Is / Are	Subject	Verb + ING	Object?

NOT: **1)** **I** zamiri ile **am** yardımcı fiili kullanılır.

2) Tekil özneler ve zamirlerle **(Hakan, he, she, it vb.) is** kullanılır.

3) Çoğul özneler ve zamirlerle **(students, they, we, you vb.) are** kullanılır. **You** hem **sen** (2. tekil şahıs) hem de **siz(ler)** (2. çoğul şahıs) olarak kullanılabilir.

4) **Am not, amn't** şeklinde kısaltılamaz.

KULLANILDIĞI YERLER

1. Konuşma anında meydana gelen olayları anlatır.

   - I **am cooking** the meal now.
     Şimdi yemeği pişiriyorum.

   - She **is singing** a song at the moment.
     (O) şu anda şarkı söylüyor.

2. Belli bir süre için tekrarlanmakta olan veya yinelenmekte olan bir eylemi anlatır.

   We **are studying** a lot these days because we'll take an exam next Friday.
   Bugünlerde çok çalışıyoruz çünkü gelecek cuma sınav olacağız.

   John **is staying** with his friend this week.
   John bu hafta arkadaşıyla kalıyor.

3. Yinelenen bir işin diğer bir işten daha önce başladığını ifade eder.

   They stop talking if the teacher **is shouting** at them.
   Eğer öğretmen onlara bağırıyorsa, konuşmayı bırakırlar.

4. Konuşan kişinin kararlı olduğunu gösterir.

   I **am not accepting** this.
   Bunu kabul etmiyorum. (Bunda ısrar ediyorum.)

   He **isn't helping** us.
   Bize yardım etmiyor. (Bunda ısrar ediyor.)

5. Gelecek zaman ifadeleriyle kullanılabilir. Olayın planlı olduğu anlaşılır.

   We **are taking a trip** tomorrow.
   Yarın seyahata çıkıyoruz.
   Both teams **are playing** next Sunday.
   Her iki takım gelecek pazar oynuyor.

6. Sık sık tekrarlanan eylemler anlatılırken **always, constantly, continually** zarflarıyla kızgınlık ve eleştiri ifade edilir.

   He**'s always** cousing troubles.
   O, sürekli sorun çıkarıyor.

TIME EXPRESSIONS
(Zaman İfadeleri)

now	: şimdi
still	: hâlâ
right now	: tam şimdi
at the moment	: şimdi, şu an, şu anda
at the present	: şimdi, şu an, şu anda
yet	: henüz

ÖRNEK CÜMLELER

- I'm listening to the English news on the radio.
  Radyodan İngilizce haberleri dinliyorum.

- She's reading a book now.
  O, şimdi kitap okuyor.

- They're still repeating the words.
  Hâlâ kelimeleri tekrar ediyorlar.

- The mother is making her son's bed.
  Anne oğlunun yatağını yapıyor.

- You're not listening to me at the moment.
  Beni şu anda dinlemiyorsun.

- Why are you waiting here?
  Niçin burada bekliyorsunuz?

- The children are making a noise.
  Çocuklar gürültü yapıyor.

- She is brushing her teeth now.
  Şimdi dişlerini fırçalıyor.

- The students are doing the exercises now.
  Öğrenciler şimdi alıştırmaları yapıyor.

- My mother is cooking the fish in the kitchen now.
  Annem şimdi mutfakta balığı pişiriyor.

- The children aren't watching TV now.
  Çocuklar şimdi TV seyretmiyor.

- A: Is Canan speaking to her mother now?
  Canan şimdi annesiyle konuşuyor mu?
  B: Yes, she is. / No, she isn't. (KISA CEVAP)
  Evet. (Konuşuyor.) / Hayır. (Konuşmuyor.)

- A: Are they making a noise now?
  Şimdi gürültü yapıyorlar mı?
  B: Yes, they are. / No. they aren't. (KISA CEVAP)
  Evet. (Yapıyorlar.) / Hayır. (Yapmıyorlar.)

PRESENT CONTINUOUS TENSE FİİL ÇEKİMİ

Olumlu çekim:

I am learning English.	İngilizce **öğreniyorum.**
You are learning English.	İngilizce **öğreniyorsun.**
He is learning English.	İngilizce **öğreniyor.**
She is learning English.	İngilizce **öğreniyor.**
It is learning English.	İngilizce **öğreniyor.**
We are learning English.	İngilizce **öğreniyoruz.**
You are learning English.	İngilizce **öğreniyorsunuz.**
They are learning English.	İngilizce **öğreniyorlar.**

Olumsuz çekim:

I am not learning English.	İngilizce **öğrenmiyorum.**
You aren't learning English.	İngilizce **öğrenmiyorsun.**
He isn't learning English.	İngilizce **öğrenmiyor.**
She isn't learning English.	İngilizce **öğrenmiyor.**
It isn't learning English.	İngilizce **öğrenmiyor.**
We aren't learning English.	İngilizce **öğrenmiyoruz.**
You aren't learning English.	İngilizce **öğrenmiyorsunuz.**
They aren't learning English.	İngilizce **öğrenmiyorlar.**

Soru çekimi:

Am I learning English?	İngilizce **öğreniyor muyum?**
Are you learning English?	İngilizce **öğreniyor musun?**
Is he learning English?	İngilizce **öğreniyor mu?**
Is she learning English?	İngilizce **öğreniyor mu?**
Is it learning English?	İngilizce **öğreniyor mu?**
Are we learning English?	İngilizce **öğreniyor muyuz?**
Are you learning English?	İngilizce **öğreniyor musunuz?**
Are they learning English?	İngilizce **öğreniyorlar mı?**

Olumsuz Soru çekimi:

Am I not learning English?	İngilizce **öğrenmiyor muyum?**
Aren't you learning English?	İngilizce **öğrenmiyor musun?**
Isn't he learning English?	İngilizce **öğrenmiyor mu?**
Isn't she learning English?	İngilizce **öğrenmiyor mu?**
Isn't it learning English?	İngilizce **öğrenmiyor mu?**
Aren't we learning English?	İngilizce **öğrenmiyor muyuz?**
Aren't you learning English?	İngilizce **öğrenmiyor musunuz?**
Aren't they learning English?	İngilizce **öğrenmiyorlar mı?**

NOT: **Am I not:** Resmi dilde kullanılır.
Aren't I: Konuşma dilinde kullanılır.

EXERCISE 24

Aşağıdaki cümleleri önce **olumsuz** sonra **soru** yapınız.

1. I am working now.
2. They are brushing their teeth.
3. We are speaking English.
4. He is eating his lunch.
5. It is drinking water.
6. The children are playing football.
7. The dogs are barking.
8. The birds are singing in their cages.
9. The workers are painting the walls.
10. The student is doing her homework.

EXERCISE 25

Parantez içindeki fiilleri **şimdiki zaman** yapınız.

1. They (lie) _____ on the beach.
2. The students (take) _____ an examination now.
3. We (answer) _____ all the questions.
4. He (go) _____ to school now.
5. She (telephone) _____ her mother.
6. The water (boil) _____ now.
7. I (not sleep) _____ now.
8. He (not take) _____ a bath.
9. They (not play) _____ football.
10. The car (make) _____ a strange noise.
11. They (walk) _____ so slowly.
12. The students (study) _____ English now.
13. The students (not study) _____ Japanese now.
14. Aslı (wait) _____ for the bus.
15. The children (cry) _____ loudly.

NOT: **1.** lie - lying (**e**'den önce sesli harf olduğu için **-ie** düşer, yerine **-ying** getirilir.
2. take - taking (**e** ile biten fiillerde, **e** düşer ve yerine **-ing** getirilir.)

THE SIMPLE PRESENT TENSE

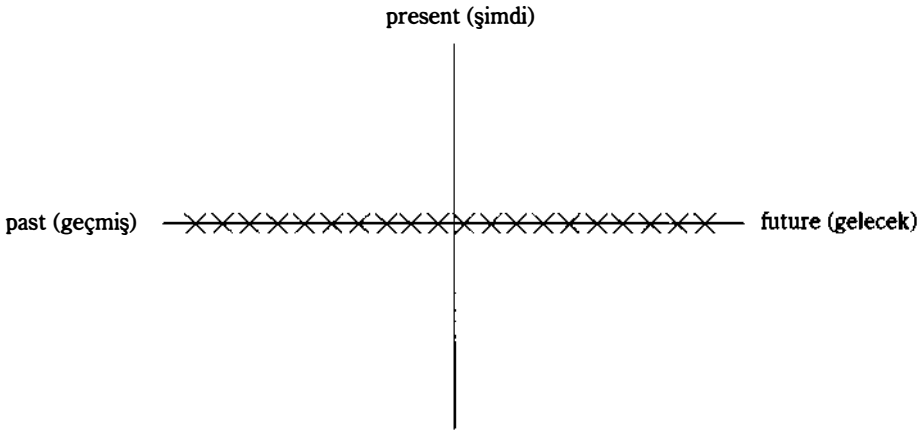

Türkçede fiillerin sonuna **-er, -ar** ekleri gelir. **Örnek:** yaparım, yapar, yaparlar. Geniş zaman bir şeyin geçmişte doğru olduğunu, şu anda doğru olduğunu ve gelecekte de doğru olduğunu yani geçerli olduğunu gösterir. Bir başka deyişle, eylemin her zaman olabildiğini gösterir ve tüm zamanları kapsar.

CÜMLE KURULUŞ FORMÜLLERİ

Olumlu:

Subject	Verb1	Object
(Çoğul Özne) ve I zamiri		
Subject (Tekil Özne)	Verb + s	Object
	+ es	(Fiil **ss, ch, sh, o** ile bitiyorsa.)
	+ ies	(Fiil **y** ile bitiyorsa, **y** yerine yazılır.)

Cümlenin öznesi tekil ya da üçüncü tekil şahıs olduğunda fiil sonuna **-s / -es / -ies** gelir. **BE** fiilinin kullanılışı için sayfa 66'ya bakınız.

Olumsuz:

Subject	do not / does not /	don't (çoğul öznede) doesn't (tekil öznede)	Verb 1	Object

Soru:

Do (çoğul öznede) Does (tekil öznede)	subject	Verb1	Object?

Cevap (Kısa) / Olumlu olduğunda:

Yes, I do.
Yes, you do.
Yes, we do.
Yes, they do.
Yes, he does.
Yes, she does.
Yes, it does.

Cevap (Kısa) / Olumsuz olduğunda:

No, I don't.
No, you don't.
No, we don't.
No, they don't.
No, he doesn't.
No, she doesn't.
No, it doesn't.

KULLANILDIĞI YERLER

1. Belli zamanlarda yapılan ve tekrarlanan rutin işleri ifade etmek için kullanılır.

I **go to bed** early every day.
Her gün erken yatarım.

We **go** to the seaside every morning.
Her sabah deniz kıyısına gideriz.

2. Alışkanlıkların ifadesi için kullanılır.

She usually **bites** her nails.
O, genellikle tırnaklarını yer.

3. Doğa gerçeklerinin ifadesinde kullanılır. Örneğin: Güneş, dünya var olduğundan beri doğudan doğardı. Şimdi de doğudan doğar. Gelecekte de doğudan doğacak.

The earth **goes around** the sun.
Yeryüzü güneşin etrafında döner.

The sun **sets** in the west.
Güneş batıdan batar.

4. Atasözlerinde kullanılır.

Children and fools **speak** the truth.
Bir çocuktan bir deliden al haberi.

Charity **begins** at home.
Evvela can sonra canan.

5. Yapılması önceden planlanan işler için kullanılır.

We **set off** on 1st October.
Ekimin birinci günü yola çıkarız.

The train to Ankara **departs** at 9.00 p.m.
Ankara treni akşam 9'da kalkar.

6. Teşekkür etme, özür dileme gibi resmi durumlarda kullanılır.

I **thank** you.
Size teşekkür ederim.

I **apologize** for my mistake.
Hatam için özür dilerim.

7. Hikaye tarzında anlatılan bir olayda geçmiş zamanı ifade eder.

Then M. Akif Ersoy **writes** the Turkish National Anthem...
Daha sonra M. Akif Ersoy Türk Milli Marşını yazar...

8. Gelecek zaman ifadeleriyle kullanılır.

We **organize** a meeting next week.
Gelecek hafta bir toplantı düzenleriz.

Vacation **starts** tomorrow.
Tatil yarın başlar.

TIME EXPRESSIONS
(Zaman İfadeleri)

usually	: genellikle
generally	: genellikle
always	: daima
frequently	: sık sık, çoğu kez, ekseriya
often	: sık sık, çoğu kez, ekseriya
seldom	: nadiren
rarely	: nadiren
never	: asla, hiç
sometimes	: arasıra
from time to time	: zaman zaman
now and then	: arasıra
off and on	: arasıra
at times	: bazen
occasionally	: arasıra

once twice three times four times	a	day week month year	once: bir kez twice: iki kez three times: üç kez four times: dört kez

every	day week weekend month year winter summer spring autumn

every	hour June January morning afternoon evening night other day

every	two three four five	days weeks months years

Tek kelimeden meydana gelen zaman zarfları cümlede fiilden **önce** kullanılır:

I	usually always never often frequently sometimes seldom rarely occasionally	read	a book	in my spare time.

Tek kelimeden meydana gelen zarflar, **BE** fiilinden **sonra** kullanılır:

I	am	usually always never often frequently sometimes seldom rarely occasionally	ready	for assistance.
You We They	are			
She He It	is			

Occasionally ve **sometimes,** olumsuz cümlelerde **DOESN'T** ve **DON'T** yardımcı fiillerinden **önce** kullanılır:

S/he	occasionally sometimes	doesn't	speak French.

We	occasionally sometimes	don't	study for the test.

Always ve **ever, DOESN'T** ve **DON'T** yardımcı fillerinden **sonra** kullanılır.

S/he	doesn't	always ever	listen to the teacher.

We	don't	always ever	go to Taksim.

Often, generally ve **usually** zarfları cümlede **DOESN'T** ve **DON'T** yardımcı fiillerinden **sonra** ve **önce** kullanılabilir:

S/he	doesn't	often usually generally	read a thriller.
	often usually generally	doesn't	

I We They	don't	often usually generally	watch the chess games in the club.
	often usually generally	don't	

Not: **BE** (olmak, bir yerde bulunmak) fiili geniş zamanda (am, is, are) olarak kullanılır. Kendisinden sonra ya sıfat ya da yer ifadesi getirilir.

I You She	am are is	handsome. beautiful.

I You She	am are is	in	the kitchen.

Olumsuz cümlelerde (am not, isn't, aren't) kullanılır. Soru cümlelerinde, (am, is, are) cümlenin en başına getirilir.

ÖRNEK CÜMLELER

- I like coffee. I drink it every day.
  Kahve(yi) severim. Her gün içerim.

- She doesn't write to me, but I write to her.
  Bana (mektup) yazmaz, ama ben ona yazarım.

- I sleep eight hours a day.
  Günde sekiz saat uyurum.

- We play football every Sunday.
  Her pazar futbol oynarız.

- I don't know the meaning of this word.
  Bu kelimenin anlamını bilmiyorum.

- My mother makes a cake every week.
  Annem her hafta kek yapar.

- He never smokes.
  Asla sigara içmez.

- She always does her homework.
  O, daima ödevini yapar.

- He usually goes fishing on Sundays.
  O, pazar günleri genellikle balığa çıkar.

- Why don't you go out at night?
  Geceleri niçin dışarı çıkmazsın.

- The people grow cotton in this region.
  Halk bu bölgede pamuk yetiştirir.

- The train leaves for İstanbul at 9.00 every day.
  Tren İstanbul'a hergün 9'da hareket eder.

NOT: **Know** ve **want** fiilleri geniş zamanda kullanılır. Ancak şimdiki zamanda kullanılmış gibi Türkçeye çevrilir. Ayrıca, İngilizcede şimdiki zaman yapısında kullanılmazlar.

- I **want** some water. *(Biraz su istiyorum.)* - (Doğru)
  I'm wanting some water. - (Yanlış)

- I know the problem. *(Problemi biliyorum.)* - (Doğru)
  I'm knowing the problem. - (Yanlış)

SIMPLE PRESENT TENSE FİİL ÇEKİMİ

Olumlu çekim:

I learn English.	İngilizce **öğrenirim.**
You learn English.	İngilizce **öğrenirsin.**
He learns English.	İngilizce **öğrenir.**
She learns English.	İngilizce **öğrenir.**
It learns English.	İngilizce **öğrenir.**
We learn English.	İngilizce **öğreniriz.**
You learn English.	İngilizce **öğrenirsiniz.**
They learn English.	İngilizce **öğrenirler.**

Olumsuz çekim:

I don't learn English.	İngilizce **öğrenmem.**
You don't learn English.	İngilizce **öğrenmezsin.**
He doesn't learn English.	İngilizce **öğrenmez.**
She doesn't learn English.	İngilizce **öğrenmez.**
It doesn't learn English.	İngilizce **öğrenmez.**
We don't learn English.	İngilizce **öğrenmeyiz.**
You don't learn English.	İngilizce **öğrenmezsiniz.**
They don't learn English.	İngilizce **öğrenmezler.**

Soru çekimi:

Do I learn English?	İngilizce **öğrenir miyim?**
Do you learn English?	İngilizce **öğrenir misin?**
Does he learn English?	İngilizce **öğrenir mi?**
Does she learn English?	İngilizce **öğrenir mi?**
Does it learn English?	İngilizce **öğrenir mi?**
Do we learn English?	İngilizce **öğrenir miyiz?**
Do you learn English?	İngilizce **öğrenir misiniz?**
Do they learn English?	İngilizce **öğrenirler mi?**

Olumsuz soru çekimi:

Don't I learn English?	İngilizce **öğrenmez miyim?**
Don't you learn English?	İngilizce **öğrenmez misin?**
Doesn't he learn English?	İngilizce **öğrenmez mi?**
Doesn't she learn English?	İngilizce **öğrenmez mi?**
Doesn't it learn English?	İngilizce **öğrenmez mi?**
Don't we learn English?	İngilizce **öğrenmez miyiz?**
Don't you learn English?	İngilizce **öğrenmez misiniz?**
Don't they learn English?	İngilizce **öğrenmezler mi?**

EXERCISE 26

Verilen cümleleri **olumsuz** yapınız ve yanda verilen boşluğa yazınız.

1. She likes swimming. _____

2. They talk too much. _____

3. The bell rings at 11.00. _____

4. I enjoy driving fast. _____

5. They play football every weekend. _____

6. We have dinner at 7.00 every day. _____

7. Soldiers wear uniforms. _____

8. Hakan tells the truth. _____

9. It usually rains in the spring. _____

10. Women wear skirts. _____

11. Most men have beard. _____

12. They always come here on time. _____

13. I mend my trousers. _____

14. He speaks English. _____

15. It drinks milk. _____

16. They eat sandwiches at lunch time. _____

17. This dog always eats meat. _____

18. It suits you well. _____

19. Cats eat grass. _____

20. That boy often rides his bicycle to school. _____

EXERCISE 27

Verilen cümleleri **soru** yapınız ve yanda verilen boşluğa yazınız.

1. He usually works at night. _____
2. The train leaves at midnight. _____
3. The aeroplane lands at 9.00. _____
4. They get up at 6 o'clock. _____
5. You like watching TV. _____
6. You read this book every day. _____
7. The car goes very fast. _____
8. The workers rush home when the day's work is over. _____
9. Trains go every fifteen minutes. _____
10. Children like toys. _____
11. The teacher explains the exercise. _____
12. You don't borrow any money. _____
13. We don't agree with you. _____
14. He spends his salary in one day. _____
15. She plays the guitar very well. _____

EXERCISE 28

Aşağıdaki cümlelerin öznelerini **üçüncü tekil şahıs** yapınız ve cümleleri tekrar yazınız.

1. Elephants don't bark. _____
2. Do ducks bark? _____
3. I visit the mosques in İstanbul. _____
4. They don't worry too much. _____
5. We live in İstanbul. _____
6. Policemen wear uniforms. _____
7. Birds build nests. _____
8. Do horses eat grass? _____
9. They tell the truth. _____
10. Students don't like examinations. _____

EXERCISE 29

Aşağıda verilen cümleleri önce **olumsuz** sonra **soru** yapınız.

Örnek:
I want to write a letter to my friend.
I don't want to write a letter to my friend. (Olumsuz)
Do you want to write a letter to your friend? (Soru)

1. He plays football.
_____ (Olumsuz)
_____ (Soru)

2. They often visit him.
_____ (Olumsuz)
_____ (Soru)

3. You talk too much.
_____ (Olumsuz)
_____ (Soru)

4. He likes to play football.
_____ (Olumsuz)
_____ (Soru)

5. We wear warm clothes in winter.
_____ (Olumsuz)
_____ (Soru)

6. Brian sends his greetings to you.
_____ (Olumsuz)
_____ (Soru)

7. Your friend always looks happy.
_____ (Olumsuz)
_____ (Soru)

8. He invites them to a dinner.
_____ (Olumsuz)
_____ (Soru)

9. You study hard.
_____ (Olumsuz)
_____ (Soru)

10. A dog dislikes drinking milk.
_____ (Olumsuz)
_____ (Soru)

EXERCISE 30

Aşağıdaki cümlelerde parantez içinde verilen fiilleri, **present tense** yapısında boşluklara yazınız.

1. She (get up) _____ late every weekend.
2. She (visit) _____ me twice a month.
3. The teacher (wish) _____ to speak in Turkish.
4. They (not watch) _____ a film on TV.
5. The train (not arrive) _____ at the station in time.
6. We (not understand) _____ each other.
7. The cat (climb) _____ the top of the tallest tree in the garden.
8. The girl always (help) _____ her mother in the kitchen.

EXERCISE 31

Parantez içindeki fiilleri ya **geniş zaman** ya da **şimdiki zamanda** verilen boşluklara yazınız.

1. I always (walk) _____ to school.
2. He (brush) _____ his teeth three times a day.
3. What _____ you usually (have) _____ for breakfast?
4. It (rain) _____, why don't you (take) _____ your umbrella?
5. What _____ he (do) _____ in his car now?
6. He (sleep) _____ now.
7. What _____ it (mean) _____ ?
8. Who _____ you (wait) _____ for?
9. He always (complain) _____ about his job.
10. _____ you (recognize) _____ that girl?

THE SIMPLE FUTURE TENSE

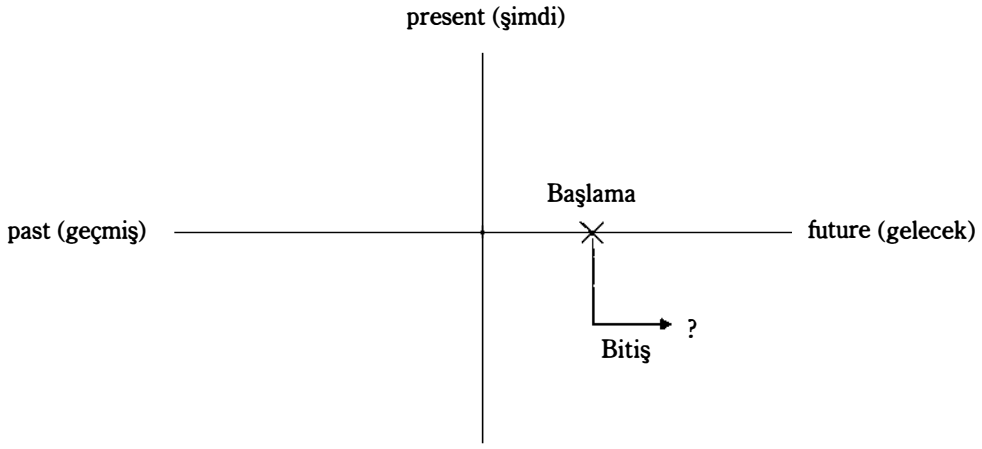

Gelecek zaman Türkçede fiillerin sonuna **-ecek, -acak** eklerinin gelmesini sağlar.
Örnek: yapacağım, yapacak, yapacaklar.

CÜMLE KURULUŞ FORMÜLLERİ

Olumlu:			
Subject	will/'ll	Verb1	Object
Olumsuz:			
Subject	will not/won't	Verb1	Object
Soru:			
Will	subject	Verb1	Object?

KULLANILDIĞI YERLER

1. Gelecekte yapılacak işler için kullanılır.

The students **will read** five books next year.
Öğrenciler gelecek yıl beş kitap okuyacak.

The director **will organize** a meeting next week.
Müdür gelecek hafta bir toplantı düzenleyecek.

2. İyi ve kötü alışkanlıkların ifadesinde kullanılır.

He'**ll make** a noise every time.
Her zaman gürültü yapacaktır.

She'll **treat** her husband kindly.
Kocasına nazik bir şekilde davranacaktır.

3. İsteklilik ve gönüllülük ifadesinde kullanılır.

She **will** herself **sew** the skirt.
Eteği kendisi dikecek. (Bunu yapmaya gönüllü.)

I **will find** the guilty person.
Suçlu kişiyi bulacağım.

4. Tahminde bulunurken kullanılır.

He doesn't think that he **will pass** the exam.
Sınavı geçeceğini sanmıyor.

I think that it **will be** foggy tomorrow morning.
Yarın sabah havanın sisli olacağını sanıyorum.

5. Niyet belirtirken kullanılır.

I'll **see** my dentist next week.
Gelecek hafta dişçime gideceğim.

6. Konuşma anında karar veya söz verirken; ayrıca tehdit etme durumlarında da kullanılır.

I'll have a glass of ayran.
Konuşma Anında Karar: *Bir bardak ayran alayım (alacağım).*

I'll **pay** my debt to you tomorrow.
Söz: *Sana borcumu yarın ödeyeceğim.*

I'll **put** you into the detention room if you break the school rules again.
Tehdit: *Tekrar okul kurallarını çiğnersen, seni ceza odasına koyacağım.*

TIME EXPRESSIONS
(Zaman İfadeleri)

tomorrow	: yarın
tomorrow morning	: yarın sabah
tomorrow afternoon	: yarın öğleden sonra
the day after tomorrow	: yarından sonra(ki gün), ertesi gün
next week	: gelecek hafta
next weekend	: gelecek haftasonu
next Thursday	: gelecek perşembe
next month	: gelecek ay
next January	: gelecek ocak
next year	: gelecek yıl
next summer	: gelecek yaz
in 2020	: 2020'de
two months later	: iki ay sonra
three years later	: üç yıl sonra

ÖRNEK CÜMLELER

- A: Will you come with me?
  Benimle gelecek misin?
  B: Yes, I will. / No. I won't.
  Evet, geleceğim. / Hayır, gelmeyeceğim.

- She will finish her job this evening.
  İşini bu akşam bitirecek.

- I will drink some coffee after dinner.
  Akşam yemeğinden sonra biraz kahve içeceğim.

- We will start to work two hours later.
  İki saat sonra çalışmaya başlayacağız.

- I don't think the authorities will listen to your complaints.
  Yetkililerin şikayetlerini dinleyeceğini sanmıyorum.

- I'm sure they will accept your offer.
  Teklifini kabul edeceklerinden eminim.

- We will change our timetable.
  Zaman cetvelimizi değiştireceğiz.

- She will go out soon.
  Birazdan dışarı çıkacak.

- I will get some food for dinner.
  Akşam yemeği için biraz yiyecek alacağım.

- The boy will ride his bicycle at the weekend.
  Oğlan bisikletine hafta sonu binecek.

- The train will arrive at 7.00 tomorrow.
  Tren yarın saat 7'de gelecek.

- The students will take their final exam next Friday.
  Öğrenciler final sınavlarını gelecek cuma olacaklar.

- I will write to Tom today.
  Bugün Tom'a (mektup) yazacağım.

- The weather will be cloudy in İstanbul tomorrow.
  Hava İstanbul'da yarın bulutlu olacak.

SIMPLE FUTURE TENSE FİİL ÇEKİMİ

Olumlu çekim:

I will learn English.	İngilizce **öğreneceğim.**
You will learn English.	İngilizce **öğreneceksin.**
He will learn English.	İngilizce **öğrenecek.**
She will learn English.	İngilizce **öğrenecek.**
It will learn English.	İngilizce **öğrenecek.**
We will learn English.	İngilizce **öğreneceğiz.**
You will learn English.	İngilizce **öğreneceksiniz.**
They will learn English.	İngilizce **öğrenecekler.**

Olumsuz çekim:

I won't learn English.	İngilizce **öğrenmeyeceğim.**
You won't learn English.	İngilizce **öğrenmeyeceksin.**
He won't learn English.	İngilizce **öğrenmeyecek.**
She won't learn English.	İngilizce **öğrenmeyecek.**
It won't learn English.	İngilizce **öğrenmeyecek.**
We won't learn English.	İngilizce **öğrenmeyeceğiz.**
You won't learn English.	İngilizce **öğrenmeyeceksiniz.**
They won't learn English.	İngilizce **öğrenmeyecekler.**

Soru çekimi:

Will I learn English?	İngilizce **öğrenecek miyim?**
Will you learn English?	İngilizce **öğrenecek misin?**
Will he learn English?	İngilizce **öğrenecek mi?**
Will she learn English?	İngilizce **öğrenecek mi?**
Will it learn English?	İngilizce **öğrenecek mi?**
Will we learn English?	İngilizce **öğrenecek miyiz?**
Will you learn English?	İngilizce **öğrenecek misiniz?**
Will they learn English?	İngilizce **öğrenecekler mi?**

Olumsuz soru çekimi:

Won't I learn English?	İngilizce **öğrenmeyecek miyim?**
Won't you learn English?	İngilizce **öğrenmeyecek misin?**
Won't he learn English?	İngilizce **öğrenmeyecek mi?**
Won't she learn English?	İngilizce **öğrenmeyecek mi?**
Won't it learn English?	İngilizce **öğrenmeyecek mi?**
Won't we learn English?	İngilizce **öğrenmeyecek miyiz?**
Won't you learn English?	İngilizce **öğrenmeyecek misiniz?**
Won't they learn English?	İngilizce **öğrenmeyecekler mi?**

EXERCISE 32

Aşağıdaki cümleleri **simple future** yapısına çeviriniz ve yanda verilen boşluğa yazınız.

1. There is a serious problem in this matter. _____
2. It costs 20 dollars. _____
3. I don't appreciate your work. _____
4. He shouted at me loudly. _____
5. He hasn't gone to Finland. _____
6. I don't drink tea. _____
7. Does he speak English? _____
8. I go to school. _____
9. They study for the exam. _____
10. Ahmet is drinking coffee now. _____
11. They don't send me a letter every week. _____
12. The workers are building a bridge. _____
13. The students are doing their homework now. _____
14. I am not studying Japanese. _____
15. Do you make a plan? _____
16. Does he complain about the management? _____
17. Are they playing football? _____

EXERCISE 33

Aşağıdaki cümleleri **simple future** yapısına göre önce **olumsuz** sonra **soru** cümlesi yapınız.

1. I will put the money into my wallet. _____
2. He makes a mistake. _____
3. Uncle Tom gives candies to the children. _____
4. The dog is running after the cat. _____
5. He is listening to some music. _____
6. I hear the reportings of gun. _____
7. We swim in the pool. _____
8. A man is at the door. _____
9. The door bell is ringing. _____
10. They are laughing at the clown. _____

GOING TO (NEAR) FUTURE TENSE

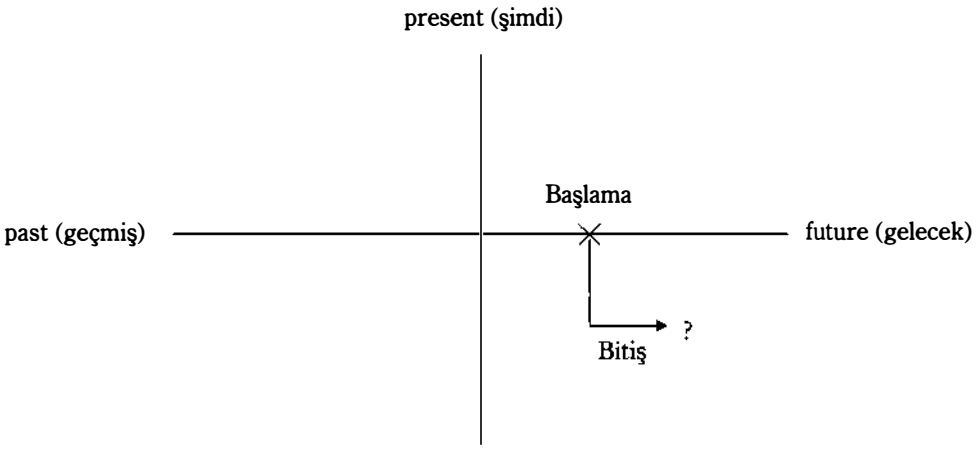

Türkçede fiillerin sonuna **-ecek, -acak** ekleri gelir. **Örnek:** yapacağım, yapacak, yapacaklar. Gelecekte olacak bir olay anlatılır.

CÜMLE KURULUŞ FORMÜLLERİ

Olumlu:				
Subject	am/is/are	going to	Verb1	Object
Olumsuz:				
Subject	am/is/are	**not** going to	Verb1	Object
Soru:				
Am/Is/Are	subject	going to	Verb1	Object?

KULLANILDIĞI YERLER

1. Daha önceden planlanmış ya da konuşma anından önce kararlaştırılmış bir düşünceyi ya da niyeti ifade ederken kullanılır.

They **are going to perform** a big ceremony tomorrow.
Yarın büyük bir tören gerçekleştirecekler.

We **are going to review** the book.
Kitabı gözden geçireceğiz.

I'**m going to make** coffee. Do you want some?
Kahve yapacağım. Biraz ister misin?

2. Eldeki bazı kanıtlara dayanarak, gelecekte olabilecek bir olayı önceden haber verirken kullanılır.

I feel dizzy. I think I **am going to faint.**
Başım dönüyor. Sanırım bayılacağım.

The glass is rolling towards the edge of the table. It is **going to fall down.**
Bardak masanın kenarına doğru yuvarlanıyor. Yere düşecek.

It is very cold and cloudy. I think it's **going to snow.**
Hava çok soğuk ve bulutlu. Sanırım kar yağacak.

NOT: Time expressions (zaman ifadeleri), **simple future tense** ile aynıdır. Burada sadece **soon** (birazdan) sözcüğünü ekleyebiliriz.

ÖRNEK CÜMLELER

- I am going to learn English. I'm going to attend a course.
  İngilizce öğreneceğim. Bir kursa katılacağım.

- She is going to understand you easily. Go and talk to her.
  Seni kolayca anlayacak. Git ve onunla konuş.

- The bus is going to come soon according to the timetable.
  Zaman cetveline göre otobüs birazdan gelecek.

- We are going to watch the show tonight.
  Gösteriyi bu gece seyredeceğiz.

- He is going to attend a meeting this afternoon.
  Bu öğleden sonra bir toplantıya katılacak.

- I am not going to go out this evening.
  Bu akşam dışarı çıkmayacağım.

- It is very cloudy. It is going to rain.
  Hava çok bulutlu. Yağmur yağacak.

- I am going to buy new summer clothes for my children.
  Çocuklarıma yeni yazlık elbiseler satın alacağım.

- Our gardener is going to trim the trees in the autumn.
  Bahçıvanımız ağaçları sonbaharda budayacak.

GOING TO (NEAR) FUTURE TENSE FİİL ÇEKİMİ

Olumlu çekim:

I am going to learn English.	İngilizce **öğreneceğim.**
You are going to learn English.	İngilizce **öğreneceksin.**
He is going to learn English.	İngilizce **öğrenecek.**
She is going to learn English.	İngilizce **öğrenecek.**
It is going to learn English.	İngilizce **öğrenecek.**
We are going to learn English.	İngilizce **öğreneceğiz.**
You are going to learn English.	İngilizce **öğreneceksiniz.**
They are going to learn English.	İngilizce **öğrenecekler.**

Olumsuz çekim:

I am not going to learn English.	İngilizce **öğrenmeyeceğim.**
You aren't going to learn English.	İngilizce **öğrenmeyeceksin.**
He isn't going to learn English.	İngilizce **öğrenmeyecek.**
She isn't going to learn English.	İngilizce **öğrenmeyecek.**
It isn't going to learn English.	İngilizce **öğrenmeyecek.**
We aren't going to learn English.	İngilizce **öğrenmeyeceğiz.**
You aren't going to learn English.	İngilizce **öğrenmeyeceksiniz.**
They aren't going to learn English.	İngilizce **öğrenmeyecekler.**

Soru çekimi:

Am I going to learn English?	İngilizce **öğrenecek miyim?**
Are you going to learn English?	İngilizce **öğrenecek misin?**
Is he going to learn English?	İngilizce **öğrenecek mi?**
Is she going to learn English?	İngilizce **öğrenecek mi?**
Is it going to learn English?	İngilizce **öğrenecek mi?**
Are we going to learn English?	İngilizce **öğrenecek miyiz?**
Are you going to learn English?	İngilizce **öğrenecek misiniz?**
Are they going to learn English?	İngilizce **öğrenecekler mi?**

Olumsuz soru çekimi:

Am I not going to learn English?	İngilizce **öğrenmeyecek miyim?**
Aren't I going to learn English?	İngilizce **öğrenmeyecek miyim?**
Aren't you going to learn English?	İngilizce **öğrenmeyecek misin?**
Isn't he going to learn English?	İngilizce **öğrenmeyecek mi?**
Isn't she going to learn English?	İngilizce **öğrenmeyecek mi?**
Isn't it going to learn English?	İngilizce **öğrenmeyecek mi?**
Aren't we going to learn English?	İngilizce **öğrenmeyecek miyiz?**
Aren't you going to learn English?	İngilizce **öğrenmeyecek misiniz?**
Aren't they going to learn English?	İngilizce **öğrenmeyecekler mi?**

EXERCISE 34

Aşağıdaki cümleleri **going to (near) future** yapısında tekrar yazınız.

1. The train arrives here at 7.30.
2. Your refrigerator will be full of foods.
3. He leaves messages for us every morning.
4. The weather is hot today.
5. He helps me with my pronunciation.
6. They were going on studying English.
7. Is he going to bed?
8. We live in a palace.
9. Someone is crying.
10. I never miss the train.
11. I am not preparing anything for the night.
12. Are you going abroad?
13. Do you teach English in this school?
14. He is cutting the trees.
15. Are the students ready?
16. What are you doing?
17. Where do the tourists travel?
18. They are learning English.
19. The birds are flying in the sky.
20. The children eat eggs and butter for breakfast.
21. We aren't watching a horror film now.
22. The postman delivered a package to us yesterday.
23. Are you listening to music now?
24. How do you travel in your holiday?
25. Does he eat steak for dinner?

THE SIMPLE PAST TENSE

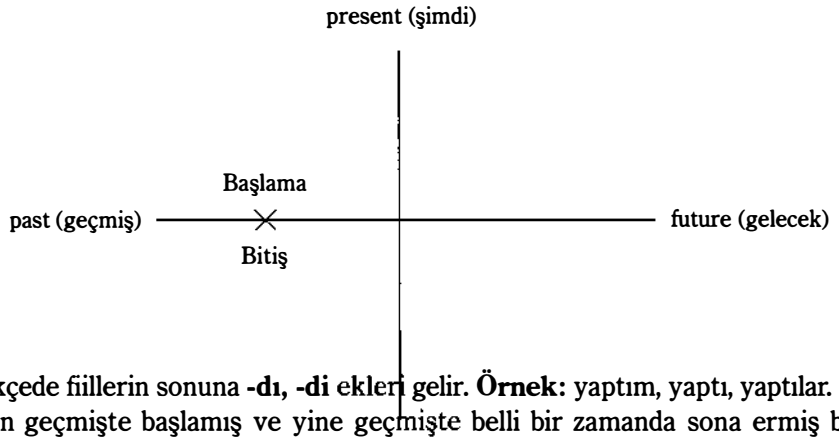

Türkçede fiillerin sonuna **-dı, -di** ekleri gelir. **Örnek:** yaptım, yaptı, yaptılar. Geçmiş zaman geçmişte başlamış ve yine geçmişte belli bir zamanda sona ermiş bir olayı anlatır.

CÜMLE KURULUŞ FORMÜLLERİ

Olumlu:			
Subject	Verb 2 (past form)	Object	
Olumsuz:			
Subject	did not (didn't)	Verb 1 (present form)	Object
Soru:			
Did	subject	Verb1 (present form)	Object?

KULLANILDIĞI YERLER

1. Geçmişte meydana gelmiş ve tamamen bitmiş olayları ve eylemleri ifade eder. Olayın bitiş zamanı kesin olarak bellidir.

Our car **broke down** at eleven yesterday.
Arabamız dün saat on birde bozuldu.

Her mother **made** a cake for us last Sunday.
Annesi geçen pazar bize kek yaptı.

She **wrote** this story last month.
Bu hikayeyi geçen ay yazdı.

2. Eski alışkanlıkları anlatır.

We usually **played** football after lunch and then **took a shower** while we were living at the seaside.
Deniz kenarında otururken, genellikle öğle yemeğinden sonra futbol oynardık ve daha sonra duş alırdık.

3. Geçmişte belli aralıklarla, belli zamanlarda tekrarlanmış eylemleri anlatır.

When I was in Germany, I **called** my wife every day.
Ben Almanya'dayken karımı hergün telefonla aradım.

For the English exam, we **studied** for two hours every day last month.
İngilizce sınavı için geçen ay hergün iki saat çalıştık.

TIME EXPRESSIONS
(Zaman İfadeleri)

a few seconds ago	: birkaç saniye önce
a few minutes ago	: birkaç dakika önce
a day ago	: bir gün önce
two days ago	: iki gün önce
two weeks ago	: iki hafta önce
four months ago	: dört ay önce
five years ago	: beş yıl önce
in 1980	: 1980 yılında
yesterday	: dün
yesterday morning	: dün sabah
last night	: geçen gece
last week	: geçen hafta
last month	: geçen ay
last year	: geçen yıl
last summer	: geçen yaz
last Monday	: geçen pazartesi
last January	: geçen ocakta

NOT: BE (olmak, bir yerde bulunmak) fiili geçmiş zamanda (was, were) olarak kullanılır. Kendisinden sonra ya sıfat ya da yer ifadesi kullanılır.

I We She	was were was	hungry.		I We She	was were was	at	the library.

Olumsuz cümlelerde (wasn't, weren't) kullanılır. Soru cümlelerinde (was, were) cümlenin en başına getirilir.

ÖRNEK CÜMLELER

- I was hungry two hours ago.
  İki saat önce karnım açtı.

- He ate two sandwiches at lunch.
  Öğle yemeğinde iki sandviç yedi.

- They wanted to see me yesterday.
  Beni dün görmek istediler.

- We bought a new car last week.
  Geçen hafta yeni bir araba satın aldık.

- I didn't sleep well last night.
  Geçen akşam iyi uyumadım.

- The children wanted to eat the biscuits.
  Çocuklar bisküvileri yemek istediler.

- I didn't hear and see anything.
  Hiçbir şey duymadım ve görmedim.

- I found my wallet on the shelf.
  Cüzdanımı rafın üstünde buldum.

- He wrote his name on the envelope and then posted it.
  Adını zarfın üzerine yazdı ve sonra postaladı.

- How did you write this nice poem?
  Bu güzel şiiri nasıl yazdın?

- What did you do yesterday?
  Dün ne yaptın?

- Where did your friend go?
  Arkadaşın nereye gitti?

- We didn't take a trip last summer.
  Geçen yaz seyahate çıkmadık.

- The exam started half an hour ago.
  Sınav yarım saat önce başladı.

SIMPLE PAST TENSE FİİL ÇEKİMİ

Olumlu çekim:

I learned English.	İngilizce **öğrendim.**
You learned English.	İngilizce **öğrendin.**
He learned English.	İngilizce **öğrendi.**
She learned English.	İngilizce **öğrendi.**
It learned English.	İngilizce **öğrendi.**
We learned English.	İngilizce **öğrendik.**
You learned English.	İngilizce **öğrendiniz.**
They learned English.	İngilizce **öğrendiler.**

Olumsuz çekim:

I didn't learn English.	İngilizce **öğrenmedim.**
You didn't learn English.	İngilizce **öğrenmedin.**
He didn't learn English.	İngilizce **öğrenmedi.**
She didn't learn English.	İngilizce **öğrenmedi.**
It didn't learn English.	İngilizce **öğrenmedi.**
We didn't learn English.	İngilizce **öğrenmedik.**
You didn't learn English.	İngilizce **öğrenmediniz.**
They didn't learn English.	İngilizce **öğrenmediler.**

Soru çekimi:

Did I learn English?	İngilizce **öğrendim mi?**
Did you learn English?	İngilizce **öğrendin mi?**
Did he learn English?	İngilizce **öğrendi mi?**
Did she learn English?	İngilizce **öğrendi mi?**
Did it learn English?	İngilizce **öğrendi mi?**
Did we learn English?	İngilizce **öğrendik mi?**
Did you learn English?	İngilizce **öğrendiniz mi?**
Did they learn English?	İngilizce **öğrendiler mi?**

Olumsuz soru çekimi:

Didn't I learn English?	İngilizce **öğrenmedim mi?**
Didn't you learn English?	İngilizce **öğrenmedin mi?**
Didn't he learn English?	İngilizce **öğrenmedi mi?**
Didn't she learn English?	İngilizce **öğrenmedi mi?**
Didn't it learn English?	İngilizce **öğrenmedi mi?**
Didn't we learn English?	İngilizce **öğrenmedik mi?**
Didn't you learn English?	İngilizce **öğrenmediniz mi?**
Didn't they learn English?	İngilizce **öğrenmediler mi?**

EXERCISE 35

Aşağıdaki cümlelerde parantez içinde verilen fiillerin **past tense** (verb2) şekillerini verilen boşluklara yazınız.

1. We (watch) _____ a nice film on television last night.
2. They (not study) _____ well for the exam.
3. We (buy) _____ a new house last month.
4. He (sell) _____ his car yesterday.
5. We (have) _____ our dinner at the restaurant yesterday evening.
6. They (be) _____ angry with us.
7. He (call) _____ me last night.
8. Mehmet (frighten) _____ us very much.
9. The students (not answer) _____ my questions.
10. The passengers (wait) _____ for the plane three more hours at the airport.
11. _____ you (put on) _____ your coat?
12. _____ you (live) _____ in a small village ten years ago?
13. I (miss) _____ the bus yesterday morning.
14. I (not write) _____ the exercises.
15. They (not play) _____ chess.
16. _____ Ahmet (telephone) _____ me?
17. _____ it (rain) _____ yesterday?
18. The train (leave) _____ for Ankara two minutes ago.
19. I (not understand) _____ anything.
20. I (see) _____ the accident.
21. He (hurry) _____, but (not catch) _____ the train.
22. We (take) _____ an English test at 10 a.m. yesterday.
23. The child (eat) _____ a big piece of cake.
24. I (read) _____ this novel last year.
25. The gardener (water) _____ the flowers in the garden yesterday morning.

NOT: Düzenli fiillerin **(regular verbs)** geçmiş zaman şekli fiile **-ed, -ied, -d** eklenmesiyle yapılır. (Watch-watched, collect-collected, study-studied, die-died, create-created)
Düzensiz fiillerin **(irregular verbs) past form (verb 2)** şekilleri için sayfa 407'ye bakınız.

THE PRESENT PERFECT TENSE

Chart 1

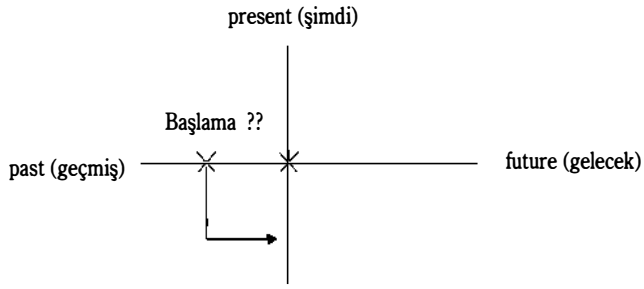

Chart 2

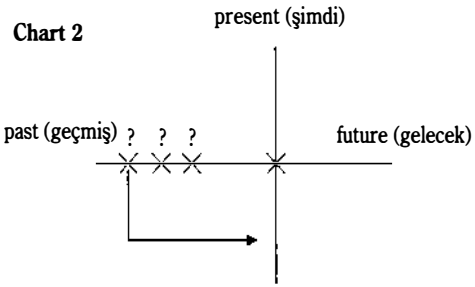

Chart 3

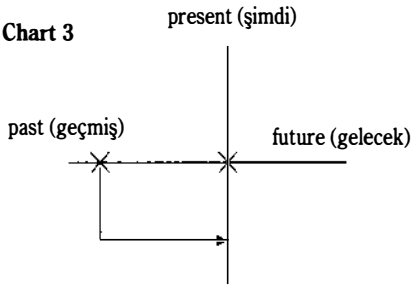

Chart 1: Zamanı tam belirtilmeyen geçmiş bir olayın ifadesinde kullanılır. Kesin zaman önemli değildir.

Chart 2: Geçmişte bir olay belli aralıklarla tekrarlandıysa kullanılır. Tekrarların kesin zamanı önemli değildir.

Chart 3: Geçmişte başlamış olayın etkisi hâlâ şimdiki zamanda sürmektedir.

NOT: The present perfect yapısının Türkçede tam karşılığı olmamasından dolayı, çevirisi **simple past** yapısında olduğu şekilde yapılır. **Örnek:** yaptım, yaptılar. Bu çeviri benzerliğine rağmen, bu iki zaman arasında kullanılış açısından önemli farklar vardır.

CÜMLE KURULUŞ FORMÜLLERİ

Olumlu:

Subject	have / has	Verb3	Object
	've / 's	(past participle form)	

NOT: (Çoğul özne) (have) (Tekil özne) (has)

Olumsuz:			
Subject	have not/has not (haven't / hasn't)	Verb3	Object
Soru:			
Have/Has	subject	Verb3	Object?

KULLANILDIĞI YERLER

1. Geçmişte başladığı halde, hâlâ sona ermemiş, tamamlanmamış ve günümüze kadar uzamış ya da gelmiş ve etkisini hâlâ sürdüren olayları ifade eder.

I **have been** a teacher in this school for four years.
Bu okulda dört yıldır öğretmenim.

She **has broken** her leg. (Present perfect)
Bacağını kırdı. (Hâlâ alçı içinde.)

She **broke** her leg last year. (Simple Past)
Bacağını geçen yıl kırdı. (Şu anda iyileşmiş veya alçı içinde değil.)

2. Geçmişte meydana gelmiş ve tarihi önemli olmayan ya da bilinmeyen bir olayı ifade eder. Önemli olan eylemin meydana gelmiş olması, yaşanmış ya da tecrübe edilmiş olmasıdır.

He **has been to** America.
Amerika'da bulundu.

Experience (tecrübe): Şimdi orada değil. Geri dönmüş durumda.

Have you ever **suffered from** toothache in your life?
Hayatında hiç diş ağrısı çektin mi?

I haven't **heard** such good news before.
Böyle iyi bir haber daha önce duymadım.

We **have read** this article in the English class before.
Bu makaleyi daha önce İngilizce dersinde okuduk.

3. Geçmişte meydana gelen bir olayın, günümüzdeki neticesini ya da bıraktığı etkiyi ya da neticeyi belirtmek için kullanılır.

His brother **has come back** from İstanbul. (He is here now.)
Erkek kardeşi İstanbul'dan döndü. (Şimdi buradadır.)

My sister **has got rid of** the mumps. (She is better now.)
Kız kardeşim kabakulaktan kurtuldu. (Şimdi daha iyidir.)

We **have** just **answered** the questions. (They are ready for being checked.)
Soruları daha yeni cevapladık. (Kontrol edilmeye hazırlar.)

I **have broken** the plate. (I can't find another plate to put the food on.)
Tabağı kırdım. (İçine yiyecek koyacak başka bir kap bulamıyorum.)

She**'s gone to** İzmir. (She's there now.)
İzmir'e gitti. (Şimdi oradadır. Henüz geri dönmedi.)

4. Geçmişte meydana gelmiş bir olayın tekrarından söz etmek için kullanılır. Tekrarların zamanı önemli değildir.

I've visited my primary school teacher four times for the last two years.
Geçen iki yılda ilkokul öğretmenimi dört kez ziyaret ettim.

The students **have taken** ten tests so far this year.
Öğrenciler bu yıl şu ana kadar on sınav oldular.

TIME EXPRESSIONS
(Zaman İfadeleri)

Already : Bir eylemin veya bir işin hali hazırda, çoktan bitmiş ya da tamamlanmış olduğunu belirtir.

We have **already** painted the house.
Evi boyamış durumdayız. (Ev şu anda boyanmış durumdadır.)

Just : Kısa bir süre önce bitmiş ya da tamamlanmış bir eylemi anlatır.

I've **just** taken a bath.
Daha yeni / Kısa bir süre önce / Şimdi banyo yaptım.

Yet : Henüz anlamındadır. Soruda ve olumsuz cümlelerde kullanılır.

I haven't said anything to him **yet**.
Ona henüz hiçbir şey söylemedim.

Have you talked to the boss about the increase in your wage **yet**?
Maaşına zam için patronla henüz/şimdiye kadar konuştun mu?

Never : Asla, hiç. Olumlu cümlelerde kullanılır ve cümlenin anlamını olumsuza çevirir.

We have **never** visited her.
Onu hiç ziyaret etmedik.

Ever : Hiç. Soru cümlelerinde kullanılır.

Have you **ever** seen an elephant?
Hayatında hiç/şimdiye kadar fil gördün mü?

For : -dır, -dir: Belli bir zaman süreci ya da zaman dilimiyle kullanılır. Zamanın uzunluğu verilir.

for three months (*üç ay***dır**)
for three years (*üç yıl***dır**)
for a long time (*uzun zaman***dır**)
for an hour (*bir saat***tir**)

Since : -den, -dan beri, ... den/dan bu yana: Belli bir başlangıç noktası ya da olayın başlama zamanı verildiğinde kullanılır.

since 1974 (1974'**den beri**)
since three o'clock (saat üç**ten beri**)
since Monday (pazartesi**den beri**)
since last June (geçen hazıran**dan beri**)

So far : Şu ana kadar, şimdiye değin
Up to the present : Şimdiye, şu ana kadar
Up to now : Şimdiye, şu ana kadar
Up till now : Şimdiye, şu ana kadar
Recently : Son zamanlarda
Lately : Son zamanlarda
During the past (two years) : Geçen (iki yıl) boyunca

NOT: Düzenli fiillerin **(regular verbs) present perfect** cümlelerinde çekimi fiillere **-ed** getirilmesiyle yapılır. (watch-watched, collect-collected, study-studied) Düzensiz fiillerin **(irregular verbs) past participle (verb3)** şekilleri için sayfa 407'ye bakınız.

ÖRNEK CÜMLELER

- I have lived in İzmir for 18 years.
  İzmir'de 18 yıldır yaşamaktayım/oturmaktayım.

- We haven't seen him up to now.
  Onu şimdiye kadar görmedik.

- The business has been good so far.
  İş şu ana kadar iyidir / iyi gidiyor.

- I haven't finished reading the book yet.
  Kitabı okumayı henüz bitirmedim.

- Why have you bought these things?
  Bu şeyleri neden satın aldın?

- We have known him for ten years.
  Onu on yıldır tanımaktayız (tanıyoruz).

- Why have you spent all of your money?
  Paranın hepsini neden harcadın?

- We have come to İstanbul several times since 1990.
  İstanbul'a 1990'dan beri birkaç kez geldik.

- I haven't seen her lately.
  Onu son zamanlarda görmedim.

- She has made a nice cake for us.
  Bize güzel bir kek yaptı.

- He has already answered all the questions.
  Tüm soruları cevaplamış durumdadır.

- They have just left.
  Daha yeni çıktılar.

- The boy has telephoned his girl friend three times this week.
  Oğlan kız arkadaşına bu hafta üç kez telefon açtı.

- The teacher has taught ten units to the students since the beginning of the school year.
  Öğretmen öğrencilere öğretim yılının başından bu yana on ünite öğretti.

PRESENT PERFECT TENSE FİİL ÇEKİMİ

Olumlu çekim:

I have learned English.	İngilizce **öğrendim.**
You have learned English.	İngilizce **öğrendin.**
He has learned English.	İngilizce **öğrendi.**
She has learned English.	İngilizce **öğrendi.**
It has learned English.	İngilizce **öğrendi.**
We have learned English.	İngilizce **öğrendik.**
You have learned English.	İngilizce **öğrendiniz.**
They have learned English.	İngilizce **öğrendiler.**

Olumsuz çekim:

I haven't learned English.	İngilizce **öğrenmedim.**
You haven't learned English.	İngilizce **öğrenmedin.**
He hasn't learned English.	İngilizce **öğrenmedi.**
She hasn't learned English.	İngilizce **öğrenmedi.**
It hasn't learned English.	İngilizce **öğrenmedi.**
We haven't learned English.	İngilizce **öğrenmedik.**
You haven't learned English.	İngilizce **öğrenmediniz.**
They haven't learned English.	İngilizce **öğrenmediler.**

Soru çekimi:

Have I learned English?	İngilizce **öğrendim mi?**
Have you learned English?	İngilizce **öğrendin mi?**
Has he learned English?	İngilizce **öğrendi mi?**
Has she learned English?	İngilizce **öğrendi mi?**
Has it learned English?	İngilizce **öğrendi mi?**
Have we learned English?	İngilizce **öğrendik mi?**
Have you learned English?	İngilizce **öğrendiniz mi?**
Have they learned English?	İngilizce **öğrendiler mi?**

Olumsuz soru çekimi:

Haven't I learned English?	İngilizce **öğrenmedim mi?**
Haven't you learned English?	İngilizce **öğrenmedin mi?**
Hasn't he learned English?	İngilizce **öğrenmedi mi?**
Hasn't she learned English?	İngilizce **öğrenmedi mi?**
Hasn't it learned English?	İngilizce **öğrenmedi mi?**
Haven't we learned English?	İngilizce **öğrenmedik mi?**
Haven't you learned English?	İngilizce **öğrenmediniz mi?**
Haven't they learned English?	İngilizce **öğrenmediler mi?**

EXERCISE 36

Parantez içinde verilen fiilleri **present perfect** yapısına göre uygun şekilde verilen boşluklara yazınız.

1. He (hurt) _____ his leg.

2. He (cause) _____ an accident.

3. The train (already leave) _____ the station for London.

4. The boy (not understand) _____ anything yet.

5. I (not hide) _____ my pistol.

6. She (not prepare) _____ any lesson plan.

7. They (play) _____ basketball.

8. They (listen) _____ to some music.

9. I (break) _____ my arm.

10. We (find) _____ your bag?

11. The footballers (just finish) _____ their training programme.

12. They (live) _____ in this city for ten years.

13. He (read) _____ twenty pages since 2 o'clock.

14. _____ you (see) _____ Jack lately?

15. Where _____ they (be) _____ so far?

16. The play (not start) _____ yet.

17. We (not solve) _____ the problem yet.

18. Transportation (progress) _____ so much in recent years.

19. We (be) _____ here since the match began.

20. What _____ you (do) _____? Can you show it to me now?

EXERCISE 37-A

Aşağıdaki cümlelerde ya **simple past** ya da **present perfect** yapısı kullanınız.

1. We (go) _____ to a tea party last Saturday night.
2. I (be) _____ here since the 19th of March.
3. They (arrive) _____ here three days ago.
4. We (know) _____ them for five years.
5. Up to now our English instructor (give) _____ us three tests.
6. We (fly) _____ over Ankara last month.
7. I (not see) _____ him for three years.
8. I can't go to bed because I (not finish) _____ my homework yet.
9. We (leave) _____ home at 10.00.
10. M. Akif Ersoy (write) _____ Safahat.
11. The Second World War (break out) _____ in 1939.
12. I (buy) _____ a new pair of shoes yesterday.
13. I (stay) _____ at this hotel for along time.
14. How many times (you) (be) _____ abroad?
15. I (not drink) _____ anything yesterday night. I (be) _____ thirsty for hours.
16. _____ you ever (see) _____ a snake?
17. The class (start) _____ a minute ago.
18. Our government (make) _____ useful investments recently.
19. I (fly) _____ to London two times in my life.
20. He (be) _____ sick for a long time.

THE PAST CONTINUOUS TENSE

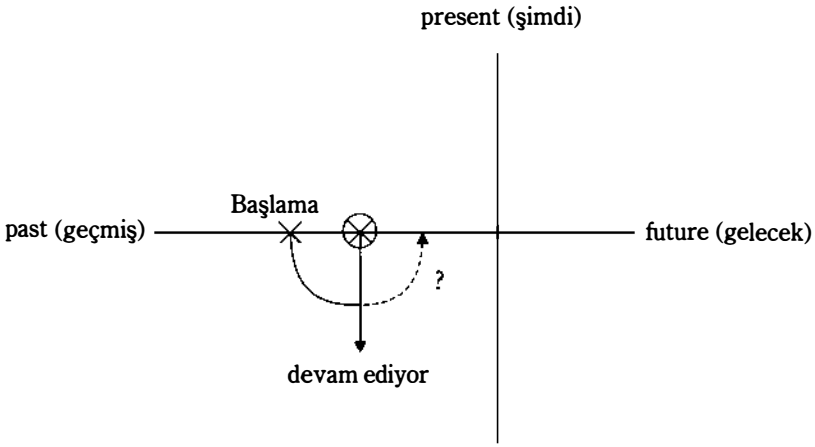

Geçmişte başlamış ve belli bir süre devam etmiş bir olayın sürekliliğini anlatır. Türkçede bu zamana şimdiki zamanın hikayesi denir. Türkçede eylemin sonuna **-yordu** şeklinde ek gelir. **Örnek:** yapıyordum, yapıyordu, yapıyordular.

CÜMLE KURULUŞ FORMÜLLERİ

Olumlu:				
Subject	was/were	Verb+ING	Object	
Olumsuz:				
Subject	(wasn't / weren't)			
	Tekil özne ve I (was) not			
	Çoğul özne (were) not		Verb + ING	Object
Soru:				
Was / Were	subject	Verb + ING	Object?	

KULLANILDIĞI YERLER

1. Geçmişte belli bir anda veya zamanda devam etmekte olan eylemleri anlatır.

A: What **were** you **doing** at 10 o'clock last night?
Dün gece saat 10'da ne yapıyordun?

B: I **was watching** TV.
Televizyon seyrediyordum.

The students **were playing** chess all day long.
Öğrenciler bütün gün boyunca satranç oynuyorlardı.

2. Geçmişte belli iki zaman ya da olay arasında devam etmekte olan eylemleri anlatır.

Between September and June, the students **were studying** for the university exam.
Eylül ve haziran arasında öğrenciler üniversite sınavına çalışıyorlardı.

Between the sessions, they **were smoking** outside.
Oturumlar arasında dışarıda sigara içiyorlardı.

3. Geçmişe ait ve tamamlanmamış veya gerçekleşmemiş düşünceleri ve eylemleri gösterir.

His uncle **was coming** to visit them yesterday, but he couldn't make it because of the bad weather conditions.
Amcası onları ziyaret etmeye geliyordu, fakat kötü hava şartları yüzünden gelemedi.

4. Meydana geliş tarihleri, anları ya da zamanları aynı anda olan iki eylemi anlatmak için kullanılır.

While I **was reading** the classified section in the newspaper, he **was reading** the sports pages.
Ben gazetedeki seri ilânlar bölümünü okuyorken, o spor sayfalarını okuyordu.

I **was making** the salad while she **was setting** the table.
O masayı hazırlıyorken, ben salatayı yapıyordum.

5. Geçmişte meydana geliş zamanları kesişen iki fiilden devam etmekte olanını anlatır.

When she came in, I **was looking out.**
O içeriye girdiğinde, ben dışarı bakıyordum.

While he **was listening to** music, the electricity went out.
O müzik dinliyorken, elektrik kesildi.

ÖRNEK CÜMLELER

- I was sleeping at 11 last night.
  Dün akşam saat 11'de uyuyordum.

- He was going to school when I saw him.
  Onu gördüğümde okula gidiyordu.

- While I was walking on the street, I came across an old friend.
  Sokakta yürürken eski bir arkadaşa rastladım.

- We were watching the match while they were talking.
  Onlar konuşuyorken biz maçı seyrediyorduk.

- While it was raining, I waited at the bus-stop.
  Yağmur yağıyorken, otobüs durağında bekledim.

- The children were fighting when I heard the noise.
  Gürültüyü duyduğumda, çocuklar kavga ediyorlardı.

- They were singing with the teacher when the principal opened the door.
  Müdür kapıyı açtığında onlar öğretmenle birlikte şarkı söylüyorlardı.

- The students weren't cleaning their rooms.
  Öğrenciler odalarını temizlemiyorlardı.

- What were you doing during the fight?
  Kavga süresince ne yapıyordun?

- Where were you going when I saw you?
  Seni gördüğümde nereye gidiyordun?

- It was raining when the match started.
  Maç başladığında yağmur yağıyordu.

- The students were doing the experiments from 10 to 12.
  Öğrenciler 10'dan 12'ye kadar deneyleri yapıyordu.

- While I was sitting under the tree, he was lying on the grass.
  Ben ağacın altında oturuyorken, o çimlerin üzerinde uzanıyordu.

- Last night they were walking along the coast.
  Geçen akşam sahil boyunca yürüyorlardı.

PAST CONTINUOUS TENSE FİİL ÇEKİMİ

Olumlu çekim:

I was learning English.	İngilizce **öğreniyordum.**
You were learning English.	İngilizce **öğreniyordun.**
He was learning English.	İngilizce **öğreniyordu.**
She was learning English.	İngilizce **öğreniyordu.**
It was learning English.	İngilizce **öğreniyordu.**
We were learning English.	İngilizce **öğreniyorduk.**
You were learning English.	İngilizce **öğreniyordunuz.**
They were learning English.	İngilizce **öğreniyorlardı.**

Olumsuz çekim:

I wasn't learning English.	İngilizce **öğrenmiyordum.**
You weren't learning English.	İngilizce **öğrenmiyordun.**
He wasn't learning English.	İngilizce **öğrenmiyordu.**
She wasn't learning English.	İngilizce **öğrenmiyordu.**
It wasn't learning English.	İngilizce **öğrenmiyordu.**
We weren't learning English.	İngilizce **öğrenmiyorduk.**
You weren't learning English.	İngilizce **öğrenmiyordunuz.**
They weren't learning English.	İngilizce **öğrenmiyorlardı.**

Soru çekimi:

Was I learning English?	İngilizce **öğreniyor muydum?**
Were you learning English?	İngilizce **öğreniyor muydun?**
Was he learning English?	İngilizce **öğreniyor muydu?**
Was she learning English?	İngilizce **öğreniyor muydu?**
Was it learning English?	İngilizce **öğreniyor muydu?**
Were we learning English?	İngilizce **öğreniyor muyduk?**
Were you learning English?	İngilizce **öğreniyor muydunuz?**
Were they learning English?	İngilizce **öğreniyorlar mıydı?**

Olumsuz soru çekimi:

Wasn't I learning English?	İngilizce **öğrenmiyor muydum?**
Weren't you learning English?	İngilizce **öğrenmiyor muydun?**
Wasn't he learning English?	İngilizce **öğrenmiyor muydu?**
Wasn't she learning English?	İngilizce **öğrenmiyor muydu?**
Wasn't it learning English?	İngilizce **öğrenmiyor muydu?**
Weren't we learning English?	İngilizce **öğrenmiyor muyduk?**
Weren't you learning English?	İngilizce **öğrenmiyor muydunuz?**
Weren't they learning English?	İngilizce **öğrenmiyorlar mıydı?**

EXERCISE 37-B

Aşağıdaki cümlelerde parantez içindeki verilen fiilleri verilen boşluklara **past continuous** yapısında yazınız.

1. I (work) _____ in the office while she (make) _____ tea.
2. You (sleep) _____ while I (study) _____ maths.
3. You (not listen) _____ to me while I (talk) _____ .
4. While I (cry) _____, they (laugh) _____ at me.
5. He (rest) _____ in his chair while I (work) _____ .
6. While I (drive) _____, they (chat) _____ .
7. The child (cough) _____ while the doctor (talk) _____ to his mother.
8. While I (prepare) _____ for the exam, my brother (watch) _____ TV.
9. While the store (burn) _____, the journalist (take) _____ photographs.
10. She (make) _____ a cake while I (make) _____ some orange juice.

EXERCISE 37-C

Aşağıdaki cümlelerde parantez içinde verilen fiilleri ya **past continuous** ya da **simple past tense** yapısında boşluklara yazınız.

1. When my wife (arrive) _____, I (cook) _____ fish.
2. When the telephone (ring) _____, I (wash) _____ my hair.
3. I (walk) _____ on the street while it (start) _____ to rain.
4. He (sleep) _____ when the accident (happen) _____ .
5. When she (fall) _____ down, she (run) _____ .
6. When you (call) _____, I (study) _____ English.
7. We (travel) _____ by our car when we (see) _____ a bear.
8. She (scream) _____ when you (knock) _____ at the door.

THE PRESENT PERFECT CONTINUOUS TENSE

Chart 1

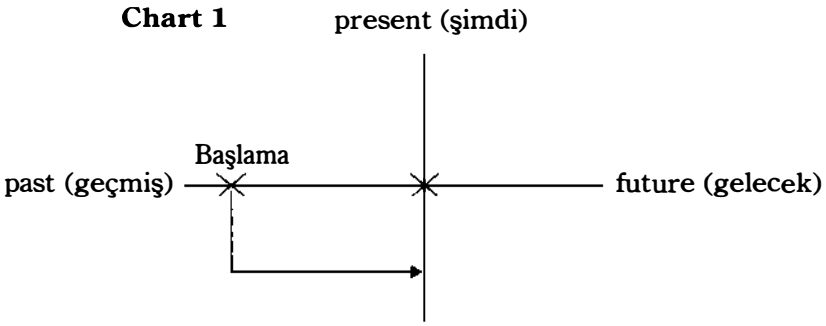

Chart 2

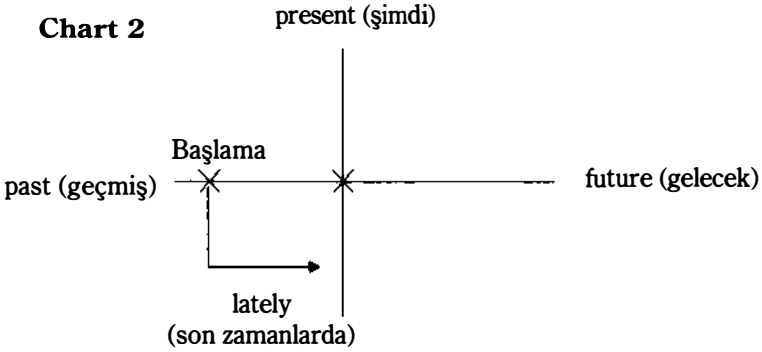

Chart 1: Geçmişte başlamış bir eylemin günümüze kadar sürdüğünü gösterir.
Chart 2: Son zamanlarda devam eden genel bir faaliyetten söz ederken kullanılır. Türkçede eylemin sonuna **-makta, -mekte** eklerinin gelmesini sağlar. **Örnek:** gelmekteyim, gelmekte, gelmekteler.

CÜMLE KURULUŞ FORMÜLLERİ

Olumlu:			
Subject	have/has been	Verb+ING	Object
Olumsuz:			
Subject	have not/has not/been (haven't/hasn't)	Verb+ING	Object
Soru:			
Have/Has subject	been	Verb+ING	Object?

KULLANILDIĞI YERLER

1. Geçmiş zamanda başlayan ve günümüze kadar devam eden ve hâlâ devam etmekte olan işleri anlatır ve eylemlerin devamlılığını vurgular. **For, since, all morning, all day, all week** şeklinde zaman ifadeleriyle kullanılır.

   The authorities **have been seeking** a new solution for a year.
   Yetkililer bir yıldır yeni bir çözüm aramaktadır.

   We **have been learning** English since June.
   Hazirandan beri İngilizce öğrenmekteyiz.

   It **has been raining** all day long.
   Bütün gün boyunca yağmur yağmaktadır. (Hâlâ yağıyor.)

   My mother **has been cleaning** all the rooms all week long.
   Annem bütün hafta boyunca tüm odaları temizlemektedir. (Hâlâ temizliyor.)

2. Belli bir zaman vermeyerek, son zamanlarda devam eden ya da gelişme içinde olan genel bir eylemden, faaliyetten ya da düşünceden söz ederken kullanılır.

   The students **have been trying** to find new subjects for their researches.
   Öğrenciler araştırmaları için yeni konular bulmaya çalışmaktadır.

   The ministers **have been planning** to make an increase in wages.
   Bakanlar ücretlerde artış yapmayı planlamaktadır.

   The students **have been preparing** for the University Entrance Exam.
   Öğrenciler üniversite Giriş Sınavına hazırlanmaktadır.

   Our country **has been investing** in infrastructure recently.
   Ülkemiz son zamanlarda alt yapıya yatırım yapmaktadır.

3. Bazı fiillerle yarım kalmış ya da tamamlanmamış işleri anlatılırken kullanılır.

   I **have been writing** the new developments.
   Yeni gelişmeleri yazmaktayım.

   I **have been arranging** the notes for my study.
   Çalışmam için notları düzenlemekteyim.

   She **has been making** her bed.
   Yatağını yapmaktadır.

   Jack **has been having** his lunch.
   Jack öğle yemeğini yemektedir.

ÖRNEK CÜMLELER

- I have been wearing my glasses for ten years.
  Gözlüklerimi on yıldır takmaktayım.

- She has been talking to her mother for an hour.
  Annesiyle bir saattir konuşmaktadır.

- My mother has been setting the table for dinner.
  Annem masayı akşam yemeği için hazırlamakta.

- I have been thinking of you since I saw you first.
  Seni ilk gördüğümden beri düşünmekteyim.

- He has been looking for his socks for ten minutes.
  On dakikadır çoraplarını aramaktadır.

- I have been studying English since 1983.
  1983'ten beri İngilizce çalışmaktayım.

- She has been resting in bed since she got ill.
  Hastalandığından beri yatakta dinlenmektedir.

- Why have you been waiting here for a long time?
  Neden uzun zamandır burada beklemektesin?

- My father has been working in a textile factory for 5 years.
  Babam bir tekstil fabrikasında 5 yıldır çalışmaktadır.

- The wind has been blowing all day.
  Rüzgar bütün gün esmektedir.

- The children have been playing in the garden all morning long.
  Çocuklar sabah boyunca bahçede oynamaktalar.

- Scientists have been seeking a solution to cancer.
  Bilim adamları kansere çözüm aramaktadır.

- Jack has been fixing his bicycle.
  Jack bisikletini tamir etmektedir.

- We have been waiting here for two days.
  Burada iki gündür beklemekteyiz.

PRESENT PERFECT CONTINUOUS TENSE FİİL ÇEKİMİ

Olumlu çekim:

I have been learning English.	İngilizce **öğrenmekteyim.**
You have been learning English.	İngilizce **öğrenmektesin.**
He has been learning English.	İngilizce **öğrenmekte(dir).**
She has been learning English.	İngilizce **öğrenmekte(dir).**
It has been learning English.	İngilizce **öğrenmekte(dir).**
We have been learning English.	İngilizce **öğrenmekteyiz.**
You have been learning English.	İngilizce **öğrenmektesiniz.**
They have been learning English.	İngilizce **öğrenmekteler.**

Olumsuz çekim:

I haven't been learning English.	İngilizce **öğrenmemekteyim.**
You haven't been learning English.	İngilizce **öğrenmemektesin.**
He hasn't been learning English.	İngilizce **öğrenmemekte(dir).**
She hasn't been learning English.	İngilizce **öğrenmemekte(dir).**
It hasn't been learning English.	İngilizce **öğrenmemekte(dir).**
We haven't been learning English.	İngilizce **öğrenmemekteyiz.**
You haven't been learning English.	İngilizce **öğrenmemektesiniz.**
They haven't been learning English.	İngilizce **öğrenmemekteler.**

Soru çekimi:

Have I been learning English?	İngilizce **öğrenmekte miyim?**
Have you been learning English?	İngilizce **öğrenmekte misin?**
Has he been learning English?	İngilizce **öğrenmekte mi(dir)?**
Has she been learning English?	İngilizce **öğrenmekte mi(dir)?**
Has it been learning English?	İngilizce **öğrenmekte mi(dir)?**
Have we been learning English?	İngilizce **öğrenmekte miyiz?**
Have you been learning English?	İngilizce **öğrenmekte misiniz?**
Have they been learning English?	İngilizce **öğrenmekteler mi?**

Olumsuz soru çekimi:

Haven't I been learning English?	İngilizce **öğrenmemekte miyim?**
Haven't you been learning English?	İngilizce **öğrenmemekte misin?**
Hasn't he been learning English?	İngilizce **öğrenmemekte mi(dir)?**
Hasn't she been learning English?	İngilizce **öğrenmemekte mi(dir)?**
Hasn't it been learning English?	İngilizce **öğrenmemekte mi(dir)?**
Haven't we been learning English?	İngilizce **öğrenmemekte miyiz?**
Haven't you been learning English?	İngilizce **öğrenmemekte misiniz?**
Haven't they been learning English?	İngilizce **öğrenmemekteler mi?**

EXERCISE 38

Aşağıdaki cümlelerde parantez içinde verilen fiilleri ya **present perfect** ya da **present perfect continuous tense** şeklinde verilen boşluklara yazınız.

1. I (make) ———— many friends since I began to work in this company.
2. She (fly) ———— Germany several times.
3. I (write) ———— ten letters to her so far.
4. It (rain) ———— for half an hour, so we are waiting here.
5. He (be) ———— in prison for two years.
6. We (study) ———— English since last winter.
7. I (lose) ———— my umbrella and I (look for) ———— it for three days.
8. The students (do) ———— well on the exam.
9. The students (study) ———— very well for the exam.
10. I (work) ———— in this school for two years.

EXERCISE 39

Aşağıdaki cümlelerde parantez içinde verilen fiilleri ya **present perfect** ya da **present perfect continuous tense** yapınız.

1. The telephone (ring) ———— for almost two minutes. Why don't you answer it?
2. It (snow) ———— all day. I think it will never stop.
3. I (live) ———— here since 1994.
4. The telephone (ring) ———— twice in the last two hours and each time it (be) ———— for his wife.
5. The little girl is wet from head to toe because she (play) ———— in the rain.
6. I (teach) ———— here four five years.
7. We (have) ———— five exams so far this term. I don't know how many more we will have.
8. How long ———— you (be) ———— in this company?
9. How long ———— you (teach) ———— in this school?
10. He (paint) ———— his room by himself all day long.

THE PAST PERFECT TENSE

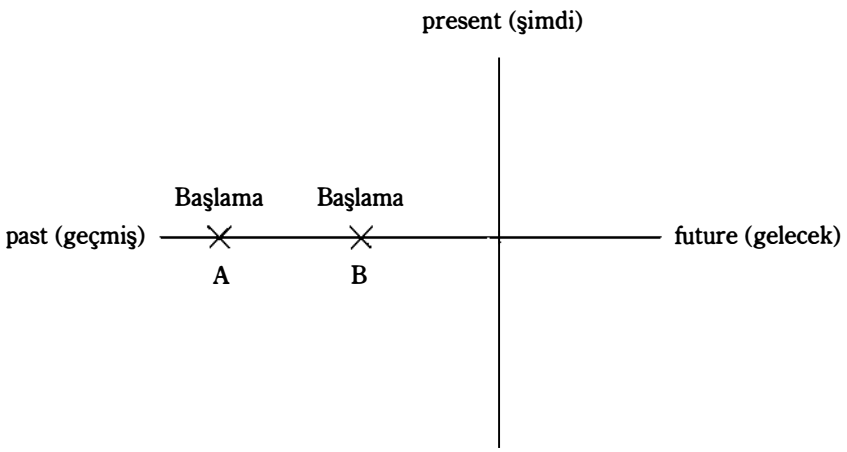

Geçmişte bir işten ya da bir eylemden daha önce meydana gelmiş başka bir eylemi gösterir. **A** eylemi **B** eylemine göre daha önce meydana gelmiştir. Bu nedenle **A past perfect tense** ile anlatılırken, **B simple past tense** (verb2) ile anlatılabilir. Türkçede fiillerin sonuna **-muştu, -mıştı** vb. eklerin gelmesini sağlar. **Örnek:** yapmıştım, yapmıştılar.

CÜMLE KURULUŞ FORMÜLLERİ

Olumlu:			
Subject	had	Verb3 (past participle form)	Object
Olumsuz:			
Subject	had not (hadn't)	Verb3	Object
Soru:			
Had	subject	Verb3	Object?

KULLANILDIĞI YERLER

1. Geçmişte meydana gelen iki olaydan daha önce gerçekleşmiş olanı gösterir.

After John **had become** a minister, he changed so much.
John bakan olduktan sonra, çok değişti. (Bakan olması daha önce meydana gelmiştir.)

As soon as I **had heard** the robbery, I called the police.
Soygunu duyar duymaz polisi aradım. (Soygunu duyma eylemi daha önce meydana gelmiştir.)

When they arrived, the play **had** just **started**.
Geldiklerinde, oyun daha yeni başlamıştı. (Oyununun başlaması daha önce meydana gelmiştir.)

2. Geçmişte belli bir zamana kadar devam etmiş eylemleri anlatır.

By the time he became a doctor, he **had studied** for six years at the university.
Doktor oluncaya kadar üniversitede altı yıl öğrenim gördü.

TIME EXPRESSIONS WITH CLAUSES
(Cümleciklerle Zaman İfadeleri)

Formüller

After	: **After** (past perfect), past tense	(sonra)
Before	: **Before** past tense, (past perfect)	(önce)
Once	: **Once** (past perfect), past tence	(... olur olmaz)
As soon as	: **As soon as** (past perfect), past tense	(... olur olmaz)
By the time	: **By the time** past tense, (past perfect)	(... olduğunda / ...oluncaya kadar)

ÖRNEK CÜMLELER

- I put on my clothes after I had got up.
  Kalktıktan sonra elbiselerimi giydim.

- The little child had drunk a glass of milk before she went to bed.
  Yatmadan önce küçük çocuk bir bardak süt içmişti.

- The guests had washed their hands before they had dinner.
  Akşam yemeğinden önce, misafirler ellerini yıkamıştı.

- After I had bought a notebook, I wrote my thoughts.
  Bir defter satın aldıktan sonra, düşüncelerimi yazdım.

- She answered my questions after she had finished her job.
  İşini bitirdikten sonra sorularımı cevapladı.

- Before they visited their uncle, they had worn their new clothes.
  Amcalarını ziyaret etmeden önce, yeni elbiselerini giydiler.

- By the time the train arrived, we had already bought our tickets.
  Tren gelinceye kadar, biletlerimizi almıştık.

PAST PERFECT TENSE FİİL ÇEKİMİ

Olumlu çekim:

I had learned English.	İngilizce **öğrenmiştim.**
You had learned English.	İngilizce **öğrenmiştin.**
He had learned English.	İngilizce **öğrenmişti.**
She had learned English.	İngilizce **öğrenmişti.**
It had learned English.	İngilizce **öğrenmişti.**
We had learned English.	İngilizce **öğrenmiştik.**
You had learned English.	İngilizce **öğrenmiştiniz.**
They had learned English.	İngilizce **öğrenmişlerdi.**

Olumsuz çekim:

I hadn't learned English.	İngilizce **öğrenmemiştim.**
You hadn't learned English.	İngilizce **öğrenmemiştin.**
He hadn't learned English.	İngilizce **öğrenmemişti.**
She hadn't learned English.	İngilizce **öğrenmemişti.**
It hadn't learned English.	İngilizce **öğrenmemişti.**
We hadn't learned English.	İngilizce **öğrenmemiştik.**
You hadn't learned English.	İngilizce **öğrenmemiştiniz.**
They hadn't learned English.	İngilizce **öğrenmemişlerdi.**

Soru çekimi:

Had I learned English?	İngilizce **öğrenmiş miydim?**
Had you learned English?	İngilizce **öğrenmiş miydin?**
Had he learned English?	İngilizce **öğrenmiş miydi?**
Had she learned English?	İngilizce **öğrenmiş miydi?**
Had it learned English?	İngilizce **öğrenmiş miydi?**
Had we learned English?	İngilizce **öğrenmiş miydik?**
Had you learned English?	İngilizce **öğrenmiş miydiniz?**
Had they learned English?	İngilizce **öğrenmiş miydiler?**

Olumsuz soru çekimi:

Hadn't I learned English?	İngilizce **öğrenmemiş miydim?**
Hadn't you learned English?	İngilizce **öğrenmemiş miydin?**
Hadn't he learned English?	İngilizce **öğrenmemiş miydi?**
Hadn't she learned English?	İngilizce **öğrenmemiş miydi?**
Hadn't it learned English?	İngilizce **öğrenmemiş miydi?**
Hadn't we learned English?	İngilizce **öğrenmemiş miydik?**
Hadn't you learned English?	İngilizce **öğrenmemiş miydiniz?**
Hadn't they learned English?	İngilizce **öğrenmemiş miydiler?**

EXERCISE 40

Aşağıda parantez içinde verilen fiillerin **past perfect** şekillerini verilen boşluklara yazınız.

1. We (already finish) ———— having dinner when he came in.
2. Hüseyin said they (wait) ———— for a long time.
3. I (wash) ———— my hands before I had my lunch.
4. I knew that they (not arrive) ———— in time.
5. I (water) ———— the flowers when it began to rain.
6. They (kill) ———— all the innocent people before a helping hand stretched to them.
7. I admitted that I (forget) ———— bringing my notes.
8. After I (drink) ———— my coffee, I watched TV.
9. I (never miss) ———— a class before I became ill.
10. I understood that he (eat) ———— nothing for two days.
11. After he (seal) ———— the envelope, he stuck a stamp on it.
12. He (just buy) ———— a new car when he met a nice girl to marry.
13. When the police arrived, the burglar (already leave) ———— .
14. After I (receive) ———— the letter, I made up my mind.
15. She was sick because she (eat) ———— too many unripe apples.
16. Last night I went to bed just after I (brush) ———— my teeth.
17. She (eat) ———— a heavy meal before she went to bed.
18. As soon as I (go) ———— to bed, the telephone rang.
19. I (get) ———— to the airport just before my plane left.
20. Immediately after the singer (finish) ———— her song, the audience burst into applause.
21. The student said he (not do) ———— his homework.
22. Once it (begin) ———— to rain, I arrived home.
23. By the time Jack arrived, the party (be) ———— too dull.
24. My father said he (buy) ———— a new car.
25. After the meeting (start) ————, two delegates left the hall.

THE PAST PERFECT CONTINUOUS TENSE

Chart 1

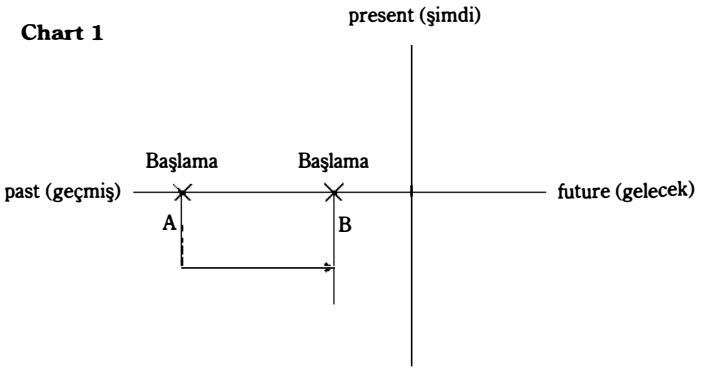

Chart 2

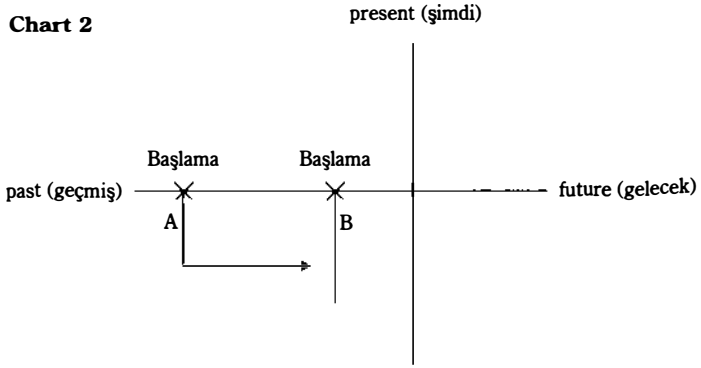

Chart 1: Geçmişte başka bir eylemden önce devam etmekte olan ve bu eylemle çakışan eylemi anlatır.

Chart 2: Geçmişte başka bir eylemden önce başlamış ve devam etmiş bir olayın sürekliliğini vurgular. Türkçede fiilin sonuna **-mekteydi, -maktaydı** ekleri gelir. **Örnek:** yapmaktaydım, yapmaktaydı, yapmaktaydılar.

CÜMLE KURULUŞ FORMÜLLERİ

Olumlu:			
Subject	had been	Verb+ING	Object
Olumsuz:			
Subject	had not been (hadn't)	Verb+ING	Object
Soru:			
Had	subject been	Verb+ING	Object?

KULLANILDIĞI YERLER

Geçmiş zamanda başka bir olaydan önce yapılmakta olan bir olayın sürekliliğini vurgularken kullanılır.

Chart 1 örneği: They **had been discussing** the same subject for two hours when the telephone rang.
Telefon çaldığında aynı konuyu iki saattir tartışmaktaydılar.

Chart 2 örneği: I **had been living** in İstanbul for three years when I finished the school.
Okulu bitirdiğimde, İstanbul'da üç yıldır oturmaktaydım.

ÖRNEK CÜMLELER

- I had been working in my room when the telephone rang.
  Telefon çaldığında odamda çalışmaktaydım.

- They had been talking for three hours when the time was over.
  Zaman sona erdiğinde üç saattir konuşmaktaydılar.

- The patient had been lying in bed when the doctor arrived.
  Doktor geldiğinde hasta yatakta yatmaktaydı.

- We had been waiting for an hour when they called us.
  Bizi aradıklarında bir saattir beklemekteydik.

- My father had already been sleeping when I woke up.
  Uyandığımda, babam hala uyumaktaydı.

- The people had been looking at me when I entered the room.
  Odaya girdiğimde insanlar bana bakmaktaydılar.

- Before the lesson started, the students had been playing the school garden.
  Ders başlamadan önce, öğrenciler okul bahçesinde oynamaktaydılar.

- Before he fell into the swimming pool, he had been walking near it.
  Havuza düşmeden önce, onun yanında yürümekteydi.

- He had been looking for a job for along time before he found this job.
  Bu işi bulmadan önce, uzun süredir iş aramaktaydı.

PAST PERFECT CONTINUOUS TENSE FİİL ÇEKİMİ

Olumlu çekim:

I had been learning English.	İngilizce **öğrenmekteydim.**
You had been learning English.	İngilizce **öğrenmekteydin.**
He had been learning English.	İngilizce **öğrenmekteydi.**
She had been learning English.	İngilizce **öğrenmekteydi.**
It had been learning English.	İngilizce **öğrenmekteydi.**
We had been learning English.	İngilizce **öğrenmekteydik.**
You had been learning English.	İngilizce **öğrenmekteydiniz.**
They had been learning English.	İngilizce **öğrenmekteydiler.**

Olumsuz çekim:

I hadn't been learning English.	İngilizce **öğrenmemekteydim.**
You hadn't been learning English.	İngilizce **öğrenmemekteydin.**
He hadn't been learning English.	İngilizce **öğrenmemekteydi.**
She hadn't been learning English.	İngilizce **öğrenmemekteydi.**
It hadn't been learning English.	İngilizce **öğrenmemekteydi.**
We hadn't been learning English.	İngilizce **öğrenmemekteydik.**
You hadn't been learning English.	İngilizce **öğrenmemekteydiniz.**
They hadn't been learning English.	İngilizce **öğrenmemekteydiler.**

Soru çekimi:

Had I been learning English?	İngilizce **öğrenmekte miydim?**
Had you been learning English?	İngilizce **öğrenmekte miydin?**
Had he been learning English?	İngilizce **öğrenmekte miydi?**
Had she been learning English?	İngilizce **öğrenmekte miydi?**
Had it been learning English?	İngilizce **öğrenmekte miydi?**
Had we been learning English?	İngilizce **öğrenmekte miydik?**
Had you been learning English?	İngilizce **öğrenmekte miydiniz?**
Had they been learning English?	İngilizce **öğrenmekte miydiler?**

Olumsuz soru çekimi:

Hadn't I been learning English?	İngilizce **öğrenmemekte miydim?**
Hadn't you been learning English?	İngilizce **öğrenmemekte miydin?**
Hadn't he been learning English?	İngilizce **öğrenmemekte miydi?**
Hadn't she been learning English?	İngilizce **öğrenmemekte miydi?**
Hadn't it been learning English?	İngilizce **öğrenmemekte miydi?**
Hadn't we been learning English?	İngilizce **öğrenmemekte miydik?**
Hadn't you been learning English?	İngilizce **öğrenmemekte miydiniz?**
Hadn't they been learning English?	İngilizce **öğrenmemekte miydiler?**

EXERCISE 41

Aşağıdaki cümlelerde parantez içinde verilen fiillerin **past perfect continuous** şekillerini yazınız.

1. I (wait) ——— for an hour before she finally came.
2. We (stay) ——— at the hotel for a month when we met him.
3. When I got to the meeting, the lecturer (already speak) ——— for an hour.
4. He (wash) ——— the car for half an hour before the water went out.
5. We (sit) ——— at the table for half an hour before the waiter took our orders.
6. I (expect) ——— the results for two months before I learned them.
7. I was crying because I (peel) ——— onions.
8. They were sweating because they (work) ——— in the sun.
9. At noon I (study) ——— English for two hours.
10. On Saturday I (investigate) ——— the event for a month.
11. The footballers (play) ——— for 30 minutes when it began to rain.
12. When she felt, she (walk) ——— on the street.
13. When he saw the accident, he (sit) ——— in the balcony.
14. They were on the beach because they (sunbathe) ——— .
15. The teacher (explain) ——— the same subject again when a student asked the same thing again.
16. At seven they (sleep) ——— for ten hours.
17. Before she went out, she (brush) ——— her hair for an hour.
18. They (discuss) ——— on the economic crisis when they came to an agreement.
19. The wrestlers (do) ——— fitness exercises for six months before the world championship competitions started.
20. When we entered the room, they (watch) ——— TV.

THE FUTURE CONTINUOUS TENSE

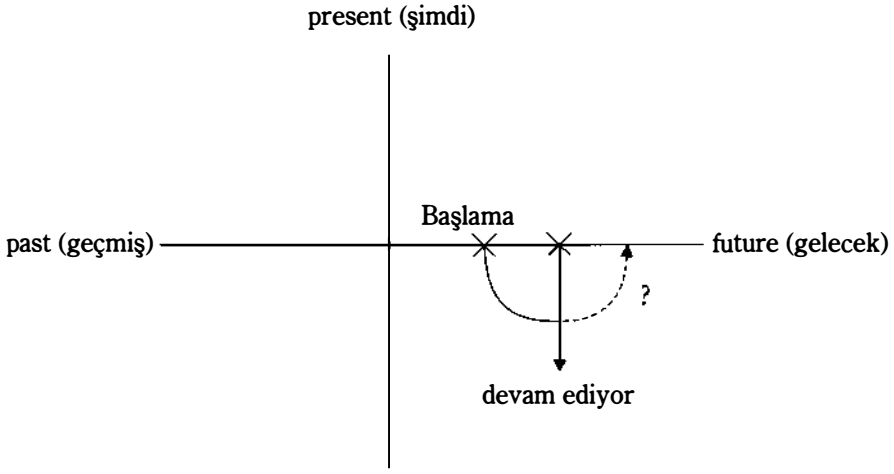

Hem şimdiki zamanı hem de gelecek zamanı aynı anda gösterir. Gelecekte belli bir ana kadar sürüyor olacak bir olayı anlatır. Türkçede fiillerin sonuna **-yor olacağım**, **-yor olacak** ekleri gelir. **Örnek:** geliyor olacağım, geliyor olacak, geliyor olacaklar.

CÜMLE KURULUŞ FORMÜLLERİ

Olumlu:				
Subject	will be		Verb+ING	Object
Olumsuz:				
Subject	will not (won't)	be	Verb+ING	Object
Soru:				
Will	subject	be	Verb+ING	Object?

KULLANILDIĞI YERLER

1. Gelecekte belli bir zamanda devam ediyor ya da sürüyor olacak eylemleri gösterir.

We **will be working** here at this time tomorrow.
Yarın bu sıralarda burada çalışıyor olacağız.

They **will be attending** a symposium at this time next week.
Gelecek hafta bu sıralarda bir sempozyuma katılıyor olacaklar.

2. Gelecek zamanla ilgili bir tahminde bulunurken ya da düşünce belirtirken kullanılır.

They **will be exhibiting** their experiments soon.
Birazdan deneylerini sergiliyor olacaklar.

3. Nazik bir tavırla soru sormak için kullanılır.

Will you **be arranging** the files?
Dosyaları düzenliyor olacak mısınız?

Will you **be visiting** the patient tomorrow?
Hastayı yarın ziyaret ediyor olacak mısınız?

4. Gelecekte belli olmayan zamanlarda ya da zaman aralıklarında meydana gelebilecek eylemleri belirtirken kullanılır.

They **will be inspecting** the institution from time to time.
Zaman zaman kurumu denetliyor olacaklar.

5. Gelecek ile ilgili tasarıları ya da planları belirtirken kullanılır.

After the contact, we'**ll be listening** to the messages.
Temastan sonra, mesajları dinliyor olacağız.

ÖRNEK CÜMLELER

- I will be preparing my speech two hours later.
İki saat sonra konuşmamı hazırlıyor olacağım.

- They will be sleeping at that time because it will be too early in the morning.
O saatte uyuyor olacaklar çünkü sabahleyin çok erken olacak.

- By the time we reach there, they will be working in the field.
Oraya vardığımızda, tarlada çalışıyor olacaklar.

- By the time you receive this letter, I will be fighting against the enemies at the front.
Sen bu mektubu aldığında, ben cephede düşmanlara karşı savaşıyor olacağım.

- When you get to the school, the students will be planting flowers and trees in the school garden.
Sen okula vardığında, öğrenciler okulun bahçesine çiçek ve ağaç dikiyor olacak.

- The enemies will be attacking at unknown times.
Düşmanlar bilinmeyen zamanlarda saldırıyor olacak.

- We will be exporting cars in the near future.
Yakın gelecekte araba ihraç ediyor olacağız.

- Will you be helping her?
Ona yardım ediyor olacak mısınız?

FUTURE CONTINUOUS TENSE FİİL ÇEKİMİ

Olumlu çekim:

I will be learning English.	İngilizce **öğreniyor olacağım.**
You will be learning English.	İngilizce **öğreniyor olacaksın.**
He will be learning English.	İngilizce **öğreniyor olacak.**
She will be learning English.	İngilizce **öğreniyor olacak.**
It will be learning English.	İngilizce **öğreniyor olacak.**
We will be learning English.	İngilizce **öğreniyor olacağız.**
You will be learning English.	İngilizce **öğreniyor olacaksınız.**
They will be learning English.	İngilizce **öğreniyor olacaklar.**

Olumsuz çekim:

I won't be learning English.	İngilizce **öğrenmiyor olacağım.**
You won't be learning English.	İngilizce **öğrenmiyor olacaksın.**
He won't be learning English.	İngilizce **öğrenmiyor olacak.**
She won't be learning English.	İngilizce **öğrenmiyor olacak.**
It won't be learning English.	İngilizce **öğrenmiyor olacak.**
We won't be learning English.	İngilizce **öğrenmiyor olacağız.**
You won't be learning English.	İngilizce **öğrenmiyor olacaksınız.**
They won't be learning English.	İngilizce **öğrenmiyor olacaklar.**

Soru çekimi:

Will I be learning English?	İngilizce **öğreniyor olacak mıyım?**
Will you be learning English?	İngilizce **öğreniyor olacak mısın?**
Will he be learning English?	İngilizce **öğreniyor olacak mı?**
Will she be learning English?	İngilizce **öğreniyor olacak mı?**
Will it be learning English?	İngilizce **öğreniyor olacak mı?**
Will we be learning English?	İngilizce **öğreniyor olacak mıyız?**
Will you be learning English?	İngilizce **öğreniyor olacak mısınız?**
Will they be learning English?	İngilizce **öğreniyor olacaklar mı?**

Olumsuz soru çekimi:

Won't I be learning English?	İngilizce **öğreniyor olmayacak mıyım?**
Won't you be learning English?	İngilizce **öğreniyor olmayacak mısın?**
Won't he be learning English?	İngilizce **öğreniyor olmayacak mı?**
Won't she be learning English?	İngilizce **öğreniyor olmayacak mı?**
Won't it be learning English?	İngilizce **öğreniyor olmayacak mı?**
Won't we be learning English?	İngilizce **öğreniyor olmayacak mıyız?**
Won't you be learning English?	İngilizce **öğreniyor olmayacak mısınız?**
Won't they be learning English?	İngilizce **öğreniyor olmayacaklar mı?**

EXERCISE 42

Aşağıdaki cümlelerde parantez içinde verilen fiilleri ya **simple future tense** ya da **future continuous tense** şeklinde yazınız.

1. She (wear) ———— her pyjamas because she (be) ———— in bed.
2. They (not be) ———— here tomorrow because they (fly) ———— at this time tomorrow.
3. There (be) ———— a strike in the factories. All the workers (sit) ———— without doing nothing next week.
4. I (read) ———— my notes by nine o'clock.
5. I think I (go) ———— to Ankara for an official mission.
6. He (look for) ———— a new job because he has been fired today.
7. We (repair) ———— these cars by the end of the month.
8. This time next weekend I (have) ———— a wonderful time too.
9. I suppose I (sell) ———— my car.
10. Tomorrow she (arrange) ———— the flowers because she's already bought hundreds of them.
11. The minister (try) ———— to find effective solutions to the social problems during the meeting.
12. They (travel) ———— on the train for twenty hours at 2 tomorrow afternoon.
13. They (visit) ———— the president at this time tomorrow.
14. They think they (improve) ———— their projects.
15. I suppose I (pass) ———— the exam.
16. The postman (knock) ———— at the door twice.
17. The inspector (inspect) ———— the financial documents.
18. The policemen (stop) ———— the cars at this corner.
19. The soldiers (be) ———— on duty from 11 to 13.
20. After this project, the company (have) ———— new market places.

THE FUTURE PERFECT TENSE

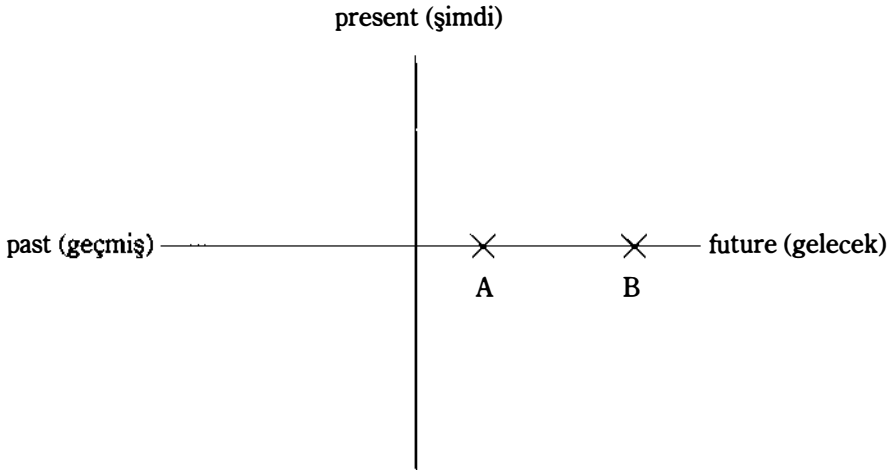

Gelecekte bir olayın başka bir olaydan önce bitmiş olacağını gösterir. Türkçede fiilin sonuna **-mış olacak** şeklinde ek gelir. **Örnek:** yapmış olacağım, yapmış olacak, yapmış olacaklar.

CÜMLE KURULUŞ FORMÜLLERİ

Olumlu:			
Subject	will have	Verb3	Object
Olumsuz:			
Subject	will not have (won't)	Verb3	Object
Soru:			
Will	subject have	Verb3	Object?

KULLANILDIĞI YERLER

1. Bir eylemin gelecek zamanda belli bir zamandan ya da başka bir eylemden önce yapılacağını veya yapılmış olacağını gösterir.

   I **will have subscribed** to this periodical by the end of the next month.
   Gelecek ayın sonuna kadar bu dergiye abone olmuş olacağım.

We **will have returned** from Houston by this time next year.
Gelecek yıl bu zamana kadar Houstan'dan dönmüş olacağız.

The plane **will have landed** by 3 o'clock tomorrow.
Yarın saat 3'e kadar uçak inmiş olacak.

They **will have gone out of** the test room by noon.
Öğleye kadar sınav odasından çıkmış olacaklar.

2. İhtimal, olasılık ve varsayım ifade eder.

When I return from abroad, I **will** probably **have improved** my professional knowledge.
Yurt dışından döndüğümde, mesleki bilgimi muhtemelen geliştirmiş olacağım.

When we get to the airport, the plane **will** most probably **have taken off.**
Hava alanına vardığımızda, uçak büyük bir olasılıkla kalkmış olacak.

ÖRNEK CÜMLELER

- We will have gone abroad by July.
  Temmuza kadar yurt dışına çıkmış olacağız.

- I will have paid my debt for the refrigerator by August.
  Ağustosa kadar buzdolabı borcumu ödemiş olacağım.

- Our soldiers will have captured the enemy soldiers in two days.
  Askerlerimiz düşman askerlerini iki gün içinde teslim almış olacak.

- I will have saved enough money in order to buy a car this summer.
  Bu yaz araba satın alabilmek için yeterli parayı biriktirmiş olacağım.

- The sun will have risen when we wake up.
  Uyandığımızda güneş doğmuş olacak.

- The teacher will probably have given a make-up exam by that time.
  Öğretmen o zamana kadar muhtemelen telafi sınavı yapmış olacak.

- At this time tomorrow we'll have taken the university entrance exam.
  Yarın bu anda üniversite giriş sınavını olmuş olacağız.

FUTURE PERFECT TENSE FİİL ÇEKİMİ

Olumlu çekim:

I will have learned English.	İngilizce **öğrenmiş olacağım.**
You will have learned English.	İngilizce **öğrenmiş olacaksın.**
He will have learned English.	İngilizce **öğrenmiş olacak.**
She will have learned English.	İngilizce **öğrenmiş olacak.**
It will have learned English.	İngilizce **öğrenmiş olacak.**
We will have learned English.	İngilizce **öğrenmiş olacağız.**
You will have learned English.	İngilizce **öğrenmiş olacaksınız.**
They will have learned English.	İngilizce **öğrenmiş olacaklar.**

Olumsuz çekim:

I won't have learned English.	İngilizce **öğrenmiş olmayacağım.**
You won't have learned English.	İngilizce **öğrenmiş olmayacaksın.**
He won't have learned English.	İngilizce **öğrenmiş olmayacak.**
She won't have learned English.	İngilizce **öğrenmiş olmayacak.**
It won't have learned English.	İngilizce **öğrenmiş olmayacak.**
We won't have learned English.	İngilizce **öğrenmiş olmayacağız.**
You won't have learned English.	İngilizce **öğrenmiş olmayacaksınız.**
They won't have learned English.	İngilizce **öğrenmiş olmayacaklar.**

Soru çekimi:

Will I have learned English?	İngilizce **öğrenmiş olacak mıyım?**
Will you have learned English?	İngilizce **öğrenmiş olacak mısın?**
Will he have learned English?	İngilizce **öğrenmiş olacak mı?**
Will she have learned English?	İngilizce **öğrenmiş olacak mı?**
Will it have learned English?	İngilizce **öğrenmiş olacak mı?**
Will we have learned English?	İngilizce **öğrenmiş olacak mıyız?**
Will you have learned English?	İngilizce **öğrenmiş olacak mısınız?**
Will they have learned English?	İngilizce **öğrenmiş olacaklar mı?**

Olumsuz soru çekimi:

Won't I have learned English?	İngilizce **öğrenmiş olmayacak mıyım?**
Won't you have learned English?	İngilizce **öğrenmiş olmayacak mısın?**
Won't he have learned English?	İngilizce **öğrenmiş olmayacak mı?**
Won't she have learned English?	İngilizce **öğrenmiş olmayacak mı?**
Won't it have learned English?	İngilizce **öğrenmiş olmayacak mı?**
Won't we have learned English?	İngilizce **öğrenmiş olmayacak mıyız?**
Won't you have learned English?	İngilizce **öğrenmiş olmayacak mısınız?**
Won't they have learned English?	İngilizce **öğrenmiş olmayacaklar mı?**

EXERCISE 43

Aşağıdaki cümlelerde parantez içinde verilen fiilleri **future perfect tense** yapınız.

1. By 4.20, she (answer) ———— all the questions.
2. By Tuesday, we (interview) ———— all the candidates.
3. By the end of the month, I (check) ———— the references listed in the catalogue.
4. By tomorrow afternoon, I (plan) ———— the class hours.
5. By this afternoon she (translate) ———— the article.
6. By January he (write) ———— his book.
7. By June she (sell) ———— her house.
8. By tomorrow they (repair) ———— the roof.
9. When I get to the train station, the train (probably leave) ———— for İstanbul.
10. By next summer I (buy) ———— myself a new car.
11. I think the train (probably arrive) ———— late.
12. Do you think the police (probably catch) ———— the murderer before late?
13. By 2 o'clock, we (determine) ———— the results.
14. They (probably win) ———— the match.
15. By October the students (read) ———— this textbook.
16. They (find) ———— a new solution to this matter by Friday.
17. The scientists (probably solve) ———— the secret in this object.
18. By this time tomorrow we (attend) ———— the meeting in Ankara.
19. The prime minister (announce) ———— the committee decisions by two o'clock tomorrow.
20. They (probably set off) ———— by seven next morning.

THE FUTURE PERFECT CONTINUOUS TENSE

Chart 1

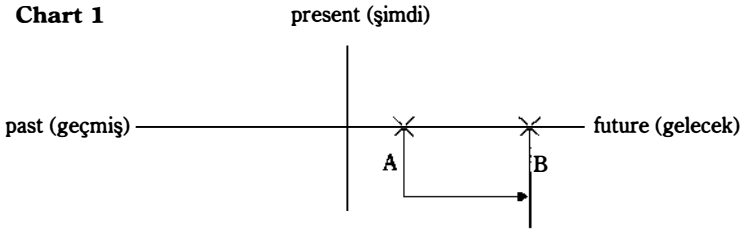

Chart 2

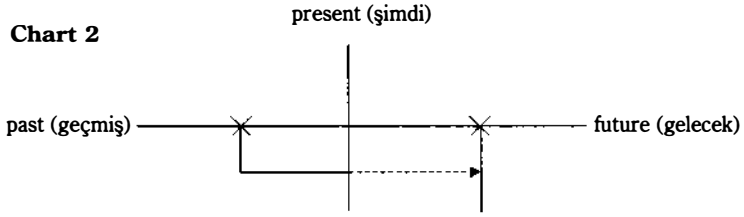

Chart 1: Gelecekte başka bir olay ya da zamandan önce sürmekte olacak bir olayı ifade eder.

Chart 2: Eylem geçmişte başlamış, şu anda sürüyor ve gelecekte de belli bir ana kadar sürmekte olacaktır. Türkçede eylemin sonuna **-makta olacak** eki gelir. **Örnek:** yapmakta olacağım, yapmakta olacak, yapmakta olacaklar.

CÜMLE KURULUŞ FORMÜLLERİ

Olumlu:				
Subject	will	have been	Verb+ING	Object
Olumsuz:				
Subject	will not (won't)	have been	Verb+ING	Object
Soru:				
Will	Subject	have been	Verb+ING	Object?

KULLANILDIĞI YERLER

Gelecek zamanda belli bir zamandan ya da olaydan önce yapılmakta olacak bir olayın sürekliliğini gösterir. Chart 2'den görüleceği gibi eylem geçmişte de başlamış ve hâlâ devam etmekte ve gelecekte de devam ediyor durumdadır.

By the end of the University exam, the applicants **will have been answering** over 200 questions.
Üniversite sınavının sonuna kadar, adaylar 200'den fazla soruyu cevaplamakta olacaklar.

In 2020, we **will have been studying** on this project for two years.
2020'de bu proje üzerinde iki yıldır çalışmakta olacağız.

I **will have been serving** in this factory for twenty years in 2026.
2026'da bu fabrikada yirmi yıldır hizmet vermekte olacağım.

ÖRNEK CÜMLELER

- I will have been driving for ten hours when I get to İzmir.
İzmir'e vardığımda on saattir araba kullanmakta olacağım.

- The students will have been taking notes when the instructor gives his lecture.
Öğretmen dersini anlattığında, öğrenciler not tutmakta olacaklar.

- The children will have been eating the cake when their mother arrives.
Anneleri geldiğinde, çocuklar pastayı yemekte olacaklar.

- I will have been spending my holiday in the Black Sea Region of Turkey next summer.
Gelecek yaz tatilimi Türkiye'nin Karadeniz Bölgesinde geçirmekte olacağım.

- I will have been checking the students' compositions this time tomorrow.
Yarın bu zamanda öğrencilerin kompozisyonlarını kontrol etmekte olacağım.

- The council of ministers will have been debating the terrorism in the region.
Bakanlar kurulu bölgedeki terörü tartışmakta olacak.

- The students will have been visiting the Beylerbeyi Palace tomorrow afternoon.
Öğrenciler yarın öğleden sonra Beylerbeyi Sarayı'nı gezmekte olacak.

- The president will have been flying to Germany at this time tomorrow.
Cumhurbaşkanı yarın bu saatte Almanya'ya uçmakta olacak.

- They will have been sleeping all afternoon.
Tüm öğleden sonra uyumakta olacaklar.

- I will have been attending this course for three months by the end of the year.
Yıl sonuna kadar bu kursa 3 aydır devam etmekte olacağım.

- When I arrive in Ankara, I will have been driving nearly for five hours.
Ankara'ya vardığımda, yaklaşık beş saattir araba sürmekte olacağım.

FUTURE PERFECT CONTINUOUS TENSE FİİL ÇEKİMİ

Olumlu çekim:

I will have been learning English.	İngilizce **öğrenmekte olacağım.**
You will have been learning English.	İngilizce **öğrenmekte olacaksın.**
He will have been learning English.	İngilizce **öğrenmekte olacak.**
She will have been learning English.	İngilizce **öğrenmekte olacak.**
It will have been learning English.	İngilizce **öğrenmekte olacak.**
We will have been learning English.	İngilizce **öğrenmekte olacağız.**
You will have been learning English.	İngilizce **öğrenmekte olacaksınız.**
They will have been learning English.	İngilizce **öğrenmekte olacaklar.**

Olumsuz çekim:

I won't have been learning English.	İngilizce **öğrenmekte olmayacağım.**
You won't have been learning English.	İngilizce **öğrenmekte olmayacaksın.**
He won't have been learning English.	İngilizce **öğrenmekte olmayacak.**
She won't have been learning English.	İngilizce **öğrenmekte olmayacak.**
It won't have been learning English.	İngilizce **öğrenmekte olmayacak.**
We won't have been learning English.	İngilizce **öğrenmekte olmayacağız.**
You won't have been learning English.	İngilizce **öğrenmekte olmayacaksınız.**
They won't have been learning English.	İngilizce **öğrenmekte olmayacaklar.**

Soru çekimi:

Will I have been learning English?	İngilizce **öğrenmekte olacak mıyım?**
Will you have been learning English?	İngilizce **öğrenmekte olacak mısın?**
Will he have been learning English?	İngilizce **öğrenmekte olacak mı?**
Will she have been learning English?	İngilizce **öğrenmekte olacak mı?**
Will it have been learning English?	İngilizce **öğrenmekte olacak mı?**
Will we have been learning English?	İngilizce **öğrenmekte olacak mıyız?**
Will you have been learning English?	İngilizce **öğrenmekte olacak mısınız?**
Will they have been learning English?	İngilizce **öğrenmekte olacaklar mı?**

Olumsuz soru çekimi:

Won't I have been learning English?	İngilizce **öğrenmekte olmayacak mıyım?**
Won't you have been learning English?	İngilizce **öğrenmekte olmayacak mısın?**
Won't he have been learning English?	İngilizce **öğrenmekte olmayacak mı?**
Won't she have been learning English?	İngilizce **öğrenmekte olmayacak mı?**
Won't it have been learning English?	İngilizce **öğrenmekte olmayacak mı?**
Won't we have been learning English?	İngilizce **öğrenmekte olmayacak mıyız?**
Won't you have been learning English?	İngilizce **öğrenmekte olmayacak mısınız?**
Won't they have been learning English?	İngilizce **öğrenmekte olmayacaklar mı?**

EXERCISE 44

Aşağıdaki cümlelerde parantez içinde verilen fiilleri **future perfect continuous tense** yapınız.

1. In 2009 we (live) ———— in this village for 10 years.
2. In June they (work) ———— for this company for one year.
3. In another month's time I (study) ———— French for two years.
4. The workers (paint) ———— my house all day afternoon.
5. In 2008 I (drive) ———— this car for five years.
6. In August I (use) ———— this machine for two years.
7. At noon she (clean) ———— the room for three hours.
8. In 2007 we (learn) ———— English for 13 years.
9. On Sunday the sportsmen (stay) ———— at the hotel for two weeks.
10. In January the scientists (explore) ———— these germs.
11. By the end of the month the attendants (visit) ———— İstanbul.
12. Your body (renew) ———— the injured place until it gets well.
13. The players (prepare) ———— for the World Cup by August.
14. The detectives (look for) ———— the murderer until they catch him.
15. In 2015 my father (work) ———— in this factory for 20 years.
16. At this time tomorrow they (study) ———— in the laboratory.
17. The satellite (revolve) ———— around the earth tomorrow.
18. The bank (pay) ———— its debt to its customers by Friday.
19. They (try) ———— to find a good present for the bride in the store.
20. They (probably swim) ———— in the Mediterranean Sea by this time next Monday.

PART III THERE IS / THERE ARE

There is a cat in the garden. *Bahçede bir kedi var.* **There is a woman** at the door. *Kapıda bir kadın var.* **There is a problem** here. *Burada bir problem var.*	**There is** bir şeyin var olduğunu gösterir. Tekil fiil ve isimlerle kullanılır. Olumsuz şekli: **There is not (isn't)** Soru şekli: **Is there... ?** **Olumlu Cevap / Olumsuz Cevap** Yes, there is. / No, there isn't.
There are cats in the garden. *Bahçede kediler var.* **There are women** at the door. *Kapıda kadınlar var.* **There are problems** here. *Burada problemler var.*	**There are** birden fazla şeyin var olduğunu gösterir. Çoğul fiil ve isimlerle kullanılır. Olumsuz şekli: **There are not (aren't)** Soru şekli: **Are there ....?** **Olumlu Cevap / Olumsuz Cevap** Yes, there are. / No, there aren't.

ÖRNEK CÜMLELER

THERE IS

There is some tea in the kettle.
Çaydanlıkta biraz çay var.

There isn't any money in the envelope.
Zarfın içinde hiç para yok.

There is some soup in the bowl.
Kâsede biraz çorba var.

There is some cake on the plate.
Tabakta biraz kek var.

There isn't any cheese in the refrigerator.
Buzdolabında hiç peynir yok.

THERE ARE

There are some eggs in the basket.
Sepette birkaç yumurta var.

There are a few carrots in the refrigerator.
Buzdolabında birkaç havuç var.

Are there any pencil leads in the pencil box?
Kalem kutusunda hiç kalem ucu var mı?

There are a lot of students in the classroom.
Sınıfta birçok öğrenci var.

There aren't any apples on the tree.
Ağaçta hiç elma yok.

There aren't any books on the shelf.
Rafta hiç kitap yok.

There was a butterfly on the rose. *Gülün üstünde bir kelebek vardı.* **There were** three pencils on the table. *Masanın üstünde üç kurşun kalem vardı.*	**There was → There is**'in past tense (geçmiş zaman) şeklidir. **There were → There are**'ın past tense (geçmiş zaman) şeklidir.

There is / There are diğer zamanlar ile de kullanılabilir:

There will be an exam tomorrow.
(Yarın sınav olacak.) **(Gelecek zaman)**

There has been an accident.
(Kaza vardı.) **(Geçmiş zaman)**

EXERCISE 45

Aşağıdaki cümleleri hem **olumsuz** hem de **soru** cümlesine çeviriniz.

1. There are seven children in the garden.
2. There are twelve months in a year.
3. There are 26 letters in the English alphabet.
4. There is a good cafe here.
5. There is a comfortable chair in the office.
6. There will be a ceremony tomorrow.
7. There were messages about the strike.
8. There has been a lamp in the hall.
9. There was a nice question.
10. There have been ripe apples in the basket.
11. There will be an argument between the two parties.
12. There is a nice cat in front of the door.
13. There are best quality products in this market.

TAG ENDINGS

Tag Ending Questions (Eklenti Soruları) bir düşüncenin karşı tarafa onaylattırılması gerektiğinde kullanılır. Karşı taraftan **yes** veya **no** cevabı beklenir. Verilen cümlenin zamanı olumlu ise, **tag question** olumsuz, verilen cümlenin zamanı olumsuz ise **tag question** olumludur.

Formül:
Olumlu cümle → olumsuz eklenti sorusu.
Olumsuz cümle → olumlu eklenti sorusu.

Eklenti sorusundaki zamir (he/she vb.) belirlenirken, verilen cümlenin öznesiyle aynı olmasına dikkat edilir. Örneğin: Özne **Hakan** ise, eklenti sorusu zamiri **he** olmalıdır.

ÖRNEK CÜMLELER

John: **She is** in the office, **isn't she?**
O, ofistedir, değil mi?

Jack: Yes, she is.
Evet, ofistedir.

John: **Brian isn't** studying now, **is he?**
Brian, şimdi ders çalışmıyor, değil mi?

Jack: No, he isn't. He is watching TV.
Hayır, çalışmıyor. TV seyrediyor.

Mary: **You like** coffee, **don't you?**
Kahve seversin, değil mi?

Susan: Yes, I do.
Evet, severim.

Mary: **The teacher likes** John, **doesn't she?**
Öğretmen John'u sever, değil mi?

Susan: Yes, she likes him.
Evet, onu sever.

Tom: **You studied** for the exam, **didn't you?**
Sınava çalıştın, değil mi?

John: Yes, I did.
Evet, çalıştım.

Tom: **Mary didn't** do her homework, **did she**?
Mary, ödevini yapmadı, değil mi?

John: I don't know.
Bilmiyorum.

Jack: **You have brought** the ball, **haven't you**?
Topu getirdin, değil mi?

Tom: Yes, I have.
Evet, getirdim.

Jim: **Mary hasn't called** you yet, **has she**?
Mary seni henüz aramadı, değil mi?

Jack: No, she hasn't.
Hayır, aramadı.

Eliza: **There is** some cold water, **isn't there**?
Biraz soğuk su var, değil mi?

Mother: Yes, there is.
Evet, var.

Son: **That is** a bird, **isn't it**, Mom?
O, kuştur, değil mi, anne?

Mom: Yes, it is.
Evet, kuş.

Son: **Those aren't** dangerous, **are they**?
Tehlikeli değiller, değil mi?

Mom: No, they aren't.
Hayır, değiller.

Lisa: **You aren't** sick, **are you**?
Hasta değilsin, değil mi?

Mary: No, I am not.
Hayır, değilim.

Max: **John and his brother** were here, **weren't they**?
John ve erkek kardeşi buradaydı, değil mi?

Bob: Yes, they were.
Evet, buradaydılar.

Father: **There will** be a test tomorrow, **won't there**?
Yarın sınav olacak, değil mi?

Son: I think so.
Sanırım olacak.

- Do your homework, **will you**?
Ödevini yap, tamam mı?

- Let's go to the cinema, **shall we**?
Sinemaya gidelim, tamam mı?

- I think you will go to school, **won't you**?
Sanırım okula gideceksin, değil mi?

EXERCISE 46

Aşağıdaki boşluklara doğru **eklenti sorularını** yazınız.

1. You love English, _____ ?
2. Hakan will learn something about the grammar _____ ?
3. She has a Mercedes _____ ?
4. You will use it, _____ ?
5. You knew that, _____ ?
6. There isn't a problem, _____ ?
7. This is a feather, _____ ?
8. Ayşe doesn't know them, _____ ?
9. The water wasn't drinkable, _____ ?
10. He won a prize, _____ ?
11. They have been living here since 1990, _____ ?
12. He will go early, _____ ?
13. You won't make a noise, _____ ?
14. You didn't borrow money, _____ ?
15. Canan has studied hard, _____ ?
16. There was a heavy traffic, _____ ?
17. The bus doesn't stop here, _____ ?
18. Ali didn't speak French, _____ ?
19. I won't mention this subject to him, _____ ?
20. The students are making good progress, _____ ?
21. They will have been discussing the same thing, _____ ?
22. There wasn't any dust on the furniture, _____ ?
23. Ayhan and Hakan have already done their homework, _____ ?
24. Alper came here yesterday, _____ ?
25. They speak English fluently, _____ ?

ADVERBS

sıfat	zarf
slow	slowly
easy	easily
rapid	rapidly
careful	carefully

Sıfatın sonuna **-ly** eklenerek zarf kelimesi türetilir. Durum zarfları, fiillerin nasıl meydana geldiğini ya da yapıldığını gösterir.

Sıfatları zarf yapma tekniği; örneğin **slow** sıfatı, **slowly** şekline dönüştürüldüğünde, yavaş sıfatına **yavaşça, yavaş bir şekilde** anlamları kazandırılmış olur.

Eylemin nasıl meydana geldiğini gösteren zarflar bazen **-ly** kuralına uymaz. Bunlara örnek olarak aşağıdaki sıfat ve zarf şekillerini verebiliriz. Bunlarda hem sıfat hem de zarf şekilleri aynıdır.

sıfat	zarf	sıfat	zarf
fast	fast	hızlı	hızlıca
hard	hard	çok, sıkı	çok, sıkı (bir şekilde)
late	late	geç	geç (bir şekilde)
last	last	en son	en son (şekilde, olarak)
early	early	erken	erkenden
good	well	iyi	iyi bir şekilde

EXERCISE 47

Aşağıdaki cümlelerde parantez içinde verilen sıfatları boşluğa **zarf'a** dönüştürdükten sonra yazınız.

1. I do my homework _____ (careful).
2. The students study English _____ (serious).
3. She plays the guitar _____ (beautiful).
4. Get ready _____ (quick).
5. Drive your car _____ (slow).
6. Our country has been developing _____ (rapid).
7. I plan to live here _____ (permanent).
8. I can answer the questions _____ (easy).
9. He lives a life _____ (comfortable).
10. They perfomed the meeting _____ (perfect).
11. You must talk _____ (clear).
12. She types the letters _____ (skillful).
13. They visit their relatives _____ (regular).
14. I speak English _____ (good).
15. He speaks English _____ (fast).
16. Two applicants arrived _____ (late).
17. You will study _____ (hard).

Not: Hardly: Neredeyse hiç; **Lately:** Son zamanlarda, anlamlarına geldiğinden yukarıdaki açıklamalarla karıştırılmamalıdır.

PART IV MODAL AUXILIARY VERBS

CAN

ABILITY - YETENEK

I can speak Chinese.
Çince konuşabilirim.

I can swim in every style.
Her stilde yüzebilirim.

I'm not able to solve this problem.
Bu problemi çözemem.

Can: (Abilitiy) Bir şeyi yapabilme gücü ya da yeteneği gösterir.
Cannot: can't şeklinde kısa yazılır; **can not** şeklinde ayrı yazılmaz.
Can: be able to ile aynı anlamdadır.

POSSIBILITY - OLASILIK

It can snow.
Kar yağabilir.

We cannot answer this question.
Bu soruyu cevaplayamayabiliriz.

Everyone can make a mistake.
Herkes hata yapabilir.

You can pass the class.
Sınıfı geçebilirsin.

Can: Olasılık, ihtimal bildirerek bir eylemin gerçekleşip gerçekleşmeme durumu ile ilgili tahmin bildirir.

PERMISSION - İZİN

A: Can I sit down?
Oturabilir miyim?

B: Yes, you can.
Evet, oturabilirsin.

A: Can I borrow your book?
Kitabını ödünç alabilir miyim?

B: Yes, certainly.
Evet, elbette.

A: You can't wait here.
Burada bekleyemezsin.

B: OK. Thank you.
Tamam. Teşekkür ederim.

Can: Birisinden (bizimle seviye olarak aynı düzeyde veya daha düşük ise) birşeyi yapabilmek için izin almak amacıyla kullanılır. Ayrıca konuşmacı da izin vermek için **can**'i kullanabilir.

You can't wear jeans here.
(Burada kot pantolon giyemezsin.): Buna izin verilmez.

KNOWING HOW TO DO SOMETHING-BİR ŞEYİN NASIL YAPILMASI GEREKTİĞİNİ BİLME	
Can you make a cake? *Kek yapabilir misin?* (Yapmasını biliyor musun?) Can you teach Judo? *Judo öğretebilir misin?*	**Can:** Bir şeyin nasıl yapılacağını bilmeyi gösterir.
REQUEST - RİCA	
Can you take some notes? *Not alabilir misiniz?* Can you (possibly) pass the knife, please? *Bıçağı lütfen uzatabilir misiniz?* Can you stop here? *Burada durabilir misiniz?*	**Can:** Bir şeyin yapılmasını rica ederken kullanılır.
LOGICAL CONCLUSION - MANTIKSAL SONUÇ	
It can't be wrong. *Yanlış olamaz.* You can't find any tickets there because... *Orada bilet bulamayabilirsin çünkü..*	**Can:** *Cannot (can't)* olumsuz yapıda kullanıldığında mantıksal bir sonuç çıkarımında kullanılabilir. Eldeki delillere veya verilere göre bir şeyin olamayacağı belirtilir.

EXERCISE 48

Aşağıdaki boşluklarda parantez içinde verilen fiili **can** ile kullanınız.

1. He is ill. He ——— (not be) in the class.
2. ——— you ——— (pass) the sugar, please?
3. I know Judo. I ——— (teach) it to you.
4. We have some tea. We ——— (make) tea.
5. It's cold and cloudy today. It ——— (snow).
6. I have no pen. ——— I ——— (use) your pen?
7. ——— I ——— (wait) here?
8. He is a swimmer. He ——— (swim) well.
9. They have lived in China for 2 years. They ——— (understand) Chinese now.
10. He has got a bicycle. He ——— (ride) it any time.

COULD

PAST ABILITY-GEÇMİŞTE KALMIŞ YETENEK

He could speak two languages in the past. *Eskiden iki dil konuşabilirdi. (Artık konuşamıyor.)* I could agree with you. *Sana katılabilirdim.* My brother could speak German. *Erkek kardeşim Almanca konuşabilirdi.* I could do lab experiments. *Lab deneyleri yapabilirdim.*	**Could:** Geçmişte meydana gelebilmiş ya da gerçekleşmiş bir yeteneğin, imkânın artık olmadığı durumlarda kullanılır.

POSSIBILITY-OLASILIK

It could rain today. *Bugün yağmur yağabilir.* We could take a quiz tomorrow. *Yarın quiz olabiliriz.* The train could not arrive in Ankara in time. *Tren Ankara'ya zamanında varamayabilir.*	**Could:** Olasılık, ihtimal bildirir. Bu olasılıklar şimdiki veya gelecek zamanla ilgili olabilir. **Can** ile kullanıma göre daha zayıf bir olasılık gösterir.

TAKING PERMISSION-İZİN ALMA

Could I take your pen? *Tükenmez kaleminizi alabilir miydim?* Could I sit here? *Burada oturabilir miydim?* Could I use this telephone? *Bu telefonu kullanabilir miydim?*	**Could:** Nazik bir şekilde izin alma durumunu gösterir. **Can** ile kullanıma göre daha nazik bir ifade taşır.

POLITE REQUEST-KİBAR RİCA

Could you listen to me, please? *Lütfen, beni dinleyebilir misiniz?* Could you close the door? *Kapıyı kapatabilir misiniz?*	**Could:** Nazik bir şekilde karşı taraftan bir şey istendiğinde kullanılır. Kibar bir rica şekli gösterir.

EXERCISE 49

Örnekte olduğu gibi **couldn't** kullanarak cümleler yapınız.

Örnek:
I wanted to travel last summer, but I didn't have enough money.
I couldn't travel last summer because I didn't have enough money.

1. I wanted to speak Spanish, but I didn't know a word in this language.

_____

2. I wanted to make orange juice, but I didn't have any oranges.

_____

3. He wanted to visit the Dolmabahçe Palace, but it was closed.

_____

4. I wanted to type the reports, but I didn't have a typewriter.

_____

5. I wanted to take a taxi, but I didn't find any taxi there.

_____

6. She wanted to iron her clothes, but the iron was broken.

_____

7. They wanted to play football, but they didn't find any ball.

_____

8. I wanted to walk to school, but I was too tired.

_____

9. I wanted to watch TV, but I had a lot of homework.

_____

10. I wanted to go to the cinema, but I didn't have any free time.

_____

11. She wanted to make a cake, but she didn't have any eggs.

_____

12. Jack wanted to visit his friend, but he was busy.

_____

BE ABLE TO

1. **Be able to** hem **can** hem de **could** yerine kullanılabilir. Bir şeyi yapabilme gücü ifade eder. (Özel bir durum ile ilgili yapabilme gücünü anlatır.) Bütün zamanlar ile kullanılabilir.

Zamanlara göre kullanılış:

a. I'm able to speak English. (The Simple Present Tense)
İngilizce konuşabilirim.

b. I wasn't able to study English last night. (The Simple Past Tense)
Dün akşam İngilizce çalışamadım.

c. He has been able to improve his Turkish since he attended this course. (The Present Perfect Tense)
Bu kursa katıldığından beri Türkçesini geliştirebildi.

d. I will be able to buy a new house next summer. (The Simple Future Tense)
Gelecek yaz yeni bir ev satın alabileceğim.

e. We are going to be able to start early. (Going to (near) future tense)
Erken başlayabileceğiz.

2. **Be able to** engellerin ya da zorlukların üstesinden gelerek, bir şeyin yapılabildiğini gösterir. Bir tek olayın başarılması ifade edilebilir. Genelleme yoktur.

Although he is eleven years old, he is able to speak three languages.
Onbir yaşında olmasına rağmen, üç dil konuşabiliyor.

Despite the storm, the plane was able to land.
Fırtınaya rağmen, uçak karaya inebildi.

We were able to cross the river.
Irmağı geçebildik.

***BE ABLE TO* CÜMLE İÇİNDE DEĞİŞİK ZAMANLAR İLE KULLANILABİLİR:**

Present Tense:
Subject (am/is/are) able to Verb1 Object

Past Tense:
Subject (was/were) able to Verb1 Object

Present Perfect Tense:
Subject (have/has) been able to Verb1 Object

Simple Future Tense:
Subject will be able to Verb1 Object

Going to (near) Future Tense:
Subject (am/is/are) going to be able to Verb1 Object

EXERCISE 50

Aşağıdaki cümlelerde **be able to** kullanınız.

1. He (study) ———— Japanese now.
2. He (play) ———— football yesterday.
3. They (drive) ———— to work tomorrow.
4. The fish was expensive, I (not buy) ———— it.
5. The question was difficult. They (not answer) ———— it.
6. I have money. I (buy) ———— a car.
7. We have enough time. We (play) ———— chess.
8. The stores were open. We (go) ———— shopping.
9. I was in İstanbul last weekend. I (visit) ———— the Blue Mosque.
10. He has finished his homework early. He (watch) ———— television now.
11. I (row) ———— a boat today.
12. They (practise) ———— English next summer.
13. I (drive) ———— a car after the course this afternoon.
14. My mother (make) ———— biscuits and pies. She has got necessary things.
15. We (not cross) ———— the river because there wasn't any bridge over it.

COULD HAVE VERB 3

1. **Could have verb3** geçmişte gerçekleştirilememiş bir eylemi veya olasılığı anlatır.

We could have learned English, but we didn't study hard.
İngilizce öğrenebilirdik fakat çok çalışmadık.

We could have gone swimming, but it was cloudy.
Yüzmeye gidebilirdik ancak hava bulutluydu.

They could have played football, but they didn't have a ball.
Futbol oynayabilirlerdi fakat topları yoktu.

I could have joined you, but I was abroad.
Size katılabilirdim, fakat yurt dışındaydım.

I could have called you, but I didn't have any time.
Seni arayabilirdim ama hiç zamanım yoktu.

2. **Couldn't have verb 3** yapısı bir şeyin geçmişte olamadığını veya gerçekleşme olasılığının olmadığını gösterir. Mantıksal bir yaklaşım vardır.

He couldn't have stolen it because he wasn't there yesterday.
Onu çalmış olamaz / olabilemez çünkü dün orada değildi.

They couldn't have escaped through the window because it was barred.
Pencereden kaçmış olamazlar / olabilemezler çünkü pencere demirliydi.

He couldn't have carried it himself because it was too heavy.
Kendisi taşımış olamaz / olabilemez çünkü çok ağırdı.

They couldn't have had dinner in a restaurant because there is no restaurant there.
Restoranda yemek yemiş olamazlar / olabilemezler çünkü orada restoran yok.

He couldn't have gone to school because he was too ill.
Okula gitmiş olamaz / olabilemez çünkü çok hastaydı.

She couldn't have passed the exam because she didn't study at all.
Sınavı geçmiş olamaz / olabilemez çünkü hiç çalışmadı.

EXERCISE 51

Aşağıda parantez içinde verilen ifadeleri kullanarak, **could have verb3** kalıbında örnekteki gibi cümleler yazınız.

Örnek:
The television was out of order. (watch the match)
I couldn't have watched the match...

1. She didn't have a driving licence. (drive her father's car)

_____

2. Hakan didn't speak Italian. (translate the letter)

_____

3. The post office was closed. (send his letter)

_____

4. She was sick yesterday. (come to class)

_____

5. John broke his leg. (play football)

_____

6. Oğuz had no money. (buy anything)

_____

7. I didn't have any money. (lend you)

_____

8. He was too busy. (help me)

_____

9. The Irish Sea is too wide. (swim across it)

_____

10. There wasn't one. (use the Emergency Exit)

_____

11. Jack didn't go to the cinema. (see the film)

_____

12. Helen was out. (prepare the lunch)

_____

13. I didn't have enough time. (visit them)

_____

MAY

POSSIBILITY - OLASILIK

We may start late.
Geç başlayabiliriz.

They may announce the results.
Sonuçları bildirebilirler.

It may rain.
Yağmur yağabilir.

She may not join us.
Bize katılmayabilir.

I may call you.
Seni arayabilirim.

Jack may not come to the party.
Jack partiye gelmeyebilir.

You may find a good job.
İyi bir iş bulabilirsin.

May: Olasılık veya ihtimal bildirir. Varsayım ifade ederken kullanılır.

May be verb+ing:
Şu anda devam eden bir ihtimalin ifade edilmesinde kullanılır.

He **may be sleeping** now.
O, şimdi uyuyor olabilir.

It **may be raining**. Look outside.
Yağmur yağıyor olabilir. Dışarıya bak.

PERMISSION - İZİN

May I join you?
Size katılabilir miyim?

May I close the door, sir?
Kapıyı kapatabilir miyim, efendim?

May I go out?
Dışarı çıkabilir miyim?

May I enter the room?
Odaya girebilir miyim?

May I speak, sir?
Konuşabilir miyim, efendim?

May I answer this question?
Bu soruyu cevaplayabilir miyim?

May: Nazik bir şekilde izin alma durumunu gösterir. İzin alınacak kişinin seviyesinin ya da makamının vs. konuşan kişiden yüksek olması durumunda, **can** yerine tercih edilir. Resmi ortamlarda kullanılır.

EXERCISE 52

Aşağıdaki cümleleri **may** kullanarak tekrar yazınız.
Örnek:
Possibly it will rain tomorrow.
It may rain tomorrow.

1. Possibly they will be good friends.

2. It is possible that we will pass the exam.

3. Possibly Mr Kongar will attend the meeting.

4. It is possible that he will do a lot of work.

5. Possibly they will marry in May.

6. It is possible that I will come with you.

7. Possibly they will postpone the course.

8. Possibly you will take this course next semester.

9. Possibly he will telephone me later.

10. It is possible that they will go by plane.

11. Perhaps he will not come with us.

12. Perhaps he is ill.

13. Possibly I will pass all the examinations.

14. Possibly they will be late for the party.

15. Perhaps he will not go to the cinema.

MIGHT

POSSIBILITY-OLASILIK

I might join you, but I don't feel well. *Size katılabilirim, fakat kendimi iyi hissetmiyorum.* You might not find that subject in this book. *O konuyu bu kitapta bulamayabilirsin.* It might snow. It's getting cold. *Kar yağabilir. Hava soğuyor.*	**Might, may**'e göre daha zayıf bir ihtimal ya da olasılık belirtmek gerektiğinde kullanılır.

PERMISSION - İZİN

Might I borrow your pen? *Kaleminizi ödünç alabilir miyim?* Might I sit here? *Buraya oturabilir miyim?* Might I wait here? *Burada bekleyebilir miyim?*	**Might:** Nazik bir şekilde izin isteme durumunda kullanılır.

MAY HAVE VERB3

May have verb3 yapısı geçmiş zaman ile ilgili bir olasılığa ait bir şüphe veya kabaca bir tahminde bulunurken kullanılır. Bu nedenle belirtilen olasılığın gerçekleşip gerçekleşmediği bilinmez. Türkçede eyleme -mış, -miş olabilir ekleri gelir.

You may have left your glasses at the classroom.
Gözlüğünü sınıfta bırakmış olabilirsin. (Ancak bundan emin olamayız.)

He didn't call us. Something unexpected may have come up.
Bizi aramadı. Beklenmedik birşey çıkmış olabilir.

You may have won the scholarship. We haven't got the results yet.
Bursu kazanmış olabilirsin. Henüz sonuçları almadık.

They may not have completed the form.
Formu doldurmamış olabilirler.

EXERCISE 53

Aşağıdaki cümlelerde **may have verb 3** kalıbını kullanınız.

Örnek:
My mother (make) a cake for us. She was preparing something.
My mother may have made a cake for us.

1. He (go) by bus.

2. One of the office boys (take) the money.

3. She speaks English fluently. She (live) abroad for a long time.

4. There is nobody here. They (go) out.

5. I can't find my wallet. I (leave) it at home.

6. You (take) that paper by mistake. Do you know where it is.

7. They (miss) the train yesterday.

8. The fog (delay) the plane because it has landed late.

9. He (burn) the secret documents.

10. They (hide) it in the attic. Let's go up.

11. They (escape) from the prison last night.

12. The driver (not see) the traffic sign. He was preoccupied.

13. A: I can't find my ID card.
    B: You (drop) it.

MIGHT HAVE VERB3

Might have verb3 yapısında şüpheli yani kesin olmayan bir düşüncenin belirtilmesi vardır. Şüpheli düşünce geçmiş zamana ait zayıf bir olasılık olgusunun ortaya çıkmasına neden olur. **May have verb3**'ten daha zayıf bir olasılık içerir.

You might have dropped the vase if you hadn't been careful.
Dikkatli olmasaydın vazoyu düşürebilirdin.

They might have got angry with us because we didn't invite them to the party.
Bize kızmış olabilirler çünkü onları partiye davet etmedik.

The teacher may have read the exam papers.
Öğretmen sınav kağıtlarını okumuş olabilir.

They might have got lost because they are too late.
Kaybolmuş olabilirler çünkü çok geciktiler.

Jack may not have left a message.
Jack mesaj bırakmamış olabilir.

Their car might have broken down.
Arabaları bozulmuş olabilir.

You might have offended her.
Onu incitmiş olabilirsin.

The children might have eaten all the bananas because I couldn't find any in the refrigerator.
Çocuklar bütün muzları yemiş olabilir çünkü buzdolabında hiç bulamadım.

You might have been more kind.
Daha nazik olabilirdin. (Ayıp oldu.)

You might have knocked at the door before you came in.
İçeri girmeden önce kapıyı çalabilirdin.

Cümlenin öznesi **you** olduğunda, konuşmacı karşı tarafın yaptığı bir şeyden dolayı memnun olmadığını ya da rahatsız olduğunu belirtir. Uyarı, tavsiye ya da memnuniyetsizlik belirtilmiş olur.

EXERCISE 54

Aşağıdaki cümleleri örnekte olduğu gibi **might have verb3** kalıbını kullanarak tekrar yazınız.

Örnek:
Perhaps they changed their mind.
They might have changed their mind.

1. Perhaps they forgot calling us.

_____

2. Maybe they left the school because they are not there.

_____

3. Perhaps she has been sick because she hasn't come to school.

_____

4. Perhaps someone has murdered him.

_____

5. Maybe he slept because he didn't answer the phone.

_____

6. Perhaps the child broke his leg.

_____

7. Maybe the students made their homework.

_____

8. Maybe he warned them against the dog.

_____

9. Perhaps she has killed herself.

_____

10. Maybe the cat spilt the milk over the carpet.

_____

11. Perhaps they missed the bus because they haven't come yet.

_____

12. Perhaps she didn't hear the bad news.

_____

13. Maybe they ran out of money.

_____

WILL

WILLINGNESS/INTENTION-İSTEK/NİYET

We will go there to watch them. *Oraya onları seyretmeye gideceğiz.* I will (myself) pay the bill. *Faturayı ben ödeyeceğim.*	**Will:** Cümlede isteklilik ve niyet belirtirken kullanılır.

PREDICTION - TAHMİN / PROBABILITY-OLABİLİRLİK

They will be in Ankara. *Ankara'da olacaklar.*	- % 100 eminim.
I think it will be rainy. *Sanırım hava yağmurlu olacak.*	- Tahminim bu yönde.

DETERMINATION-AZİM ve KARARLILIK

I will find them one day. *Onları birgün bulacağım.* We will win the final match. *Final maçını kazanacağız.*	**Will:** Kararlı olma, azimli olma belirtirken kullanılır.

REQUEST-RİCA

Will you (please) close the window? *(Lütfen) pencereyi kapatır mısınız?* Will you help me in this matter? *Bu konuda bana yardım eder misiniz?* Will you silence the students? *Öğrencileri susturur musunuz?*	**Will:** Nazik bir şekilde ricada bulunmayı gösterir.

INSISTENCE-ISRAR

I will drink one glass of tea more. *Bir bardak çay daha içeceğim.* We will wait here until he arrives. *O gelinceye kadar burada bekleyeceğiz.* I will go out alone. *Dışarı tek başıma çıkacağım.*	**Will:** Israrlı olma durumu gösterir.

OFFER- TEKLİF

Will you have a glass of tea? *Bir bardak çay alır mısınız?* Will you drink a cup of coffee more? *Bir fincan kahve daha içer misiniz?* Will you eat a slice of cake? *Bir dilim kek yer misiniz?*	**Will:** Nazik bir teklifte bulunmayı gösterir.

REFUSAL - RED/GERİ ÇEVİRME

I will not accept this proposal. *Bu teklifi kabul etmeyeceğim.* I won't go to the party. *Partiye gitmeyeceğim.* I will turn down her invitation. *Davetini geri çevireceğim.* I will not give any information to you. *Size hiç bir bilgi vermeyeceğim.*	**Will:** Bir şeyi, bir teklifi vs. reddetmeyi, kabul etmemeyi ifade eder.

HABIT - ALIŞKANLIK

He will call you every day. *Seni hergün arayacaktır.* She will make some tea every day. *Hergün çay yapacaktır.* They will play football every day. *Hergün futbol oynayacaklardır.* He will disturb you every day. *Seni hergün rahatsız edecektir.* He will bite his nails. *Tırnaklarını yiyecektir.*	**Will:** Değişik alışkanlıklardan (iyi veya kötü) söz ederken kullanılır.

WOULD

REQUEST - RİCA

Would you (please) listen to me?
(Lütfen) beni dinler miydiniz?

Would you please get ready before ten?
Saat ondan önce hazır olur muydunuz?

Would you please close the door?
Lütfen kapıyı kapar mıydınız?

Would: Nazik bir ricada bulunurken kullanılır.

HABIT OR CUSTOM - IN THE PAST — GEÇMİŞTE ALIŞKANLIK YA DA ADET

We would play a lot of games after the school when we were students.
Öğrenciyken okuldan sonra birçok oyun oynardık.

I would walk for two kms every morning.
Her sabah iki kilometre yürürdüm.

He would drink a lot in the past.
Eskiden çok içki içerdi.

Would: Geçmişle ilgili bir alışkanlıktan söz ederken kullanılır. Bu alışkanlıklar şu anda terk edilmiştir; artık yapılmamaktadır. Hareket, iş ve oluş bildiren eylemlerle kullanılır. Durum bildiren fiillerle kullanılmaz. Örneğin, **be** fiili. Sayfa 170'e bakınız.

OFFER SOMETHING OR LEARNING ONE'S PREFERENCE — TEKLİF ya da TERCİH ÖĞRENME

Would you like to drink some tea?
Biraz çay içmek ister miydiniz?

Would you like to see it?
Onu görmek ister miydiniz?

Would you like to come with us?
Bizimle gelmek ister miydiniz?

What would you like to have?
Ne alırdınız?

Where would you like to go?
Nereye gitmek isterdiniz.

Would: Bir şey teklif etmek ya da karşı tarafın bir konudaki tercihini öğrenmek için kullanılır.

SHOULD

RESPONSIBILITY OR DUTY - SORUMLULUK ya da GÖREV

The doctors should examine their patients well.
Doktorlar hastalarını iyi muayene etmeleri gerekir.

We should visit our relatives at least on special days.
Akrabalarımızı en azından özel günlerde ziyaret etmemiz gerekir.

We should protect and help the old and the poor people around us.
Etrafımızdaki yaşlı ve yoksul insanları korumamız ve yardım etmemiz gerekir.

Should: Ahlaki, sosyal ya da geleneksel bir görevden söz ederken kullanılır. Belirtilen gerekliliğin, görev ya da sorumluluk olduğu vurgulanılır.

NECESSITY-GEREKLİLİK

We should call them immediately.
Onları hemen aramamız gerekir.

I should buy a new car.
Yeni bir araba satın almam gerekir.

I should study a lot.
Çok ders çalışmam gerekir.

It should be a good report.
İyi bir rapor olması gerekir.

We should find a new secretary.
Yeni bir sekreter bulmamız gerekir.

Should: Gereklilik gösterir.

ADVICE/RECOMMENDATION-ÖĞÜT/TAVSİYE

You should talk less and listen much.
Az konuşman ve çok dinlemen gerekir.

You should lose weight.
Kilo vermen gerekir.

He should be more polite.
Daha kibar olması gerekir.

They should get prepared for the exam.
Sınava hazırlanmaları gerekir.

Should: Öğüt ya da tavsiye verirken kullanılır. Genellikle cümlenin öznesi (I) dışında; örneğin, **you, he** vb. olur.

NOT: Should be verb+ing formülüyle mantıksal bir yaklaşım içinde sürmekte olan bir eylem belirtilir.

Oğuz should be studying English in his room now.
Oğuz şimdi odasında İngilizce çalışıyor olması gerekir.

EXERCISE 55

Aşağıdaki cümlelerde **should/shouldn't** kullanınız.

1. If you want to put on weight, you _____ (eat) too much.
2. If you want to lose weight, you _____ (have) starchy food less.
3. If you have time, you _____ (wait) here.
4. If you want to learn English, you _____ (study) harder.
5. If you are ill, you _____ (rest) for a day or two.
6. If you have a headache, you _____ (go out) in the cold weather.
7. If you don't want to listen to it, you _____ (turn) off the radio.
8. If you want to be healthy, you _____ (smoke)
9. If you have enough money, you _____ (buy) this book.
10. If you don't want to fail the class, you _____ (study) harder.
11. If you want to become rich, you _____ (work) hard and honestly.
12. If you want to finish your homework, you _____ (go) to the cinema.
13. If you have money, you _____ (spend) it on useless things.
14. If you want to find a job, you _____ (read) the classified sections.
15. If you want your teacher to like you, you _____ (talk) too much during the class.
16. If you don't want to make a mistake, you _____ (be) careful.
17. If your room is untidy, you _____ (tidy) it up.
18. If you want to make your parents happy, you _____ (obey) them.
19. If you want to correct these papers, you _____ (use) a red pen, not a pencil.
20. If you want to graduate from the school, you _____ (waste) your time.
21. If you want to be successful, you _____ (concentrate) on it.
22. If she comes early, she _____ (start) to cook.
23. If they are ready, they _____ (deliver) it immediately.
24. If you drive to school, you _____ (drive) fast.

SHOULD HAVE VERB3

UNFULFILLED ACTIVITY / DUTY IN THE PAST
GERÇEKLEŞTİRİLMEMİŞ EYLEM / GEÇMİŞ İLE İLGİLİ GÖREV

You should have applied for the post of a teacher to the school.
Bu okula öğretmenlik için başvurman gerekirdi.

You should have studied for the final exam.
Final sınavına çalışmış olman gerekirdi.

They should have bought this book.
Bu kitabı satın almış olmaları gerekirdi.

You should have paid attention to these criteria.
Bu kriterlere dikkat etmiş olman gerekirdi.

You shouldn't have disturbed your brother.
Erkek kardeşini rahatsız etmemiş olman gerekirdi.

Should have verb3:
Geçmişte yapılmış olması gereken fakat yapılmamış veya ihmal edilmiş bir eylemi belirtirken kullanılır ve bir uyarı, memnuniyetsizlik ya da üzüntü ifadesi içerir.

LOGICAL INFERENCE IN THE PAST / GEÇMİŞLE İLGİLİ MANTIKSAL ÇIKARIM

She should have answered the phone when you were out.
Sen dışarıdayken, o telefonu cevaplamış olması gerekir.

She should have prepared something for her guests.
Misafirleri için birşeyler hazırlamış olması gerekir.

He should have studied before the exam.
Sınavdan önce ders çalışmış olması gerekir.

They should have played football in their own field.
Kendi sahalarında futbol oynamış olmaları gerekir.

Should have verb3:
Geçmişle ilgili mantıksal bir çıkarımda bulunurken kullanılır.

EXERCISE 56

Aşağıdaki cümleleri **should have verb3** kalıbına göre tekrar yazınız.

Örnek:
You didn't study for the exam.
You should have studied for the exam.

1. You didn't come at eight o'clock last night.

2. We didn't drive to İzmir yesterday.

3. I invested all my money in stocks and I lost it.

4. He spoke to them in person two hours ago.

5. John didn't give his money to Brian.

6. I called him at his office.

7. I didn't pay more attention to the subject.

8. You didn't visit them last weekend.

9. You didn't write your petition in ink.

10. She prepared her work late.

11. You didn't wake up early.

12. You didn't salute your commander.

13. You lost your driving licence.

14. You didn't arrive early.

15. He didn't call us.

16. Jack ran a light.

17. She broke her boyfriend's heart.

OUGHT TO

NECESSITY-GEREKLİLİK

We ought to pass the test.
Sınavı geçmemiz gerekir.

We ought to answer all the questions.
Tüm soruları cevaplamamız gerekir.

We ought not to miss the bus.
Otobüsü kaçırmamamız gerekir.

Ought to: Should ile aynı anlamdadır. Gereklilik gösterir.

Olumsuz şekli:
ought not to verb1

LOGICAL INFERENCE-MANTIKSAL ÇIKARIM

He has worked in America for ten years. He ought to be very wealthy now.
Amerika'da on yıldır çalışmakta. Şimdi çok varlıklı olması gerekir.

She ought to be cooking pies in the oven.
Fırında poğaça pişiriyor olması gerekir.

He has saved money. He ought to buy a car.
Para biriktirdi. Araba satın alması gerekir.

Ought to: Bir şeye dayanarak mantıklı bir sonuç çıkarma durumlarında kullanılır. Konuşma anında sürdüğü tahmin edilen bir eylemden söz ederken kullanılan yapı:
ought to be verb+ing

ADVICE/RECOMMENDATION-ÖĞÜT/TAVSİYE

You ought to obey the rules.
Kurallara uyman gerekir.

He ought to fulfill his promise.
Sözünü yerine getirmesi gerekir.

You ought not to accept his proposal.
Onun teklifini kabul etmemen gerekir.

Ought to: Birisine tavsiye ya da öğüt verirken kullanılır. Cümlenin öznesi genellikle **I** dışındaki zamirlerdir. (You, he, she...)

RESPONSIBILITY or DUTY-SORUMLULUK ya da GÖREV

Soldiers ought to protect our country.
Askerler ülkemizi koruması gerekir.

We ought to obey the traffic rules as drivers.
Bizim şoför olarak trafik kurallarına uymamız gerekir (uymalıyız).

Ought to: Bir görevden ya da vazifeden söz ederken kullanılır.

OUGHT TO HAVE VERB3

RECOMMENDATION IN THE PAST / GEÇMİŞLE İLGİLİ TAVSİYE/ÖNERİ

You ought to have cleaned the car.
Arabayı temizlemiş olman gerekirdi.

Mr Johnson ought to have attended the meeting.
Bay Johnson'ın toplantıya katılmış olması gerekirdi.

The soldiers ought to have got ready for an unexpected attack.
Askerlerin beklenmedik bir saldırı için hazırlanmış olmaları gerekirdi.

Ought to have verb3:
Geçmiş ile ilgili bir olay hakkında öneride ya da tavsiyede bulunurken kullanılır.

DUTY IN THE PAST-GEÇMİŞ İLE İLGİLİ GÖREV

You ought to have stopped when you saw the red light.
Kırmızı ışığı gördüğünde durmuş olman gerekirdi.

The police ought to have arrived in time.
Polis zamanında gelmiş olması gerekirdi.

The Red Crescent Community ought to have helped the homeless people.
Kızılay Cemiyeti evsiz halka yardım etmiş olması gerekirdi.

Ought to have verb3:
Geçmiş ile ilgili bir görevden veya sorumluluktan söz ederken kullanılır. Bu kullanımda, ifade memnuniyetsizlik içerir.

LOGICAL INFERENCE OR POSSIBILITY IN THE PAST / GEÇMİŞLE İLGİLİ MANTIKSAL ÇIKARIM ya da OLASILIK

It's 2 o'clock. They ought to have got ready.
Saat 2. Hazırlanmış olmaları gerekir.

His uncle was ill. He ought to have visited him.
Amcası hastaydı. Onu ziyaret etmiş olması gerekir.

It's 3 o'clock. The ceremony ought to have started.
Saat 3. Tören başlamış olması gerekir.

Ought to have verb3:
Geçmişe ait beklenti ya da olasılık gösterir. Ayrıca eldeki verilere dayanarak mantıksal çıkarım yapılırken kullanılır.

EXERCISE 57

Aşağıdaki cümlelerde verilen boşluklara parantez içindeki fiilleri **ought to** yapısını kullanarak yazınız.

1. I _____ (spend) less money on useless things.

2. You _____ (work) very hard.

3. We _____ (pay) more attention to the teacher's instructions.

4. You _____ (rest) for a while to regain energy.

5. You _____ (ask) permission before entering the classroom.

6. You _____ (not speak) loudly here.

7. I _____ (report) the accident to the director.

8. You _____ (pay) the bill in time.

9. I _____ (return) the book to the library on Monday.

10. You _____ (not eat) all these things.

EXERCISE 58

Aşağıdaki cümlelerin **past** şekillerini yazınız.

1. We ought to tell the reasons for it. _____

2. We should save more money. _____

3. You ought to visit İzmir. _____

4. She ought to prepare the dinner. _____

5. He shouldn't speak Turkish in the English class. _____

6. He ought to be quiet. _____

7. They ought to arrive in time. _____

8. Ali should be responsible for it. _____

9. I ought not to call you. _____

10. She should type the letters. _____

MUST

OBLIGATION EXPRESSED BY THE SPEAKER	KONUŞMACININ BELİRTTİĞİ ZORUNLULUK
You must improve your vocabulary. *Kelime bilgini geliştirmelisin.* We must wear our coats. *Paltolarımızı giymeliyiz.*	**Must:** Konuşan kişi kendisinin koyduğu ya da hissettiği bir zorunluluğu belirtir. Fiilin sonuna Türkçede -meli, -malı ekleri gelir.

UNESCAPABLE CONDITION - SONUCUNDAN KAÇILAMAZ DURUM	
I must be successful in this exam. This is my last chance. Otherwise, I will repeat the class. *Bu sınavda başarılı olmalıyım. Bu benim son şansım. Aksi takdirde sınıfı tekrarlayacağım.* We must get to the airport in time. Otherwise, we'll miss the plane. *Havaalanına zamanında varmalıyız. Aksi taktirde, uçağı kaçıracağız.*	**Must:** Bir şey gerçekleşmediği takdirde sonucunun kötü olabileceği ya da o sonuçtan kaçılamayacağı durumları anlatır.

LOGICAL CONCLUSION - MANTIKSAL ÇIKARIM	
They haven't arrived yet. There must be something wrong. *Henüz gelmediler. Bir şey olmuş olmalı.* She hasn't come to school today. She must be out of the town. *Bugün okula gelmedi. Şehir dışında olmalı.* *You haven't worked at all. You can't be tired. *Hiç çalışmadın. Yorgun olamazsın.*	**Must:** Bir şeye dayanarak mantıksal sonuç çıkarımında kullanılır. %90 eminim anlamı çıkar*. Burada olumsuz yapı **can't** veya **couldn't** ile anlatılır. **Mustn't** kullanılmaz. **Can't:** eminim **Couldn't:** Sanırım anlamları taşır. **Not: Mustn't** için sayfa 157'ye bakınız.

FEELING OF DUTY - GÖREV DUYGUSU	
I must help my mother in the kitchen. *Anneme mutfakta yardım etmeliyim.* I must send postcards to my friends on special days. *Arkadaşlarıma özel günlerde kartpostal göndermeliyim.*	**Must: I** ve **we** ile kullanıldığında görev duygusu ifade eder.

EXERCISE 59

Aşağıdaki cümlelerde **have to / has to** yerine **must** koyunuz.(*)

1. You have to insure it.

2. The sellers have to give us a receipt.

3. We have to memorize these words.

4. You have to keep these in your mind.

5. She has to help her mother in the kitchen.

6. They have to stay here for a long time.

7. You have to be careful when you pronounce the words.

8. You have to write it in ink.

9. He has to see the doctor as soon as possible.

10. I have to go to the school.

11. We have to change the flat tyre.

12. You have to put out the fire.

13. He has to find a hotel.

14. You have to know the way.

15. The students have to get prepared for the test.

16. I have to find a good job.

17. He has to think it at least twice.

18. They have to start the ceremony before 10.

19. She has to wash up the dishes.

20. I have to fill up the car.

(*) Have to/Has to yapıları için sayfa 160'a bakınız.

MUSTN'T

PROHIBITION-YASAK	
You mustn't smoke in the library. *Kütüphanede sigara içmemelisin.* You mustn't make a noise in the library. *Kütüphanede gürültü yapmamalısın.* You mustn't eat much. *Çok yemek yememelisin.* You mustn't spit on the ground. *Yere tükürmemelisin.* You mustn't drink alcoholic drinks for your health. *Sağlığın için alkollü içkiler içmemelisin.* You mustn't pass at the red light. *Kırmızı ışıkta geçmemelisin.*	**Must not: mustn't** kısa şeklidir. **Must** olumsuz yapıda kullanıldığında yasaklama gösterir. **Must**'ın mantıksal çıkarım için kullanılması durumunda, eğer olumsuz cümle kurulacaksa **can't** veya **couldn't** kullanılır. **Mustn't** kullanılmaz. He must be tired. I'm sure he can't be tired. I think he couldn't be tired.

EXERCISE 60

Aşağıdaki cümlelerde **must not (mustn't)** kullanınız.

1. You (eat and drink) _____ in the library.
2. You (talk) _____ loudly in the meeting.
3. The children (make) _____ a noise in the library.
4. The students (write) _____ on their desks.
5. A man (drink) _____ alcohol before he drives.
6. A fat person (eat) _____ much for his or her health.
7. You (park) _____ your car here. A policeman is coming here!
8. You (pass) _____ through the red light.
9. You (wait) _____ at the door.
10. You (disturb) _____ the commander while he is in his office.

MUST HAVE VERB 3/CAN'T HAVE VERB3

LOGICAL CONCLUSION IN THE PAST
GEÇMİŞLE İLGİLİ MANTIKSAL ÇIKARIM

Must have Verb3: Geçmişteki bir olayla ilgili olarak mantıksal çıkarımda bulunma ve akıl yürütme ifade eder. Bir olaya dayanarak o olayın neticesi geçmişte aranır. Türkçede eylemin sonuna -mış, -miş olmak ekleri gelir.

John took some aspirin. He must have caught a cold.
John aspirin içti. Üşütmüş olmalı.

I can't find my keys. I must have left them at home.
Anahtarlarımı bulamıyorum. Evde unutmuş olmalıyım.

She doesn't remember anything since the accident day. She must have lost her memory.
Kaza gününden beri hiç bir şey hatırlamıyor. Hafızasını kaybetmiş olmalı.

She is very happy. She must have got a good grade on the exam.
Çok mutlu. Sınavdan iyi bir not almış olmalı.

She is walking with sticks. She must have hurt her leg.
Bastonlarla yürüyor. Bacağını incitmiş olmalı.

The streets are wet. It must have rained last night.
Sokaklar ıslak. Dün gece yağmur yağmış olmalı.

I found John's book here. He must have left it here.
John'un kitabını burada buldum. Burada unutmuş olmalı.

He turned off the lights. He must have gone to bed.
Işıkları söndürdü. Yatmaya gitmiş olmalı.

They weren't at the office. They must have gone to lunch.
Ofiste değildiler. Öğlen yemeğine gitmiş olmalılar.

Not: Bu yapının olumsuzu **can't have verb3** ve **couldn't have verb3** olarak kullanılır. **Mustn't have verb3** kullanılmaz.
She can't have got tired. She has rested all day long.
Yorulmuş olamaz/olmamalı. Tüm gün boyunca dinlendi.

I'm sure she can't have verb3 (eminim...)
I think she couldn't have verb3 (sanırım...)

EXERCISE 61

Aşağıdaki cümleleri **must have verb3** kalıbına göre yeniden yazınız.

Örnek:
There is snow on the roof. It probably snowed last night.
It must have snowed last night.

1. I couldn't find my watch. I probably lost it.

2. Mehmet took some aspirin an hour ago. Probably he caught a cold.

3. She didn't eat anything. Probably she observed a diet.

4. Ali wasn't at home. He probably went out.

5. Ali was at the bus stop. He probably missed the school bus.

6. They were very happy. Probably they won the game.

7. There was no cake here. Probably my brother ate all of it.

8. I couldn't find the book I wanted in the library. Probably somebody checked out of it.

9. He didn't watch the film, but probably he studied English.

10. He wasn't able to walk. Probably he sprained his leg.

11. He didn't arrive in time. Probably something came up.

12. She was sad. Probably she failed the test.

13. She didn't study at all. Probably she didn't get 100.

HAVE TO/HAS TO

Have to / has to zorunluluğun konuşmacının dışında, başka bir yerden, örneğin dış bir otoriteden geldiği durumlarda kullanılır. **Must** ile karşılaştırınız.

Örnek:
I must get a haircut.
Saçımı kestirmeliyim.

Bu örnekteki zorunluluğu konuşmacı kendisi koymuştur.

I have to get a haircut.
Saçımı kestirmek zorundayım.

Bu cümledeki zorunluluğu koyan ise, konuşmacının dışında dışarıdan bir otoritedir. Bu örneğin, kişinin annesi veya okul müdürlüğü vb. olabilir.

Have to / Has to Yapısının Kullanıldığı Zamanlar:

1. **Present Tense** ile kullanılışı:

   I have to copy these notes.
   Bu notları kopyalamak zorundayım.

   You have to listen to me.
   Beni dinlemek zorundasın.

   He has to pass the exam.
   Sınavı geçmek zorundadır.

   NOT: Has to verb1, tekil özneler ve **he, she, it** zamirleriyle kullanılır.

2. **Simple Past Tense** ile kullanılışı:

   I had to walk home.
   Eve yürümek zorundaydım.

   I had to buy a new dictionary.
   Yeni bir sözlük almak zorundaydım.

   We had to use a black pen.
   Siyah tükenmez kalem kullanmak zorundaydık.

3. **Simple Future Tense** ile kullanılışı:

I will have to clean my room tomorrow.
Odamı yarın temizlemek zorunda olacağım.

You will have to read the poem by heart.
Şiiri ezbere okumak zorunda olacaksın.

They will have to do military training.
Askeri eğitim yapmak zorunda olacaklar.

OBLIGATION/NECESSITY-ZORUNLULUK/GEREKLİLİK

I have to get up early because
I have to catch the 7.30 train.
Erken kalkmak zorundayım çünkü
7:30 trenine yetişmek zorundayım.

You will have to live a difficult life
if you go to a boarding school.
Eğer yatılı okula gidersen,
zor bir hayat yaşamak zorunda olacaksın.

We have to do this experiment today
or else, we'll get bad marks.
Bugün bu deneyi yapmak zorundayız
aksi takdirde, kötü not alacağız.

She has to be under treatment in hospital
for months because she has had a serious
accident.
Hastanede aylarca tedavi altında kalmak
zorundadır çünkü ciddi bir kaza geçirdi.

Have to: (Obligation /necessity) zorunluluk ya da gereklilik bildirir.

LOGICAL CONCLUSION-MANTIKSAL ÇIKARIM

She has to be very clever because she
always finds good answers.
Çok zeki olmalı çünkü daima iyi
cevaplar buluyor.

He has to be ill because he looks tired and pale.
Hasta olmalı çünkü yorgun ve solgun görünüyor.

He has to be sleeping now because I can't
hear anything.
Şimdi uyuyor olmalı çünkü hiçbir şey
duymuyorum.

Have to: Bir olaya dayanarak mantıksal sonuç çıkarımında kullanılır. Genellikle **be** fiili ve sıfatlarla kullanılır. Mantıksal çıkarımda, eylemin sürüyor veya devam ediyor olduğu ifade edilecekse, kullanılan yapı:
have to be verb+ing

EXERCISE 62

Aşağıdaki cümlelerde **must** yerine **have to/has** to koyunuz.

1. I must send the letters by airmail.

2. I must insure my car against damage.

3. You must give me a receipt after the business transaction.

4. We must spend less money on useless things.

5. He must spend more time on his research.

6. We must speak English during the lesson.

7. She must iron their clothes because they pay her.

8. She must be ready here in time.

9. You must keep a diary to improve your writing.

10. The soldiers must salute their commander.

11. We must wait here at least half an hour.

12. They must be studying at the library now.

13. She must be out of town.

14. The students must play in the garden. The street is dangerous.

15. The students must wear school uniforms.

16. They must be playing with their toys. I can hear them.

17. He must get prepared for the exam. The exam is tomorrow.

18. She must correct her mistakes in her homework.

19. The driver must show his driving licence to the policeman.

20. They must be cleaning their rooms because there is an inspection tomorrow.

DON'T HAVE TO/DOESN'T HAVE TO/DIDN'T HAVE TO

I don't have to walk
because I've bought a bicycle.
Yürümeme gerek yok
çünkü bisiklet satın aldım.

You don't have to write all these things.
Bütün bu şeyleri yazmana gerek yok.

You don't have to wait here because
she'll not come.
Burada beklemene gerek yok
çünkü gelmeyecek.

When we are on holiday, we don't have
to go to school.
Tatildeyken, okula gitmemize gerek yok.

She doesn't have to make a cake,
because nobody will show up.
Kek yapmasına gerek yok,
çünkü hiç kimse gelmeyecek.

I don't have to listen to him
because I don't believe him.
Onu dinlememe gerek yok
çünkü ona inanmıyorum.

I won't have to wear a uniform,
because I'll get retired next month.
Üniforma giymeme gerek olmayacak
çünkü gelecek ay emekli olacağım.

We won't have to attend those
meetings next week.
Gelecek hafta o toplantılara katılmak
zorunda olmayacağız.

She didn't have to find a job
because she got married to a rich man.
İş bulmasına gerek yoktu çünkü
zengin bir adamla evlendi.

I didn't have to get up early last Sunday.
Geçen pazar erken kalkmak zorunda değildim.

Don't have to: Bir şeyi yapmaya gerek olmadığını belirtir.

Don't have to değişik zamanlar ile de kullanılabilir: (didn't have to, won't have to gibi.) Yandaki örnek cümleleri çalışınız.

Didn't have to (... yapmasına gerek yoktu ve yapmadı.) Burada gerekliliğin olmadığı ortaya çıkar.

Didn't need to ile aynı anlamdadır.

Needn't have verb3 ile karşılaştırmak için sayfa 167'ye bakınız.

EXERCISE 63

Aşağıdaki cümleleri **olumsuz** yapınız.

1. You have to wait here.
2. He has to read it once more.
3. She has to prepare the meal.
4. We have to wear these shirts.
5. They have to play football in the rain.
6. He has to get up early.
7. Mehmet has to leave the class early today.
8. You have to lend him money.
9. We have to stay in İstanbul for a week.
10. They have to travel by bus.
11. She has to believe you.
12. He has to explain it to me.
13. You have to wear a hat.
14. You have to take these drugs.
15. You have to eat everything on your plate.
16. They will have to live in London from now on.
17. We had to do those exercises yesterday.
18. Mr. Johnson has to get prepared for the conference.
19. The students will have to take six tests by the end of May.
20. They had to find evidence to accuse the murderer.

HAD TO

I had to learn English.
İngilizce öğrenmek zorundaydım.

I had to work in difficult conditions.
Zor şartlarda çalışmak zorundaydım.

We had to wait till 2 o'clock in the afternoon.
Öğleden sonra saat 2'ye kadar beklemek zorundaydık.

I had to attend a symposium last Saturday.
Geçen cumartesi bir sempozyuma katılmak zorundaydım.

We had to travel for ten hours by bus.
Otobüsle on saat seyahat etmek zorundaydık.

She had to work for her children.
Çocukları için çalışmak zorundaydı.

They had to read hundreds of pages.
Yüzlerce sayfayı okumak zorundaydılar.

She had to wear her sunglasses in the sun.
Güneşte güneş gözlüklerini takmak zorundaydı.

The gardener had to trim the tress in the autumn.
Bahçıvan ağaçları sonbaharda budamak zorundaydı.

Mrs Brown had to pay her debt by last Monday.
Bayan Brown borcunu geçen pazartesiye kadar ödemek zorundaydı.

The children had to sit silently and do their homework.
Çocuklar sessizce oturmak ve ödevlerini yapmak zorundaydı.

Had to: Zorunda olmak ifadesinin geçmiş zaman şeklidir; **must** ve **have to** modal kelimelerinin **past form**'u olarak kullanılır.

Had to yapısının sadece **have to**'nun değil **must** yapısının da geçmiş zaman şekli olduğuna dikkat edilmelidir.

Had to, must have verb 3 yapısı ve bunun kullanım yerleri ile karıştırılmamalıdır.

EXERCISE 64

Aşağıdaki cümlelerin **past** şekillerini yazınız.

1. We have to speak Russian.
2. We have to be more polite.
3. He has to memorize these expressions.
4. She has to spend her holiday here.
5. She doesn't have to type the letter.
6. You must copy them.
7. He must be quick.
8. They must wear these uniforms.
9. You have to see your dentist.
10. He must pay his debt.
11. You don't have to buy this dictionary.
12. They must organize a benefit performance.
13. The secretary must answer the telephone calls.
14. The boys don't have to wear suits.
15. The driver has to stop at twenty stops.
16. The teacher must check the students' homework.
17. The obese have to lose weight to gain their health.
18. They must solve their financial problems.
19. The factory must work at its highest level of production.
20. The prime minister has to announce the resolutions of the council.

WOULD ('D) RATHER/SOONER

I'd rather **(not)** pay my debt.	Borcumu ödemek isterdim. **(istemezdim)**
I'd rather you **paid** me your debt today.	Bana borcunu bugün ödemeni tercih ederim.
I'd rather you **hadn't paid** me your debt late.	Bana borcunu geç ödememiş olmanı tercih ederim.

Not: 'd rather yerine **'d sooner** aynı anlamda kullanılabilir. Türkçeye "isterdim" veya "tercih ederdim" şeklinde çevrilir. **'d rather**'dan sonra eğer yeni bir cümle ile devam edilecekse, bu ya **past tense** ya da **past perfect tense** yapılır.

NEED/NEEDN'T - NEEDN'T HAVE VERB3

A) Fiil olarak kullanılışı: (Tense'lere göre)

A. Geniş zaman (Present tense):

1. Mary **needs to lose** weight.
   Mary'nin kilo vermeye ihtiyacı var.

2. Mary **doesn't need to lose** weight.
   Mary'nin kilo vermeye ihtiyacı yok.

3. **Does** she **need to lose** weight?
   Kilo vermeye ihtiyacı var mı?
   - Yes, she does. / No, she doesn't.

B. Geçmiş zaman (Past tense):

1. Mary **needed to lose** weight.
   Mary'nin kilo vermeye ihtiyacı vardı.

2. Mary **didn't need to lose** weight.
   Mary'nin kilo vermeye ihtiyacı yoktu.

3. **Did** she **need to lose** weight?
   Kilo vermeye ihtiyacı var mıydı?

Need, cümle içinde fiil olarak kullanılabileceği gibi **modal** olarak da kullanılabilir. Gerekmek veya ihtiyacı olmak anlamlarını belirtmek için kullanılır.

Fiil pozisyonunda kulanıldığı sürece geniş zaman, geçmiş zaman ve gelecek zaman yapılarıyla kullanılabilir:

Örnekler:
I need, He needs
I don't need, He doesn't need
I needed, I didn't need
I will need, I won't need

B) Modal olarak kullanılışı:

1. She **need lose** weight.
   Bu cümle yanlıştır. Yanda verilen açıklamayı okuyunuz.

2. Mary **needn't lose** weight.
   Mary'nin kilo vermeye ihtiyacı yok.

3. **Need** she **lose** weight?
   Kilo vermeye ihtiyacı var mı?

TEKRAR:

A. 1) She **need study.** (modal + olumlu : yanlış)
   2) She **needs to study.** (fiil + olumlu: doğru.)

*B. 1) We don't think she **need study.**
   Ders çalışmaya ihtiyacı olduğunu sanmıyoruz.

NOT: *B(1) cümlesinde ilk cümlecik olumsuz olduğu için **need modal** pozisyonunda ve olumlu olmasına rağmen doğru kabul edilir.

2) We don't think she **needs to study.**
   Ders çalışmaya ihtiyacı olduğunu sanmıyoruz. (Fiil olarak doğru.)

Need, modal pozisyonundayken, sadece **olumsuz** ve **soru** cümlelerinde kullanılabilir. **Olumlu cümlelerde kullanılmaz.** (1. cümle bu nedenle yanlıştır.)

Need, modal pozisyondayken geçmiş zamanda aşağıda verilen yapıyla kullanılabilir:

NEEDN'T HAVE VERB3
(... yapmasına gerek yoktu.) Fakat yaptı anlamı çıkar.
DIDN'T NEED TO
(... yapmasına gerek yoktu.) ve ve yapmadı anlamı çıkar.

Not: Need olumlu cümlede kullanılmadığı için **need have verb3** yapısı da kullanılmaz.

HAD BETTER

WARNING - UYARI

You'd better make the corrections.
Düzeltmeleri yapsan iyi olur.

He'd better apologize for his rudeness.
Kalabalığı için özür dilese iyi olur.

We'd better be more careful.
Daha dikkatli olsak iyi olur.

You'd better stop at the red light.
Kırmızı ışıkta dursan iyi olur.

You'd better study a lot or you'll fail.
Çok çalışsan iyi olur, yoksa başarısız olacaksın.

Had better: Karşı tarafı önemli bir konuda uyarırken kullanılır.

Olumsuz yapı:
had better not verb1

RECOMMENDATION/ADVICE - TAVSİYE/ÖĞÜT

You'd better not smoke cigarette.
Sigara içmesen iyi olur. (İçmemen gerekir.)

You'd better answer the questions in time.
Soruları zamanında cevaplasan iyi olur.

You'd better take notes during the lecture.
Konferans süresince not tutsan iyi olur.

We'd better obey our parents.
Anne ve babalarımıza itaat etsek iyi olur.

You'd better not disturb the director.
Müdürü rahatsız etmesen iyi olur.

You'd better taste this cake.
Bu kekin tadına baksan iyi olur.

You'd better drink one glass of tea more.
Bir bardak daha çay içsen iyi olur.

Had better: Tavsiye veya öğüt anlamında **should** yerine kullanılabilir. Ancak **should**'tan daha kuvvetli anlama sahiptir.

Cümlenin öznesi (I) zamiri dışındaki zamirler ve öznelerdir: (you, he, she, Jack, vs.)

EXERCISE 65

Aşağıdaki cümleleri **had better ('d better)** şekline çeviriniz.

Örnek:
It will be better if you stay here.
You'd better stay here.

1. It will be better if you keep the secret between us.
2. It will be better if you study a lot.
3. It will be better if we don't make much noise.
4. It will be better if you don't smoke.
5. It will be better if you tell me the truth.
6. It is advisable that you keep a diary.
7. It is advisable that you notify the police.
8. It will be better if she doesn't see him again.
9. It will be better if you sleep early.
10. It will be better if you pay attention to the words I say.
11. It is advisable that you duplicate these documents.
12. It will be better if you visit your relatives.
13. It will be better if you take your umbrella with you.
14. It will be better if she doesn't talk loudly.
15. It will be better if they keep off the grass.
16. It will be better if you save money.
17. It will be better if you keep your money in a safe.
18. It is advisable that you take exercise.
19. It is advisable that you wear your black tie.
20. It will be better if you don't forget these points.

USED TO

USED TO: Geçmişte belli bir süre devam etmiş fakat şu anda devam etmeyen eylemleri anlatır. Ayrıca geçmişte alışkanlık olduğu halde, şu anda o alışkanlığın terk edilmiş olmasını da gösterir.

I used to walk three miles every morning./I don't walk any more.
Her sabah üç mil yürürdüm. / Artık yürümüyorum.

He used to smoke a lot. He doesn't smoke any more.
Çok sigara içerdi. Artık sigara içmiyor.

I used to drink a glass of hot milk at breakfasts, but now I'm allergic to milk.
Kahvaltılarda bir bardak sıcak süt içerdim, fakat şimdi süte alerjim var.

They didn't use to believe in God in the past, but now they believe.
Eskiden Allah'a inanmazlardı, fakat şimdi inanıyorlar.

We used to play basketball in our free time.
Boş zamanlarımızda basketbol oynardık.

I used to eat mashed potatoes every day.
Hergün patates püresi yerdim.

We didn't use to go out in the evenings, but now we do.
Geceleri dışarı çıkmazdık, fakat şimdi çıkıyoruz.

People used to communicate by smoke in the past.
İnsanlar eskiden duman ile haberleşirdi.

I didn't use to go fishing.
Balığa gitmezdim.

They used to go abroad on holidays. But they no longer go abroad.
Tatillerde yurt dışına çıkarlardı. Fakat artık yurt dışına çıkmıyorlar.

USED TO: Would yapısından farklı olarak durum bildiren fiillerle de kullanılabilir. Örneğin, **be** fiili.

I used to be a teacher in the past.
Eskiden öğretmendim.

- I would be a teacher in the past.
(Bu cümle yanlıştır. **Be** ile kullanılmaz.)

I used to be healthy in the past.
Eskiden sağlıklıydım.

- I would work as a teacher.
(Öğretmen olarak çalışırdım.): Doğru

USED TO: Yapı olarak **past tense** yapısındadır.

Olumsuz formülü:
Subject didn't + use to verb1 object

Soru formülü:
Did subject use to verb1 object?

EXERCISE 66

Aşağıdaki cümleleri **used to** ile tekrar yazınız.

Örnek:
I rode my car fast in the past.
I used to ride my car fast in the past.

1. I didn't smoke when I was young. _____
2. I smoked a lot in the past. _____
3. She worked in this company. _____
4. Mehmet played the guitar well. _____
5. The department of the student affairs was on the 5th floor. _____
6. I bought all my clothes in Yargıcı's. _____
7. We didn't live in a small village. _____
8. Life was cheap in Turkey. _____
9. I worked in a doctor's office. _____
10. I played football. _____
11. We flew to Europe in summers. _____
12. We always used this road to Muğla. _____
13. We picked up flowers in the fields. _____
14. I didn't go to that restaurant. _____
15. I made a lot of mistakes. _____
16. We studied every day. _____
17. I got up early in the mornings. _____
18. She took a bus to school. _____
19. I wrote a letter to her every week. _____
20. She cooked fish for us. _____

BE USED TO / BE ACCUSTOMED TO

Soldiers are used to living in hard conditions.
Askerler zor şartlarda yaşamaya alışkındır.

Soldiers are accustomed to living in hard conditions.
Askerler zor şartlarda yaşamaya alışkındır.

The people are used to the noise pollution in İstanbul.
Halk İstanbul'da gürültü kirliliğine alışkındır.

Henry is used to teaching Physics 30 hours a week.
Henry haftada 30 saat fizik dersi vermeye alışkındır.

He is accustomed to getting up early.
Erken kalkmaya alışkındır.

They weren't used to military discipline.
Askeri disipline alışkın değildiler.

I was used to walking to school.
Okula yürümeye alışkındım.

He was used to reading a lot.
Çok okumaya alışkındı.

I'm not used to studying a lot.
Çok ders çalışmaya alışkın değilim.

They were used to driving in bad traffic conditions.
Kötü trafik şartlarında araba kullanmaya alışkındılar.

(Be) used to:
Bir şeye alışkın olmayı veya alışık olmayı ifade eder.

Be accustomed to, be used to ile kullanım ve anlam açılarından aynıdır. Aralarında fark yoktur.

Be used to kullandığımız yerlerde, (be accustomed to) kullanabiliriz.

CÜMLE KURULUŞ FORMÜLLERİ

Olumlu:				
Subject	am/is/are was/were (will be)		used to	Verb + ING / Noun
Olumsuz:				
Subject	am/is/are was/were (won't be)	not	used to	Verb+ING / Noun
Soru:				
Am/Is/Are Was/Were	subject		used to	Verb+ING / Noun?

EXERCISE 67

Aşağıdaki cümleleri **be used to** yapısında tekrar yazınız.

Örnek:
I read English stories.
I'm used to reading English stories.

1. I drink hot milk. _____
2. I have tea every day. _____
3. He stands the noise of İstanbul. _____
4. The baby sleeps early. _____
5. I eat soup at lunch. _____
6. He studies harder. _____
7. She drives her car fast. _____
8. They clean their rooms. _____
9. We wear these uniforms. _____
10. She wears long hair. _____
11. He will fly a plane. _____
12. She will eat less. _____
13. He will take exams. _____
14. She won't make a cake. _____
15. The baby eats by herself. _____
16. I went jogging in the mornings. _____
17. I listened to her complaints. _____
18. I don't travel by plane. _____
19. She read a book every week. _____
20. They didn't smoke a lot. _____

GET USED TO / GET ACCUSTOMED TO

Get used to: Bir duruma ya da bir şeye alışmak anlamında kullanılır. Alışmak eyleminin sürmesi söz konusudur. **Be used to** yapısında ise hali hazırda alışık olmak ya da alışkın olma ifadesi vardır. Ancak bu yeni yapıda alışma eyleminin sürmesi göze çarpar. Bunu da **get** fiili sağlar. **Get used to, get accustomed to** ile aynı kullanım ve anlama sahiptir.

The children will get used to living in the boarding school.
Çocuklar yatılı okulda yaşamaya alışacaklar.

The people got used to drinking polluted water in İstanbul.
Halk İstanbul'da kirli su içmeye alıştı.

We must get used to these conditions quickly.
Bu şartlara çabucak alışmalıyız.

We must get used to eating different foods here.
Burada farklı yiyecekler yemeye alışmalıyız.

They may not get used to staying at a hotel for a long time.
Bir otelde uzun süre kalmaya alışamayabilirler.

I got used to studying hard for the University Exam.
Üniversite sınavı için çok çalışmaya alıştım.

The kitten got used to drinking milk every day.
Kedi yavrusu hergün süt içmeye alıştı.

We should get accustomed to working in the emergency state region of the country.
Ülkenin olağanüstü hal bölgesinde çalışmaya alışmamız gerekir.

CÜMLE KURULUŞ FORMÜLLERİ

Olumlu:

Subject	modals tenses	get	used to / accustomed to	Verb+ING Noun

Olumsuz:

Subject	modals (negative) tenses (negative)	get	used to / accustomed to	Verb+ING Noun

Soru:

Modals
Tense (Yardımcı fiilleri) subject get used to / accustomed to Verb+ING ?
Noun

PART V COMPARATIVE DEGREE

1. Subject sıfat + ER THAN object

Örnek 1:
Diyarbakır is - 5°C degrees.
Diyarbakır -5 santigrat derecedir.

Edirne is 10°C degrees.
Edirne 10 santigrat derecedir.

Karşılaştırma sıfatı: COLD
Diyarbakır is colder than Edirne.
Diyarbakır Edirne'den daha soğuktur.

Örnek 2:
My uncle is 50 years old.
Amcam 50 yaşındadır.

My aunt is 35 years old.
Halam 35 yaşındadır.

Karşılaştırma sıfatı: YOUNG
My aunt is **younger than** my uncle.
Halam amcamdan daha gençtir.

SIFATLARLA KARŞILAŞTIRMA

1. Karşılaştırma sıfatları tek heceli olduğunda, sıfata **-ER** eklenir:

Örnekler:
cheap - cheaper
long - longer
short - shorter
big - bigger*
small - smaller
old - older
tall - taller
cold - colder
hot - hotter*
easy - easier*
dirty - dirtier*
wet - wetter*

Sıfata eklenen **-ER** ve sonraki **THAN**, ...'dan daha .... anlamında çevrilir.

NOT: Big, hot, wet vb. sıfatların son harfleri çift yazılır; sonu **y** ile biten sıfatlarda ise **y** yerine **ier** yazılır.

2. Subject MORE sıfat THAN object

Örnek:
Mountaineering is dangerous.
Dağcılık tehlikelidir.

Skiing is dangerous.
Kayak tehlikelidir.

Karşılaştırma sıfatı: DANGEROUS
To me, mountaineering is **more dangerous than** skiing.
Bana göre dağcılık kayaktan daha tehlikelidir.

2. Sıfatlar iki veya daha fazla heceli olduğunda, sıfatın önüne **MORE** sonuna **THAN** getirilir. Sıfatın kendisine bir ek getirilmez:

useful - more useful
hard-working - more hard-working
handsome - more handsome
beautiful - more beautiful
interesting - more interesting
excellent - more excellent
delicious - more delicious
boring - more boring
dangerous - more dangerous

KURALSIZ SIFATLAR:

good - better (daha iyi)
bad - worse (daha kötü)
much - more (daha çok)
many - more (daha çok)
little - less (daha az)
far - farther (daha uzak)

3. Bazı sıfatların karşılaştırmada kullanılan şekilleri, **-er** kuralına uymaz.

My speaking is **better than** my writing.
Konuşmam yazmamdan daha iyidir.

My grades are **worse than** her grades.
Benim notlarım onun notlarından daha kötüdür.

There are **more apples than** oranges in the basket.
Sepette portakallardan daha çok elma vardır.

There is **more cheese than** butter.
Tereyağından daha çok peynir var.

I have less **money than** my brother has.
Erkek kardeşimden daha az param var.

Our village is **farther than** their village.
Köyümüz onların köyünden daha uzaktır.

NOT: More ve **less** kelimeleri karşılaştırmalarda ismin önüne getirilir. Bunun için **comparison of nouns** konusuna bakınız (sayfa 182).

a) I am older **than my sister is.**
Ben kız kardeşimden daha yaşlıyım.
b) I am older **than my sister.**
c) I am older **than she is.**
d) I am older **than she.**
e) I am older **than her.**
f) She speaks more slowly **than I do.**
Benden daha yavaş konuşur.
g) She speaks more slowly **than I speak.**
Benim konuştuğumdan daha yavaş konuşur.
h) She can eat faster **than I can.**
Benden daha hızlı yemek yiyebilir.
i) She can eat faster **than I can eat.**
Benim yemek yiyebildiğimden daha hızlı yiyebilir.

Comparative:

- **E** cümlesinin dışındaki, cümleler gramer açısından doğru kabul edilir. Fakat **e** cümlesi konuşma dilinde sık kullanılır.

- **F** ve **g** cümlelerinde **slowly** zarftır. Zarfın karşılaştırması **more** ile yapılır.

- **F** ve **i** arasındaki cümlelerin koyu yazılmış ikinci cümleciklerinde, zamanlara ait yardımcı fiil ve fiiller kullanılarak tamamlama yapılmıştır.

EXERCISE 68

Aşağıdaki boş bırakılan cümleleri **comparative** yapısında tamamlayınız.

1. Mount Everest is high, but Mount Ararat is shorter.
   Mount Everest _____.

2. This film was boring, but that one wasn't.
   That film _____.

3. A dog is a dangerous animal, but a lion is _____.

4. February has 28 days, but July has 31 days.
   February _____.

5. I am 180 cms tall. Hakan is 160 cms tall.
   Hakan _____.

6. Tomato is 50.000 TLs a kilo. Onion is 70.000 TLs a kilo.
   Tomato _____.

7. A car is (expensive) _____ than a bicycle.

8. In summer the days are (long) _____ than the nights.

9. The tea is (hot) _____ than the coffee.

10. The Kızılırmak is _____ than the Yeşilırmak.

11. Mary has ten skirts. Her sister has five skirts. Mary _____.

12. I can carry the blue suitcase, but I can't carry the black one.
    The black suitcase _____.

13. Dried beans (cheap) _____ than meat. You can eat dried beans instead of meat.

14. The green book has 250 pages, but the black one has 350 pages. The black book _____.

15. Do you have (little) _____ time than I have?

16. My car is seven years old. My father's car is one year old.
    His car _____.

SUPERLATIVE DEGREE

1. Subject THE sıfat + EST Noun Place/Group

Örnek 1:
Oğuz is 70 kilos.
Oğuz 70 kilodur.

Hakan is 55 kilos.
Hakan 55 kilodur.

Okan is 75 kilos.
Okan 75 kilodur.

Karşılaştırma sıfatı: HEAVY
Okan is **the heaviest student** in the class..
Okan sınıfın en ağır öğrencisidir.

Karşılaştırma sıfatı: THIN
Hakan is **the thinnest student** in the class.
Hakan sınıfın en zayıf öğrencisidir.

Örnek 2:
Gökhan is 185 cms tall.
Gökhan 185 cm boyundadır.

Onur is 175 cms tall.
Onur 175 cm boyundadır.

Bülent is 1 65 cms tall.
Bülent 1 65 boyundadır.

Karşılaştırma sıfatı: TALL
Gökhan is **the tallest person** here.
Gökhan burada en uzun boylu kişidir.

Karşılaştırma sıfatı: SHORT
Bülent is **the shortest person** here.
Bülent burada en kısa boylu kişidir.

EN ÜSTÜNLÜK DERECESİ

1. Sıfatlar tek heceli olduğunda en üstünlük derecesini yapabilmek için sıfatın önüne **THE** getirilir; sonuna da **-EST** eklenir:

Örnekler:
cheap - the cheapest
easy - the easiest*
long - the longest
short - the shortest
big - the biggest*
small - the smallest
old - the oldest
new - the newest
tall - the tallest
cold - the coldest
hot - the hottest*
wet - the wettest*
dirty _ the dirtiest*

NOT: Big, hot, wet vb. sıfatların son harfleri çift yazılır.
Sonu **y** ile biten sıfatlarda ise **y** yerine **iest** yazılır.

NOT: En üstünlük derecesi iki şeyin birbiriyle karşılıklı karşılaştırılmasında kullanılmaz. Bu durumda **comparative degree** kullanılır. En üstünlük derecesi, bir şeyin ya da birisinin, kendisi ile benzer özelliklere sahip bir grup ya da topluluk içinde, diğerleri ile karşılaştırılması durumunda kullanılır. Çeviride sıfatın önüne, **en** kelimesi eklenir. **Örnek**: en büyük masa, en küçük çocuk vs.

2. Subject THE MOST sıfat Noun Place/Group

Örnek 1:
A golden ring is 150 dollars.
Bir altın yüzük 150 dolardır.

A golden bracelet is 500 dollars.
Bir altın bilezik 500 dolardır.

A golden necklace is 300 dollars.
Bir altın kolye 300 dolardır.

Karşılaştırma sıfatı: EXPENSIVE
A golden bracelet is **the most expensive** ornament in the jeweller's.
Bir altın bilezik kuyumcuda en pahalı takıdır.

Örnek 2:
A wolf is dangerous.
Kurt tehlikelidir.
A lion is dangerous.
Aslan tehlikelidir.
An elephant is dangerous.
Fil tehlikelidir.

Karşılaştırma sıfatı: DANGEROUS
A lion is **the most dangerous** animal in the forest.
Aslan ormanın/ormanında en tehlikeli hayvanıdır.

Örnek 3:
English is **the most enjoyable** course in the school.
İngilizce okulda en zevkli derstir.

2. Sıfatlar iki veya daha fazla heceli olduğunda, sıfatın önüne **THE MOST** getirilir ve sonuna herhangi bir ek getirilmez.

Örnekler:
useful - the most useful
hard-working - the most hard-working
handsome - the most handsome
beautiful - the most beautiful
dangerous - the most dangerous
interesting - the most interesting
excellent - the most excellent
delicious - the most delicious
boring - the most boring

KURALSIZ SIFATLAR:
good - the best (en iyi)
bad - the worst (en kötü)
much - the most (en çok)
many - the most (en çok)
little - the least (en az)
far - the farthest (en uzak)

3. Bazı sıfatların en üstünlük şekilleri **-est** kuralına uymaz.
This brand is **the best** one in electronics.
Bu marka elektronikte en iyisidir.

EXERCISE 69

Aşağıda boş bırakılan cümleleri **superlative** yapısına göre tamamlayınız.

1. Your questions are difficult because you always ask ———— ones.
2. It was very bad yesterday. Yesterday was ———— day of the week.
3. I am 35 years old. My sister is 22 years old. My brother is 18 years old.
   a) I ————————————————.
   b) My brother ————————————————.
4. I have a lot of school friends, but Jack is (angry) ———— person I've ever known.
5. That is (good) ———— horror film I've ever seen.
6. You'd better take off your clothes because July is ————month in this country.
7. Mt. Ararat 5,165 metres. It is ———— mountain in Türkiye.

EXERCISE 70

Aşağıdaki cümleleri ya **comparative** ya da **superlative** yapınız.

1. He is ———— (old) ———— I am.
2. This question is ———— (difficult) ———— the first one.
3. This car is ———— (expensive) ———— that car.
4. This street is ———— (wide) ———— that street.
5. This winter is ———— (cold) ———— last winter.
6. This summer is ———— (hot) ———— last summer.
7. This book is —— (good) —— the last one.
8. She is ———— (old) girl in our school.
9. Mehmet is ———— (bad) student in the class.
10. This happening is ———— (important) thing in the town.
11. He is ———— (intelligent) person I have ever known.
12. She is ———— (hard-working) teacher that I have ever seen.
13. The Pacific is ———— (large) ocean in the world.
14. This grammar book is ———— (good) book in the library.
15. February is ———— (cold) month of the year.
16. February is ———— (short) month.

EQUALITY IN ADJECTIVES

Subject be(am/is/are) SO/AS sıfat AS noun

Örnek 1:
Mary is 150 cms tall.
Mary 150 cm boyundadır.

Susan is 150 cms tall, too.
Susan da 150 cm boyundadır.

Karşılaştırma sıfatı: TALL
Mary is **as tall as** Susan.
Mary, Susan ile aynı boydadır.

Örnek 2:
Jill is 20 years old.
Jill 20 yaşındadır.

Tim is 20 years old, too.
Tim de 20 yaşındadır.

Karşılaştırma sıfatı: OLD
Jill is **as old as** Tim.
Jill, Tim ile aynı yaştadır.

SIFATLARDA EŞİTLİK/BENZERLİK

1. Birbirleriyle aynı özelliklere sahip, benzer ya da eşit olan şeylerin karşılaştırması eşitlik formülüyle yapılır:

SO/AS sıfat AS

2. Benzerlik yapılarına ilave olarak aşağıdaki yapıları verebiliriz:

a) SIMILAR TO: (benzer/aynı)
This problem is **similar to** the previous one.

b) LIKE (gibi, ... benzer)
My car is **like** yours.

c) ALIKE (birbirleriyle aynı/ benzer)
Both papers are **alike.**

d) THE SAME (İSİM) AS ... (ile aynı)
My car is **the same as** yours.

e) THE SAME (aynı, benzer)
They are **the same.**

Mehmet is **not as sad as** his father.
Mehmet babası kadar üzgün değildir.

Mehmet is not **so sad as** his father.
Mehmet babası kadar üzgün değildir.

3. Eşitlik cümlelerinde, cümle olumsuz ise, ilk **as** yerine, **so** kullanılabilir. Bu genellikle resmi yazı ve konuşmalarda tercih edilir.

They have **as many toy cars as** I have.
Onların benim kadar (benimkilerle aynı sayıda) oyuncak arabaları var.

There were **as many rooms** in our house **as** there were in their house.
Bizim evimizde, onların evinde olduğu kadar oda vardı. Aynı sayıda/ aynı çoklukta oda vardı.

I don't have **as much time as** you have.
Benim senin(ki) kadar zamanım yok.

Do you have **as much money as** your partner (has)?
Senin ortağınınki kadar paran var mı?

4. Sayı ve miktar eşitliğinde aşağıdaki formüller kullanılır:

as many sayılabilir isim **as** **as much** sayılamayan isim **as**

NOT: 2. bölüme (f) maddesi olarak **different from** eklenebilir. Bu yapı diğerlerinin tersine, zıtlık veya farklılık göstermek için kullanılır.

f) DIFFERENT FROM: (... dan farklı)
My car is **different from** yours.
Benim arabam seninkinden farklıdır.

COMPARISON OF NOUNS

My book has **more pages than** yours.
Benim kitabımın seninkinden daha fazla sayfası var.

This glass has **more tea than** the other.
Bu bardağın diğerinden daha fazla çayı var. (There is **more tea** in this glass **than** the other.)

I have **less money than** my friend.
Arkadaşımdan (Arkadaşımda olduğundan) daha az param var.

Do you have **more shirts than** Jack (has)?
Jack'inkinden (Jack'ten) daha fazla (sayıda) gömleğin var mı?

The lab has **less air than** the classroom.
Laboratuvarın sınıftan daha az havası var.

There is **less air** in the lab **than** in the classroom.
Laboratuvarda sınıfta olduğundan daha az hava var.

1) İsimlerin karşılaştırma formülleri aşağıdaki gibidir:

a) **More** sayılabilir isim **than**
b) **More** sayılamayan isim **than**
c) **Less** sayılamayan isim **than**

Your book has **fewer pages than** mine.
Senin kitabının benimkinden daha az sayfası var.
Class B has **fewer desks than** class C.
B sınıfının, C sınıfından daha az sırası var.

There are **fewer garbage bins** in our street.
Bizim sokağımızda daha az (sayıda) çöp bidonu var.
(Diğer sokağa göre anlamı anlaşılmaktadır.)

There are **fewer bananas** on this tree **than** the other.
Bu ağaçta diğerine göre (diğerinden) daha az (sayıda) muz var.

2) Sayılabilir isimlerin karşılaştırılması az sayıda oluşlarından ise, aşağıdaki formül kullanılır:

Fewer sayılabilir isim **than**

REPETITION OF COMPARATIVES

Karşılaştırma sıfatlarının **and** ile tekrarlanması Türkçede sıfata **gittikçe** anlamını kazandırır. Bu yapı sıfatın nitelik, nicelik, sayı, miktar, önem vb. yönlerden kuvvetlendiğini gösterir.

1. (Kısa sıfatlarla) sıfat + **er and** sıfat + **er**
2. (Uzun sıfatlarla) **more and more** sıfat

ÖRNEK CÜMLELER

The world is getting **smaller and smaller.**
Dünya gittikçe küçülüyor.

The inflation is getting **bigger and bigger.**
Enflasyon gittikçe büyüyor.

The exams are getting **more and more difficult.**
Sınavlar gittikçe zorlaşıyor.

The events are becoming **more and more interesting.**
Olaylar gittikçe ilginçleşiyor.

The problem is getting **worse and worse.**
Sorun gittikçe kötüleşiyor.

His health is getting **better and better.**
Sağlığı gittikçe iyiye gidiyor.

The situation is getting **more and more dangerous.**
Durum gittikçe tehlikeli hâle geliyor.

The weather is getting **colder and colder.**
Hava gittikçe soğuyor.

The patient is getting **thinner and thinner.**
Hasta gittikçe zayıflıyor.

The child was getting **fatter and fatter.**
Çocuk gittikçe şişmanlıyordu.

DOUBLE COMPARATIVES

Bu yapıyla, karşılaştırılan iki olayın aynı oranda, paralel olarak arttığı anlaşılır. İkinci karşılaştırma cümlesi, birinci cümlenin sonucu olarak kullanılır. Bu yapı genellikle beş şekilde bulunur.

1. The sıfat + er, the sıfat + er
2. The sıfat + er, the more sıfat
3. The more, the more cümle
4. The sıfat + er, the more cümle
5. The more isim/cümle, the more (isim) cümle

NOT: The sooner, the better ne kadar çabuk olursa, o kadar iyi olur ifadesidir. Bu şekilde kullanım konuşma dilinde tercih edilir.

1. Yapı ile ilgili örnekler:

a. The older she got, **the uglier** she became.
Yaşlandıkça çirkinleşti.
b. The colder the metal gets, **the smaller** it becomes.
Metal soğudukça, küçülür.

2. Yapı ile ilgili örnekler:

a. The older he got, **the more experienced** he became.
Yaşlandıkça, daha deneyimli oldu.

b. The harder I study, **the more successful** I become.
Ne kadar çok ders çalışırsam, o kadar çok başarılı olurum.

3. Yapı ile ilgili örnekler:

a. The more you work, **the more** you will earn money.
Ne kadar çok çalışırsan, o kadar çok para kazanacaksın.

b. The more you read, **the more** you will understand.
Ne kadar çok okursan, o kadar çok anlayacaksın.

4. Yapı ile ilgili örnekler:

a. The sooner we leave, **the more** we gain time.
Ne kadar çabuk ayrılırsak, o kadar çok zaman kazanırız.

b. The colder it gets, **the more** we feel cold.
Hava ne kadar çok soğursa, o kadar çok üşürüz.

5. Yapı ile ilgili örnekler:

a. The more attention you pay to, **the more** you will understand.
Ne kadar çok dikkat edersen, o kadar çok anlayacaksın.

b. The more money you give, **the more money** you will earn.
Ne kadar çok para verirsen, o kadar çok para kazanacaksın.

PART VI | PREPOSITIONS

EDATLAR

İngilizcede edat kelimeleri genellikle kısa kelimelerdir ve isim veya zamirden önce kullanılır. Ayrıca edatlar isim fiillerden **(gerund:verb+ing)** önce de kullanılabilir.

Örneğin:

I don't approve of treating them unjustly. (treating: **gerund** yapısındadır.)
Onlara adaletsiz/haksız bir şekilde davranmayı onaylamıyorum.

Edat kelimeleri kullanılırken genellikle karşılaşılan en önemli problemler şunlardır:

1) Herhangi bir yerde edat ifadesinin gerekli olup olmadığı,
2) Eğer bir edat ifadesi gerekli ise hangisinin kullanılması gerektiği.

EDATLAR/İLGEÇLERİN KULLANILDIKLARI YERLER ve ANLAMLARI

1. **About** : Yaklaşık, civarında; hakkında; etrafında.
2. **Above** : Bir şeyin fiziksel olarak üstünde olma, yukarısında olma; rütbe ya da makam bakımından üst olma.
3. **Across** : Karşı tarafında, karşıda; düz bir alanın karşı tarafına.
4. **After** : -den, -dan sonra, ardından, arkasından.
5. **Against** : Karşı, zıt.
6. **Along** : Paralelinde, boyunca; süresince.
7. **Alongside** : Yanı boyunca.
8. **Among/Amongst**: Arasında, içinde; etrafı çevrili bir şekilde.
9. **Around** : Etrafında, civarında
10. **As** : ...olarak, ...gibi.
11. **At** : -de, -da; günün belli vakitlerinde; belli bir yerde.
12. **Before** : -den önce; fiziksel olarak önünde; zaman, yer ve sıra olarak önünde.
13. **Behind** : Arkasında.
14. **Below** : Altında, altta; bir şeyin başka bir şeyden seviye olarak daha aşağıda bulunması.
15. **Beneath** : Aşağısında, altında; gerekenin altında; makam olarak altında.
16. **Beside** : Yanında, bitişiğinde.
17. **Between** : İki şeyin arasında. Eğer konuşmacı kesin rakamı biliyorsa, ikiden fazla şeyin arasında anlamına da gelir.
18. **Beyond** : Ötesinde, uzakta, -den ilerde; daha fazla.
19. **But** : Hariç, -den gayri, den başka.
20. **By** : Yanında, yakınında; ... zamana kadar (o an, gün vb. dahil); ile (Ulaşım ve haberleşme araçları ile kullanılır.)
21. **Close to** : Yanında, yakınında, bitişiğinde.
22. **Despite** : -e rağmen (İsmin önünde kullanılır.)
23. **Down** : Aşağıya, aşağıda, aşağıya doğru.

24. During : Süresince, esnasında, sırasında
25. Except : Hariç, -den başka, den gayrı.
26. For : -dır, -dir (**Örnek**: iki yıldır); ... için, yüzünden.
27. From : -den, -dan
28. In : -de, -da; içinde. Günün bölümleri, aylar, mevsimler ve yıllarla kullanılır. Etrafı çevrili bir şeyin içinde olma.
29. In front of : Önünde (fiziksel olarak).
30. In the front of : Ön kısmında (içinde).
31. In back of : Arkasında.
32. In the back of : Arka kısmında (içinde).
33. Inside : İç kısmında, içinde, içerisinde.
34. Into : İçine doğru, içerisine (Yön belirtir.)
35. Like : Gibi, benzer.
36. Near : Yanında, yakınında.
37. Next to : Bitişiğinde, yanında. (**Near** edatına göre daha fazla yakın olma gösterir.)
38. Of : -nın, -nin, (sahip olma yapısı); -den, -dan dolayı.
39. Off : -den, - dan, den ayrı.
40. On/upon : Üstüne, üstünde: üzerinde bulunduğu şeye dokunur şekilde; haftanın günleri ile ve günle birlikte verilen tarihlerle (**Örnek**: on 23rd April gibi) kullanılır.
41. On top of : Üstünde.
42. Opposite : Karşısında.
43. Out of : Dışında, bir şey üzerinden (fifty out of one hundred: yüz üzerinden elli); ..... dan (**Örnek**: one out of four persons: Dört kişiden biri)
44. Over : Üzerinde, üstünde, yukarısında. Bir şeyin başka bir şeyi tamamen örtecek veya kaplayacak şekilde yüksekte bulunması. Rütbe, makam, yetki bakımından üstte bulunma, önde gelme. Bir şey süresince. Bir şey hakkında.
45. Round :.Etrafında, çevresinde, çevresine.
46. Since : -den, -dan beri, -den bu yana. Olayın başlangıç zamanı belli olduğunda (**Present Perfect** ve **Perfect Continuous** ile kullanılır.).
47. Through : İçinden, arasından; vasıtasıyla, yardımıyla, dolayısıyla.
48. Throughout : Her tarafında, dört bir yanında, bir baştan bir başa.
49. To : -e, -a doğru (bir şeye doğru).
50. Toward(s) : -e, -a doğru (yön, yaklaşma gösterir: **To** ile aynı anlamdadır.).
51. Under : Aşağısında, altında; gerekenden az; makam veya yetki olarak aşağıda.
52. Underneath : Aşağısında, altına, altında; istenilenden az; makam veya yetki olarak altında.
53. Until/till : -e kadar (**till**: Konuşma dilinde kullanılır.) ... zamana kadar.
54. Up : Yukarı, yukarıya, yukarı doğru.
55. Up and down : Yukarı aşağı.
56. With : İle (Vücut organları ve aletler ile kullanılır.)
57. Within : İle birlikte, içinde, dahilinde.
58. Without : -sız, -siz; olmadan, olmaksızın, (**Örnek**: without you: sensiz).

PREPOSITIONS OF TIME

ZAMAN EDATLARI
at in on by before after during for since until/till

AT : Saatlerden ve günün belli zaman bölümlerinden önce kullanılır.

1. They are going to leave **at 10 o'clock.**
   Saat 10'da ayrılacaklar.
2. He will deliver his lecture **at 4.00 o'clock.**
   Konferansını saat 4'te verecek.
3. They should set off **at sunrise.**
   Gündoğumunda yola çıkmaları gerekir.
4. They should arrive the camping site **at sunset.**
   Kamp yerine gün batımında varmaları gerekir.
5. Why don't we go out **at night.**
   Neden gece dışarı çıkmıyoruz?
6. We'll be ready **at noon.**
   Öğlen hazır olacağız.
7. I heard a strange sound **at midnight.**
   Gece yarısı tuhaf bir ses duydum.

IN : Günün belli bölümlerinden, aylardan ve yıllardan önce kullanılır.

1. I heard the good news **in the morning.**
   İyi haberleri sabahleyin duydum.
2. I called him **in the afternoon.**
   Onu öğleden sonra aradım.
3. We'll go out for dinner **in the evening.**
   Akşamleyin yemek için dışarı çıkacağız.
4. I hope to finish the report **in May.**
   Raporu mayısta bitirmeyi ümit ediyorum.
5. They will go to America **in this summer.**
   Bu yaz Amerika'ya gidecekler.
6. My son was born **in 1992.**
   Oğlum 1992'de doğdu.

ON : Günlerin önünde kullanılır.

1. The meeting will be **on Tuesday.**
   Toplantı salı günü olacak.

2. The tea party will be **on May 10.**
Çay partisi mayısın 10'unda olacak.
3. They declared the results **on the 10th of April.**
Neticeleri nisanın 10'unda ilân ettiler.

BY : .... süresine kadar, -e kadar. (en geç o gün, o saat vb.)
1. They should leave the country **by the 1st of March.**
Martın 1'ine kadar ülkeyi terk etmeleri gerekir.
2. You should wait for us **by two o'clock.**
Bizi saat 2'ye kadar beklemen gerekir.

BEFORE : ..... süresinden, saatinden önce.
1. We must get to the station **before 6.00 p.m.**
Akşam 6.00'dan önce istasyona varmalıyız.
2. **Before Monday** we must prepare the speech.
Pazartesiden önce konuşmayı hazırlamalıyız.

AFTER : .... süresinden, saatinden sonra.
1. Why don't you go there **after 2.00?**
Neden saat 2.00'den sonra oraya gitmiyorsun?
2. We will be in Germany **after the next month.**
Gelecek aydan sonra Almanya'da olacağız.

DURING : .... süresince, esnasında, boyunca.
1. I can talk to him **during the conference.**
Konferans süresince onunla konuşabilirim.
2. Nobody can phone me at my room **during the meeting.**
Toplantı boyunca kimse beni odamdan arayamaz.
3. They were in İzmir **during the month of December.**
Aralık ayı boyunca İzmir'deydiler.

FOR : ... boyunca; belli bir süre ya da bir zaman dilimi boyunca. (Başlangıç tarihi tam verilmeyen fakat zaman uzunluğu verilen durumlarda kullanılır.)
I have been working here **for two weeks.**
İki haftadır burada çalışmaktayım.

for five months. (beş aydır)
for six years. (altı yıldır)
for forty minutes. (kırk dakikadır)
for two hours. (iki saattir)
for a long time. (uzun bir süredir)
for a short time. (kısa bir süredir)
for a summer. (bir yazdır)
for a few minutes. (birkaç dakikadır)

SINCE : -den beri, -den bu yana. (Olayın başladığı zaman bellidir.)
I have been working here **since last month.**
Geçen aydan beri burada çalışmaktayım.

since last week. (geçen haftadan beri)
since last Friday. (geçen cumadan beri)
since last year. (geçen yıldan beri)
since August. (ağustostan beri)
since 1996. (1996'dan beri)
since three o'clock. (saat üçten beri)
since two weeks ago. (iki hafta öncesinden beri)
since that time. (o zamandan beri)
since the month of April. (nisan ayından beri)

UNTIL/TILL : .... -e kadar, süresine kadar. (**Till** konuşma dilinde kullanılır.)
1. She has to present the report **until 2 o'clock.**
Saat ikiye kadar raporu sunmak zorundadır.

2. You should print these notes **till Friday.**
Cumaya kadar bu notları basman gerekir.

3. I can't repair the radio **until Friday.**
Radyoyu cumaya kadar tamir edemem.
(Yani cumadan sonra tamir edebilirim.)

PREPOSITIONS OF DIRECTION and MOTION

YÖN ve HAREKET EDATLARI
into from up down onto around over across to towards through at

INTO : içine doğru, -e, -a doğru. (Yön gösterir.)
1. He suddenly dived **into the pool.**
Havuzun içine / Havuza aniden daldı.
2. The boy ran **into the room hurriedly.**
Oğlan odaya aceleyle koşarak girdi.

FROM : -den, -dan.
1. Ankara is nearly 440 kms away **from İstanbul.**
Ankara İstanbul'dan yaklaşık 440 km uzaktadır.
2. We get light **from the moon** at night.
Geceleyin aydan ışık alırız.

UP : yukarı, yukarı doğru.
1. She went **up the stairs.**
Merdivenlerden yukarı çıktı.
2. I climbed **up the roof.**
Çatıya tırmandım.

DOWN : aşağı, aşağıya doğru.

1. I fell **down** because of the ice on the road.
   Yoldaki buz yüzünden düştüm.
2. You must run **down** the stairs immediately because we'll have lunch.
   Merdivenlerden aşağı hemen inmelisin çünkü öğle yemeği yiyeceğiz.

ONTO : üzerine doğru. (Yön bildirir.)

1. The players walked **onto the stage.**
   Oyuncular sahneye çıktılar./Sahneye yürüdüler.
2. The dog jumped **onto the car.**
   Köpek arabanın üstüne atladı.

AROUND : etrafında, çevresinde.

1. The moon travels **around the earth.**
   Ay yeryüzünün etrafında döner.
2. The villagers were dancing **around the fire.**
   Köylüler ateşin etrafında dans ediyordu.

OVER : üzerinden, üstünden.

1. The boys jumped **over the bush.**
   Oğlanlar çalının üzerinden atladı.
2. The dogs climbed **over the gate.**
   Köpekler dış kapının üzerinden tırmandı.

ACROSS : karşı tarafına, karşısına, karşı yakasına.

1. It will take two hours for us to swim **across the canal.**
   Kanalı karşıdan karşıya yüzerek geçmemiz iki saat sürecek.
2. The sheep couldn't jump **across the brook.**
   Koyunlar derenin karşı tarafına/derenin üzerinden karşıya sıçrayamadılar.

TO : -e, -a doğru. (Yön bildirir.)

1. The dog ran **to her owner.**
   Köpek sahibine doğru koştu.
2. The people went **to the entrance door.**
   İnsanlar giriş kapısına doğru gittiler.

TOWARD(S) : -e, -a doğru. (Yön bildirir.)

1. The ball was coming **toward(s) me.**
   Top bana doğru geliyordu.
2. The vase rolled **towards the door.**
   Vazo kapıya doğru yuvarlandı.

THROUGH : içinden, arasından.

1. The river flows **through the forest.**
   Irmak ormanın içinden akar.
2. The spectators passed **through the main entrance.**
   Seyirciler ana girişten geçtiler.

AT : -e, -a doğru. (Yön bildirir.)

1. She threw the snowball **at me.**
   Bana kartopunu attı. (Vurmak için)
2. She threw a big stone **at the dog** in order to fear it.
   Korkutabilmek için köpeğe büyük bir taş attı.

PREPOSITIONS OF PLACE and POSITION

YER ve DURUM EDATLARI

at	**after**	**in front of**
in	**inside**	**in the front of**
on	**outside**	**in back of**
off	**by**	**in the back of**
around	**beside**	**beyond**
over	**about**	**along**
above	**between**	**next to**
below	**among**	**close to**
under	**amid**	**far from**
throughout	**against**	**on top of**
before		**through**
		to
		near

AT : içinde, -de, -da. Kurum veya enstitü belirtilebilir (5).

1. They are **at home.**
   Evdeler.
2. My parents are **at the store** now.
   Annem ve babam şimdi mağazada.
3. The president was **at the Bosphorus University** yesterday.
   Cumhurbaşkanı dün Boğaziçi Üniversitesi'ndeydi.
4. My family has a house **at 9** Halk Street. (Kapı nosu verilirse.)
   Ailemin Halk Caddesi 9 numarada bir evi var.
5. I work **at a bank/at a post office/at the DL Institute.**
   Bankada/Postanede/DL Enstitüsünde çalışıyorum.

IN : içinde, -de, -da. Fiziksel olarak bina vb. yer belirtilir (3).

1. My uncle lives **in İzmir.**
   Amcam İzmir'de oturuyor.
2. My sister is **in the garden** now.
   Kızkardeşim şimdi bahçede.
3. You might have left your bag **in the post office.**
   Çantanı postanede unutmuş olabilirsin.

NOT:

1. **AT:** Küçük yerler için kullanılır. (Ör: Havaalanı, istasyon vb.)
   IN: Şehir, ülke gibi büyük yerler için kullanılır.
2. **IN:** Etrafı çevrili ya da etrafında sınırları olan yerler için kullanılır. Bir yer için **in** kullanılırsa, o yerin içinde olma anlatılır. **(Örnek:** in the office)

AT: Örneğin, (at the station) kullanılırsa, istasyonun kapısında veya gişede veya herhangi bir yerinde anlamları çıkar. Yeri söylenen şeyin tam olarak hangi noktada olduğu bilinmez. Ancak **in** kullanılırsa tam yeri tahmin ediliyor anlamı çıkar.

ON : üzerinde, üstünde, -de, -da. (İçinde yürüyebildiğimiz ulaşım araçları ile.)

1. The periodicals are **on the shelf.**
   Dergiler raftadır.
2. She is lying **on the ground.**
   Yerde yatıyor.
3. They live **on Halk Street. (Kapı nosu verilmezse.)**
   Halk Caddesi'nde oturuyorlar.
4. They are **on the bus/train/plane/ship.**
   Otobüste/Trende/Uçakta/Gemideler.

OFF : -den, -dan, -den ayrı, karşısında.

1. The vase fell **off the table.**
   Vazo masadan düştü.
2. The post office is **off the bank.**
   Postane bankanın karşısındadır.

AROUND : Etrafında civarında, çevresinde.

1. Is there a bank **around here?**
   Buralarda bir yerde banka var mı?
2. They live **around the park.**
   Parkın yakınında (civarında) oturuyorlar.

OVER : üzerinde, üstünde, yukarısında, üzerinden; süresince.

1. There is a black cloud **over us.** Look up the sky.
   Üstümüzde kara bir bulut var. Gökyüzüne bak.
2. I will talk **over the conference.**
   Konferans boyunca konuşacağım.
3. The young **over 18** will also vote in the next election.
   Bir sonraki seçimde 18'in üzerindeki gençler de oy kullanacak.

ABOVE : üstünde, yukarısında, makam veya mevki açısından üstünde olma.

1. My English grade is **above the class average.**
   İngilizce notum sınıf ortalamasının üstündedir.
2. The rank of a colonel is **above the rank** of a lieutenant colonel.
   Albay rütbesi yarbay rütbesinin üstündedir./-den yüksektir.
3. The spider is **above your head.**
   Örümcek başının üzerinde.

BELOW : altında, alt mevkisinde.

1. The temperature is **below zero.**
   Sıcaklık sıfırın altındadır.
2. Miners work **below the ground.**
   Madenciler yer altında çalışır.
3. My rank is **below his rank.**
   Benim rütbem onun rütbesinden düşüktür.

UNDER : aşağısında, altında, gerekenden az; otorite olarak altında.

1. My bag is **under the table.**
   Çantam masanın altındadır.
2. There are 40 people working **under me** in the institution.
   Kurumda altımda çalışan 40 kişi var.
3. People **under 16** can't get a driver's licence in England.
   İngiltere'de 16 yaşının altındaki kişiler sürücü belgesi alamaz.

THROUGHOUT : her tarafında, dört bir yanında, bir baştan bir başa.

1. The fire spread **throughout the forest** in a short time.
   Yangın ormanın her tarafına kısa sürede yayıldı.
2. It has rained **throughout the country.**
   Ülkenin her tarafında yağmur yağdı.

BEFORE : önünde; yer ve sıra olarak önünde.

1. The prosecuted told all the things **before the judge.**
   Davalı herşeyi hakimin önünde anlattı.
2. What are you doing **before the door**?
   Kapının önünde ne yapıyorsun?

AFTER : -den, -dan sonra, ardından, arkasından.

1. The letter C comes **after the letter B** in the alphabet.
   C harfi alfabede B harfinden sonra gelir.
2. You are going to go in **after me.**
   Benden sonra içeriye gireceksin.

INSIDE : iç kısmında, içerisinde, içinde.

1. The students are **inside.**
   Öğrenciler içeride.
2. The author's name is **inside the book cover.**
   Yazarın adı kitap kapağın içindedir.

OUTSIDE : dış kısmında, dışarısında, dışında.

1. The students are **outside.**
   Öğrenciler dışarıda.
2. My car is **outside the garden.**
   Arabam bahçenin dışındadır.

BY : yanında, yakınında.

Why don't you sit **by Jack**?
Niçin Jack'in yanına oturmuyorsun?

BESIDE : yanında, yakınında.

1. The tree is **beside the wall.**
   Ağaç duvarın yanındadır.
2. My brother is sitting **beside me.**
   Erkek kardeşim yanımda oturuyor.

ABOUT : yaklaşık, hakkında, ilgili.

1. The building cost **about eighty thousand dollars.**
   Bina yaklaşık seksen bin dolara mâl oldu.
2. The play will end **about five.**
   Oyun beş civarında sona erecek.
3. The book is **about biology.**
   Kitap biyoloji ile ilgilidir.

BETWEEN : iki şeyin arasında. (Sayısı tam olarak bilinen ikiden fazla şey arasında anlamında da kullanılabilir.)

1. Don't sit **between Onur and me** like a black cat.
   Onur ve benim aramda kara kedi gibi oturma.
2. It is **between you and me.**
   Bu seninle benim aramdadır.

AMONG : arasında, içinde; etrafı çevrili bir şekilde, birçok şeyin arasında.

1. He was **among the crowd.**
   Kalabalığın arasındaydı.
2. The tulip stands **among the daisies.**
   Lale, papatyaların arasında duruyor.

AMID : arasında, içinde, birçok şeyin arasında.

I saw a skeleton **amid the wreckage of the house.**
Evin kalıntıları arasında bir iskelet gördüm.

NOT: **Amid**, sayısı kesin bilinmeyen ya da belli olmayan hem **sayılabilen** hem de **sayılamayan** şeylerin arasında anlamındadır. **Among** ise sadece **sayılabilir** şeylerin arasında anlamını ifade etmek için kullanılır.

AGAINST : -e karşı, zıt, aksine, ters.

1. We must fight **against evil.**
   Kötülüğe karşı savaşmalıyız.
2. Don't lean **against the table.**
   Masaya yaslanma.

IN FRONT OF : önünde.

1. There is a hickory tree **in front of the garden wall.**
   Bahçe duvarının önünde bir ceviz ağacı var.
2. My bicycle is **in front of the door.**
   Bisikletim kapının önündedir.

IN THE FRONT OF : ön kısmında (içinde).

The children under 10 shouldn't sit **in the front of a car.**
On yaşının altındaki çocukların arabanın önünde oturmaması gerekir.

IN BACK OF : arkasında.

There was a big garage **in back of the building.**
Binanın arkasında büyük bir garaj vardı.

IN THE BACK OF : arka kısmında (içinde).

The children under 10 should sit **in the back of a car.**
On yaşının altındaki çocukların arabanın arkasında oturması gerekir.

BEYOND : ötesinde, uzakta, -den ilerde; daha fazla.

1. Our house is **beyond the river.**
   Evimiz ırmağın ötesindedir.
2. The child can't count **beyond five.**
   Çocuk beşten fazla sayamaz.

NEXT TO : bitişiğinde, yanında.

1. Our house is **next to the restaurant.**
   Evimiz lokantanın bitişiğindedir.
2. The tree is **next to the wall.**
   Ağaç duvarın yanındadır.

CLOSE TO : yanında, yakınında, bitişiğinde.

1. I put the flower pot **close to the window.**
   Çiçek saksısını pencerenin kenarına koydum.
2. Why don't you come **close to me?**
   Neden yanıma gelmiyorsun?

FAR FROM : -den uzakta, den uzak.

1. Is your school **far from here**?
   Okulun buradan uzakta mı?
2. The port is **far from the bridge**.
   Liman köprüden uzaktadır.

ON TOP OF : üstünde, tepesinde, en üst noktasında.

There are a lot of pigeons **on top of the roof.**
Çatının tepesinde bir sürü güvercin var.

THROUGH : içinden, arasından.

The blood flows **through the veins.**
Kan damarların içinden akar.

TO : -e, -a; bir şeye doğru.

1. Go **to the classroom.**
   Sınıfa git.
2. Attach these results **to the bulletin board.**
   Bu neticeleri ilân tahtasına as.

NEAR : yanında, yakınında.

1. We live **near the port.**
   Limanın yakınında oturuyoruz.
2. There's a circus **near us.**
   Bize yakın bir sirk var.
3. Is there a bank near here?
   Buraya yakın bir yerde banka var mıdır?

PREPOSITIONS OF REASON and PURPOSE

SEBEP ve AMAÇ EDATLARI
for, due to, because of, owing to, on account of, of

FOR : için, diye, sebebiyle, nedeniyle, yüzünden.

1. I did it **for fun.**
   Eğlence olsun diye yaptım.
2. This is **for your information.**
   Bu size bilginiz olsun diyedir.
3. He walked three miles **for a bucket of clean water.**
   Bir kova temiz su için üç mil yürüdü.

DUE TO : **Because of/owing to/on account of** ile aynı anlamdadır. Bu üç edat ifadesi de kendilerinden sonra isim ya da **gerund (fiil + ing)** gerektirir. -den dolayı, yüzünden, nedeniyle anlamlarına gelirler.

1. I failed the exam **due to my illness.**
   Hastalığım yüzünden sınavda başarısız oldum.
2. We couldn't arrive in time **because of the traffic.**
   Trafik yüzünden zamanında gelemedik.

OF : -den, -dan dolayı.
My uncle died **of lung cancer.**
Amcam akciğer kanserinden öldü.

PREPOSITIONS OF STYLE

TARZ EDATLARI
by with in like

BY : ile, vasıtası ile. (Ulaşım ve haberleşme araçları ile kullanılır.)

1. I like travelling **by car.**
   Arabayla seyahat etmekten hoşlanırım.
2. Why don't you go to İzmir **by plane**?
   İzmir'e niçin uçakla gitmiyorsun?
3. Transmit the necessary information to me **by fax.**
   Bana gerekli bilgiyi faks ile gönder.

WITH : ile, vasıtası ile. (Aletler ve vücut organları ile kullanılır.)

1. I squeezed the tap **with a wrench.**
   Çeşmeyi bir İngiliz anahtarı ile sıktım.
2. I saw the event **with my own eyes.**
   Olayı kendi gözlerim ile gördüm.

IN : içinde, ile.

1. Can you go out **in underpants**?
   İç çamaşırlarınla dışarıya çıkabilir misin?
2. You must go to the headquarders **in uniform.**
   Karargaha üniformalı gitmelisin.

LIKE : gibi, benzer.

1. He's running **like a horse.**
   At gibi koşuyor.
2. He's eating **like a bear.**
   Ayı gibi yiyiyor.

VARIOUS PREPOSITIONS

ÇEŞİTLİ EDATLAR
despite, in spite of, except, thanks to, within, without

DESPITE : rağmen. (Kendisinden sonra isim ya da fiil+ing kullanılır.)

1. They went on a picnic **despite the rain.**
   Yağmura rağmen pikniğe gittiler.
2. He didn't understand anything **despite listening to** him.
   Onu dinlemesine rağmen hiçbir şey anlamadı.

IN SPITE OF : rağmen. (Kendisinden sonra isim ya da fiil + ing kullanılır.)

1. I passed the class **in spite of my illness.**
   Hastalığıma rağmen sınıfı geçtim.
2. I got ten **in spite of making two mistakes.**
   İki hata yapmama rağmen on aldım.

EXCEPT : hariç, -den başka, dışında.

1. All the members joined the meeting **except Mr Atkinson.**
   Bay Atkinson dışında toplantıya bütün üyeler katıldı.
2. Answer all these questions **except 5.**
   5 dışındaki bütün bu soruları cevapla.

THANKS TO : sayesinde, yardımıyla.

1. I went on a holiday **thanks to my father's financial help.**
   Tatile babamın maddi yardımı sayesinde gittim.
2. **Thanks to you,** I passed the class.
   Senin sayende sınıfı geçtim.

WITHIN : içinde, dahilinde, birlikte.

1. You must finish your work **within two hours.**
   İşini iki saat içinde bitirmelisin.
2. We must spend money **within our budget.**
   Bütçemiz dahilinde para harcamalıyız.

WITHOUT : Olmadan, olmaksızın. (Kendisinden sonra isim ya da fiil+ing kullanılır.)

1. Don't go out **without money.**
   Dışarıya parasız çıkma.
2. Don't go out **without locking** the door.
   Kapıyı kilitlemeden dışarıya çıkma.

EXERCISE 71

Aşağıdaki boşlukları **at, in, on** ve **to** edatları ile doldurunuz.

1. My wife's birthday comes ———— the second of August
2. We got married ———— February 17, not ———— January.
3. The consultants were here —— the afternoon, but they won't come back ———— night.
4. The show will end ———— April 27.
5. The bus arrived ———— the terminal half an hour earlier.
6. The mountaineers will set out ———— sunrise and arrive there ———— sunset.
7. Who knows what will be ———— the future?
8. They are going ———— İstanbul. They will be ———— İstanbul tomorrow.
9. Attach these pictures ———— the bulletin board.
10. The toys are ———— the box.
11. The passengers must be ———— the plane now.
12. I live ———— 19 Burger Street.
13. I live ———— Star Street.
14. She always reads a tale ———— bedtime.
15. The students were busy writing the exercises ———— their notebooks.
16. Look ———— Mr Johnson. He is ———— the horse.
17. The class will begin ———— 11:00 a.m.
18. His room is ———— the second floor.
19. All the workers will be ———— work tomorrow.
20. Everybody may call me ———— any moment.
21. The results will be ready ———— Monday.
22. The flowers are ———— the vase.
23. I was born ———— 1969.
24. There are numerous factories ———— Turkey.
25. They may arrive ———— the evening.

EXERCISE 72

Aşağıdaki boşlukları kutuda verilen edatları kullanarak doldurunuz. Bazılarını iki defa kullanabilirsiniz. Ancak hiç kullanılmayan beş tane fazlalık verilmiştir.

for	**up**	**at**	**during**	**outside**
after	**with**	**on**	**in**	**inside**
over	**down**	**across**	**out**	**from**
since	**ago**	**out of**	**to**	**by**

1. Mr Johnson is busy now. He will call them _____ the meeting.
2. I haven't eaten a banana _____ years.
3. I'm interested _____ collecting stamps.
4. No, I don't agree _____ her. She's entirely mistaken.
5. Why did you tear _____ the letters?
6. We walked _____ the seashore.
7. We went there _____ the summer.
8. I have been learning French _____ 1990.
9. My son was a student here ten years _____ .
10. You must listen _____ your teacher if you want to understand the subject.
11. Hurry _____, or we'll miss the train.
12. My previous letter is bad, so I'd better start _____ another one.
13. She got mad _____ me, but it was her mistake.
14. Can you figure _____ the events that you can encounter?
15. It was cold _____ .
16. Look _____ the window. It's raining cats and dogs!
17. It has got dark _____ . Why don't you turn on the lights?
18. The candidates are waiting _____ the building. They're on the street.
19. I got seventy _____ one hundred.
20. Please, do it _____ me.

EXERCISE 73

Aşağıdaki boşlukları kutuda verilen edatlar ile uygun bir şekilde doldurunuz.

at	**next to**	**on**
into	**above**	**since**
to	**like**	**for**

1. The man threw a stone _____ the dog.
2. The cat ran _____ the apartment.
3. I went _____ the supermarket.
4. There is a vase _____ the book.
5. The cat is sleeping _____ the rug.
6. Your name is _____ mine on the list.
7. Put a stamp _____ the envelope.
8. The man is walking _____ a duck.
9. They talked _____ a long time.
10. We have studied English _____ last year.

EXERCISE 74

Aşağıdaki cümleleri uygun **zaman edatları** ile doldurunuz.

1. They will be travelling _____ the day.
2. I will arrive there _____ six o'clock.
3. We'll meet _____ Saturday.
4. She hasn't been home _____ yesterday night.
5. They have been living here _____ five years.
6. They went out _____ the evening.
7. I'll graduate from the university _____ 2008.
8. I can prepare it _____ an hour.
9. We should go to Didim _____ the spring.
10. You should be back _____ seven.

EXERCISE 75

Aşağıdaki cümleleri kutuda verilen **yer** ve **hareket edatları** ile uygun bir şekilde doldurunuz.

among	**behind**	**in front of**	**above**	**at**
opposite	**against**	**in**	**around**	

1. My house is _____ the hickory trees.
2. Your name is _____ hers on the list.
3. They live _____ a small town.
4. She is _____ the store.
5. I am a student _____ the university.
6. My house is _____ the post office.
7. The garden is _____ the house.
8. Lean _____ the wall.
9. The car stopped _____ the tree.
10. Don't walk _____ the park.

EXERCISE 76

Aşağıdaki cümleleri uygun **yön edatları** ile doldurunuz.

1. What time do you get _____ school?
2. The ball rolled _____ the corner of the wall.
3. The bird perched _____ my shoulder.
4. He went _____ school for the music course.

5. The birds flew _____ the room.

6. The birds flew _____ the open window.

7. They were climbing _____ the mountain.

8. We were going _____ the trees to pick plums.

9. The boy threw a stone _____ the bird.

10. He took some money _____ his wallet.

11. The earth goes _____ the sun.

EXERCISE 77

Aşağıdaki cümleleri uygun **sebep** ve **amaç edatları** ile doldurunuz.

1. The decision is _____ the refugees.

2. He was accused _____ killing the butcher.

3. He was jailed _____ burgling.

4. He died _____ cancer.

5. Take this medicine _____ your headache.

6. People take a bus instead of a taxi _____ financial problems.

7. The three patients died _____ the same disease.

8. We moved to a new apartment _____ a change.

9. These are _____ your knowledge.

10. I couldn't attend the meeting _____ my illness.

11. _____ the foggy weather, they delayed the departures.

12. We went to the circus _____ fun.

13. I went to the grocer's _____ two bottles of milk.

PART VII THE PASSIVE VOICE

ACTIVE : Your little daughter **broke** my vase.
Senin ufak kızın vazomu kırdı.

PASSIVE : My vase **was broken by** your little daughter.
Vazom senin ufak kızın tarafından kırıldı.

Bir cümleye genellikle bilinen (ya da eski) olayla başlanır ve yeni haber cümlenin sonuna saklanır. Yan taraftaki **active** cümlede, karşı tarafın kırık vazo hakkında bilgisinin olmadığı anlaşılır. Bu nedenle konuşan kişi cümleye **your little daughter** ile başlamıştır. Kırılan vazo haberini de sona bırakmıştır. **Passive** cümlede ise, karşı tarafın kırık vazodan haberi vardır. Fakat bunu kimin yaptığını bilmemektedir. **Passive** ile yeni haber yani **your little daughter** cümlenin sonuna bırakılmıştır.

1. The soldiers defend our country.
A B C

2. Our country is defended by the soldiers.
C B A

1. Askerler ülkemizi savunur.
2. Ülkemiz askerler tarafından savunulur.

Active (etken) bir cümleyi, **passive** (edilgen) yaparken, matematikte olduğu gibi içler dışlar çarpımına benzer bir yöntem uygulanır: Birinci cümledeki **özne, by** ile sona; nesne ise başa alınır. Fiil de zamana göre belli kurallar içinde değişir.

Bütün edilgen (**passive**) cümlelerde **be** fiilinin zamanlara göre (am, is, are/was, were/have, has been / will be vb.) uygun şekli ve fiilin **past participle** (verb3) hâli mutlaka bulunur. Böylece özne durumunda bulunan şeyin, birisi tarafından yapıldığı, yapılacağı vb. anlamlar verilmiş olur.

Not: Be fiilinin tekil mi yoksa çoğul mu olacağı edilgen cümlede özne pozisyonuna getirilen nesnenin tekil ya da çoğul oluşuna bağlıdır. Etken **(active)** cümledeki öznenin tekil veya çoğul oluşu edilgen **(passive)** cümlede, **be** fiilinin şekli açısından önemli değildir.

PASSIVE VOICE TENSE DÖNÜŞÜM FORMÜLLERİ
TENSE TRANSFORMATIONS

ACTIVE	PASSIVE
•The Simple Present Tense (do / does)	—— (am/is/are **verb3**)
•The Present Continuous Tense (be/doing)	—— (am/is/are being **verb3**)
•The Present Perfect Tense (have/has/done)	—— (have/has been **verb3**)
•The Present Perfect Continuous Tense (have/has been doing)	—— (Non-applicable/Dönüşmez)
•The Simple Past Tense (did)	—— (was/were **verb3**)
•The Past Continuous Tense (was/were doing)	—— (was/were being **verb3**)
•The Past Perfect Tense (had done)	—— (had been **verb3**)
•The Past Perfect Continuous Tense (had been doing)	—— (Non-applicable/Dönüşmez)
•The Simple Future Tense (will do)	—— (will be **verb3**)
•Going to (near) Future Tense (be going to do)	——(am/is/are going to be **verb3**)
•The Future Continuous Tense (will be doing)	—— (Non-applicable/Dönüşmez)
•The Future Perfect Tense (will have done)	—— (will have been **verb3**)
•The Future Perfect Continuous Tense (will have been doing)	—— (Non-applicable/Dönüşmez)

MODAL KELİMELERİNİN DÖNÜŞÜM FORMÜLLERİ

ACTIVE	PASSIVE
can could would will must have to has to had to should ought to may might used to had better	Verilen **modal** kelimesine **BE VERB3** eklenmelidir. **Örnek:** can **do** (active) can **be done** (passive)

MODAL KELİMELERİNİN PAST ŞEKİLLERİNE AİT DÖNÜŞÜM FORMÜLLERİ

ACTIVE	PASSIVE
Can have verb3 Could have verb3 Should have verb3 Ought to have verb3 Must have verb3 May have verb3 Might have verb3 Would have verb3 Was/Were to have verb3	Verilen **modal** kelimesine **BEEN VERB3** eklenmelidir. **Örnek:** can **have done** (active) can **have been done** (passive)

MODALS

1. A. ACTIVE:

He	can could would will must has to had to should ought to may might used to had better	write	two new books.

B. PASSIVE

Two new books	can could would will must have to had to should ought to may might used to had better	be	written	(by him).

2.A. ACTIVE

He	can have written could have written should have written must have written ought to have written may have written might have written would have written was to have written	two new books.

B. PASSIVE

Two new books	can have could have should have must have ought to have may have might have would have were to have	been	written	(by him).

ZAMANLAR İLE İLGİLİ (ACTIVE-PASSIVE) ÖRNEKLERİ

A. The simple present tense

1. **a)** Engineers **build** bridges.
   Mühendisler köprüler inşa eder.
   b) Bridges **are built** by engineers.
   Köprüler mühendisler tarafından inşa edilir.

2. a) Villagers **grow** cotton in Adana.
   Köylüler Adana'da pamuk yetiştirir.
   b) **Cotton is grown** in Adana (by villagers).
   Pamuk Adana'da yetiştirilir (köylüler tarafından).

B. The present continuous tense

1. **a)** The waiter **is serving** the dinner.
   Garson akşam yemeğini servis yapıyor.
   b) The dinner **is being served** by the waiter.
   Akşam yemeği garson tarafından servis yapılıyor.

2. **a)** The students **are taking** notes.
   Öğrenciler not alıyor.
   b) Notes **are being taken** by the students.
   Notlar öğrenciler tarafından alınıyor.

C. The present perfect tense

1. a) The doctor **has treated** my father.
   Doktor babamı tedavi etti.
   b) My father **has been treated** by the doctor.
   Babam doktor tarafından tedavi edildi.

2. a) My father **has painted** the fence.
   Babam çiti boyadı.
   b) The fence **has been painted** by my father.
   Çit babam tarafından boyandı.

D. The simple past tense

1. a) The dentist **extracted** my tooth.
   Dişçi dişimi çekti.
   b) My tooth **was extracted** by the dentist.
   Dişim, dişçi tarafından çekildi.

2. a) He **mended** the cars.
   Arabaları tamir etti.
   b) The cars **were mended** by him.
   Arabalar onun tarafından tamir edildi.

E. The past continuous tense

1. a) They **were holding** a meeting.
   Toplantı yapıyorlardı.
   b) A meeting **was being held** (by them).
   Toplantı (onlar tarafından) yapılıyordu.

2. a) The doctors **were treating** the patients.
   Doktorlar hastaları tedavi ediyordu.
   b) The patients **were being treated** by the doctors.
   Hastalar doktorlar tarafından tedavi ediliyordu.

F. The past perfect tense

1. a) The soldiers **had burned** the city.
   Askerler şehri yakmıştı.
   b) The city **had been burned** by the soldiers.
   Şehir askerler tarafından yakılmıştı.

2. a) The enemy **had beseiged** the town.
   Düşman şehri kuşatmıştı.
   b) The town **had been beseiged** by the enemy.
   Şehir düşman tarafından kuşatılmıştı.

G. The simple future tense

1. **a)** The students **will arrange** a picnic.
   Öğrenciler piknik düzenleyecekler.
   b) A picnic **will be arranged** by the students.
   Öğrenciler tarafından piknik düzenlenecek.

2. **a)** The director **will propose** a new project.
   Müdür yeni bir proje önerecek.
   b) A new project **will be proposed** by the director.
   Müdür tarafından yeni bir proje önerilecek.

H. Going to (near) future tense

1. **a)** They are **going to operate** the injured.
   Yaralıları ameliyat edecekler.
   b) The injured **are going to be operated** (by them.)
   Yaralılar (onlar tarafından) ameliyat edilecek.

2. **a)** Our school **is going to use** these books.
   Okulumuz bu kitapları kullanacak.
   b) These books **are going to be used** by our school.
   Bu kitaplar okulumuz tarafından kullanılacak.

I. The future perfect tense

1. **a)** They **will have finished** the report by June.
   Hazirana kadar raporu bitirmiş olacaklar.
   b) The report **will have been finished** (by them) by June.
   Hazirana kadar rapor (onlar tarafından) bitirilmiş olacak.

2. **a)** The visitors **will have held** the conference.
   Misafirler konferansı yapmış olacaklar.
   b) The conference **will have been held** by the visitors.
   Konferans misafirler tarafından yapılmış olacak.

YES/NO ve WH SORULARI İLE İLGİLİ ÖRNEKLER

1. Were the thieves caught by the police?
   Hırsızlar polis tarafından yakalandı mı?

2. Was the electricity invented by Newton?
   Elektrik Newton tarafından mı icat edildi?

3. Has the dinner been prepared?
   Akşam yemeği hazırlandı mı?

4. Will the windows be mended?
   Pencereler tamir edilecek mi?

5. Was a job offered to you at an export company?
   Bir ihracat şirketinde sana iş teklif edildi mi?

6. Is cotton grown in Kars or Adana?
   Pamuk Kars'ta mı yoksa Adana'da mı yetiştirilir?

7. What has been done for lunch?
   Öğle yemeği için ne yapıldı?

8. Who was invited to the ceremony?
   Törene kim davet edildi?

9. When will the school be opened?
   Okul ne zaman açılacak?

10. How is the entertainment going to be organized?
    Eğlence nasıl tertiplenecek?

11. What kind of books were accepted for the course?
    Ders için ne tür kitaplar kabul edildi?

12. Why were those two students put into the detention room?
    O iki öğrenci niçin ceza odasına konuldu?

13. Who will be sent to England this year?
    Bu yıl İngiltere'ye kim gönderilecek?

14. Are you being served, sir?
    Sizle ilgileniliyor mu, efendim?

15. Where is tea grown in Turkey?
    Çay Türkiye'de nerede yetiştirilir.

16. How is tea made?
    Çay nasıl yapılır?

BY İFADESİNİN KULLANILIŞI

Örnekler:

1. The school year programme has been drawn up **by the director.**
   Akademik yıl programı müdür tarafından hazırlandı.

   BY THE DIRECTOR: Önemli bir bilgi olduğu için kullanılmıştır: **By** (tarafından) kelimesinin kullanılması fiili gerçekleştiren kişinin söylenmesinin önemli olup olmadığına bağlıdır.

2. The Fatih Sultan Mehmet Bridge was built in a short time **(by engineers, workers, etc.).**
   Fatih Sultan Mehmet Köprüsü kısa sürede inşa edildi. (mühendisler, işçiler vb. tarafından)

   2. örnekte köprüyü inşa edenler kendiliğinden anlaşıldığı veya önemli olmadığı için **by** *ifadesi kullanılmamıştır.*

PASSIVE VOICE YAPISININ KULLANILDIĞI YERLER

A. Eylemi yapan bilinmiyorsa:
My wallet was stolen. (by who/m?)
Cüzdanım çalındı. (Kim tarafından?)

B. Eylemi yapan önemli değilse:
The school will be built in six months. (by workers, etc.)
Okul altı ay içinde inşa edilecek. (işçiler tarafından)

C. Eylemi yapan anlaşılıyorsa:
The terrorists will be caught in a short time. (by the police)
Teröristler kısa sürede yakalanacak. (polis tarafından)

D. Yapılan eylem ya da olay önemli ise veya vurgulanması gerekiyorsa:
The murderer was caught yesterday.
Katil dün yakalandı.

E. İfadeleri daha kibar ya da resmi yapmak isteniyorsa:
You have broken the glass. (Suçlayıcı bir anlam taşır.)
Bardağı sen kırdın.
The glass has been broken. (Daha nazik bir anlam taşır.)
Bardak kırıldı.

PASSIVE VOICE WITH INDEFINITE SUBJECTS

Belirsiz ya da boş öznelerle kullanılan edilgen çatı, genel bir görüş, izlenim ya da çoğunluğun sahip olduğu bir düşünceden söz ederken kullanılır. Bu durumda öznesi **people, someone, everybody, everyone** vb. olan **active** cümlelerin **passive** yapıya çevrilmeleri aşağıdaki gibi yapılır:

Passive cümlenin öznesi bu durumda, **it** şekline dönüşür.
Bu yapıda kullanılan fiiller ise şunlardır:

consider	**think**	**assume**
acknowledge	**allege**	**claim**
believe	**say**	**rumour**
suppose	**understand**	**state**
expect	**know**	**mean**

Örnek Uygulamalar:

1a. * Everybody thinks that our country is in a critical situation.
Herkes ülkemizin buhranlı bir durum içinde olduğunu düşünüyor.

Bu cümle **passive** yapıldığında genel bir yargıyı aşağıdaki şekilde gösterir:

b. **It is thought that** our country is in a critical situation.
Ülkemizin buhranlı bir durum içinde olduğu düşünülür/düşünülüyor. (İnsanlar, herkes tarafından vb.)

2. **It is known that** alcohol is harmful.
Alkolün zararlı olduğu bilinir.

3. **It was supposed that** they were lost.
Kayboldukları farz edildi.

4. **It is considered that** we must work hard for our country.
Ülkemiz için çok çalışmamız gerektiği düşünülür.

5. **It was rumoured that** Mr Johnson was killed.
Bay Johnson'un öldürüldüğü söyleniyordu. (Kulaktan kulağa, söylenti şeklindeydi.)

6. They say he is a rich person.
He is said to be a rich person.
It is said that he is a rich person.

7. They believe she was a spy.
She is believed to have been a spy.
It is believed that she was a spy.

8. They expect they will pass their exams.
They are expected to pass their exams.
It is expected that they'll pass their exams.
Not: 6-7-8. cümlelerin 2 şekilde dönüştürüldüğüne dikkat ediniz. Her iki cümle de aynı anlama çıkmaktadır.

EXERCISE 78

Aşağıdaki cümleleri **passive voice** yapısına çeviriniz.

1. We help our members.
2. World leaders speak out on the important issues of our time.
3. Psychologists have spent decades on demonstrating the amazing abilities of animals.
4. They built the bridge in 1974.
5. John won the first prize.
6. The police caught the thieves.
7. The teacher corrects our mistakes.
8. The directors are considering a meeting now.
9. The resulting headaches can discourage even the most Europeanist of advertisers.
10. We didn't understand what he was trying to mean.
11. We must keep the foods fresh.
12. They have given her some flowers.
13. The students prepare semester researches.
14. A doctor should diagnose the diseases correctly.
15. The terrible news shocked everybody.
16. Shakespeare wrote this poem.
17. Mehmet must return the book.
18. Oğuz will manage the import division.
19. The enemy may capture the village.
20. The little boy tore the book.
21. The dentist has extracted her teeth.
22. She made a delicious cake for her guests.
23. Columbus discovered America in 1492.

EXERCISE 79

Aşağıdaki **passive** cümleleri, parantez içinde verilen soru kelimelerini kullanarak soru şeklinde yeniden yazınız.

1. The Bosphorus bridge was built in 1974. (When)

2. The meeting will be held at 14.00. (What time)

3. The files were left on the table. (Where)

4. The book was written by Shakespeare. (By whom)

5. The school regulations were declared in 1985. (In what year)

6. The bridge was destroyed by the earthquake. (How)

7. The enemy was defeated in September. (In what month)

8. The reports were found in the drawer. (Where)

9. The golden bracelets were stolen by one of the servants. (By whom)

10. The tickets may be sold at the stores. (Where)

11. The bill must be paid before the end of the month. (When)

12. The crisis is being debated by congress today. (What)

13. Cotton is grown in Adana. (Where)

14. Electric bulb was invented by Edison. (By whom)

15. Hundreds of people were killed by the bomb. (How many)

16. A lot of cake can be eaten at the party. (How much)

17. The letters should have been typed. (What)

18. The results must have been announced yesterday. (When)

19. The book will be published next month. (When)

20. They were punished because they were late. (Why)

21. They are treated politely. (How)

22. We are going to choose the red one. (Which)

THE CAUSATIVE

THE CAUSATIVE bir işin birisine yaptırılması (Zorla, ikna ederek, parasını ödeyerek ya da yapmasına izin vererek) durumunda kullanılır. Türkçede bu yapıya ettirgen çatı adı verilir.

FORCE

1. I **made** him **wait here** for two hours. *Onu burada iki saat boyunca beklettim.* 2. I **made** them **talk** silently. *Onları sessiz konuşturdum.* 3. I **will make** you **accept** this. *Sana bunu kabul ettireceğim.*	**Make:** birisine bir şeyi zorla yaptırmak. **make someone do something**

CAUSE

1. **a)** He **made** his wife **faint.** *Karısını bayılttı.* **b)** He caused his wife to faint. *Karısının bayılmasına neden oldu.* 2. Cold water **made** my fingers **get** numb. *Soğuk su parmaklarımı uyuşturdu.* 3. Sweets **make** our teeth **decay.** *Şekerlemeler dişlerimizi çürütür/ çürümesine neden olur.*	**Make:** birisinin bir şey yapmasına ya da bir şeye neden olmak. **Cause** anlamındadır. **make someone do something** **make something become...** **cause someone/something to do sth**

UNCONTROLLED EVENTS/PHENOMENA

1. Heavy fog **made** the train **delay.** *Yoğun sis treni geciktirdi/gecikmesine neden oldu.* 2. Insects **made** our fields **become** infertile. *Haşereler tarlalarımızı verimsizleştirdi.* 3. The earthquake **made** the old houses **fall down.** *Deprem eski evleri yıktı.*	**Make:** insanın gücü ve kontrolü dışında; doğal güçlerin neden olduğu şeyleri belirten yapıdır. **make something become...**

REQUEST

1. I **had** my father **buy** a watch. Babama saat aldırdım. 2. I **had** my friend **open** the door. *Arkadaşıma kapıyı açtırdım.*	**Have:** birisine birşeyi rica ederek yaptırmak anlamında kullanılır. have someone do sth

EMPLOY

1. He **had the barber trim** his hair. *Berbere saçını kısalttırdı.* 2. My father **had that man paint** his office. *Babam ofisini o adama boyattı.* 3. I will **have him repair** my car. *Ona arabamı tamir ettireceğim.*	**Have:** birisine ücretini ödeyerek birşey yaptırmak anlamında kullanılır. **have someone do sth**

REQUEST (Passive)

1. I **had** my hair **trimmed.** (by the barber) *Saçımı kestirdim.* (berbere) 2. I **had** a coat **bought.** (by my father) Palto satın aldırdım. (babama) 3. I **will have** these two books **covered.** *Bu iki kitabı kaplattıracağım.*	**Have:** birşey yaptırmak anlamındadır ve **passive** formülü kullanılır. Rica ederek yaptırma anlamı vardır. **have sth done (by someone)**

EMPLOY (Passive)

1. She **had** her hair **cut.** (by a hairdresser) *Saçını kestirdi. (kuaföre)* 2. He **is having** his eyes **tested.** *Gözlerini kontrol ettiriyor.* 3. I **will have** my car **painted.** *Arabamı boyatacağım.*	**Have:** birşey yaptırmak anlamındadır ve **passive** formülü kullanılır. Ücretini ödeyerek yaptırma anlamı vardır. **have sth done (by someone)**

PERSUASION or EMPLOY

1. I **will get** him **to repair** my music set. *Müzik setimi ona tamir ettireceğim.* 2. I **got** my father **to buy** a watch for me. *Babama saat satın aldırdım.* 3. I **got** my sister **to clean** my room. *Kızkardeşime odamı temizlettim.*	**Get:** birisini ikna ederek ya da ücretini ödeyerek bir şey yaptırmak anlamında kullanılır. **get someone to do sth**

PERSUASION or EMPLOY (Passive)

1. I **got** the letters **typed.** *Mektupları daktilo ettirdim.* 2. I **will get** the film **watched** again. *Filmi tekrar seyrettireceğim.* 3. She **got** her car **mended.** *Arabasını tamir ettirdi.*	**Get:** bir şeyi yaptırmak anlamında kullanılır ve **passive** formülü kullanılır. Ücretini ödeyerek ya da ikna ederek yaptırmak anlamı vardır. **get something done (by someone)**

PERMISSION

1. They **will not let** us **enter** the club without a membership card. *Üyelik kartı olmadan kulübe girmemize izin vermeyecekler.* 2. They **won't let** us **play** football here. *Burada futbol oynamamıza izin vermeyecekler.* 3. They **don't let** us **smoke** here. *Burada sigara içmemize izin vermezler.* 4. I **let** him **leave** the class early. *Sınıfı erken terk etmesine izin verdim.*	**Let:** birisinin birşey yapmasına izin vermek anlamındadır. **let someone do something** **be allowed to do something** We will not be allowed to enter the club without a membership card. **allow someone to do sth** They will not allow us to enter the club without a membership card.
Yanlış Kullanım: I don't **let** them **to go** in. Doğru Kullanım: I don't **allow** them **to go** in.	**Be allowed to do sth** (bir şey yapmaya izin verilmek) ve **allow someone to do sth** (birisinin bir şey yapmasına izin vermek) yapıları ile **let someone do sth** yapısını karşılaştırınız. Aynı anlamda kullanılabildiklerine dikkat ediniz.

Aşağıdaki örnekleri çalışınız.

* His arm has broken in the match. (Maçta kolu kırıldı.)
- He got his arm broken in the match.
Maçta kolunu kırdırdı.

* Her bag was stolen. (Çantası çalındı.)
- She got her bag stolen.
Çantasını çaldırdı.

EXERCISE 80

Aşağıdaki cümleleri (the causative) **ettirgen yapıya (have** ya da **get** ile) çeviriniz.

1. I must shorten my trousers.

2. My wife pressed my clothes.

3. My wife made a cake for me.

4. I must repair the radio.

5. I ought to check the motor.

6. We must clean the windows.

7. The dentist pulled out a tooth yesterday. *(Use I)*

8. I must post these letters.

9. My wife ironed my clothes.

10. He shines his shoes.

11. The artist made my portrait.

12. The gardener cut the grass.

13. The secretary typed the letters.

14. The boss will make an increase in his salary.

15. I washed my car yesterday.

16. My brother lent his walkman to me yesterday.

17. All the windows were broken into pieces by the sound of the bomb.

18. My mother will buy a shirt for me.

19. The janitor bought two packets of biscuits for me.

20. The porter carried my suitcases to my room. *(passive)*

PART VIII ADJECTIVES

SIFAT TÜRLERİ

My book →	**my:** iyelik sıfatı (your, his, vb.)
This book →	**this:** işaret sıfatı (that, these, those)
First book →	**first:** sıra sayı sıfatı (second, third vb.)
Two books →	**two:** asıl sayı sıfatı (three, four vb.)
Each book →	**each:** üleştirme sıfatı (every vb.)
Several books →	**several:** belgisiz sıfat (some, any vb.)
Cheap book →	**cheap:** betimleyici (asıl) sıfat (expensive, nice vb.)
Speaking girl →	**speaking:** işlevsel sıfat (speaking, sitting vb.)

a) to speak: konuşmak a speaking girl: konuşan bir kız **b) to work:** çalışmak a working woman: çalışan bir kadın	**(verb+ing) sıfatları:** **Fiillerin sonuna -ing** takısı getirildiğinde, fiillerden sıfat yapılabilir.
c) to break: kırmak a broken table: kırık bir masa **d)** a **closed** window: kapalı bir pencere **e)** a **sunken** boat: batmış/batık bir tekne **f)** a **stolen** wallet: çalınmış/çalıntı bir cüzdan	**Past participle verb sıfatları:** Yanda görüldüğü gibi fiillerin üçüncü hâli (verb3) sıfat olarak kullanılabilir. Genellikle (-en) şekilleri bu türe girer. (e ve f örnekleri)

a) an **expensive** bicycle. *Pahalı bir bisiklet.* **b)** This bicycle is **expensive.** *Bu bisiklet pahalıdır.* **c)** You look **pale.** *Solgun görünüyorsun.* **d)** He is getting **angry.** *Kızıyor.*	**1.** Sıfatlar isimlerin önlerine gelebileceği gibi, **be** eylemleriyle veya ilgi **eylemleriyle** de **(look, get, become, remain, be, feel)** kullanılabilir. a) adjective noun b) be adjective c) look adjective d) get adjective LINKING VERBS (look, get, become, remain, be, feel)
a) I found the question **easy.** *Soruyu kolay buldum.* **b)** I made him **happy.** *Onu mutlu ettim.*	**2.** Sıfatlar bazı cümle yapılarında cümlenin parçası/ögesi fonksiyonundadır.
a) I'm **pleased to hear** your marriage. *Evliliğini duyduğuma sevindim.* **b)** I was **glad to see** her. *Onu gördüğüme memnundum.* **c)** It's **difficult to learn** Chinese. *Çince öğrenmek zordur.*	**3.** Sıfatlardan sonra **to verb** kalıbı kullanılır. **be adjective to verb1** Özne (kişi adı ya da zamir) olabileceği (a ve b) gibi, **it** (c) (boş özne) de olabilir.

BE ADJECTIVE TO VERB1

3 nolu kutu ile ilgili kullanılabilecek sıfatlara örnekler:

anxious: istekli, heyecanlı
happy: mutlu
glad: memnun
pleased: memnun
delighted: memnun
quick: çabuk
easy: kolay
interested: ilgilenen, ilgili
unhappy: mutsuz
afraid: korkmuş
sorry: üzgün
disappointed: hayal kırıklığına uğramış
satisfied: memnun, tatmin olmuş
annoyed: sinirli, kızgın
upset: morali bozuk
slow: yavaş
difficult: zor
concerned: ilgilenen, ilgili
angry: kızgın

a) It's not **easy to drive** a car. *Araba kullanmak kolay değildir.* **b)** It's **nice to** travel by ship. *Gemiyle yolculuk etmek güzeldir.* **c)** It's **necessary for a child to sleep** at least eight hours a day. *Bir çocuğun günde en az sekiz saat uyuması gereklidir.*	**4. It** (expletive pronoun: boş özne) ile başlayan cümlelerde kullanılan formül: (3. kutunun (C) şıkkıyla aynıdır.) **be adjective to verb1**
a) The water is **too cold to drink.** Su içilemeyecek kadar soğuk. **b)** This car is **too expensive (for me) to buy.** *Bu araba satın alamayacağım kadar pahalıdır.*	**5.** Bir şeyi yapamayacak kadar ... olma. **be too adjective to verb1** Olumsuz anlamın ortaya çıkmasına neden olur.
It's **too cold to drink.** *İçilemeyecek kadar soğuk. (Olumsuz anlam)* It is **very cold (to drink.)** (Olumlu anlam) *Çok soğuk ama içilebilir.*	**VERY/TOO: Very** çok anlamına gelir; fakat **too** ise istenilenden gereğinden fazla, çok aşırı anlamları taşır. Bu şekilde cümleye olumsuz anlam katmış olur.
a) He is **rich enough to buy** a villa. *Villa satın alacak kadar zengindir.* **b)** They are **tall enough to play** basketball. *Basketbol oynayacak kadar uzun boyludurlar.* **c)** She is **beautiful enough to be** a model. *Model olabilecek kadar güzeldir.*	**6.** Sıfat **enough** kelimesinden **önce** kullanılır: ... olacak / yapacak kadar ..... olma. **be adjective enough to verb1**
a) I have **enough money to buy** a house. Ev satın alabilecek kadar param var. **b)** We don't have **enough time to go** out. *Dışarı çıkacak kadar zamanımız yok.*	**7. Enough** kelimesinden **sonra** isim kullanılabilir. **enough noun to verb1**

ADJECTIVAL CLAUSES - RELATIVE CLAUSES

A man who sells meat is a butcher.
Et satan adam kasaptır.

A man — who sells meat — is a butcher.
isim — sıfat cümleciği — fiil

SIFAT CÜMLECİKLERİ:
İsmi niteleyen sıfat cümleciği İngilizcede isimden sonra kullanılır.

Türkçede ise isimden önce gelir:
Et satan adam kasaptır.
sıfat cüm. isim

a. the student **who** is sitting beside the window...
(pencerenin kenarında oturan öğrenci...)

b. the wall **which** divides the two gardens...
(iki bahçeyi ayıran duvar...)

c. the man **whose car** is old...
(arabası eski olan adam...)

d. the reason **why** he hasn't joined the party...
(partiye katılmayışının sebebi...)

Türkçede sıfat cümleciğinde kullanılan ekler şunlardır:

-en, -an, -in, -yen, -yan vb.

Bu yapıda kullanılan ilgi zamirleri şunlardır: **who, whom, that, which, whose.** (İlgi zamiri olmamalarına rağmen **when, where** ve **why** kelimeleri de **on, which, in which, at which, for which** yerine kullanılabilir. Bu konularla ilgili açıklamalar ilerideki sayfalarda verilmiştir.)

WHO: Kişi adları ile (insanlar ile) kullanılan ilgi zamiridir.
WHICH: Cansız ve soyut şeyler, hayvanlar ve bitkiler ile kullanılan ilgi zamiridir.
WHOSE: Hem canlı hem de cansız şeyler ile kullanılan ve sahip olma (iyelik) durumunu ifade eden ilgi zamiridir.

UYGULAMA:

1. ÖZNEYİ NİTELEYEN **WHO:** Sıfat cümleciği **who** ile kullanıldığında konuşmacı hangi kişiyi/kişileri kastettiğini ya da kastettiği kişi/kişilerin ne tür bir kişi/kişiler olduğunu belirtir.

The children **who** like their lessons will pass their classes.
Derslerini seven çocuklar sınıflarını geçecek.

* Verilen cümleyi çözümleyebilmek için özneye şu soru sorulmalıdır:

SORU: Hangi çocuklar (sınıflarını geçecek)?

CEVAP: The children who like their lessons...
Derslerini seven çocuklar...

Bu soru ile *derslerini seven çocuklar,* diğer çocuklardan ayrı tutulmuş yani özel olarak nitelenmiştir/tarif edilmiştir.

Bu cümlede **children** özne pozisyonundadır. Sıfat cümleciğinin özneyi nitelidiğine dikkat edilmelidir. Çünkü burada **who** özneyi niteleme görevini yapar.

ÖRNEK CÜMLELER

WHO

a. A teacher who gets a low salary usually has to have a second job.
Düşük bir maaş alan öğretmen genellikle ikinci bir iş yapmak zorunda kalır.

b. The detective who caught the murderer was Mike Hammer.
Katili yakalayan dedektif Mike Hammer'dı.

c. The man who is at the gate is my grandfather.
Bahçe kapısındaki adam benim büyük babamdır.

d. The person who stole my father's car hasn't been caught by the police yet.
Babamın arabasını çalan kişi henüz polis tarafından yakalanmadı.

UYGULAMA:

2. NESNEYİ NİTELEYEN **WHO:**

The woman **who(m)** you met last Sunday was here today.
Geçen pazar tanıştığın kadın bugün buradaydı.

* Bu cümlenin ana öznesi **you**'dur. **The woman** özne olmayıp, **met** fiilinin nesnesidir.

SORU: Hangi kadın (bugün buradaydı)?

CEVAP: The woman **who(m)** you met last Sunday...
Geçen pazar tanıştığın kadın...

ÖRNEK CÜMLELER

WHO

a. I like the personnel who are obedient.
İtaatkâr personeli severim.

b. The child who(m) the principal has rebuked is crying.
Müdürün azarladığı çocuk ağlıyor.

c. I couldn't recognize the man who(m) you mentioned yesterday.
Dün sözünü ettiğin adamı tanıyamadım.

d. The clown who(m) I watched on TV last Sunday will make a show here today.
Geçen pazar TV'de seyrettiğim palyaço bugün burada gösteri yapacak.

UYGULAMA:
That, who yerine kullanılabilir. Anlam değişikliği olmaz.

1. ÖZNEYİ NİTELEYEN **THAT:**

A person that speaks English perfectly can work in our company.
İngilizceyi çok iyi bilen bir kişi bizim şirketimizde çalışabilir.

"A person" özne durumundadır. Ana fiil **work** kelimesidir.

ÖRNEK CÜMLELER

THAT

a. A man that sells fruits and vegetables is a greengrocer.
Sebze ve meyve satan adam manavdır.

b. That lady that sings a song is a well-known singer in Türkiye.
Şarkı söyleyen o kadın Türkiye'de ünlü bir şarkıcıdır.

c. A person that pulls out a tooth is a dentist.
Diş çeken kişi dişçidir.

UYGULAMA:
2. NESNEYİ NİTELEYEN **THAT:**

The woman that you saw was the doctor.
Gördüğün kadın doktordu.

Cümlenin öznesi **you**'dur. **The woman, saw** fiilinin nesnesidir.

ÖRNEK CÜMLELER

THAT

a. The postman that you talked to was my colleague.
Konuştuğun postacı benim meslektaşımdı.

b. The person that we saw was the principal of the school.
Gördüğümüz kişi okulun müdürüydü.

c. We need someone that will help us.
Bize yardım edecek birisine ihtiyacımız var.

UYGULAMA:

1. ÖZNEYİ NİTELEYEN **WHICH:** Sıfat cümleciği **which** ile kullanıldığında, konuşmacı hangi şey/şeyleri kastettiğini ifade eder.

The book **which** is on the second shelf is about history.
Raftaki kitap tarihle ilgilidir.

The book cümlenin öznesidir ve cümledeki ikinci **is** ana fiildir.

SORU: Hangi kitap (tarih ile ilgilidir)?

CEVAP: The book **which** is on the second shelf...
İkinci raftaki kitap...

ÖRNEK CÜMLELER

WHICH

a. The equipment which will be used in physics labs is too expensive.
Fizik laboratuvarlarında kullanılacak aletler çok aşırı pahalıdır.

b. The dog which ran after the thief was very dangerous.
Hırsızın arkasından koşan köpek çok tehlikeliydi.

c. The ideas which have been expressed boldly may be useful.
Cesurca ifade edilmiş düşünceler yararlı olabilir.

d. The houses which are near the shore have big gardens.
Kıyıya yakın evlerin büyük bahçeleri var.

UYGULAMA:
2. NESNEYİ NİTELEYEN **WHICH:**

The book **which** I've written is about love.
Yazdığım kitap sevgi hakkındadır.

SORU: Hangi kitap sevgi hakkındadır?
CEVAP: The book **which** I've written...
Yazdığım kitap...

ÖRNEK CÜMLELER

WHICH

a. The bicycle which he bought last year is in bad shape now.
Geçen yıl satın aldığı bisiklet şimdi kötü durumdadır.

b. The ring which I lost wasn't very expensive.
Kaybettiğim yüzük çok pahalı değildi.

c. The political party which I supported in the last election is still on the opposition.
Geçen seçimde desteklediğim siyasi parti hâlâ muhalefettedir.

UYGULAMA:
That, which yerine kullanılabilir.

1. ÖZNEYİ NİTELEYEN **THAT:**

The book **that** is 12 dollars is the student's book.
12 dolar olan kitap öğrenci kitabıdır.

SORU: Hangi kitap öğrenci kitabıdır?
CEVAP: The book **which** is 12 dollars...
12 dolar olan kitap...

ÖRNEK CÜMLELER

THAT

a. The mail that came from the university was the invitation to the opening ceremony.
Üniversiteden gelen mektup açılış töreni davetiyesiydi.

b. The jacket that is torn can't be very expensive.
Yırtık ceket çok pahalı olmamalıdır.

UYGULAMA:

2. NESNEYİ NİTELEYEN **THAT:**

The house **that** my father bought last month cost him 100 thousand dollars.
Babamın geçen ay satın aldığı ev ona 100 bin dolara mâl oldu.

The house: (bought) fiilinin nesnesidir.
My father: öznedir.
Cost: ana fiildir.

ÖRNEK CÜMLELER

THAT

a. The biggest elephant that I have ever seen was the one which was in the İzmir Zoo.
Şimdiye kadar gördüğüm en büyük fil İzmir Hayvanat bahçesindekiydi.

b. The firm that he applied to offered him five thousand dollars a month.
Başvurduğu firma ona ayda beş bin dolar teklif etti.

c. The bird that I shot in the forest was very big.
Ormanda vurduğum kuş çok büyüktü.

UYGULAMA:

The man **whose father** is a retired officer is a civil servant in the air force.
Babası emekli subay olan adam hava kuvvetlerinde sivil memurdur.
SORU: Hangi adam?
CEVAP: The man whose father is a...
Babası emekli subay olan adam...

ÖRNEK CÜMLELER

WHOSE

a. The girl whose father died in a plane crash was put into the orphanage in İstanbul.
Babası uçak kazasında ölen kız İstanbul'da bir öksüzler yurduna yerleştirildi.

b. The car whose accumulator was dead was pushed by the police.
Aküsü biten araba polis tarafından itildi.

c. The children whose grades are bad should study a lot.
Notları kötü olan çocuklar çok çalışmaları gerekir.

NOT: SIFAT CÜMLECİKLERİNDE KISALTMA

1.a) The woman who(m)/that we came across on the street was Mrs Craik.
Sokakta karşılaştığımız kadın Bayan Craik'di.

Bu cümlede **the woman** kelimesi **came across** fiilinin nesnesi olduğu için **whom** veya **that** cümlede kullanılmayabilir. Bu genellikle konuşma dilinde uygulanır.

The woman we came across on the street was Mrs. Craik.
Sokakta karşılaştığımız kadın Bayan Craik'di.

b) The runner **who/that** came third in the competition won a silver medal.
Müsabakada üçüncü gelen koşucu gümüş madalya kazandı.

Bu cümlede **the runner** kelimesi, özne pozisyonunda olduğu için **who** veya **that** cümleden çıkartılmaz.

The runner (?) came third in the competition got a silver medal. (Bu cümle gramer açısından yanlıştır çünkü niteleme sıfatı için **who** eksik kalmıştır.)

2. a) The book which/that I bought was the English dictionary.
Satın aldığım kitap İngilizce sözlüktü.

Bu cümlede **the book** kelimesi, **bought** fiilinin nesnesi olduğu için **which** veya **that** cümlede kullanılmayabilir.

The book I bought was the English dictionary.
Satın aldığım kitap İngilizce sözlüktü.

b) The cat **which/that** scratched the boy was caught.
Oğlanı tırmalayan kedi yakalandı.

The cat kelimesi cümlenin öznesi olduğu için **which** ya da **that** cümleden çıkartılamaz.

The cat (?) scratched the boy was caught. (Bu cümle yanlıştır.)

3. SIFAT CÜMLECİĞİNDE EDATLARIN KULLANILDIĞI YERLER:

a.1) The view **at which** we **looked** was wonderful.
Baktığımız manzara harikaydı.

2. The view **which** we looked **at** was wonderful.

3. The view **that** we looked **at** was wonderful.

4. The view we looked **at** was wonderful.

Açıklama:

A. 1. cümlede **at** edatı **which**'ten önce kullanılmıştır. Bu yapıyla genellikle resmi kullanımda karşılaşılır.

B. Herhangi bir edat hiçbir zaman **that** kelimesinden önce kullanılmaz. Yani 3. cümlede **at that** kullanılamaz.

b. The man **about whom** we talked was the commander.
Hakkında konuştuğumuz adam komutandı.
Açıklama:

A. Edatlarla yukarıdaki cümlede olduğu şekilde; **whom**'dan önce genellikle resmi kullanımda karşılaşılır.

B. Edatlar, **who**'dan önce genellikle konuşma dilinde kullanılmaz.

C. Edatlar **that**'den önce hiç bir zaman kullanılmaz.

1. The man **who** we talked **about** was the commander.

2. The man **that** we talked **about** was the commander.

3. The man we talked **about** was the commander.

WHEN (on which, at which)

1. The married couple celebrated the day **on which** they got married.
Evli çift evlendikleri günü kutladı.

2. The married couple celebrated the day **when** they got married.

3. The married couple celebrated the day **that** they got married.

4. The married couple celebrated the day they got married.

On which ve **at which** gibi kullanımlar, bir zaman ifadesini tanımlıyorsa, yerlerine **when** kullanılabilir.

WHY (for which)

1. We couldn't learn **the reason for which** he killed his friend.
Arkadaşını öldürmesinin nedenini öğrenemedik.

2. We couldn't learn the reason **why** he killed his friend.
Arkadaşını öldürmesinin nedenini öğrenemedik.

WHERE (in which, at which, on which)

1. This is the place **in which** we had a nice lunch yesterday.
Burası dün güzel bir öğlen yemeği yediğimiz yerdir.

2. This is the restaurant **where** we had a nice lunch yesterday.

In which, at which, on which şeklindeki yapılar yer ifade eden bir kelimeyi tanımlıyorsa, yerlerine **where** kullanılabilir.

EXPRESSIONS OF QUANTITY IN ADJECTIVAL CLAUSES

Some of, many of, most of, none of, two of, half of, both of, neither of, each of, etc.

Sıfat Cümleciklerinde Miktar İfadeleri

A. 1. In our school there are ten foreign teachers.
Okulumuzda on yabancı öğretmen var.

2. Most of them are American.
Onların çoğu Amerikalı'dır.

Bu iki cümleyi şu şekilde birleştirebiliriz:
1+2: In our school there are ten foreign teachers, **most of whom** are American.
Okulumuzda çoğu Amerikalı olan on yabancı öğretmen var.

B. 1. He suggested a lot of new ideas.
Bir çok yeni fikir teklif etti.

2. Few of them were sensible.
Çok azı akla yatkındı.

1+2: He suggested a lot of new ideas, **few of which** were sensible.
Çok azının akla yatkın olduğu birçok yeni fikir teklif etti.

C. 1. We talked to Mr AKAR.

2. One of his students won the second prize in the biology olympics.
Öğrencilerinden biri biyoloji olimpiyatlarında ikincilik ödülü kazandı.

1+2: We talked to Mr AKAR, **one of whose** students won the second prize in the biology olympics.
Öğrencilerinden biri biyoloji olimpiyatlarında ikincilik ödülü kazanan Bay AKAR ile konuştuk.

D. 1. They have three babies.
Üç bebekleri var.

2. **None of them** is healthy.
Hiçbiri sağlıklı değil.

1+2: They have three babies, **none of whom** is healthy.
Hiçbiri sağlıklı olmayan üç bebekleri var.

E. 1. I have bought a car.
Araba satın aldım.

2. **The engine of it** is in bad condition.
Motoru çok kötü durumdadır.

1+2: I have bought a car, **the engine of which** is in bad condition.
Motoru çok kötü durumda olan bir araba satın aldım.

NOT: En son (E) örneği isim+of+which, **whose** ile kullanılan yapıya bazen alternatif olarak kullanılabilir. Yukarıdaki cümleyi **whose** ile aşağıdaki şekilde yapabiliriz.

1+2: I have bought a car **whose engine** is in bad condition.
Motoru çok kötü durumda olan bir araba satın aldım.

NOT: Tüm miktar ifadelerinden önce (most of whom, one of which, neither of which vb.) **virgül** kullanılacağı unutulmamalıdır.

REDUCTION IN ADJECTIVAL CLAUSES

1. Yapıyla İlgili Örnekler:

a. The students **who are** in the waiting list will enter the room in turn.
Yedek listedeki öğrenciler odaya sırayla girecek.

The students in the waiting list will enter the room in turn. (**Who are** cümleden çıkartılmıştır. Anlamda herhangi bir değişiklik olmamıştır.)

b. The books **which were** on the shelf were dusty.
Raftaki kitaplar tozluydu.

Sıfat cümlecikleri sıfat ifadelerine iki şekilde indirgenebilir: Bu işlem anlam değişikliğine neden olmaz.
1. İlgi zamiri (who, which, that) ve bunları takip eden **be** fiili (is, are, was, were, have, has been) cümleden atılır.

The books on the shelf were dusty. (**Which were** cümleden çıkartılmıştır. Anlamda herhangi bir değişiklik olmamıştır.)	
2. Yapıyla İlgili Örnekler: **a.** Our country **which has** serious problems should take new precautions. *Ciddi problemleri olan ülkemiz yeni tedbirler alması gerekir.* Our country **having** serious problems should take new precautions.	**2.** İlgi zamiri cümleden atıldıktan sonra, **be** fiilinin dışında başka bir fiil varsa, bu fiil hangi **tense** olursa olsun, **ing** almış yapıya indirgenir. **Be** fiili varsa 1. kural uygulanır.
b. The system **which required** a lot of money failed. *Çok para gerektiren sistem başarısız oldu.* The system **requiring** a lot of money failed.	The boy **who is** running is my brother. The boy **running** is my brother.

NOT: Aşağıda verilen tüm cümleyi niteleme yapısını çalışınız.
I drink milk every day. This makes me healthy.
I drink milk every day, **which** makes me healthy.
Her gün süt içerim ki bu da beni sağlıklı yapar.
Bu cümlede, **which** virgülden önceki tüm cümleyi nitelemektedir.

EXERCISE 81

Aşağıdaki cümleleri birleştirerek **relative clause (adjectival clause)** yapınız.

1. We look for a lady. She will work as a secretary in our company.

2. This is Mr Caner. His son has won a scholarship.

3. You sent me a postcard. Thank you so much for it.

4. I have two children. They are students at a primary school.

5. I hunted a lot of birds. Some of them were very beautiful.

6. I saw several cars in front of my house. Most of them had foreign license plates on.

7. He gave me four batteries. One of them exploded in the radio.

8. Gökhan had been working from morning to night. He was tired and sleepy.

9. The commander gave orders to his men. The men assaulted the enemy.

10. The matter was reported to the sergeant. He attempted to arrest twenty people.

11. I prefer to use machines. This makes my work light.

12. We lit a camp fire. It soon spread out in the forest.

13. He was the first man. He left the burning building.

14. The hostess was the only woman. She survived the crash.

15. I have some postcards. I should post them.

16. I have many books. I have to read them.

17. The teacher always calls on Cem. He is busy with other things.

18. I wrote to a pen friend. She didn't answer my letter.

19. A man stole my car. The police caught him.

20. Can you reach the frying pans? They are on the top of the shelf.

EXERCISE 82

Aşağıdaki sıfat cümleciklerini sıfat ifadelerine indirgeyerek tekrar yazınız.

1. I like the films which end happily.

2. The car which is in front of our gate belongs to my father.

3. I gave him the bags which I couldn't carry.

4. The apple-pie which I ate two minutes ago was very delicious.

5. The students who you are looking for aren't here now.

6. The man whom the detectives are searching for is a spy.

7. The man who stands at the door looks like a policeman.

8. The boys who are running along the river may fall into the river.

9. I couldn't find the book which you wanted.

10. I'm waiting for the driver who has his own car.

EXERCISE 83

Aşağıdaki boşlukları **who, whom** ya da **which** ile doldurunuz.

1. The book ———— I used was very useful.

2. The boy ———— is at the window is my brother.

3. The boys ———— are in my classroom are foreigners.

4. The car ———— Mehmet has drived belongs to his father.

5. Is that the glass ———— you broke?

6. Is it Ayşe ———— said that?

7. The class ———— I like most is English.

8. This is the girl ———— I saw yesterday.

9. The tables ———— arrived are not sufficient in number.

10. The books ———— you have wanted are on the shelf.

11. Mr Green ———— has a Mercedes owns a big factory.

12. The policeman ———— we saw at the traffic lights was angry.

13. We don't have the blue shirts ———— you have ordered.

14. The problem ———— we have faced hasn't been solved yet.

15. I saw a man ———— had six fingers on his right hand.

NOUN CLAUSES

İSİM CÜMLECİKLERİ

I like tea subject verb object/noun (Özne) (fiil) (nesne/isim) Noun clause verb noun clause (İsim cümleciği) (fiil) (İsim cümleciği)	**1.** İsimler özne ya da nesne olarak kullanılabilir. **2.** İsim cümleciği özne ya da nesne durumunda olabilir.
1. Chinese is **what they speak.** *Çince konuştukları şeydir.* **2.** **What they speak** is Chinese. *Konuştukları şey Çincedir.*	**What they speak** cümlede noun clause (isim cümleciği) dır ve cümlelerin hem nesnesi hem de öznesi olarak kullanılmıştır. İsim cümleciğinin kendi öznesi ve fiili vardır. Bunun için 1/2 cümlelere bakınız: Burada **they** (özne), **speak** (fiil)dir. Asıl fiil ise **is**'dir.
3. I listened to **his lecture.** *Konuşmasını dinledim.* **his lecture:** isim **4.** I listened to **what they discussed.** *Toplantıda tartıştıkları şeyleri dinledim.* **what they discussed:** isim	**3.** cümlede **his lecture, listened to** fiilinin nesnesidir. İsim durumundadır. **4.** **What they discussed** isim cümlesidir ve **listened to** fiilinin nesnesidir. İsim durumundadır.

Noun Clause yapısı üç grupta incelenebilir:

1. Soru Kelimeleri ile Yapılan Tür:

when who why what whose
where whom how which

2. **Whether** ve **If** ile Yapılan Tür:

3. **That** ile Yapılan Tür:

SORU KELİMELERİ İLE YAPILAN NOUN CLAUSE ÖRNEKLERİ

1. WHEN

a) **When** will they start?
Ne zaman başlayacaklar.

b) I don't know **when they will start.**
Ne zaman başlayacaklarını/başlayacakları zamanı bilmiyorum.

2. WHERE

a) Where did they stay?
Nerede kaldılar?

b) I don't know **where they stayed.**
Nerede kaldıklarını / kaldıkları yeri bilmiyorum.

3. WHY

a) Why did they leave?
Neden ayrıldılar?

b) I don't know **why they left.**
Neden ayrıldıklarını bilmiyorum.

4. HOW

a) How will they travel?
Nasıl seyahat edecekler?

b) I don't know **how they will travel.**
Nasıl seyahat edeceklerini bilmiyorum.

5. WHO

a) Who telephoned?
Kim telefon etti?

b) I don't know **who telephoned.**
Kimin telefon ettiğini bilmiyorum.

6. WHOM

a) Whom did she speak to?
Kiminle konuştu?

b) I don't know **whom she spoke to.**
Kiminle konuştuğunu bilmiyorum.

7. WHAT

a) What happened?
Ne oldu?

b) She doesn't know **what the teacher has said.**
Öğrenmenin ne söylediğini bilmiyor.

c) What did he say?
Ne söyledi?

d) **What he said** was related to the salaries.
Söylediği şey maaşlarla ilgiliydi.

8. WHICH

a) Which pencil did he ask for?
Hangi kalemi istedi?

b) I don't remember **which pencil he asked for.**
Hangi kalemi istediğini hatırlamıyorum.

9. WHOSE

a) Whose bag is this?
Bu kimin çantasıdır?

b) I don't know **whose bag this is.**
Bunun kimin çantası olduğunu bilmiyorum.

NOT: Soru kelimeleri ile yapılan **Noun Clause**'da önce soru kelimesi, daha sonra özne ve fiil sırası uygulanır:
Örnek: what + he + did = (Soru kelimesi + özne +fiil)

WHETHER ve IF İLE YAPILAN NOUN CLAUSE

Yes/No şeklinde cevap gerektiren bir sorunun, cevabını **yes** ya da **no** şeklinde kesin olarak söyleyemiyorsak, **whether** ve **if** ile yapılan **noun clause** kullanılabilir.

1. a) Will they start tomorrow? (Yes/No sorusu)
Yarın başlayacaklar mı?
(**Evet** ya da **Hayır** şeklinde cevap verilemediği taktirde **b** ve **c** şıklarında olduğu gibi cevap verilebilir.)

b) I don't know **whether they will start tomorrow.**
Yarın başlayıp başlamayacaklarını bilmiyorum.

c) I don't know **if they will start tomorrow.**
Yarın başlayıp başlamayacaklarını bilmiyorum.

NOT: Whether ve **if** birbirlerinin yerlerine kullanılabilir.

2. örneğe ait aşağıdaki şıklarda **or not** kelimelerinin kullanıldığı yerlere dikkat ediniz. Bunların ilavesi anlamda herhangi bir değişikliğe neden olmaz.

2. a) Do they need money?
Paraya ihtiyaçları var mı?

b) I don't know **whether or not** they need money.
Paraya ihtiyaçları olup olmadığını bilmiyorum.

c) I don't know **whether** they need money **or not.**
Paraya ihtiyaçları olup olmadığını bilmiyorum.

d) I don't know **if** they need money **or not.**
Paraya ihtiyaçları olup olmadığını bilmiyorum.

e) **Whether** they need money **or not** is very important.
Paraya ihtiyaçlarının olup olmadığı çok önemlidir.

THAT İLE YAPILAN NOUN CLAUSE

1. Nesne durumunda:

BİR FİKİR YA DA GERÇEĞİN İFADESİ:

He is a helpful person.
Yardımsever birisidir.

That he is a helpful person. (Bu şekildeki bir cümle herhangi bir fiilin sonuna getirilebilir.)
Yardımsever birisi olması...

NOT: İkinci cümlenin başına **That** eklenerek cümle isim cümlesi şekline getirilmiştir. Bundan sonra bu cümle herhangi bir cümlede özne ya da nesne olarak kullanılabilir.

1) I believe **that he is a helpful person.** (Cümlenin nesnesidir.)
Onun yardımsever birisi olduğuna inanıyorum.

2) I believe he is a helpful person. (**That** kullanılmamıştır.)
Onun yardımsever birisi olduğuna inanıyorum.

NOT: 2. cümlede olduğu gibi **that**'i kullanmayabiliriz. Bu anlam değişikliğine neden olmaz. Bu tür cümlelerde **that** ile başlayan cümlecik cümlenin sadece nesnesi olabilir. Yukarıda verilen cümlelerde **that** ile başlayan cümlecik **believe** fiilinin nesnesi durumundadır.

FORMÜL:
Özne + Fiil + **(that) cümlesi (That** kullanmamak anlamı değiştirmez.)
(nesne)

The moon travels around the earth.
Ay yeryüzünün etrafında döner.

a) Everybody knows **that the moon travels around the earth.** (Cümlenin nesnesidir.)
Ayın yeryüzünün etrafında döndüğünü herkes bilir.

b) Everybody knows the moon travels around the earth. (**That** kullanılmamıştır.)
Ayın yeryüzünün etrafında döndüğünü herkes bilir.

2. Özne durumunda:

BİR FİKİR YA DA GERÇEĞİN İFADESİ:

a. I don't understand colloquial English.
Halk dili İngilizceyi anlamıyorum.

That I don't understand colloquial English. (Herhangi bir ifadenin başına **that** eklenebilir.)
Halk dili İngilizceyi anlayamamam / anlamadığım...

That I don't understand colloquial English is a fact.
Halk dili İngilizceyi anlayamadığım bir gerçektir.

Bu cümlede **that** ile başlayan cümlecik cümlenin öznesidir. Bunu nesne durumuna aşağıdaki gibi dönüştürebiliriz:

It is a fact **that** I don't understand colloquial English.
Halk dili İngilizceyi anlamadığım bir gerçektir.

b. The earth travels around the sun.
Yeryüzü güneşin etrafında döner.

That the earth travels around the sun is a well-known fact.
Yeryüzünün güneşin etrafında dönmesi iyi bilinen bir gercektir.

NOT: That-noun clause cümlenin öznesi olursa, **that** mutlaka kullanılır.

That ile yapılan cümleciklerde kullanılabilecek sıfatlara örnekler aşağıdaki kutuda verilmiştir:

a fact: bir gerçek	**a pity:** yazık, acı
a well-known fact: iyi bilinen bir gerçek	**too bad:** çok kötü
true: doğru	**unfortunate:** talihsiz
strange: tuhaf	**imperative:** zorunlu
surprising: şaşırtıcı	**important:** önemli
unfair: adaletsiz	**urgent:** acil
fair: adaletli	**vital:** hayati önem taşıyan
obvious: belli, açık	**necessary:** gerekli
a shame: ayıp	**advisable:** tavsiye edilebilir.

ÖRNEK CÜMLELER

1. It is a well-known fact that drinking alcohol harms health.
Alkol içmenin sağlığa zarar verdiği iyi bilinen bir gerçektir.

2. That drinking alcohol harms health is a well-know fact.
Alkol içmenin sağlığa zarar verdiği iyi bilinen bir gerçektir.

3. It is apparent that learning English requires studying a lot.
İngilizce öğrenmenin çok çalışma gerektirdiği açıktır.

4. That learning English requires studying a lot is apparent.
İngilizce öğrenmenin çok ders çalışma gerektirdiği açıktır.

5. It is imperative that you get your diploma from the university this summer.
Bu yaz üniversiteden diplomanı alman çok gereklidir.

6. That you get your diploma from the university this summer is imperative.
Bu yaz üniversiteden diplomanı alman çok gereklidir.

EVER WORDS

Sonuna **-ever** alan soru kelimeleri **any** (herhangi) anlamının ortaya çıkmasını sağlar.

ÖRNEK CÜMLELER

WHATEVER (Her ne)

I will never do **whatever** he says.
Her ne söylerse söylesin asla yapmayacağım.

* Whatever (anything that)

WHEREVER (Her nereye)
I will visit **wherever** I'd like to.
Her nereyi istersem ziyaret edeceğim.

* Wherever (any place that)

WHENEVER (Her ne zaman)
You can eat your ice cream **whenever** you want.
Dondurmanı her ne zaman istersen yiyebilirsin.

* Whenever (at any time that)

WHICHEVER (Her hangi biri)
You can drive **whichever car** you like.
İstediğin herhangi bir arabayı kullanabilirsin.

* Whichever (any of the cars)

WHOEVER (Her kim)
Whoever rings the doorbell may not be a friend.
Kapı zilini her kim çalarsa dost olmayabilir.

* Whoever (anyone who)

WHOMEVER (Her kimi, kime)
I don't believe **whomever** I talk to.
Konuştuğum her kimse/her kim olursa inanmıyorum.

* Whomever (anyone whom)

HOWEVER (Her ne şekilde)
You can't treat the people **however** you like.
İnsanlara her istediğin şekilde davranamazsın.

* However (in the way that)

EXERCISE 84

Aşağıdaki cümleleri örnekte olduğu gibi yapınız.

Örnek:
The English class is very difficult. (I think)
I think that the English class is very difficult.

1. They will win the race. (I believe)
2. Everybody knows that he is in love with Aslı. (It is known)
3. She will be a good teacher. (She believes)
4. The students have serious problems. (Do you think?)
5. Mehmet speaks fifteen languages. (He says)
6. I am not a good singer. (It is true)
7. My wallet has been stolen. (It makes me sad)
8. He is not telling the truth. (It is obvious)
9. They'll fail the class. (It's apparent)
10. There are many dishonest people here. (It is a fact)

EXERCISE 85

Aşağıdaki cümleleri örnekte olduğu gibi yapınız.

Örnek:
Did he call them? (afraid)
I'm afraid (that) he called them.

1. Did they have an accident? (afraid)
2. Did she pass the class? (sure)
3. Can you organize a meeting? (sure)
4. Are you going to go to America? (hopeful)

5. Did she leave the house? (furious)

6. Has your son become a doctor? (proud)

7. Has your daughter won the university exam? (pleased)

8. Can't he type these papers? (sorry)

9. Will your brother pass the exam? (confident)

10. Do you sing well? (sure)

EXERCISE 86

Aşağıdaki cümleleri örnekte olduğu gibi yapınız.

Örnek:
What does he do? (a mystery)
What he does is a mystery.

1. Where is he now? (not known)

2. What did she say to him? (a mystery)

3. What did he try to explain? (not clear)

4. How does he live? (not known)

5. Why did he scold her? (a mystery)

6. When will they arrive? (not known)

7. Who did he get marry to? (a secret)

8. Where does she live? (a secret)

9. How much is that? (not known)

10. What is he doing now? (not known)

11. How does he make a living? (not known)

12. How has he managed to do it? (strange)

13. Which one will she choose? (obvious)

SUBJUNCTIVE CLAUSES

1. It be (adjective) that... - It is **necessary** that he **study** hard. *Çok çalışması gereklidir.* - It **is necessary** that he **should study** hard. *Çok çalışması gereklidir.*	Türkçede dilek şart kipi şeklinde adlandırılan bu yapı, iki şekilde yapılması gerekeni vurgulamak için kullanılır. **1.** yapıda sıfatlı cümleden sonra kullanılan cümledeki fiil mutlaka yalın halde bulunur veya **should** ile kullanılır. Bu cümlede **studies**, **studied** gibi fiil şekilleri kullanılmaz. Cümlenin ilk bölümünde kullanılabilecek bazı sıfatlar: necessary, important, urgent, vital, imperative, essential, crucial
2. Subject verb that He **requested that** I **be** there at 7. *Orada saat 7'de olmamı rica etti.* He **requested that I should be** there at 7. *Orada saat 7'de olmamı rica etti.*	**2.** yapıda, 1. kural aynı şekilde geçerlidir. Sadece sıfatların kullanıldığı yerde bazı özel fiiller kullanılır. **Örneğin:** request, advise, insist, recommend, suggest, demand

ÖRNEK CÜMLELER

- I **demanded that** they (should) come to my party.
  Partime gelmelerini/gelmeleri gerektiğini talep ettim.

- She **advised that** we (should) obey the school rules.
  Okul kurallarına uymamızı/uymamız gerektiğini tavsiye etti.

- He **insisted that** he (should) be more careful.
  Daha dikkatli olmasını/olması gerektiğini ısrarla söyledi.

- They **recommend that** we (should) stay at this hotel.
  Bu otelde kalmamızı/kalmamız gerektiğini önerdi.

- It **was vital that** we (should) get 100 on the test.
  Sınavda 100 almamız/gerektiği hayati önem taşıyordu.

- It **is imperative that** they (should) be respectful.
  Saygılı olmaları/olmaları gerektiği çok önemli/zaruriydi.

- It **was important that** he (should) marry Miss Jones.
  Onun Bayan Jones ile evlenmesi/evlenmesi gerektiği önemliydi.

INDIRECT SPEECH/REPORTED SPEECH

1. He said, "My brother is a doctor." *"Erkek kardeşim doktordur," dedi.*	Bu yapıya **reported** veya **quoted speech** de denebilir. Bu yapıyla iki kişi arasında geçen bir konuşma üçüncü bir kişiye aktarılır. Verilen cümlede **he said** başlangıç fiilinden sonra, virgül kullanıldığına dikkat edilmelidir. Tırnak içindeki ilk kelime büyük harf ile başlamaktadır.
2. He said, "My brother will be a doctor." *"Erkek kardeşim doktor olacak," dedi.*	**1.** ve **2.** cümlede sözler aynen aktarılmıştır. Değişiklik yoktur. Cümleler tırnak içindedir. Bu anlatımın adı **DIRECT SPEECH** (dolaysız / doğrudan anlatım) dır.
a. "My brother is a doctor," he said. **b.** "My brother, "he said," is a doctor." **c.** "My brother is a doctor. He works in a state hospital," he said.	**Direct speech a** ve **b** cümlelerinde olduğu gibi yapılabilir. Eğer birden fazla cümle **direct** olarak aktarılacaksa bu **c**'de olduğu şekilde yapılır.
d. He said, "What did you have at dinner?" **e.** "What did you have at dinner?" he said. **f.** "Be careful!" he said. **g.** He said, "Be careful!"	Soru cümleleri ve ünlem ifadeleri **direct** olarak yandaki gibi aktarılır.

DOLAYSIZ ANLATIMIN, DOLAYLI ANLATIMA ÇEVRİLMESİ GEREKTİĞİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

Bu değişimler yapılırken başlangıç fiilinin *past* olması gerekir.

a. "Tense" değişmeleri: Bütün zamanlar bir zaman geri alınır. (Başlangıç fiili **past** ise yapılır.)
b. Zamir değişmeleri
c. Zaman ifadesi ve yer zarfı değişmeleri (Başlangıç fiili **past** ise, zaman ifadeleri değişir.)
d. Diğer değişmeler

Not: Düz cümlelerde giriş cümlesi **said (that), said to (me), told (me)** şekillerinde olabilir.

Indirect Speech, noun clause yapısının bir parçasıdır. Cümleleri aktarma işlemi emir cümleleri hariç, **noun clause** yapısına uygun olarak yapılır. **Örneğin:**

They said **that they were watching TV.**
That - Noun Clause: Nesne durumunda
TV seyrediyor olduklarını söylediler.

* (Introductory verb) Giriş eylemi sadece **past tense** olduğunda, dolaylı anlatımın gerektirdiği değişiklerin tamamı uygulanır. Aksi taktirde, zamanlarda ve zaman ifadelerinde değişiklik uygulanmaz.

Zamanlarda değişiklik gerektirmeyen giriş zamanları aşağıda verilmiştir.

1) The Simple Present Tense:
a. He **says**, "I am sick."
b. He **says** that he is sick.
Hasta olduğunu söyler/söylüyor.

Giriş fiili (says) **simple present tense** olduğu için tırnak içindeki cümlede **tense** değişikliği uygulanmamıştır.

2) The Present Continuous Tense:
a. She is **saying**, "I am busy."
b. She is **saying** that she is busy.
Meşgul olduğunu söylüyor.

Giriş fiili **the present continuous tense** olduğu için tırnak içindeki cümlede **tense** değişikliği uygulanmamıştır.

3) The Simple Future Tense:
a. He **will say,** "I am going to work harder."
b. He **will say** that he is going to work harder.
Daha çok çalışacağını söyleyecek.

Giriş fiili **the simple future tense** olduğu için tırnak içindeki cümlede **tense** değişikliği uygulanmamıştır.

4) The Present Perfect (Continuous) Tense:
He has said, "I have just telephoned."
He **has said** that he has just telephoned.
Daha yeni telefon ettiğini söyledi.

Giriş fiili **simple past tense** (verb2) olduğu zaman yapılacak **tense** değişiklikleri aşağıda verilmiştir:

Direct Speech **Dolaysız Anlatım**	**Indirect Speech** **Dolaylı Anlatım**
The Simple Present Tense (do/does)	The Simple Past Tense (did)
The Present Continuous Tense (am/is/are verb+ing)	The Past Continuous Tense (was/were/verb+ing)
Going to (near) Future Tense (am/is/are going to verb 1)	Was/were going to verb 1
The Present Perfect Tense (have/has/verb3)	The Past Perfect Tense (had verb3)
The Simple Past Tense (did)	The Past Perfect Tense (had verb3)
The Past Perfect Tense (had verb3)	The Past Perfect Tense (had verb3)
The Past Continuous Tense (was/were verb+ing)	The Past Perfect Continuous Tense (had been verb+ing)
The Present Perfect Continuous Tense (have / has been verb+ing)	The Past Perfect Continuous Tense (had been verb+ing)
The Past Perfect Continuous Tense (had been verb+ing)	The Past Perfect Continuous Tense (had been verb+ing)

ÖRNEK CÜMLELER

A. He said, "I **listen to** music every day."
He said that he **listened to** music every day.
→ **The simple present tense: "listen to"** fiili **indirect speech** yapıldığında, **listened to** olmuştur. (I) zamiri ise (he) zamirine çevrilmiştir.

B. He said, "I **am listening to** music."
He said that he **was listening** to music.
→ **The present continuous tense: "am listening to"** fiili **indirect speech** yapıldığında, **was listening to** şeklinde çevrilmiştir.

C. He said, "I **am going to listen to** music."
He said that he **was going to listen to** music.
→ **Going to (near) future tense: "am going to listen to"** fiili **indirect speech** yapıldığında, **was going to listen to** şeklinde çevrilmiştir.

D. He said, "I **have listened to** music."
He said that he **had listened to** music.
→ **The present perfect tense: "have listened to"**, fiili **indirect speech** yapıldığında, **had listened to** şeklinde çevrilmiştir.

E. He said, "I **listened to** music."
He said that he **had listened to** music.
→ **The simple past tense: "listened to"** fiili **indirect speech** yapıldığında, **had listened to** şeklinde çevrilmiştir.

F. He said, "I **had listened to** music."
He said that he **had listened to** music.
→ **The past perfect tense: "had listened to"** fiili **indirect speech** yapıldığında, **had listened to** kalmış ve değiştirilmemiştir.

G. He said, "I **was listening to** music."
He said that he **had been listening to** music.
→ **The past continuous tense: "was listening to"** fiili **indirect speech** yapıldığında, **had been listening to** şeklinde çevrilmiştir.

H. He said, "I **have been listening to** music."
He said that he **had been listening to** music.
→ **The present perfect continuous tense: "have been listening to"** fiili **indirect speech** yapıldığında, **had been listening to** şeklinde çevrilmiştir.

I. He said, "I **had been listening to** music."
He said that he **had been listening to** music.
→ **The past perfect continuous tense: "had been listening to"** fiili **indirect speech** yapıldığında, **had been listening to** kalmış ve değiştirilmemiştir.

Giriş fiili **past tense** olduğunda **modal'** ların değişimi aşağıdaki gibi olur:

Direct Speech **Dolaysız Anlatım**	**Indirect Speech** **Dolaylı Anlatım**
Will	Would
Can	Could
Must	Had to
Have to/has to	Had to
Will have to	Would have to
May	Might
Could	Could, had been able to

* Should, ought to, might, had better, used to modal'larında değişiklik yapılmaz.

ÖRNEK CÜMLELER

A. He said, "I **will listen to** music."
He said that he **would listen to** music.
→ **The future tense (will): "will listen to"** fiili **indirect speech** yapıldığında, **would listen to** şeklinde çevrilmiştir.

B. He said, "I **can listen to** music."
He said that he **could listen to** music.
→ **Can: "can listen to"** fiili **indirect speech** yapıldığında, **could listen to** şeklinde çevrilmiştir.

C. He said, "I **must listen to** music."
He said that he **had to listen to** music.
→ **Must: "must listen to"** fiili **indirect speech** yapıldığında, **had to listen to** şeklinde çevrilmiştir.

D. He said, "I **have to listen to** music."
He said that he **had to listen to** music.
→ **Have to: "have to listen to"** fiili **indirect speech** yapıldığında, **had to listen to** şeklinde çevrilmiştir.

E. He said, "I **will have to listen to** music."
He said that he **would have to listen to** music.
→ **Will have to: "will have to listen to"** fiili **indirect speech** yapıldığında, **would have to listen to** şeklinde çevrilmiştir. Sadece **will** değişmiş; **have to** olduğu gibi kalmıştır.

F. He said, "I **may listen to** music."
He said that he **might listen to** music.
→ **May: "may listen to"** fiili **indirect speech** yapıldığında **might listen to** şeklinde çevrilmiştir.

G. He said, "I **could listen to** music."
1. He said that he **could listen to** music.
2. He said that he **had been able to listen to** music.

→ **Could:** (1.) cümlede **could** değişmemiştir. (2.) cümlede ise **could listen to** fiili **indirect speech** yapıldığında, **had been able to listen to** şeklinde çevrilmiştir. **Could modal**'ını (1.) veya (2.) cümlelerde olduğu gibi yapmak isteğe bağlıdır.

ÖRNEK CÜMLELER

Değişmeyen Modal (Kip belirteçleri) İle İlgili örnekler:

A. He said, "I **ought to listen to** music."
He said that he **ought to listen to** music. (Değişme yok.)

B. He said, "I **should listen to** music."
He said that he **should listen to** music. (Değişme yok.)

C. He said, "I **might listen to** music."
He said that he **might listen to** music. (Değişme yok.)

D. He said, "I **had better listen to** music."
He said that he **had better listen to** music. (Değişme yok.)

E. He said, "I **used to listen to** music."
He said that he **used to listen to** music. (Değişme yok.)

ZAMAN İFADELERİ VE DİĞER ÖGELERDE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

Direct Speech **Dolaysız Anlatım**	**Indirect Speech** **Dolaylı Anlatım**
now	—— then, at that time, at once
tonight	—— that night
today	—— that day/ the same day
this week/month/year	—— that week/month/year
tomorrow	—— the following day/ the next day/ the day after
the day after tomorrow	—— in two days' time
next week/month/year	—— the week/month/year after, the following week/month/year
yesterday	—— the day before/ the previous day
the day before yesterday	—— two days before
ago	—— before, previously
last week/month/year	—— the week/month/year before, the previous week/month/year
here	—— there
this (sıfat)	—— that
these (sıfat)	—— those
this (zamir)	—— it
these (nesne, zamir)	—— them
come	—— go

ÖRNEK CÜMLELER

A. He said, "I am listening to music **now**."
He said that he was listening to music **then.**

Now: Cümle **indirect spech** yapıldığında **now, then** olmuştur.

B. He said, "I am going to listen to music **today**."
He said that he was going to listen to music **that day/the same day.**

Today: Cümle **indirect speech** yapıldığında, **that day** ya da **the same day** olmuştur.

C. He said, "I will listen to music **tomorrow**."
He said that he would listen to music **the following day/the next day/the day after.**
Tomorrow: Cümle **indirect speech** yapıldığında, **the following day, the next day** ya da **the day after** olmuştur.

D. He said, "I will listen to music **the day after tomorrow.**"
He said that he would listen to music **in two days' time.**
The day after tomorrow: Cümle **indirect speech** yapıldığında, **in two days' time** olmuştur.

E. He said, "I will go on a picnic **next week**."
He said that he would go on a picnic **the week after/the following week.**
Next week: Cümle **indirect speech** yapıldığında, **the week after** ya da **the following week** olmuştur.

F. He said, "I listened to music **yesterday**."
He said that I had listened to music **the day before/the previous day.**
Yesterday: Cümle **indirect speech** yapıldığında, **the day before** ya da **the previous day** olmuştur.

G. He said, "I listened to music **the day before yesterday.**"
He said that he had listened to music **two days before.**
The day before yesterday: Cümle **indirect speech** yapıldığında, **two days before** olmuştur.

H. He said, "I listened to music five minutes **ago**."
He said that he had listened to music five minutes **before/previously.**
Ago: Cümle **indirect speech** yapıldığında, **before** ya da **previously** olarak çevrilmiştir.

I. He said, "I did my exercises **last week.**"
He said that he had done his exercises **the week before/the previous week.**
Last week: Cümle **indirect speech** yapıldığında, **the week before** ya da **the previous week** olmuştur.

J. He said, "I arrived **here** yesterday."
He said that he had arrived **there** the day before.
Here: Cümle **indirect speech** yapıldığında **here, there** olmuştur.

K. "He said," I want **this** shirt."
He said that he wanted **that** shirt.
This (sıfat): Cümle indirect **speech** yapıldığında **this, that** olmuştur.

L. He said, "I want **these books.**"
He said that he wanted **those books.**
These (sıfat): Cümle **indirect speech** yapıldığında **these, those** olmuştur.

M. He said, "**This** is your private problem."
He said that **it** was my private problem.
This (zamir): Cümle **indirect speech** yapıldığında **this, it** olmuştur.

N. He said, "I studied **these.**"
He said that he had studied **them.**
These (zamir): Cümle **indirect speech** yapıldığında **these, them** olmuştur çünkü **these** nesne durumundadır.

TENSE DEĞİŞİKLİĞİNE AİT KURAL DIŞI ÖZEL KULLANIMLAR

A. Giriş fiili **past tense** olsa bile (said), cümle dolaylı anlatıma çevrilirken **tense** değişikliğine uğramayabilir. Bu konuşma dilinde genellikle bir şeyin söylenmesinden **hemen sonra, derhal** aktarma durumu söz konusu olduğunda gerçekleşir:
A: What did she say?
B: She **said** she **wants** us to bring our dictionaries to the class.
Eğer aktarılan cümle belli bir süre ya da uzun bir süre sonra gerçekleşseydi şu şekilde olur:
B: She **said** she **wanted** us to bring our dictionaries to the class.

B. Aktarılan cümle genel bir gerçeği ya da bir doğa olayını gösteriyorsa, giriş fiili **past tense** olsa bile, **tense** değişikliği uygulanmaz.
He **said** that London **is** the capital city of **England.**
He **said** that the moon **travels** around the earth.
He **said** that the moon **travels** around itself.

Yukarıdaki ilk örnekte **is, was** yapılmamıştır. Aynı şey **travels** fiilinin **travelled** yapılmaması için de geçerlidir. Çünkü olaylar evrensel olgulardır.

C. Tarihsel olaylar dolaylı anlatım ile aktarılırken tense değişikliği uygulanmaz.
The teacher said, "The Second World War broke out in 1939"
The teacher said that the Second World War broke out in 1939."

Yes/No Sorularının INDIRECT SPEECH YAPILMASI

Bu yapıda **if** ya da **whether** kullanılması gerekir. Bu daha önce **noun clause** konusunda anlatıldığı gibidir. Burada o konuya ek olarak **tense** ile birlikte ve diğer değişiklikler yapılacaktır.

Örnek:
Direct: "Are you anxious?" he said.
Indirect: He asked **if/whether** I **was** anxious.
Bu örnekte yes/no soru cümlesi düz cümleye çevrilmiş ve başına **if** ya da **whether** getirilmiştir. Indirect speech'te giriş fiili **(said)** olduğu halde, dolaylı anlatım uygulandığında giriş fiili **asked** olarak değiştirilmiştir.
Diğer **giriş fiilleri** şunlardır:
a. want to know
b. wonder
c. enquire

ÖRNEK CÜMLELER

A. The Simple Present Tense:
a. "Do you wake up later?" he said.
He **asked if** I woke up late.

b. "Does he wake up late?" he said.
He **asked if** he woke up late.

B. The Present Continuous Tense:
a. "Are you going to school?" he said.
He **wanted to know if** I was going to school.

b. "Is he sleeping now?" he said.
He **asked whether** he was sleeping then.

C. Going to (near) Future Tense:
a. He said, "Are you going to go on a picnic?"
He **asked if** we were going to go on a picnic.

b. He said, "Is she going to come with us?"
He **asked if** she was going to go with them.

NOT: Come, go olarak değişmiştir.

D. The Present Perfect Tense:

a. He said, "Have you eaten all the oranges?"
He **wanted to know whether** I had eaten all the oranges.

b. He said, "Have they come to see you?"
He **enquired if** they had come to see me.

E. The Simple Past Tense:

a. He said, "Did you prepare your research paper?"
He **asked if** I had prepared my research paper.

b. He said, "Did it drink the water?"
He **asked whether** it had drunk the water.

F. The Past Perfect Tense:

a. He said, "Had they prepared the subject?"
He **asked if** they had prepared the subject.

b. He said, "Had you studied well?"
He **wanted to know if** I had studied well.

G. The Past Continuous Tense:

a. He said, "Were you waiting for the bus?"
He **asked if** I had been waiting for the bus.

b. He said, "Was he listening to the lecture?"
He **wondered if** he had been listening to the lecture.

H. The Present Perfect Continuous Tense:

a. He said, "Have you been working here for three years?"
He **asked if** I had been working there for three years.

b. He said, "Have they been playing basketball for an hour."
He **asked if** they had been playing basketball for an hour.

I. The Past perfect Continuous Tense:

a. "Had they been studying for three days?" he said.
He **enquired if** they had been studying for three days.

b. He said, "Had you been working in this factory for five years?"
He **wondered if** I had been working in that factory for five years.

(MODALS) KİP BELİRTEÇLERİ İLE İLGİLİ ÖRNEK CÜMLELER

A. Will

a. "Will you help me?" she said.
She **asked if** I **would** help him.

b. "Will they join the navy?" he said.
He **wondered whether** they **would** join the navy.

B. Can

a. "Can you help me?" he said.
He **asked if** I **could** help him.

b. "Can he do it in time?" he said.
He **asked whether** he **could** do it in time.

C. Must

a. "Must they wear these shirts?" he said.
He **asked if** they **had to** wear those shirts.

b. "Must you visit your relatives?"
He **asked whether** I **had to** visit my relatives."

D. Have to

a. "Do you have to get up at 6 o'clock?"
He **wondered if** I **had to** get up at 6 o'clock.

b. "Does he have to join the navy?"
He **asked if** he **had to** join the navy.

E. Will have to

a. "Will he have to start early? he said.
He **asked if** he **would have to** start early.

b. "Will they have to listen to the lecture?"
He **wondered if** they **would have to** listen to the lecture.

F. May

a. He said, "May she do it?"
He **asked if** she **might** do it.

b. "May it snow?" he said.
He **asked if** it **might** snow.

G. Could

a. He said, "Could you do it?"
He **asked whether** I **could** do it.

b. He said, "Could they speak Spanish?"
He **asked if** they **had been able to** speak Spanish.

WH SORULARININ INDIRECT SPEECH YAPILMASI

What, why, where, how, when, which, who soru kelimeleri ile başlayan soruların **indirect speech** yapılmasında, **if/whether** kullanılmaz. Bu sorular ile yine **ask, want to know, wonder** giriş fiilleri kullanılır ve **soru kelimesi** bu giriş fiillerinden hemen sonra yazılır, daha sonra soru düz cümle yapılır. Bu konu **noun clause** yapısında geçmiştir. Kısaca **Formül:** wh(word) + subject + verb.

ÖRNEK CÜMLELER

A. WHAT

a. "**What** did you watch yesterday?" he said.
He **asked what** I had watched the day before.

b. He said, "**What** does he do in his free time?"
He **wanted to know what** he did in his free time.

c. He said, "**What** is going on?"
He **asked what** was going on.

B. WHY

a. "**Why** did you come early?" he said.
He **asked why** I had come early.

b. "**Why** didn't you finish your homework?" he said.
He **wondered why** I hadn't finished my homework.

C. WHERE

a. She said, "**Where** are you staying?"
She **asked where** I was staying.

b. He said, "**Where** did they stay?"
He **wanted to know where** they had stayed.

D. HOW

a. She said, "**How** are they?"
She **asked how** they were.

b. "**How** do you go there?"
He **wanted to know how** I went there.

E. **WHEN**

a. He said, "**When** will they go to the hospital?"
He **asked when** they would go to the hospital.

b. He said, "**When** does the plane take off."
He **asked when** the plane took off.

F. **WHICH**

a. He said, "**Which pencil** do you want?"
He **asked which pencil** I wanted.

b. "**Which shirt** did you like?" he said.
He **wanted to know which shirt** I had liked.

G. **WHO**

a. "**Who** is there at the gate?" he said.
He **asked who** there was at the gate.

b. He said, "**Who** is he?"
He **wondered who** he was.

ÖZEL GİRİŞ FİİLLERİ İLE DOLAYLI ANLATIM

- "Yes, I'll be happy to be with you." - He **agreed** to be with me.
- "Tell the truth!" - He **demanded** to be told the truth.
- "Would you like me to turn on the light!" - He **offered** to turn on the light.
- "I'll definitely pay my debt." - He **promised** to pay his debt.
- "No, I won't help you." - He **refused** to help me.
- "Give me your wallet or I'll kill you." - He **threatened** to kill me if I didn't give my wallet.
- "You should go to a dentist." - He **advised** me to go to a dentist.
- "You can use my pen." - He **allowed** me to use his pen.
- "Please, turn on the light." - He **asked** me to turn on the light.
- "Please, please help me." - He **begged** me to help him.
- "Don't go near the dog!" - He **warned** me not to go near the dog.
- "Don't forget to lock the door!" - He **reminded** me to lock the door.
- "Let's go out." - He **suggested** going out.
- "You'd better come in time." He **suggested** that I (should) come in time.

IMPERATIVES IN REPORTED SPEECH

EMİR CÜMLELERİNİN DOLAYLI ANLATIM YAPILMASI

Emir cümlelerinde kullanılacak giriş fiilleri şunlardır: **tell, order, request, recommend, remind.** Kendilerinden sonra gelecek nesne zamirinden sonra olumlu cümlelerde TO VERB 1, olumsuzlarda NOT TO VERB 1 kullanılır.

Formül:	told ordered etc.	nesne zamiri me/him etc.	to verb 1 (olumlu) not to verb1 (olumsuz)

OLUMLU EMİR CÜMLELERİ İLE İLGİLİ ÖRNEK CÜMLELER

A. "Come early," said Ahmet.
Ahmet **told** me **to** come early.
Ahmet erken gelmemi söyledi.

B. "Study hard," she said.
She **told** us **to** study hard.
Bize çok çalışmamızı söyledi.

C. "Write immediately," she said.
She **told** me **to** write immediately.
Bana hemen yazmamı söyledi.

D. "Read it at least twice," said the instructor.
The instructor **told** us **to** read it at least twice.
"Okutman bize bunu en az iki kez okumamızı söyledi.

E. "Run fast," she said.
She **told** us **to** run fast.
Hızlı koşmamızı söyledi.

OLUMSUZ EMİR CÜMLELERİ İLE İLGİLİ ÖRNEK CÜMLELER

A. "Don't do it once again," he said.
He **advised** me **not to** do it once again.
Bunu bir kez daha yapmamamı tavsiye etti.

B. "Don't make a noise," said the teacher.
The teacher **told** us **not to** make a noise.
"Öğretmen gürültü yapmamamızı söyledi.

C. "Don't speak too slowly," he said.
He **told** me **not to** speak too slowly.
Çok yavaş konuşmamamı söyledi.

D. He said, "Don't make an error."
He **warned** me **not to** make an error.
Beni yanlış yapmamam konusunda uyardı.

E. He said, "Don't tell a lie."
He **advised** them **not to** tell a lie.
Onlara yalan söylememelerini tavsiye etti.

F. "Don't drink cold water," her mother said.
Her mother **told** her **not to** drink cold water.
Annesi ona soğuk su içmemesini söyledi.

EXERCISE 87

Aşağıdaki cümleleri **indirect speech** yapısına çeviriniz.

1. The principal said, "You must study harder."
2. He says, "I have no idea about the matter."
3. The doctor said, "I will have a difficult operation tomorrow."
4. "I went there and saw nothing," she said.
5. Ali said, "I was thinking of organizing a new meeting."
6. He said to me, "I can help you with your homework now."
7. "I have been working here for 3 years," he said.
8. "We built this house five years ago," they said.
9. He said, "I have already paid my debt."
10. She said, "I hope it will be sunny tomorrow."
11. The student said, "I am only eighteen years old."
12. The teacher said, "The earth has one satellite."
13. Mehmet says, "I will be back soon."
14. Ahmet said, "Everyone has to salute the commander."
15. "My students speak English well," said Gökhan.
16. "I may call you when I am out," he said.
17. They said, "We are going to play basketball tomorrow."
18. She said, "I had cooked the fish before I prepared the salad."
19. The man said, "The radio is out of order."
20. "I am leaving now," said Ali.
21. "I called you yesterday," said Cihat.
22. She says, "My mother cooks better than me."
23. Feyzi said, "I have read this book."
24. He said, "I don't like cats."
25. He said, "I didn't break the window."

EXERCISE 88

Aşağıdaki cümleleri **indirect speech** yapısına çeviriniz.

1. Mehmet asked me, "When will you return home."
2. Ahmet wanted to know, "What time is it?"
3. The policeman asked, "What is going on?"
4. He wondered, "Why didn't they come?"
5. He asked me, "Who called me when I was out?"
6. He asked, "Whose books are these?"
7. "How much sugar do you take?" he asked her.
8. "How long did it take to go to İstanbul?" he asked him.
9. "What kinds of cars do you like?" he asked me.
10. "Where have you been?" his mother wanted to know.
11. "Where are you going to go?" he asked them.
12. "How can you do this?" he asked me.
13. "What do you need?" he asked her.
14. "Are you going to call me again?" she asked me.
15. "Do you like tea?" he asked me.
16. "Are you sorry about it?" she asked me.
17. "Can you help me?" he asked me.
18. He said me, "Do you have to do these exercises."
19. He wondered, "Does he ever visit me?"
20. "Did you watch the football match?" they asked me.
21. "Are you ready to go?" he asked me.
22. He said to us, "May I open the window?"
23. They said, "Was the exam difficult or not?"
24. "Have you been studying so long?" he asked me.
25. "Will you please think about it again?" he requested me.

EXERCISE 89

Aşağıdaki cümleleri **indirect speech** yapısına çeviriniz.

1. He said to me "Watch out your leg."

2. "Be calm while you are before the judge," he said.

3. "Sit down, please," he said.

4. "Let's go out," he suggested.

5. "Keep off the dog," he warned me.

6. "Give me your address," he told me.

7. "Look where you are going," he warned me.

8. "Show me your ID cards," the policeman said to us.

9. "Don't talk loudly before the commander," he warned us.

10. "Don't fight with your sister," my father said to her.

11. "Don't reveal this secret" he advised me.

12. "Don't go out at night," he said to her.

13. "Don't sit down before the teacher sits down," he warned us.

14. "Don't take more than one pill a day," the doctor said.

15. "Don't enter the room unless you knock at the door," he advised me.

16. "Keep your voice down," he told us.

17. "Don't look at me for a moment," she said.

18. He said, "Come here immediately."

19. "Don't do it again," he said.

20. "Tell me your name, please," he said.

ADVERBIAL CLAUSES

ZAMAN ZARFLARI	NEDEN VE SONUÇ ZARFLARI
after, before, when, while, as, by the time (that), whenever, since, until/till, as soon as, once, as/so long as, no sooner... than, hardly when, immediately.	because, since, now that, seeing that, as, as/so long as, inasmuch as, so... that, such... that, on account of the fact that, because of the fact that, in view of the fact that, due to the fact that, so that, in order that, in order to
ZITLIK ZARFLARI	**KOŞUL ZARFLARI**
even though, although, though, whereas, while, nevertheless, nonetheless, however, on the other hand, on the contrary, but, yet, despite, inspite of, but... anyway, but... still, yet... still, no matter wh (word), however adjective/adverb	if, unless, only if, whether or not, even if, providing (that), provided (that), in case (that), in the event (that), on condition that, lest (for fear that), otherwise, or (else), except that, except for the fact that, moreover, furthermore, in addition, besides

FUNCTIONS OF ADVERB
ZARFIN GÖREVLERİ

1. I was running **slowly.** *Yavaşça koşuyordum.* **2.** I saw her **after the lunch.** *Onu öğle yemeğinden sonra gördüm.* **3.** I rested for a while **before I set off.** *Yola çıkmadan önce, biraz dinlendim.*	Zarflar cümlede fiile yer, zaman, sonuç ve tarz açılarından anlam katan kelimelerdir. Zarf cümlecikleri de buna benzer bir görev yapar. Yanda koyu olarak verilen ifadeler cümlede zarf görevine sahiptir. 3. cümlede zaman zarfı içeren cümlecik vardır. (**before** cümlesi)

ADVERBIAL CLAUSES OF TIME

ZAMAN ZARFI CÜMLECİKLERİ

AFTER: sonra

1. **Past perfect tense** (had verb3) içeren cümlelerden önce kullanılır.
   After the children **had watched** the film, they went to bed.
   Çocuklar filmi seyrettikten sonra, yatmaya gittiler.

2. Bazen **after, past tense** (verb2) içeren cümlelerden önce de kullanılabilir:
   After the children **watched** the film, they **went** to bed.
   Çocuklar filmi seyrettikten sonra, yatmaya gittiler.

3. **After, present tense** (do, does) içeren cümlelerden önce de kullanılabilir. Bu durumda ikinci cümle **simple future tense** veya **can, may** vb. olabilir.
   After he **finishes** the school, he **will be** an engineer.
   Okulu bitirdikten sonra, mühendis olacak.

AÇIKLAMA

1. Zarf cümleciği ilk cümle olarak kullanıldığında, virgül ile diğer cümleden ayrılır. Eğer ikinci cümle olarak kullanılırsa virgül kullanılmaz. Bu tüm zarf cümlecikleri için geçerlidir.

   - **After** I **graduate from** the school , I will be a teacher.
   - I will be a teacher **after** I graduate from the school.

2. **Simple future tense** (will), zarf cümlesi ile kullanılmaz:
   After I **will** graduate from the school... (yanlış)

AFTER İLE KULLANILAN CÜMLELERİN ZAMANLARI

1. **After** past perfect (had verb3), past tense (verb2)
2. **After** past tense (verb2) , past tense (verb2)
3. **After** present tense (do/ does) , simple future tense (will), (do/does), may, can vb.
4. Past tense **after** past perfect tense
5. Simple future tense **after** simple present tense

BEFORE: Önce

Before, past tense ve **simple present tense** yapısına sahip cümlelerden önce kullanılır:

Before he **came** here, we **(had) decided to leave** the building.
O, buraya gelmeden önce, binayı terk etmeye karar vermiştik.

I will study hard **before** I **take** the oral exam.
Sözlü sınavı olmadan önce, çok çalışacağım.

BEFORE İLE KULLANILAN CÜMLELERİN ZAMANLARI

1. **Before** past tense (verb2) , past (perfect) tense
2. Past (perfect) tense **before** past tense
3. **Before** simple present tense , simple future tense (will), (do, does), can, may, etc.
4. Simple future tense **before** simple present tense

WHEN: ...olduğu zaman

When she **telephoned**, I **was cooking** the fish.
O, telefon ettiğinde, balığı pişiriyordum.
(**When** past tense, past continuous tense)

When he **arrived**, we **had started** to get prepared.
Geldiğinde, hazırlanmaya başlamıştık.
(**When** past tense, past perfect)

When it began to rain, I **took** a taxi.
Yağmur başladığında, taksi tuttum.
(**When** past tense, past tense)

When we **were** in Ankara, we **attended** the meeting.
Ankara'dayken, toplantıya katıldık.
(**When** past tense, past tense)

When I call her, I **will invite** her to us.
Onu aradığımda, bize davet edeceğim.
(**When** present tense, simple future)

WHILE / AS : ... iken; süresince

While I was watching the TV, I **heard** the news.
TV seyrediyorken, haberi duydum.
(**While** past continuous tense, past tense)

As I was watching the TV, I **heard** the news.
TV seyrediyorken, haberi duydum.
(**While/As** past continuous tense, past tense)

He **called** me **while** I **was reading** a book.
Ben kitap okuyorken, beni aradı.
(Past tense **while/as** past continuous tense)

He **called** me **as** I **was reading** a book.
Ben kitap okuyorken, beni aradı.
(Past tense **as/while** past continuous tense)

BY THE TIME (THAT):

Bir olaydan önce başka bir olayın tamamlanması, sona ermesi. (... oluncaya kadar, olduğunda)

By the time (that) they **got to** the airport, the plane **had already taken off.**
Havaalanına vardıklarında, uçak kalkmış durumdaydı.
(**By the time** past tense, past perfect tense)

By the time (that) she graduates from the university, she **will already have been** here for six years.
Üniversiteden mezun olduğunda, burada altı yıldır bulunmuş olacak.
(**By the time** simple present tense, future perfect tense)

WHENEVER: Her ne zaman

He **visits** me **whenever** he **comes** to İzmir.
İzmir'e ne zaman gelse, beni ziyaret eder.
(Simple present tense **whenever** simple present tense)

SINCE: -den beri, -den bu yana

I **have made** a lot of friends **since** I **came** here.
Buraya geldiğimden beri, birçok arkadaş edindim.
(Present perfect tense **since** past tense)

UNTIL / TILL : -e kadar

They **waited** at the bus stop **until** they got on the bus.
Otobüse bininceye kadar, durakta beklediler.
(Past tense **until** past tense)

They **waited** at the bus stop **till** they got on the bus.
Otobüse bininceye kadar, durakta beklediler.

They **will stay** in this valley **until** the Habitat II negotiations **come** to a conclusion.
Habitat II görüşmeleri bir sonuca varıncaya kadar, bu vadide kalacaklar.
(Simple future tense **until** simple present tense)

AS SOON AS/ ONCE:

Bir olay meydana geldiğinde hemen arkasından başka biri meydana gelir; ifade tezlik bildirir. (... olur olmaz)

As soon as I **get** the driving licence, I **will buy** a car.
Sürücü belgesini alır almaz, araba satın alacağım.
(**As soon as** simple present tense, simple future tense)

Once I **get** the driving licence, I **will drive** my own car.
Sürücü belgesini alır almaz, kendi arabamı süreceğim.
(**Once** simple present tense, simple future tense)

AS LONG AS / SO LONG AS: ... süresince

As long as you listen to me carefully, you **will not make** any mistakes.
Beni dikkatli dinlediğin sürece, hiç hata yapmayacaksın.
(**As long as** simple present tense, simple future tense)

I **will never allow** you to go out **as long as** you **make** a noise.
Gürültü yaptığın sürece, senin dışarı çıkmana asla izin vermeyeceğim.

So long as I live, I **will** always **remember** you.
Yaşadığım sürece, seni daima hatırlayacağım.
As long as ve **so long as** aynı anlamda kullanılabilir.

NO SOONER... THAN: ... dan hemen sonra; .... ile birlikte

He **had no sooner drunk** the wine **than** he **began** to throw up.
Şarabı içmesi ile birlikte çıkarmaya başladı.
Şarabı içer içmez çıkarmaya başladı.

I **had no sooner entered** the room **than** she **began** to shout at me.
İçeriye girmem ile birlikte bana bağırmaya başlaması bir oldu
Ben odaya girer girmez bana bağırmaya başladı.
(**No sooner** past perfect tense **than** past tense)

HARDLY.... WHEN: ... daha henüz ... olmuştu ki

The plain **had hardly taken off** when we **arrived** at the airport.
Uçak henüz kalkmıştı ki, biz havaalanına vardık.
(**Hardly** past perfect tense **when** past tense)

Hardly had the first session **started when** someone **knocked** at the door.
İlk oturum henüz başlamıştı ki, birisi kapıyı çaldı.

NOT: Hardly ... when, barely .... when, scarcely ... when: Bu üç kalıp aynı anlamda ve aynı zaman kalıplarıyla kullanılabilir.

IMMEDIATELY: ... olur olmaz

Immediately he **enters** the classroom, he **greets** his students.
Sınıfa girer girmez, öğrencilerini selamlar.
(**Immediately** simple present tense, simple present tense)

Immediately she **falls asleep**, she **begins** to dream.
Uykuya dalar dalmaz, rüya görmeye başlar.

EXERCISE 90

Aşağıdaki boşlukları kutuda verilen **zaman zarflarını** kullanarak doldurunuz.

after	**while**	**since**	**whenever**
until	**as soon as**	**as**	**immediately**
before	**as long as**	**once**	**hardly ... when**

1. It began to snow _____ they were waiting at the bus stop.

2. We have made a good progress _____ we started this course.

3. He visited me _____ he had a business in İstanbul.

4. _____ you finish writing it, I will write, too.

5. I'll always remember this story _____ I live.

6. _____ the bird saw me, it flew away.

7. I heard a big noise _____ I was resting in my office.

8. _____ I had watered the flowers, I trimmed the leaves of the trees.

9. I can't go out _____ I take permission.

10. I studied English _____ I understood the important points.

11. _____ he sees a person, he begins to talk with him or her.

12. The meeting had _____ started _____ we arrived.

13. _____ they were playing in the garden, I was trying to sleep.

14. We must wait here _____ they call us.

15. _____ the school had started, we bought our textbooks.

16. I have learned a lot of things _____ I attended this course.

ADVERBIAL CLAUSES OF CAUSE and EFFECT

NEDEN-SONUÇ ZARFI CÜMLECİKLERİ

BECAUSE: Çünkü... olduğu için, olduğundan

Because she got retired, she found a new job.
Emekli olduğu için, yeni bir iş buldu.

Because (cümle), cümle: Virgülün kullanıldığı yere dikkat edilmelidir. **Because** cümle ortasında olduğunda kendisinden önce virgül kullanılmaz.
She found a new job **because** she got retired.
Yeni bir iş buldu çünkü emekli oldu.

SINCE: Çünkü

Since she had a headache, she couldn't listen to the news.
Başı ağrıdığı için (başı ağrıdığından), haberleri dinleyemedi.

She couldn't listen to the news **since** she had a headache.
Haberleri dinleyemedi çünkü başı ağrıyordu.

NOW THAT: Artık.... olduğu için; olduğundan

Now that you are rich, you can buy everything.
Şimdi artık zengin olduğundan, her şey satın alabilirsin.

Now that the class is over, you can go out.
Artık şimdi ders bittiğinden, dışarı çıkabilirsiniz.

SEEING THAT: Madem ki... ; ... olduğuna göre

Seeing that you have time, you may visit your relatives.
Madem ki zamanın var (zamanın olduğuna göre), akrabalarını ziyaret edebilirsin.

Seeing that you get your salary, you can give the downpayment for the car.
Maaşını aldığına göre, araba için peşinatı verebilirsin.

AS: Çünkü;..... olduğundan

As you have learned Japanese well, you can find a good job.
Japoncayı iyice öğrendiğin için (öğrendiğinden), iyi bir iş bulabilirsin.

AS / SO LONG AS: Çünkü; mademki; ... olduğu için

As long as (so long as) your Japanese is very good, you could teach me grammar.
Madem ki Japoncan çok iyi (çok iyi olduğu için), bana gramer öğretebilirsin.

INASMUCH AS: Çünkü.... olduğundan

NOT: Inasmuch as genellikle resmi dilde tercih edilir.

Inas much as he couldn't do well on the test, he was not admitted to the company.
Sınavda başarılı olmadığı için, şirkete kabul edilmedi.

SUCH... THAT / SO ... THAT = BECAUSE

a. **Since** the exam was easy, I passed.
Sınav kolay olduğundan, geçtim.

b. It was **such** an easy exam **that** I passed.
Sınav öyle(sine) kolaydı ki (kolay olduğu için) geçtim.
NOT: a ve **b** cümleleri aynı anlamı taşır. **SUCH + sıfat + isim + that**

a. **Because** the weather was cold, I put on my jumper.
Hava soğuk olduğundan, kazağımı giydim.

b. The weather was **so** cold **that** I put on my jumper.
Hava öyle(sine) soğuktu ki kazağımı giydim.
NOT: a ve **b** cümleleri aynı anlamı taşır. **SO + sıfat + that**

Since she walked quickly, I couldn't catch up with her.
Hızlı yürüdüğünden, ona yetişemedim.

She walked **so** quickly **that** I couldn' t catch up with her.
Öyle(sine) hızlı yürüdü ki ona yetişemedim.
Not: a ve **b** cümleleri aynı anlamı taşır. **SO + zarf + that**

SO ... MANY/MUCH/FEW/LITTLE... THAT

a. There were **so many** papers **that** I couldn't read them all.
Öyle çok (o kadar çok) belge vardı ki hepsini okuyamadım.

b. I have made **so few** mistakes **that** nobody got angry with me.
Öyle(sine) az hata yaptım ki hiç kimse bana kızmadı.

c. There is **so much** air pollution in İstanbul **that** I am surprised to see how we survive.
İstanbul'da öyle(sine) çok (o kadar çok) hava kirliliği var ki hayatta nasıl kaldığımıza şaşıyorum.

d. I have **so little** money **that** I have to eat only bread.
Öyle(sine) (o kadar) az param var ki sadece ekmek yemek zorundayım.

ON ACCOUNT OF THE FACT THAT: ..... olduğundan

On account of the fact that the inflation has been rising continuously, the people are in a difficult condition.
Enflasyon sürekli arttığından, halk zor durumdadır.

BECAUSE OF THE FACT THAT: ..... olduğundan

Because of the fact that the road was blocked by a bus, we couldn't arrive in time.
Yol bir otobüs tarafından tıkandığından, zamanında gelemedik.

IN VIEW OF THE FACT THAT: .... olduğundan

In view of the fact that he couldn't pay his debt, his properties were destrained.
Borcunu ödeyemediğinden, mallarına haciz geldi.

DUE TO THE FACT THAT: .... olduğundan

Due to the fact that there was an increase in the prices of computers, the demand decreased incredibly.
Bilgisayar fiyatlarında yükseliş olduğundan, talep inanılmaz bir şekilde düştü.

OWING TO THE FACT THAT: ..... olduğundan

Owing to the fact that the country was in a serious crisis, the ministers we trying to find effective solutions.
Ülke ciddi bir bunalım içinde olduğundan (olduğu için), bakanlar etkili çözümler bulmaya çalışıyordu.

SO THAT

Cümle kuruluş formülleri:

cümle	+	**so that**	+	can
				could
				will
				would

1) So that (+) can:

I am going to listen to English broadcasting **so that** I **can** improve my listening skill.
Dinleme becerimi geliştireyim diye İngilizce yayınları dinleyeceğim.

2) So that (+) could:

Could, past tense içeren cümlelerde kullanılır. **Might, could** yerine nadiren kullanılır.

He **turned on** the TV **so that** he **could** listen to the news.
Haberleri dinleyebilsin diye televizyonu açtı.

3) So that (+) will:

Will bir şeyin sonucundan emin olabilmek için başka bir şey yapmayı gösterirken kullanılır.
We must keep the fish in the refrigerator **so that** they **will** not spoil.
Balıkları bozulmamaları için / bozulmasınlar diye buzdolabında saklamalıyız.

4) So that + would:

Would, past tense ile birlikte kullanılır.
I **waited** at the office for four hours **so that** I **would** answer when my friend **called.**
Arkadaşım aradığında cevap verebileyim diye ofiste dört saat bekledim.

IN ORDER THAT: ... amacıyla, ... diye

In order that, so that ile aynı anlamda ve pozisyonda kullanılır.
He turned on the lights **in order that** he **could** read a book.
Kitap okuyabilsin diye ışıkları açtı.

I'm going to buy a newspaper **in order that** I **can** read the news.
Haberleri okuyabileyim diye gazete alacağım.

IN ORDER TO / FOR ... mek/mak için; ... diye

1) I listen to BBC two hours a day **in order to** improve my English.
İngilizcemi geliştirebileyim diye (geliştirmek için) BBC'yi günde iki saat dinlerim.

2) There is a bottle-opener **for opening** the bottles.

*** For verb + ing** yapısı amaç bildirirken konuşma dilinde kullanılabilir.

3) I listen to BBC two hours a day **for to improve** my English. (Yanlış)

*** For + to verb** yapısı amaç bildirirken kullanılmaz. **For** kelimesinden sonra sadece isim kullanılabilir. Bunun için **4.** alıştırmaya bakınız.

4) I'll go to the butcher's **for some steak.**
Kasaba biraz biftek (almaya) için gideceğim.
For + isim formülü amaç bildirmek için kullanılır.

5) I went go the butcher's **to buy some steak.**
Kasaba biraz biftek almaya gittim.

SO AS TO ... mek/mak için; ..! diye.
I went to university **so as to** qualify a doctor.
Doktor olayım diye üniversiteye gittim.

NOT: Olumsuz yapı: **so as not to** veya **in order not to** şeklinde yapılır.

REDUCTION OF ADVERBIAL CLAUSES TO MODIFYING PHRASES

ZARF CÜMLECİKLERİNİN TANIMLAYICI İFADELERE DÖNÜŞTÜRÜLMESİ

1. Zarf cümleciğindeki **özne** ve fiilin **be** şekli cümleden çıkarılır:

   a. While I was drinking my coffee, I spilt some on my shirt.
   Kahvemi içerken, gömleğime biraz döktüm.

   b. While drinking my coffee, I spilt some on my shirt.
   Kahvemi içerken, gömleğime biraz döktüm.

2. Zarf cümleciğindeki **özne** çıkarılır ve fiilin **be** şekli yoksa, fiile **-ing** eklenir.
   a. After I had enrolled to this course, I learned so many things.
   Bu kursa kayıt olduktan sonra, birçok şey örendim.

   b. After enrolling to this course, I learned so many things.
   Bu kursa kayıt olduktan sonra, birçok şey öğrendim.

   NOT: * Zarf cümleciğindeki özne ile ikinci cümledeki öznenin aynı kişi olduğuna dikkat edilmesi gerekir. Aksi takdirde, kısaltma yapılamaz.

ÖRNEKLER

A. **Before he started** to read, he had arranged his notes.
   Okumaya başlamadan önce, notlarını düzenledi.

   Bu cümlede iki özne de (he) zamiridir. **Modifying phrase** yapılırken de bu şekilde olmalıdır:
   Before starting to read, he arranged his notes.

B. **While I was sleeping,** I saw strange dreams.
   Uyurken, tuhaf rüyalar gördüm.

   While sleeping, I saw strange dreams.
   Uyurken, tuhaf rüyalar gördüm.

C. **While the commander was directing** the operation, **the pilots** were releasing the bombs on the ground.
   Komutan harekâtı yönetirken, pilotlar bombaları yere bırakıyorlardı.

   NOT: Bu cümlede iki değişik özne olduğu için, (**commander** ve **pilots**) **modifying phrase** yapısına çevrilmez.

D. **When the students were told** to be quiet, **they** didn't take a heed of it at all.
Öğrencilere sessiz olmaları söylendiğinde, bunu hiç kale almadılar.

When told to be quiet, the students didn't take a heed of it at all.
Sessiz olmaları söylendiğinde, öğrenciler bunu hiç önemsemediler.

E. **Since I moved** here, I have had many friends.
Buraya taşındığımdan beri, birçok arkadaşım oldu.

Since moving here, I have had many friends.
Buraya taşındığımdan beri, birçok arkadaşım oldu.

NOT: Modifying phrase, ana cümleden sonra da kullanılabilir.
Örnek:
I learned his telephone number **before calling him.**
Onu aramadan önce, telefon numarasını öğrendim.

CLAUSES OF RESULT

SONUÇ CÜMLECİKLERİ

As a result / Therefore / Consequently / So

AS A RESULT
- He didn't have a passport. **As a result,** he couldn't enter the country.
Pasaportu yoktu. Sonuç olarak, ülkeye giremedi.

THEREFORE
- He didn't have money. **Therefore**, he couldn't buy anything.
Parası yoktu. Bu yüzden, hiçbir şey satın alamadı.

CONSEQUENTLY
- He acted carelessly. **Consequently**, he made big mistakes.
Dikkatsizce davrandı. Sonuç olarak, büyük hatalar yaptı.

SO
- He answered all the questions corretly. **So**, he got 100.
Tüm soruları doğru bir şekilde yanıtladı. Bu yüzden (Böylece) 100 aldı.

EXERCISE 91

Aşağıdaki boşlukları **because** ve **so** ile uygun bir şekilde doldurunuz.

1. You can't go out _____ it is getting dark.
2. I've worked for three hours. _____, I'm tired now.
3. My suitcases are heavy. _____, I'd better take a taxi.
4. I spent a lot of time here _____ the situation was critical.
5. It's too late. _____, I have to go now.
6. I didn't go to the cinema _____ the tickets were expensive.
7. I must change my job. _____, I'll look for a new job.
8. I couldn't go there _____ my son was ill.
9. I was very hungry, _____, I ate ten sandwiches.
10. There was a mistake in the receipt. _____, I'll make a complaint.
11. We couldn't go on a picnic _____ it was rainy.
12. We didn't have any pens. _____, we couldn't take notes.
13. _____ it was cold, I wore my coat.
14. We like horror films. _____, we bought two video cassettes.
15. The train leaves at 10. _____, you have to hurry up.
16. We can't go to expensive restaurants _____ we don't have enough money.
17. They can't visit any places _____ they have young twins.
18. The people live in hard conditions _____ inflation monster is threatening them.
19. We have two tickets. _____, we can go to the cinema.
20. _____ there was an accident on the road, we arrived late.

EXERCISE 92

Aşağıdaki cümleleri örnekte olduğu gibi **now that** kullanarak yeniden yazınız.

Örnek:
You are rich. You can buy a car.
Now that you are rich, you can buy a car.

1. It's summer now. You have to wear light clothes.
2. You have time. You must visit her.
3. The exams are over. We can go on a holiday.
4. You are eighteen years old. You can get a driving licence.
5. The class has started. You should attend the class.
6. The rain has begun. We should stay at home.
7. The rain has started. We can go for a walk in the rain.
8. You have a car. You can go anywhere you want.

EXERCISE 93

Aşağıdaki cümleleri **so that** kullanarak yeniden yazınız.

1. Please stand still. I want to take your photograph.
2. I am going to change 100 dollars. I want to go shopping.
3. I'll attend an English course. I want to learn English.
4. I'll look for a part time job. I need to have extra money.
5. I'll buy a fridge. I want to put the food in it.
6. I'll buy a dog. I want to fear the strangers.
7. Please be quiet. I want to study English.

8. Please turn on the radio. I want to listen to some music.

9. I'll get some meat. I want to prepare the dinner.

10. I bought this novel. I wanted to read it.

EXERCISE 94

Aşağıdaki cümleleri örnekteki gibi **so...that** veya **such...that** ile uygun bir şekilde yeniden yazınız.

Örnek:
The house was dirty. I cleaned it.
The house was so dirty that I cleaned it.

1. The gas is expensive. I can't drive to work.

2. The traffic was heavy. I got late.

3. It was cloudy. It began to rain.

4. It is dark. I have turned on the light.

5. I was tired. I fell asleep.

6. She has a big bag. She can't carry it.

7. The teacher tells interesting things. Everybody listens to it.

8. It is a good opportunity. I don't want to miss it.

9. The problem is difficult. I can't solve it.

10. He is a thrifty person. He saves all his money.

11. The team were good. We couldn't beat them.

12. It was a boring film. We left in the middle.

13. He was a skillful player. He rarely lost a game.

14. The weather was nice. We went to the seaside.

15. The tea was hot. I put some cold water in it.

ADVERBIAL CLAUSES OF OPPOSITION

ZITLIK BİLDİREN ZARF CÜMLECİKLERİ

EVEN THOUGH: ... KARŞIN, ... RAĞMEN, ... OLSA BİLE

a) **Even though** she is very rich, she can't marry.
Çok zengin olmasına rağmen, evlenemiyor.

b) **Even though** he had studied very hard, he couldn't get the necessary score.
Çok çalışmasına karşın (çalışmasına rağmen), gerekli notu alamadı.

ALTHOUGH: ... RAĞMEN, ... KARŞIN

a) **Although** have had two sandwiches, I am still hungry.
İki sandviç yememe rağmen, hâlâ karnım aç.

b) **Although** I have worked all day long, I am still energetic.
Bütün gün boyunca çalışmama rağmen, hâlâ enerji doluyum.

THOUGH: ...RAĞMEN, ... KARŞIN, ... BİLE

a) **Though** he wasn't thirsty, he drank a bottle of water.
Susamış olmamasına karşın, bir şişe su içti.

b) **Though** it was rainy, we went to the park.
Hava yağmurlu olmasına rağmen, parka gittik.

WHEREAS: ...KARŞI; OYSA (100% zıtlık gösterir.)

a) **Whereas** you are angry, I am happy.
Senin kızgın olmana karşı, ben mutluyum.

b) They are old **whereas** we are young.
Onlar yaşlı, oysa biz genciz.

WHILE: ...KARŞI; OYSA (100% zıtlık gösterir.)

a) **While** the conflict is serious, it seems easy to solve.
Anlaşmazlık ciddi olmasına karşılık, çözülmesi kolay görünüyor.

b) Gül is tall **while** Elif is short.
Gül uzun boylu oysa Elif kısa boyludur.

NOT: Whereas ve **while** birbirlerine tam olarak zıt iki anlamı verirken kullanılır. Bu kelimeler cümle başındayken cümlenin sonuna virgül gerektirirler. Cümle ortasındayken virgül gerektirmezler.

NEVERTHELESS: YİNE DE

a) It was hot; **nevertheless,** (.Nevertheless,) we put on our coats.
Hava sıcaktı, yine de paltolarımızı giydik.

b) She washed my trousers twice; **nevertheless**, she couldn't remove the ink stain.
Pantolonumu iki kez yıkadı, yine de mürekkep lekesini çıkartamadı.

NONETHELESS: ... YİNE DE

a) We closed the doors; **nonetheless,** (.Nonetheless,) it's still cold in here.
Kapıları kapadık, yine de içerisi hâlâ soğuk.

b) He had studied regulary; **nonetheless**, he made many mistakes on the test.
Düzenli ders çalışmıştı, yine de sınavda birçok hata yaptı.

HOWEVER: BUNUNLA BERABER, YİNE DE

a) He was about to die; **however**, (However), no one called an ambulance.
Ölmek üzereydi, bununla beraber (yine de) hiç kimse ambulans çağırmadı.

b) He doesn't seem trustful; **however**, everybody still believes him.
O, güvenilir görünmüyor, bununla beraber herkes ona hâlâ inanıyor.

ON THE OTHER HAND: DİĞER TARAFTAN, BUNA KARŞILIK

a) They are pessimistic. These people, **on the other hand,** are optimistic.
Onlar kötümserdir. Bu insanlar ise, buna karşılık (oysa) iyimserdir.

b) Some people speak only their own mother tongue. Some people, **on the other hand,** speak many foreign languages.
Bazı insanlar sadece kendi ana dillerini bilir. Bazı insanlar ise buna karşılık birçok yabancı dil bilir.

ON THE CONTRARY: TAM AKSİNE, TAM TERSİNE

a) They aren't sorrowful. **On the contrary,** they are very happy.
Üzüntülü değiller. Tam aksine, çok mutlular.

b) She isn't ugly. **On the contrary**, she is very beautiful.
Çirkin değildir. Tam aksine, çok güzeldir.

BUT: FAKAT

a) Ramazan was a lazy student, **but** he managed to pass his exams.
Ramazan tembel bir öğrenciydi fakat sınavlarını geçmeyi başardı.

b) She told a lie, **but** we understood it.
Yalan söyledi fakat biz bunu anladık.

YET: YİNE DE

I like egg; **yet**, I can't eat since I'm allergic to it.
Yumurtayı severim, yine de (fakat) yiyemem çünkü ona alerjim var.

DESPITE (+isim) / DESPITE THE FACT THAT (+cümle): ... RAĞMEN

a) They went out **despite** the rain.
Yağmura rağmen dışarı çıktılar.

b) She was happy **despite** her illness.
Hastalığına rağmen mutluydu.

c) They succeeded **despite the fact that** they experienced many hardships.
Bir sürü zorluk yaşamalarına rağmen başarılı oldular.

IN SPITE OF (+ isim) / IN SPITE OF THE FACT THAT (+ cümle): ... RAĞMEN

a) They went out **in spite of** the rain.
Yağmura rağmen, dışarı çıktılar.

b) She was happy **in spite of** her illness.
Hastalığına rağmen mutluydu.

c) They went out **in spite of the fact that** the weather was rainy.
Hava yağmurlu olmasına rağmen dışarı çıktılar.

d) She was happy **in spite of the fact that** she was ill.
Hasta olmasına rağmen, mutluydu.

BUT... ANYWAY: FAKAT YİNE DE...

a) She was cold, **but** she didn't wear her coat **anyway**.
Üşüyordu, fakat (yine de) paltosunu giymedi.

b) It was rainy, **but** he didn't take his umbrella with him **anyway**.
Hava yağmurluydu, fakat (yine de) şemsiyesini yanına almadı.

BUT... STILL: FAKAT YİNE DE...

a) Her English was bad, **but** she **still** applied to an English company.
İngilizcesi kötüydü, fakat (yine de) bir İngiliz şirketine başvurdu.

b) It was rainy, **but** they **still** went out without their raincoats.
Hava yağmurluydu, fakat (yine de) yağmurluksuz dışarıya çıktılar.

YET... STILL: FAKAT YİNE DE...

a) They were hungry, **yet** they **still** didn't eat anything.
Açtılar, yine de hiçbir şey yemediler.

b) The shoes were too expensive, **yet** I **still** bought them.
Ayakkabılar çok pahalıydı, yine de onları satın aldım.

ADJECTIVE/ADVERB+AS ... OLSA DA ... OLMASINA RAĞMEN

a) **Difficult as** the exam was, I got one hundred.
Sınav zor olsa da, yüz aldım.

b) **Carefully as** he searched, he couldn't find anything.
Dikkatli araştırdıysa da, bir şey bulamadı.

NO MATTER + WH WORDS

1. NO MATTER WHAT:
No matter what you do, it will be no use at all.
Ne yaparsan yap, hiç faydası olmayacak.

2. NO MATTER WHO:
No matter who calls, don't tell that I am here.
Kim ararsa arasın, burada olduğumu söyleme.

3. NO MATTER WHERE:
No matter where you go, you can't find this book.
Nereye gidersen git, bu kitabı bulamazsın.

4. NO MATTER WHY:
No matter why he has come here, it doesn't interest me at all.
Buraya neden gelmişse gelmiş, beni hiç enterese etmez.

5. NO MATTER HOW:
No matter how you travel, it will take at least two hours.
Nasıl seyahat edersen et, en az iki saat sürecek.

HOWEVER + SIFAT / ZARF

1. HOWEVER
However careful you are, you can't understand all the things she says.
Ne kadar da dikkatli olsan, dediklerinin hepsini anlayamayabilirsin.

2. HOWEVER
However fast you read, you can't solve the questions in time.
Ne kadar da hızlı okusan, soruları zamanında çözemezsin.

3. HOWEVER MUCH / LESS
However much I study, I can't understand this subject.
Ne kadar (da) çok çalışsam, bu konuyu anlayamıyorum.

NOT: ... MUCH: Ne kadar (da) çok... / ... **LESS:** Ne kadar (da) az...

EXERCISE 95

Aşağıdaki cümleleri **although** veya **even though** ile birleştirdikten sonra tekrar yazınız.

Örnek:
He doesn't like milk. He has to drink a bottle of it a day
Although he doesn't like milk, he has to drink a bottle of it a day.

1. I am with her all day long. I can't remember her name.

2. He has got the bachelor of arts degree. He isn' t satisfied.

3. They are rich. They aren't happy.

4. He has got a driving licence. He can't drive his car.

5. She eats less. She puts on weight.

6. His grades are too low. He doesn't study.

7. She was ill. She worked all day long.

8. I had no money. I filled a cheque for him.

9. I had no time. I watched TV all day long.

10. His shirt was very dirty. He insisted on wearing it.

11. His lessons are bad. He doesn't study.

12. She doesn't have a diploma. She applies for the job.

13. He has enough money. He doesn't buy a car.

14. They are rich. They are begging on the streets.

15. She is pregnant. She denies it.

16. She left home early. She was late for the appointment.

17. I have taken ten tablets so far. I'm still ill.

ADVERBIAL CLAUSES OF CONDITION

KOŞUL ZARFI CÜMLECİKLERİ

IF : EĞER

a) He must explain it to us **if** he has enough resources.
Yeterli kaynakları varsa, bunu bize açıklamalıdır.

b) **If** you buy a car, you can travel along the Black Sea coast.
Araba satın alırsan, Karadeniz sahili boyunca seyahat edebilirsin.

UNLESS : -MEDİKÇE, -MADIKÇA, -MAZ İSE

a) **Unless** you lock the door, you shouldn't go out.
Kapıyı kilitlemedikçe, dışarı çıkmaman gerekir.

b) **Unless** you learn English, you can' t find a good job.
İngilizce öğrenmedikçe, iyi bir iş bulamazsın.

c) You can't go anywhere **unless** you take permission.
İzin almazsan, hiçbir yere gidemezsin.

ONLY IF : SADECE ... OLURSA/ANCAK.. OLURSA

a) I will be happy **only if** you visit me.
Sen beni sadece ziyaret edersen, mutlu olacağım.

b) She will undergo an operation **only if** she finds the enough money.
Ancak yeterli parayı bulursa, ameliyat olacak.

WHETHER OR NOT: ... OLSA DA OLMASA DA

a) We are going to the cinema **whether or not** you join us.
Sen bize katılsan da katılmasan da biz sinemaya gideceğiz.

b) They will go into prison **whether** they are guilty **or not.**
Suçlu olsalar da olmasalar da hapse girecekler.

EVEN IF : ... OLSA BİLE

a) **Even if** you are quilty, they must treat you in a fair way.
Suçlu olsan bile, sana adaletli bir şekilde davranmalılar.

b) **Even if** you are a leader of the world, you will die one day.
Dünyanın lideri olsan bile, bir gün öleceksin.

PROVIDING (THAT): ...DIĞI TAKTİRDE

a) We will send you to America **providing that** we find a sufficient financial support.
Yeterli mâli destek bulduğumuz taktirde, seni Amerika'ya göndereceğiz.

b) You should deliver a speech **providing that** you see a demand.
Talep gördüğün taktirde, bir konuşma yapman gerekir.

PROVIDED THAT: ...DIĞI TAKTİRDE

a) Why don't you inform me **provided that** you need help?
Yardıma ihtiyacın olduğu taktirde, beni niçin haberdar etmiyorsun?

b) You should visit your uncle **provided that** you have enough time.
Yeterli zamanın olduğu taktirde, amcanı ziyaret etmen gerekir.

IN CASE (THAT): ... DURUMUNDA / ... OLASILIĞINA KARŞI

a) You should give the necessary information to us **in case that** the situation is bad.
Durumun kötü olması halinde bize gerekli bilgiyi vermeniz gerekir.

b) You should insure your car **in case that** there can be an unexpected accident.
Beklenmedik bir kaza olması olasılığına karşı, arabanızı sigorta ettirmeniz gerekir.

NOT: **In case of + noun** yapısı bu konu ile ilgili başka bir bölümdür.
Örnek:
In case of fire, telephone the fire brigade.
Yangın olasılığında, itfaiyeye telefon et.

IN THE EVENT (THAT): ... DURUMUNDA / ...OLMASI HALİNDE

a) We'll be at home **in the event (that)** you need us after 6 o'clock.
Saat altıdan sonra bize ihtiyacın olduğunda, evde olacağız.

b) Go to your bank **in the event (that)** you need credit.
Krediye ihtiyacın olması halinde, bankana git.

ON CONDITION THAT: ... ŞARTIYLA

a) I will be with you **on condition that** you tell me the truth.
Bana doğruyu söylemen şartıyla senin yanında olacağım.

b) You can put on weight **on condition that** you eat six times a day.
Günde altı kez yemek yemen şartıyla kilo alabilirsin.

LEST / FOR FEAR THAT: ... KORKUSUYLA / ...OLABİLİR DİYE

a) You must lock your door **lest** a burglar breaks into your house.
Evine hırsız girme endişesiyle (girebilir diye), kapını kilitlemelisin.

b) He has always body guards with him **for fear that** he can be conspired.
Suikaste uğrayabilir korkusu ile yanında daima korumaları olur.

OTHERWISE: AKSİ TAKTİRDE

a) You must be there in time; **otherwise**, you may not be allowed to go in.
Orada zamanında olmalısın, aksi taktirde içeriye girmene izin verilmeyebilir.

b) You should obey the rules; **otherwise**, you can be punished.
Kurallara uyman gerekir, aksi taktirde cezalandırılabilirsin.

OR (ELSE): AKSİ TAKTİRDE

a) You must take notes, **or (else)** you can't find anything to study at home.
Not tutmalısın, aksi halde evde çalışacak bir şey bulamayabilirsin.

b) They should be more polite, **or (else)** I will warn them.
Daha kibar olmaları gerekir, aksi taktirde onları uyaracağım.

EXCEPT THAT : ... DIŞINDA

a) İstanbul is a beautiful city **except that** it has serious environmental problems.
İstanbul, ciddi çevre sorunlarının dışında, güzel bir şehirdir.

b) She can be aggressive **except that** she behaves rudely.
Kaba davranmasının dışında, saldırgan olabilir.

EXCEPT FOR THE FACT THAT: ... (GERÇEĞİ) DIŞINDA

a) **Except for the fact that** the earth travels around the sun, it revolves itself, too.
Yeryüzü güneşin etrafında dönüşünün dışında, kendi etrafında da döner.

b) **Except for the fact that** smoking is hazardous to health, it can also cause environmental pollution.
Sigara sağlığa zararlı oluşunun dışında, çevre kirliliğine de neden olur.

MOREOVER: BUNDAN BAŞKA / ŞU DA VAR Kİ

a) The Black Sea region has wonderful natural beauties. **Moreover**, it has historical values.
Karadeniz bölgesi harika doğal güzelliklere sahiptir. Bundan başka, tarihi değerleri de vardır.

b) He is a stingy person. **Moreover**, he is a rude person.
Cimri birisidir. Bundan başka, kaba bir kişidir.

FURTHERMORE: BUNDAN BAŞKA / BUNA İLÂVETEN

a) We don't have enough money. **Furthermore,** we don't have enough time.
Yeterli paramız yok. Bundan başka yeterli zamanımız yok.

b) Twenty people were killed in the accident. **Furthermore,** fifty people got injured.
Kazada yirmi kişi öldü. Buna ilâveten elli kişi de yaralandı.

IN ADDITION: BUNA İLÂVETEN (Additionally, in addition to this)

a) We speak English. **In addition,** we learn German.
İngilizce biliyoruz. Buna ilaveten, Almanca öğreniyoruz.

b) We speak English. **Additionally,** we learn German.
İngilizce biliyoruz. Buna ilâveten, Almanca öğreniyoruz.

c) We have collected various stamps. **In addition to this,** we have collected many coins for the exhibition.
Çeşitli pullar topladık. Buna ilaveten, sergi için birçok madeni para topladık.

BESIDES: YANISIRA / BUNUN YANISIRA

a) We have a car. **Besides,** we have also motorbike.
Arabamız var. Bunun yanısıra motorsikletimiz de var.

b) There is a conflict between them. **Besides,** they intend to start legal proceedings against each other.
Aralarında anlaşmazlık var. Bunun yanısıra, birbirlerini mahkemeye vermeye niyetleri var.

NOT: Beside, near anlamındadır. Bu nedenle, **besides** ile karıştırılmamalıdır.

CONDITIONAL CLAUSES - IF CLAUSES

ŞARTLI CÜMLELER

A. TYPE 1 (If-imperative) **B.** TYPE 2 (If-possibility) **C.** TYPE 3 (If-general truth) **D.** TYPE 4 (If-true in the future) **E.** TYPE 5 (If-unreal in the present/future) **F.** TYPE 6 (If-unreal in the past)	**Conditional clauses:** **If clause** olarak da adlandırılan bu konu altı başlık altında incelenebilir. Bütün başlıklar şartlı cümleler kurmayı sağlar.

TYPE 1: IF - IMPERATIVE (If - EMİR)
If, do (imperative)

1. **If** you are cold, **put on** your coat.
   Üşüyorsan, paltonu giy.

2. **If** you have a headache, **take** some aspirin.
   Başın ağrıyorsa, aspirin al.

3. **If** you see Oğuz, **tell** me where he is.
   Oğuz'u görürsen, bana nerede olduğunu söyle.

4. **If** you have a lot of homework, **don't watch** TV.
   Eğer çok ödevin varsa, TV seyretme.

* **If** ile başlayan cümleler geniş zaman içerir. Daha sonraki bölüm olumlu ya da olumsuz emir cümlesidir.

TYPE 2: IF-POSSIBILITY (IF-OLASILIK)
If do, can/may do

1. **If** you don't have a pen, I **can** lend you one.
   Eğer tükenmez kalemin yoksa, sana bir tane ödünç verebilirim.

2. **If** you don't put on your raincoat, you **may** get wet.
   Yağmurluğunu giymezsen, ıslanabilirsin.

3. **If** the traffic is heavy, they **can't** arrive early.
   Eğer trafik sıkışıksa, erken gelemeyebilirler.

4. **If** I have a lot of money, I **can** buy a car.
   Çok param olursa, bir araba alabilirim.

* **If** ile başlayan cümleler geniş zaman içerir. Daha sonraki bölüm olasılık gösteren **can** ya da **may** kalıpları içerir.

TYPE 3: IF - GENERAL TRUTH (IF-GENEL GERÇEK)
If do, do/does

1. **If** you heat water, it **boils.**
   Suyu ısıtırsan, kaynar.
2. **If** you don't water the flowers, they **get dry.**
   Çiçekleri sulamazsan, kururlar.
3. **If** you eat a lot, you **get fat.**
   Çok yemek yersen, şişmanlarsın.

* **If** ile başlayan cümleler geniş zaman içerir. Daha sonraki cümlelerde de aynı **tense** ile devam edilir.

TYPE 4: IF-TRUE IN THE FUTURE (IF-GELECEK İLE İLGİLİ GERÇEK)
If do, will do

1. **If** we finish our work early, we **will return** to İstanbul tomorrow.
   İşimizi erken bitirirsek, yarın İstanbul'a döneceğiz.
2. **If** you go to America, you **will improve** English.
   Amerika'ya gidersen, İngilizceni geliştireceksin.
3. **If** you apply for this job, you **will get** a high salary.
   Bu işe başvurursan, yüksek maaş alacaksın.
4. **If** you eat a lot, you **will get** fat before too long.
   Çok yersen, çok geçmeden şişmanlayacaksın.

* **If** ile başlayan cümleler geniş zaman içerir. Daha sonraki cümlelerde gelecek zaman yapısı bulunur.

TYPE 5: IF-UNREAL IN THE PRESENT/FUTURE
(IF GERÇEĞE AYKIRI GENİŞ/GELECEK ZAMAN)
If did, would /could / might / should do

1. **If** I **were** you, I **wouldn't smoke.** (advice)
   Eğer senin yerinde olsam, sigara içmezdim. (tavsiye)
2. **If** I **were** in İzmir, I **would visit** you. (but I'm not in İzmir.)
   Eğer İzmir'de olsam, seni ziyaret ederdim. (fakat İzmir'de değilim.)
3. **If** I **had** a car, I **would go** to Ephesus. (but I don't have a car.)
   Arabam olsa, Efes'e giderdim. (fakat arabam yok.)

* **If** ile başlayan cümleler **past tense** (geçmiş zaman) içerir. Daha sonraki cümlelerde **would, could, might** veya **should** ile kullanılan yapı vardır.

NOT: **TYPE 5** gerçeğe aykırı düşünce ve tavsiye belirtirken kullanılır.
TYPE 6'ya bakıldığında, geçmişteki bir olaya zıt, hayali bir durum söz edilir. Artık iş işten geçmiştir, geriye dönüş yoktur. Type 6'nın (4.) cümlesinde ise üzüntü veya eleştiri ifadesi vardır.

TYPE 6: IF-UNREAL IN THE PAST
(IF-GERÇEĞE AYKIRI GEÇMİŞ ZAMAN)
If had done, would / could / might / have done

1. **If** I **had been** on that plane, I **would been killed.** (but I wasn't on the plane.)
   O uçakta olsaydım, ölmüş olacaktım. (Fakat uçakta değildim.)

2. **If** I **had found** that book, I **would have bought** it. (but I didn't find it.)
   O kitabı bulsaydım, satın alacaktım. (Fakat bulamadım.)

3. **If** I **had seen** her, I **would have given** these papers to her. (but I didn't see her.)
   Onu görseydim, bu belgeleri ona verecektim. (Fakat onu görmedim.)

4. If you **had been** more careful, they **wouldn't have got** angry with you.
   Eğer daha dikkatli olsaydın, sana kızmayacaklardı.

* **If** ile başlayan cümleler de **past perfect** (had verb3) yapısı bulunur. Diğer bölümlerde ise **would/ could / might have done** yapısı bulunur.

OMITTING (IF) IN CONDITIONAL SENTENCES
KOŞUL CÜMLELERİNDEN IF'İN ÇIKARTILMASI

If'in cümleden çıkartılması, anlam değişikliğine neden olmaz. **If**'in cümleden çıkartılması, cümlenin başından alınıp, yerine o cümlenin fiil ya da yardımcı fiilinin konulması ile olur. Böylece bu yapı devrik cümle şekline girer.

Örnekler:

A. **If** I **were** you, I wouldn't break her heart.
Senin yerinde olsam, onun kalbini kırmazdım.

IF'İN ÇIKARTILMASI:
Were I you, I wouldn't break her heart.
Senin yerinde olsam, onun kalbini kırmazdım.

B. **If** you **had studied** hard, you could have been successful.
Çok çalışsaydın, başarılı olabilecektin.

IF'İN ÇIKARTILMASI:
Had you **studied** hard, you could have been successful.
Çok çalışsaydın, başarılı olabilecektin.

C. **If** the prices **should** go down, I will buy it.
Şayet fiyatlar düşerse, onu satın alacağım.

IF'İN ÇIKARTILMASI:
Should the prices go down, I will buy it.
Şayet fiyatlar düşerse, onu satın alacağım.

D. **If** you **were to invest** your money in this field, you might become rich.
Paranı bu işe yatırsan, zengin olabilirdin.

IF'İN ÇIKARTILMASI:
Were you **to invest** your money in this field, you might become rich.
Paranı bu işe yatırsan, zengin olabilirdin.

E. **If** he **phoned** me immediately, I would tell the results to him.
Beni hemen telefonla arasa, sonuçları ona söylerdim.

IF'İN ÇIKARTILMASI:
Was he **to phone** me immediately, I would tell the results to him.
Beni hemen telefonla arasa, ona sonuçları söylerdim.

EXERCISE 96

Aşağıdaki cümleleri parantez içinde verilen fiillerle uygun bir şekilde doldurunuz.

1. If I studied well, I _____ (pass) the exams easily.

2. If I were you, I _____ (invest) my money in foreign currency.

3. If he learned English, he _____ (find) a better job.

4. If they prevented accidents, loss of life and money _____ (lessen).

5. If I had his address, I _____ (write) to you.

6. If I knew how to drive, I _____ (buy) a car.

7. If he _____ (give up) smoking, his health would get better.

8. If I _____ (be) you, I wouldn't listen to that kind of music.

9. If they _____ (encourage) me, I would win.

10. If he _____ (get) a job, he would marry.

NOT: If'li cümlede **will/would** kullanılırsa, rica anlamı çıkar.
If you **will/would be** more generous, I'll help you.
Eğer cömert olacak olursanız, size yardımcı olacağım.

MIXED TYPE
If had done, would/could do

If you **had eaten** enough, you **wouldn't be** hungry now.
Eğer yeterince yemek yemiş olsaydın, şu anda karnın aç olmazdı.

If you **had been** more polite, she **wouldn't be** crying now.
Eğer daha nazik olsaydın, o şu anda ağlamıyor olacaktı.

EXERCISE 97

Aşağıdaki cümleleri parantez içinde verilen fiillerle uygun bir şekilde doldurunuz.

1. If you had paid your debt before the deadline, you _____ (not to be punished)
2. If I had felt better, I _____ (go) with them.
3. If the weather had been nice, we _____ (go) to the beach.
4. If he had saved his money, he _____ (buy) a new computer.
5. If you had put on your raincoat, you _____ (not get) wet.
6. If I _____ (not spend) my money unwisely, I would have bought it.
7. If you _____ (come) to school yesterday, you would have learned a new subject.
8. If you _____ (not/eat) salty things, you wouldn't be thirsty now.
9. If you _____ (not make) this error, the program would have worked.
10. If it _____ (be) clear and sunny, we would have gone swimming.

EXERCISE 98

Aşağıdaki cümleleri uygun bir şekilde tamamlayınız.

1. I don't know how to play the piano, but if I _____ .
2. I can't type well, but if I _____ .
3. I can't use this computer, but if I _____ .
4. I am not in Ankara but if I _____ .
5. I don't have much free time, but if I _____ .
6. I am not rich, but if I _____ .
7. I didn't pass the final exam, but if I _____ .
8. I didn't know her telephone number, but if I _____ .
9. I didn't wear my raincoat, but if I _____ .
10. I were ill, but if I _____ .

WISH CLAUSES

A. GELECEĞE AİT DİLEKLER **B.** ŞU ANA AİT DİLEKLER **C.** GEÇMİŞE AİT DİLEKLER	**Wish Clause,** Türkçede dilek şart kipi adını almaktadır. Konuşmacı içinden geçen bir arzusunu, dileğini ifade etmek için bu yapıyı kullanır. Cümle **keşke** ile başlar ya da **... olmasını dilerdim** şeklinde biter. Üç başlık altında incelenebilir.

A. WISHES ABOUT THE FUTURE
GELECEĞE AİT DİLEKLER

Formül: WISH, WOULD/COULD/WAS-WERE GOING TO

Örnekler:

1. I won't go to school tomorrow.
   Yarın okula gitmeyeceğim.

   * **I wish** I **would** go to school tomorrow. (but I won't go.)
   Keşke yarın okula gitsem. / Yarın okula gitmeyi dilerdim. (fakat gitmeyeceğim.)

2. I can't go on a holiday next summer. (I regret I can't go.)
   Gelecek yaz tatile gidemem. (Gidememe üzülüyorum.)

   * **I wish** I **could** go on holiday next summer.
   Keşke gelecek yaz tatile gidebilsem.

3. I'm not going to go out tomorrow. (I regret I won't go out.)
   Yarın dışarı çıkmayacağım. (Dışarı çıkmayacağıma üzülüyorum.)

   * **I wish** I **were going to** go out tomorrow.
   Keşke yarın dışarı çıkacak olsam.

NOT: I / He / She / It zamirlerinden sonra **was** yerine **were** kullanıldığına dikkat ediniz.

I wish I **could** swim. (but I can't swim.)
Keşke yüzebilsem (Fakat yüzme bilmiyorum.).

NOT: En son cümlede istenilen yeteneğin olmamasından dolayı bir üzüntü vardır.

B. WISHES ABOUT THIS MOMENT
ŞU ANA AİT DİLEKLER

Formül: WISH, PAST/PAST CONTINUOUS/COULD

Örnekler:

1. I don't know Italian.
   İtalyanca bilmiyorum.

   * I **wish** I **knew** Italian.
   Keşke İtalyanca bilsem.

2. It is raining now.
Şimdi yağmur yağıyor.

* **I wish** it **weren't raining** now.
Keşke şimdi yağmur yağmıyor olsa.

3. I can't ride a bicycle.
Bisiklete binemem.

* **I wish** I **could ride** a bicycle.
Bisiklete binebilmeyi isterdim. (Keşke bisiklete binebilsem.)

C. WISHES ABOUT THE PAST
GEÇMİŞE AİT DİLEKLER
Formül: WISH, PAST PERFECT TENSE (Had Verb3)

Örnekler:
1. They didn't join us.
Bize katılmadılar.

* **I wish** they **had joined** us.
Keşke bize katılsaydılar.

2. I didn't buy fish for dinner.
Akşam yemeği için balık satın almadım.

* **I wish** I **had bought fish** for dinner.
Keşke akşam yemeği için balık alsaydım.

Genel örnekler:
1. I wish I were in İstanbul now. (Şu ana ait dilek)
Şimdi keşke İstanbul'da olsam.

2. I wish I had a car. (Geleceğe / şu ana ait dilek)
Keşke arabam olsa.

3. I wish I had gone to Antalya last month. (Geçmişe ait dilek)
Keşke geçen ay Antalya'ya gitseydim.

4. I wish I had studied for the exam last night. (Geçmişe ait dilek)
Keşke dün gece sınava çalışsaydım.

WOULD FOR FUTURE WISHES
GELECEK İLE İLGİLİ DİLEKLERDE WOULD

A. It is raining now.
Şimdi yağmur yağıyor.

I wish it **would stop** raining. (but I don't think it will.)
Keşke yağmurun yağması dursa. (fakat duracağını sanmıyorum.)

B. I am waiting for the train. (but I heard it has broken down.)
Treni bekliyorum. (fakat bozulduğunu duydum.)

I wish the train **would arrive** on time. (but I don't think it will.)
Keşke tren zamanında gelse. (Hayal kırıklığı ima ediliyor. Zamanında gelmeyeceğini biliyorum.)

C. There is going to be a meeting two hours later.
İki saat sonra toplantı olacak.

I wish there **wouldn't be**... (but there will be.)
Keşke olmasa. (Hazır değilim, ama yapacak bir şey yok. Toplantı olacak.)

D. They will be late.
Geç kalacaklar.

I wish they **would hurry**. (I'm dissatisfied.)
Keşke acele etseler. (Bundan dolayı memnuniyetsizlik ifade edilmektedir.)

EXERCISE 99

Aşağıdaki cümleleri **wish clause** yapısı ile tekrar yazınız.

Örnek:
I am not healthy.
I wish I were healthy.

1. He smokes too much.
2. I am not rich.
3. I don't have a house.
4. I wanted to be a mechanical engineer.
5. I didn't come back in an hour.
6. I didn't have any money to buy it.
7. I don't live in İstanbul.
8. I didn't see that movie.
9. He is talking too much.
10. She is ill.
11. They aren't here.
12. They get married soon.
13. They fought with each other.
14. I want to taste the applie-pie now.
15. I can't use a computer.

AS IF - AS THOUGH

A. AS IF GOING TO VERB1 **B.** AS IF PAST TENSE **C.** AS IF PAST PERFECT TENSE **D.** AS IF PRESENT/FUTURE TENSE	**As if** ya da **as though** cümleye **sanki** anlamı katar; olmayan bir şeyin olmuş ya da olacakmış gibi ifade edilmesi durumlarında kullanılır.

A AS IF - GOING TO

1. It looks **like rain.** (Konuşma dilinde kullanılır.)
   Yağmur yağacak gibi görünüyor.

2. It looks **as if** it is going to rain.
   Sanki yağmur yağacak gibi görünüyor.

3. It looks **as though** it is going to rain.
   Yağmur yağacak gibi görünüyor.

B. AS IF-PAST TENSE - untrue situation in the present

1. He is not a policeman. (BU BİLİNMEKTEDİR.)
   Polis değildir.

   * He is behaving **as if** he **were** a policeman.
   Sanki polismiş gibi davranıyor.

2. He isn't English. (BU BİLİNMEKTEDİR.)
   İngiliz değildir.

   * He speaks **as if** he **were** English.
   İngilizmiş gibi konuşuyor.

3. He is married. (BU BİLİNMEKTEDİR.)
   Evlidir.

   * He acted **as though** he **were** bachelor.
   Sanki bekarmış gibi davrandı.

NOT: Tekil özne ve zamirlerden sonra **was** yerine **were** kullanıldığına dikkat ediniz.

C. AS IF-PAST PERFECT TENSE - Untrue situation in the past

1. They didn't drink anything at dinner. (BU BİLİNMEKTEDİR.)
   Akşam yemeğinde hiçbir şey içmediler.

   They spoke **as if/as though** they **had drunk** something at dinner.
   Akşam yemeğinde birşey içmiş gibi konuştular.

2. He didn't have a car last year. (BU BİLİNMEKTEDİR.)
   Geçen yıl arabası yoktu.

   * He spoke **as if/as though** he **had had** a car last year.
   Geçen yıl arabası varmış gibi konuştu.

D. AS IF PRESENT / FUTURE TENSE (Birşeyden kesin olarak emin olunmadığında kullanılır.)

1. She speaks **as if** she **likes** cabbage.
   Sanki lahana seviyor gibi konuşuyor.

   * (Lahanayı sevebileceği gibi, sevmeye de bilir:
   Bundan emin olunamaz.)

2. She speaks **as if** she **is** a doctor.
   Sanki doktor gibi konuşuyor.
   ** (Belki doktordur, belki de değildir.)*

3. She speaks as **if** she **will go** to Ankara.
   Ankara'ya gidecekmiş gibi konuşuyor.

   * (Ankara'ya gidebileceği gibi, gitmeye de bilir. Bundan emin olunamaz.)

4. She is speaking **as if** she **will make** a cake.
   Sanki kek yapacak gibi konuşuyor.
   ** (Belki yapacak, belki de yapmayacaktır.)*

SUPPOSE/ SUPPOSING (sanki) ... olduğunu/olmuş olduğunu farz et.

Suppose/supposing you failed, what would you do?
Sınıfta kaldığını farz et, ne yapardın?

Suppose/supposing you had failed, what would have happened?
Sınıfta kalmış olduğunu farz et, ne olmuş olacaktı?

THE GERUND

A. ÖZNE POZİSYONUNDA B. NESNE POZİSYONUNDA C. EDATLARDAN SONRA	**Gerund**, fiilin sonuna **-ing** getirilmesiyle yapılan ve Türkçede karşılığı isim fiil olan kelimedir. **Örnek:** walk (yürümek) walking (yürüme-yürüyüş)

A. GERUND IN THE SUBJECT POSITION
ÖZNE POZİSYONUNDA KULLANIM

Örnekler:

1. **Swimming** is a useful sport.
   (Özne)
   Yüzme faydalı bir spordur.

2. **Running** is useful for your health.
   (Özne)
   Koşu sağlığına faydalıdır.

3. **Learning English** is difficult.
   (Özne)
   İngilizce öğrenme zordur.

4. **Singing a song** is a nice activity.
   (Özne)
   Şarkı söyleme güzel bir aktivitedir.

B. GERUND IN THE OBJECT POSITION
NESNE POZİSYONUNDA KULLANIM

Örnekler:

1. I like **travelling.**
   (Özne) (fiil) (Nesne)
   Seyahat etmeyi severim.

2. I hate **smoking**
   (Nesne)
   Sigara içmekten nefret ederim.

3. I like **playing basketball.**
   (Nesne)
   Basketbol oynamayı severim.

4. I will finish **typing the letters.**
(Nesne)
Mektupları daktilo etmeyi bitireceğim.

C. GERUND AFTER THE PREPOSITIONS
EDATLARDAN SONRA KULLANIM

Örnekler:

1. We **look forward to graduating** from the school. (look forward **to**)
Okuldan mezun olmayı dört gözle bekliyoruz.

2. You are **responsible for studying** your lessons. (be responsible **for**)
Derslerine çalışmaktan sorumlusun.

3. I'm **sorry for disturbing** you. (be sorry **for**)
Sizi rahatsız ettiğim için özür dilerim.

4. I am **interested in solving** this problem. (be interested **in**)
Bu problemi çözmeyle ilgileniyorum.

5. I'm **fond of sunbathing.** (be fond **of**)
Güneş banyosu yapmaktan çok hoşlanırım./ yapmaya düşkünüm.

6. I **insisted on helping** him. (insist **on**)
Ona yardım etmeye ısrar ettim.

7. The storm **prevented** the ships **from leaving** the port. (prevent **from**)
Fırtına gemilerin limandan ayrılmalarını engelledi.

8. He is **good at speaking** French. (be good **at**)
Fransızca konuşması iyidir.

9. You are **capable of learning** English. (be capable **of**)
İngilizce öğrenmeye kabiliyetin var.

10. Thank you **for helping** me. (thank **for**)
Bana yardım ettiğin için teşekkür ederim.

BY and WITH

BY + GERUND bir şeyin **nasıl yapıldığını** ifade etmek için kullanılır.

Örnekler:

1. Turn off the television **by pushing** the on-off button.
   On-off düğmesine basarak televizyonu kapat.

2. You must crush these seeds **by turning** this handle.
   Bu kolu çevirerek bu tohumları ezmelisin.

WITH + NOUN (İsim): Bir şeyin **ne ile** yapıldığını ifade etmek için kullanılır.

Örnekler:

1) Stir your milk **with a spoon.**
   Sütünü kaşıkla karıştır.

2) You should go there **by train.**
   Oraya tren ile gitmen gerekir.

BY - WITH

BY: Taşıma ve ulaşım araçları ile kullanılır.
WITH: Vücut organları ve aletlerle kullanılır.

Ulaşım vasıtaları	Haberleşme Vasıtaları
by plane	by phone
by boat	by telex
by bus	by letter
by car	
by ship	
by taxi	
by train	

Vücut organları	Aletler
with finger	with an adze
with hand	with an axe
with foot	with a knife
with eye	with a spoon
with nose	with a fork

NOT: On foot ve **by walk** yürüyerek anlamlarına gelir.

KENDİSİNDEN SONRA GERUND GEREKTİREN FİİLLER

Admit	: Kabul etmek	**Miss**	: Özlemek
Anticipate	: Ummak, beklemek	**Postpone**	: Ertelemek
Appreciate	: Taktir etmek, beğenmek	**Quit**	: Vazgeçmek, bırakmak
Avoid	: Kaçınmak, önlemek	**Recollect**	: Hatırlamak
Consider	: Düşünmek	**Resent**	: Gücenmek
Delay	: Ertelemek	**Resist**	: Reddetmek, karşı çıkmak
Deny	: İnkar etmek	**Stop**	: Vazgeçmek
Dislike	: Hoşlanmak	**Suggest**	: Teklif etmek
Enjoy	: Zevk almak	**Understand**	: Anlamak
Excuse	: Affetmek	**Finish**	: Bitirmek
Fancy	: Hayal etmek	**Keep**	: Devam etmek
Forgive	: Bağışlamak	**Mind**	: İtiraz etmek, (birisi için)
Loathe	: Tiksinmek		sakıncası olmak

GO FİİLİ İLE KULLANILAN GERUND KELİMELERİ

go	fishing
	hunting
	skiing
	jogging
	bowling
	swimming
	hiking
	mountain climbing
	running
	shopping
	window shopping
	skating
	sailing
	camping
	tobogganing

THE INFINITIVE

Özne Pozisyonunda: - **To collect stamps is** a good hobby. özne fiil *Pul toplama(k) iyi bir hobidir.* - **To run is** useful for your health. özne fiil *Koşmak sağlığına faydalıdır.*	**The Infinitive:** Mastar fiil, eylemlerin önüne **to** getirilerek yapılır. **Örnek:** run - to run walk - to walk Türkçede fiile -mek, -mak ekleri eklemeyi sağlayan bu yapı cümlede **özne pozisyonunda** kullanılabilir.
Nesne Pozisyonunda: - My purpose is **to get a big salary.** Nesne *Amacım iyi bir maaş almaktır.* - **To drive a car** is **to be careful.** Özne Nesne *Araba sürmek dikkatli olmaktır.*	**The infinitive** isim yapısında bulunduğu için nesne pozisyonunda da bulunabilir.

ÖRNEK CÜMLELER

To climb a mountain is a difficult sport. (özne poz.)
Dağcılık (Dağa tırmanma) zor bir spordur.

To sunbathe for a long time can be dangerous. (özne poz.)
Uzun süre güneş banyosu yapmak tehlikeli olabilir.

To read a book every month is helpful for you. (özne poz.)
Her ay bir kitap okumak senin için faydalıdır.

To drink milk every day is necessary for babies. (özne poz.)
Her gün süt içmek bebekler için gereklidir.

A book is **to live** a world in a different way. (nesne poz.)
Kitap dünyayı farklı bir şekilde yaşamaktır.

To **earn** much is **to live** a good life. (özne-nesne poz.)
Çok para kazanmak iyi bir hayat yaşamaktır.

* **afford:** parası olmak
I can't **afford to buy** a car.
Araba alacak param yok.

* **agree:** aynı düşüncede olmak
Do you **agree to go** there?
Oraya gitmeye (düşüncesine) katılıyor musun?

* **appear:** görünmek
You **appear to be** tired.
Yorgun görünüyorsun.
* **mean:** niyet etmek, kastetmek
I didn't **mean to offend** you.
Seni incitmek istemedim. (Niyetim bu değildi.)

* **beg:** yalvarmak; çok istemek
She **begged to come** with us.
Bizimle gelmeyi çok istedi.

* **decide:** karar vermek
We **decided to change** our plan.
Planımızı değiştirmeye karar verdik.

* **expect:** beklemek, ummak
Do you **expect to win** the race?
Yarışı kazanmayı umuyor musun?

* **learn:** öğrenmek
I **learned to drive** a car.
Araba sürmeyi öğrendim.

* **plan:** planlamak, niyet etmek
We **plan to go** to Antalya.
Antalya'ya gitmeyi planlıyoruz.

* **promise:** söz vermek
I **promise to visit** you.
Seni ziyaret etmeye söz veriyorum.

INFINITIVE gerektiren fiiller:
Bazı fiiler kendilerinden sonra **to infinitive** gerektirir. Bu fiillere örnekler anlamlarıyla birlikte aşağıda verilmiştir.

afford: parasal gücü yetmek
agree: kabul etmek, katılmak
appear: görünmek
seem: görünmek
arrange: ayarlamak
want: istemek
claim: iddia etmek
consent: razı olmak
decide: karar vermek
deserve: hak etmek
expect: beklemek, ummak
hope: ümit etmek
learn: öğrenmek
manage: başarmak
volunteer: gönüllü olmak
mean: niyet etmek, kastetmek
need: ihtiyacı olmak
offer: teklif etmek
plan: planlamak
prepare: hazırlamak
pretend: yapmacıktan yapmak
intend: niyet etmek
refuse: geri çevirmek, reddetmek
promise: söz vermek
remember: hatırlamak
regret: üzülmek
fail: yapamamak, başarısız olmak
forget: unutmak
hesitate: tereddüt etmek
threaten: tehdit etmek
struggle: mücadele etmek
swear: yemin etmek
wish: dilemek
wait: beklemek

* **allow:** izin vermek
They won't **allow us to wait** here.
Burada beklememize izin vermezler.

* **advise:** tavsiye etmek
Do you **advise me to see** that place?
O yeri görmemi tavsiye ediyor musun?

* **cause:** neden olmak
The earthquake **caused the bridge to collapse.**
Deprem köprünün yıkılmasına neden oldu.

* **encourage:** cesaretlendirmek, teşvik etmek.
I **encouraged John to kill** her.
Onu öldürmesi için John'u teşvik ettim.

* **force:** zorlamak
We **forced the enemy to surrender.**
Düşmanı teslim olmaya zorladık.

* **hire:** kiralamak, tutmak
We **hired a man to protect** us.
Bizi koruması için bir adam kiraladık.

* **invite:** davet etmek
I **invited her to come** to my party.
Onu partime gelmeye davet ettim.

* **persuade:** ikna etmek
We **persuaded him to come** with us.
Onu bizle gelmeye ikna ettik.

* **require:** gerektirmek
The system **requires us to work** hard.
Sistem çok çalışmamızı gerektiriyor.

* **instruct:** talimat vermek
I **instructed them to do** these things.
Bu şeyleri yapmaları talimatını verdim.

* **urge:** teşvik etmek
We **urged them to see** this film.
Onları bu filmi görmeye teşvik ettik.

İsim/Zamir+Infinitive gerektiren fiiller:
Bazı fiillerden sonra isim ya da zamir ve arkasından **to infinitive** kullanılır. Bu fiillere örnekler anlamları ile birlikte aşağıda verilmiştir.
Formül: (Verb someone **to verb1**)

allow: izin vermek
advise: tavsiye etmek
ask: istemek
beg: yalvarmak
cause: neden olmak
encourage: cesaretlendirmek
convince: ikna etmek
persuade: ikna etmek
warn: uyarmak
want: istemek
urge: teşvik etmek, dürtmek
expect: beklemek, ummak
forbid: yasaklamak
challenge: meydan okumak
force: zorlamak
need: ihtiyaç duymak
invite: davet etmek
permit: izin vermek
instruct: talimat vermek
teach: öğretmek
require: gerektirmek
remind: hatırlatmak
order: emretmek
hire: kiralamak, tutmak
dare: cüret etmek

A. **Like, love, prefer, hate, loathe, dislike dread, can't bear, intend, plan** vb. duygu fiilleri **gerund** (fiil + ing) ile kullanılırsa genel bir yargının ortaya çıkmasına neden olurlar. **Infinitive** ile kullanılırsa, o anda söylenmiş ve o ana ait düşünceyi gösterir.
I like **swimming.** (Genel bir yargı)
Yüzmekten hoşlanırım.

I like **to swim.**
(Şu ana ait tek bir yargı)
Yüzmek istiyorum.

B. **Remember, forget, regret** fiillerinden sonra **gerund** kullanıldığında, eylemin bu fiillerden daha önce meydana geldiği anlaşılır. **Infinitive** kullanılırsa, eylemin bu fiiller ile aynı anda veya daha sonra meydana geldiği anlaşılır:

I forgot **calling** him. (önce olmuş)
Onu aramayı unuttum.

Don't forget **to call** him. (Sonra)
Onu aramayı unutma.

C. **Go on, gerund** ile kullanılırsa eylemin değişmediği anlaşılır. **Infinitive** ile kullanılırsa, yeni bir aktiviteye geçileceği anlaşılır:

I went on **talking** on the same subject.
Aynı konuda konuşmaya devam ettim.

I went on **to talk** about the others.
Diğerleri hakkında konuşmaya devam ettım.

D. **Try, gerund** ile kullanılırsa, olayı deneme ve getirdiği deneyim anlaşılır. **Infinitive** ile kullanılırsa, olabilirlik düşüncesi ortaya çıkar:

I have never tried **driving** in İstanbul.
İstanbul'da araba kullanmayı hiç denemedim.

I will try **to answer** these questions.
Bu soruları cevaplamaya çalışacağım.

E. **Need, deserve** ve **want** fiilleri **gerund** alırsa, **passive infinitive** yapısıyla aynı anlama gelir.

My pencil needs **sharpening.**
My pencil needs **to be sharpened.**
Kalemimin uçlanmaya ihtiyacı var./
Uçlanması gerekir.

Gerund ya da Infinitive ile kullanılabilen fiiller:
Bazı fiiller her iki yapı ile kullanılabilir. Ancak her iki kullanım kendisine göre değişik bir anlamın ortaya çıkmasına neden olabilir. Bu tür fiillere örnekler aşağıda verilmiştir.

advise
allow
begin
can't bear
cease
continue
deserve
dislike
dread
fear
forbid
go on
hate
loathe
love
mean
need
neglect
permit
plan
prefer
recommend
regret
remember
start
try
intend
like

EXERCISE 100

Aşağıdaki cümlelerde fiili **gerund** yaparak boşlukları doldurunuz.

1. I have finished _____ (do) my homework.

2. Why did you deny _____ (take) the money?

3. I enjoy _____ (study) English.

4. When will you stop _____ (make) a noise?

5. I don't appreciate _____ (receive) a prompt action.

6. I can't risk _____ (go) out in this weather.

7. Did he admit _____ (make) that error?

8. I am considering _____ (buy) a domestic car.

9. Do you mind _____ (turn) on the lights?

10. I like _____ (play) football.

11. Why don't you come with us instead of _____ (stay) at home?

12. Do you mind _____ (open) the window?

13. There is no chance of _____ (escape) from the prison.

14. Thank you for _____ (help) me.

15. He insisted on _____ (come) with us.

16. I have no intention of _____ (disturb) you.

17. Do you have any practice in _____ (play) the piano?

18. I don't feel like _____ (go) to school.

19. I don't have any experience in _____ (teach) English.

20. I remembered _____ (post) the letter.

PARTICIPLES

Present Participles (verb + ing) It was an **interesting** activity. *İlginç bir aktiviteydi.* (- What kind of activity?) (- Interesting.)	Birisinin ya da bir şeyin ne olduğunu gösterir. Bu şey ..... ya da neden olan yapıdadır. (verb + ing)
Past Participles (verb + ed) He was **bored** by the activity. *Aktiviteden sıkıldı.* (- How did he feel during the lecture?) (- Bored.)	Birisinin nasıl hissettiğini ya da ne tecrübe ettiğini veya yaşadığını anlatır. (verb + ed)

ÖRNEK CÜMLELER

- We found the film **boring**.
  Filmi sıkıcı bulduk.
  * We were bored by the film.
  * The film bored us.

- The runner was **exhausted** after the marathon.
  Koşucu maratondan sonra tükenmişti.

- His behaviour is very **surprising**.
  Davranışı çok şaşırtıcıdır.

- That sport is really **interesting**.
  O spor gerçekten ilginçtir.

- We were **fascinated** by the view.
  Manzaradan büyülendik.

- The game was very **entertaining**.
  Oyun çok eğlenceliydi.

- It was a **fascinating** story.
  Büyüleyici/Sürükleyici bir hikayeydi.

- The teacher was **encouraging** towards his students.
  Öğretmen öğrencilerine karşı cesaret vericiydi.

- I got **excited** when I learnt the results.
  Sonuçları öğrendiğimde heyecanlandım.

PART XI
TEST YOURSELF
TEMEL GRAMER BİLGİSİ TESTLERİ
TEST - 1

CHOOSE THE CORRECT ANSWER.

1. _____ the little girl see the car?
a) Doesn't c) Do
b) Don't d) Is

2. What _____ those?
a) is c) do
b) am d) are

3. "Is that your chair?" "No, _____ isn't."
a) she c) he
b) it d) I

4. Aren't they in the lab in _____ period?
a) those c) these
b) that d) they

5. Is _____ teacher there, too?
a) you c) yours
b) your d) he

6. "_____ are we?" "We are in the lab."
a) Which c) Where
b) What d) Who

7. My class _____ today.
a) starts c) doesn't starting
b) don't start d) start

8. Doesn't she have a book, a pen _____ a tape?
a) an c) also
b) and d) the

9. Isn't _____ cold?
a) she c) her
b) hers d) his

10. I have _____ yellow notebook.
a) a c) at
b) an d) of

11. Did the instructor _____ the lights in the classroom?
a) open c) close
b) turn on d) watch

12. Close _____ books.
a) yours c) your
b) you d) mine

13. Where _____ the Central Finance Office?
a) is it c) its
b) is d) it is

14. There are two _____ in the English class.
a) womans c) women
b) a girls d) mans

15. _____ officer is a pilot.
a) Those c) These
b) That d) An

16. She is _____ America.
a) an c) from
b) a d) the

17. There are a second hand, a minute hand, and a/an _____ hand on the clock.
a) minute c) second
b) watch d) hour

18. Who _____ you?
a) is c) am
b) are d) do

19. Does your _____ know her?
a) wives c) she
b) wife d) her

20. _____ is a good instructor.
a) Man c) The man
b) The men d) Women

21. Please, _____ for me there.
a) open c) look up
b) wait d) write

22. Do you _____ Mr Jones?
a) says c) eat
b) see d) read

23. _____ is the Student Affairs Building?
a) Who c) Where
b) Whose d) Why

24. It's three _____ straight ahead.
a) blocks c) blockes
b) block d) block's

25. I don't _____ the night clubs here.
a) sees c) seem
b) see d) seems

26. August is the _____ month of the year.
a) eight c) eighth
b) eighty d) eighteen

27. What is _____ telephone number?
a) he c) his
b) him d) she

28. Don't you _____ eggs for breakfast?
a) have c) having
b) has d) have to

29. Is there a _____ in the classroom?
a) wastebasket c) air
b) wastebaskets d) students

30. _____ book is this? It's mine.
a) Whose c) Who
b) What d) Where

31. Did the nurse take a bus _____ the hospital?
a) on c) to
b) of d) in

32. Do you want a book? Yes, _____.
a) I may c) I can
b) I do d) I am

33. We live _____ Broad Street.
a) at c) in
b) on d) out

34. Doesn't the barber have an _____ customer in the shop?
a) black c) little
b) old d) long

35. He smokes _____ cigarette.
a) a c) an
b) on d) with

36. The _____ is on the left.
a) school c) on school
b) in school d) schools

37. Do _____ come in.
a) don't c) isn't
b) not d) doesn't

38. Are these _____ pencils?
a) their c) they
b) there d) theirs

39. _____ ID card is this?
a) Whose c) Why
b) Who d) What

40. Does she see _____ tall building?
a) those c) that
b) these d) it

41. How many balls _____ he have?
a) do c) has
b) does d) is

42. I want _____ new car.
a) a c) an old
b) an d) old

43. Doesn't the train _____ here?
a) stops c) leaves
b) stop d) leave's

44. Aren't you an _____ here?
a) mechanic c) instructor
b) student d) teacher

45. Does he _____ Mr Long?
a) knows c) knowing
b) know d) knew

46. _____ don't live in Rome.
a) He c) She
b) I d) Ercan

47. The children write _____ the blackboard.
a) on
b) in
c) of
d) out

48. "Aren't you a doctor?" "No, _____ not."
a) he's
b) you're
c) she's
d) I'm

49. She _____ new summer clothes.
a) hears
b) see
c) wants
d) goes

50. The _____ has graded the exam papers.
a) instructors
b) teachers
c) teacher
d) students

SCORE		
44-46	correct	**good**
47-49	correct	**very good**
50	correct	**excellent**

TEST - 2

CHOOSE THE CORRECT ANSWER.

1. Henry said to me, "Thanks for asking for _____."
a) mine
b) by
c) I
d) me

2. _____ he pick up the tickets yesterday?
a) Will
b) Does
c) Is
d) Did

3. _____ you been to the movie lately?
a) Has
b) Have
c) Was
d) Are

4. _____ lesson will you study tomorrow?
a) How
b) Which
c) How many
d) How much

5. Mary lives _____ 10 Broad Street.
a) at
b) through
c) from
d) on

6. Ercan wants to buy a cup of coffee for _____.
a) herself
b) hers
c) she
d) her

7. Tonight's movie is supposed to be pretty _____.
a) good
b) better
c) best
d) well

8. Everybody enjoys holidays. We always look forward to _____.
a) they are
b) their
c) them
d) they

9. We _____ studying now, but we may go to the movies later.
a) have
b) were
c) will
d) are

10. We don't think he _____ going to attend the meeting.
a) can
b) may
c) could
d) is

11. How _____ packs of cigarettes do you have?
a) much
b) more
c) many
d) a few

12. He was _____ a pipe when I saw him.
    a) smoking
    b) being smoking
    c) smoke
    d) smoked

13. Jack likes to _____ the front page of the paper.
    a) read
    b) reads
    c) read's
    d) reading

14. That city is a seaport. It is a port for _____ .
    a) airplanes
    b) trains
    c) ships
    d) buses

15. Robert is _____ his lesson now.
    a) studying
    b) study
    c) studied
    d) studies

16. What did the clerk _____ ?
    a) tell you
    b) told you
    c) tells you
    d) telling you

17. Walter _____ you don't understand.
    a) afraid
    b) afraiding
    c) be afraid
    d) is afraid

18. Do you _____ what he is saying?
    a) understood
    b) understanding
    c) understand
    d) understands

19. When the instructor came in, Mary and Jane _____ .
    a) were writing
    b) will write
    c) were write
    d) are writing

20. Where _____ last year?
    a) did he lived
    b) was he live
    c) did he live
    d) does he live

21. Would you like _____ to the cinema with me sometime?
    a) to going
    b) to go
    c) to went
    d) to gone

22. Have you taken off your coat?
    a) No, I haven't.
    b) No, I don't have.
    c) No, I have.
    d) No, I'm not.

23. Tom and Joan have seldom _____.
    a) going to the movies
    b) went to the movies
    c) go to the movies
    d) gone to the movies

24. When do you usually _____ ?
a) turn off the TV set
b) turning off the TV set
c) turns off the TV set
d) turned off the TV set

25. "Do they ever ride the bus?"
"Yes, _____-."
a) they are riding the bus
b) they never ride the bus
c) they often ride the bus
d) they never rides the bus

26. "How many pages did you read yesterday?"
"_____."
a) I read them out.
b) I read them in the study hall.
c) I read nine.
d) I'm still reading.

27. Bill wasn't here yesterday. George wasn't here, _____.
a) neither
b) too
c) also
d) either

28. I am looking for Nick. _____ he already gone to class?
a) Have
b) Will
c) Has
d) Would

29. I have very _____ money in the bank.
a) little
b) any
c) much
d) some

30. I had a prescription filled. It was for _____ .
a) breakfast
b) lunch
c) a soft drink
d) medicine

31. I _____ a car before.
a) never will drive
b) have never driven
c) never drive
d) am never driving

32. There are only _____ cars in the street today. There aren't many.
a) big
b) little
c) small
d) few

33. Which is _____ interesting city you have visited?
a) the most
b) the more
c) more
d) more than

34. "I need five dollars. Will you _____ it to me?"
a) borrow
b) lend
c) loaned
d) loaning

35. John has eaten all day, and he is _____ now.
a) full
b) angry
c) sorry
d) hungry

36. "How did John take his baggage to the station?"
"He _____ it in his car."
a) carries
b) carrying
c) carried
d) was carrying

37. "Is this your coat?"
"Yes, _____."
a) It is his
b) It is yours
c) It is mine coat
d) It is mine

38. This lesson is _____ than the first one.
a) interesting
b) more interesting
c) the most interesting
d) most interesting

SELECT THE MOST APPROPRIATE EQUIVALENT FORM OF THE UNDERLINED WORD(S).

39. Mary decided to go.
a) ought to have decided
b) had to go
c) couldn't decide
d) made up her mind

40. Tom ought to study more if he expects to learn.
a) might
b) should
c) can
d) could

SCORE		
34-36	correct	**good**
37-39	correct	**very good**
40	correct	**excellent**

TEST - 3

CHOOSE THE CORRECT ANSWER.

1. Those officers _____ commanders.
a) is not
b) aren't
c) isn't
d) don't

2. Please bring me _____ newspaper.
a) it
b) that
c) there
d) yours

3. Mr Smith teaches here. _____ a very good instructor.
a) He
b) Him
c) Hims
d) He's

4. That examination is hard, but this one is _____.
a) quick
b) easy
c) slow
d) nice

5. The movie usually _____ at 11 p.m. every night.
a) ends
b) end
c) ending
d) the end

6. How many _____ of cigarettes does he smoke?
a) kinds
b) pack
c) carton
d) kind

7. How _____ you go downtown every day?
a) do
b) does
c) done
d) are

8. The day before yesterday was Sunday. _____ was Monday.
a) Tomorrow
b) Today
c) The next day
d) Yesterday

9. What is the _____ answer to this question?
a) correcting
b) correctly
c) correct
d) hard

10. "What are you reading, Tom?" "I am not _____ anything."
a) reading
b) read
c) reads
d) readed

11. Those women are very busy. _____ are working hard.
a) There
b) They
c) She
d) These

12. "What are the students doing now?"
"They _____ the bulletin board."
a) were checked
b) were checking
c) are checking
d) was checking

13. The colour of the page _____ white.
a) does
b) are
c) were
d) is

14. Don't call _____ again!
a) I
b) my
c) me
d) mine

15. The nurse has breakfast _____ 7 o'clock.
a) to
b) in
c) on
d) at

16. This month is July. Last month _____ June.
a) was
b) is
c) did
d) were

17. _____ the classes getting easier?
a) Do
b) Are
c) Did
d) Is

18. We _____ in the barracks at midnight last night.
a) get
b) will get
c) are getting
d) were

19. _____ you hope to go home soon?
a) Don't
b) Haven't
c) Aren't
d) Weren't

20. _____ are maps.
a) This
b) Those
c) That
d) What

21. The _____ changes every week.
a) schedule
b) schedules
c) class schedules
d) lessons

22. "Does Mrs Jones speak English?" "Yes, _____ speaks English."
a) she is
b) Mr Jones
c) she
d) she can

23. It is ten _____ straight ahead.
a) blocks
b) block
c) building
d) block's

24. Your clock is _____, but mine is fast.
a) slowly
b) quickly
c) slow
d) slower

25. We don't know _____, either.
a) his
b) him
c) he
d) us

26. Yes, I know _____ students pretty well.
a) that
b) they
c) those
d) them

27. He _____ to the bookstore now.
a) was going
b) is going
c) go
d) went

28. _____ Mrs Jones preparing dinner?
a) Are
b) Is
c) Does
d) Aren't

29. His _____ is going to a party this evening.
a) wives
b) wifes
c) husband
d) wife

30. They were _____ Friday morning.
a) sleep
b) sleepy
c) sleeps
d) slept

31. I have a fever. My face _____ warm.
a) feel
b) feels
c) isn't feeling
d) fell

32. Which _____ is on the table?
a) sandwich
b) sandwiches
c) the sandwich
d) the sandwiches

33. The instructor _____ the blackboard.
a) is standing at
b) stand at
c) at
d) on

34. Today is Saturday. _____ was Thursday.
a) Yesterday
b) The day before yesterday
c) Today.
d) Tomorrow

35. Can't you play _____ guitar?
a) a
b) on
c) -
d) the

36. The _____ ring very frequently.
a) telephone
b) telephones
c) telephoning
d) phone

37. The children are happy. _____ are laughing and jumping.
a) He
b) They
c) The child
d) We

38. "Take a break" is an _____ expression.
a) ID
b) idiomatic
c) italic
d) idiom

39. "Isn't the barber cutting your hair?" " _____. He is reading a newspaper."
a) Yes, he is
b) No, he isn't
c) Yes, I am
d) No, I am not.

FIND THE STATEMENTS WHICH ARE IN THE CORRECT ORDER.

40. a) Broken isn't the thermometer.
b) The thermometer broken isn't.
c) The thermometer isn't broken.
d) The broken isn't thermometer.

41. a) Military bus on time was.
b) The military bus was on time.
c) On time was the military bus.
d) The on time bus was military bus.

42. a) Catching cold I am, too.
b) Cold catching am I, too.
c) I am catching cold, too.
d) I am too catching cold.

FIND THE NEGATIVE FORM OF THE GIVEN STATEMENT.

43. They are sitting at the table.
a) They were not sitting at the table.
b) They are not sitting at the table.
c) They do not sit at the table.
d) He did not sit at the table.

FIND THE QUESTION FORMS OF THE GIVEN STATEMENTS.

44. The children swim every day.
a) Are the children swimming?
b) Do the children swim every day?
c) Does the children swim every day?
d) Does the child swim every day?

45. There was a pen on the table.
a) Was there a pen on the table?
b) Was there a table on the pen?
c) Is there a table on the pen?
d) Is there a pen on the table?

46. Alan is reading a nice book.
a) Was Alan reading a nice book?
b) Has Alan read a nice book?
c) Is Alan read a nice book?
d) Is Alan reading a nice book?

47. They were sitting on the chairs.
a) Were they sitting on the chairs?
b) Were sitting they on the chairs?
c) Were on the chairs sitting they?
d) Were the chairs sitting on them?

48. There are seven days in a week.
a) Does there seven days in a week?
b) Do there seven days in a week?
c) Are there seven days in a week?
d) Have there seven days in a week?

49. The teacher isn't reading a newspaper now.
a) Is the teacher reading a newspaper now?
b) Doesn't the teacher reading a newspaper now?
c) Isn't the teacher reading a newspaper now?
d) Isn't the teacher reading a newspaper tomorrow?

50. They speak English in class every day.
a) Are they speak English in class every day?
b) Does they speak English in class every day?
c) Do they speaking English in class every day?
d) Do they speak English in class every day?

SCORE		
44-46	correct	**good**
47-49	correct	**very good**
50	correct	**excellent**

TEST - 4

CHOOSE THE CORRECT ANSWER.

1. Is he _____ by train or by plane?
a) comes
b) does comes
c) coming
d) not coming

2. "Are the drugstores open today?" - "Yes, they are _____ open."
a) always
b) never
c) yet
d) later

3. Don't take _____ books with you!
a) no
b) some
c) not
d) any

4. The doctor is busy. He _____ examine you now.
a) is
b) would be
c) isn't
d) can't

5. _____ is he going?
a) What
b) Where
c) Who
d) Whose

6. The sun rises _____.
a) in the east
b) east
c) in the west
d) west

7. This book is _____ very thick.
a) not
b) no
c) note
d) does not

8. That suit is too expensive. I _____ afford to buy it.
a) am
b) can't
c) have to
d) can

9. My father is much _____ than I am.
a) tallest
b) tall
c) dresser
d) taller

10. _____ the summer be hot this year?
a) Is
b) Will it
c) Will
d) Isn't

11. Do you _____ take the train?
a) ever
b) never
c) yet
d) later

12. Joe looks _____ his brother.
a) the same
b) like
c) similar
d) as

13. He _____ take a trip because it is rainy.
a) can't
b) will
c) must
d) don't

14. Are the banks _____ on Sundays?
a) close
b) expensive
c) be open
d) open

15. I will go upstairs. He _____ be there.
a) is not
b) might
c) plan to
d) is

16. Miss Roberts always travels _____.
a) by train
b) for bus
c) in plane
d) with taxi

17. The weather today is _____ than it was yesterday.
a) bad
b) worse
c) more
d) worst

18. The teacher said he _____ harder.
a) may not study
b) is not studying
c) had to study
d) will study

19. _____ he coming home today?
a) Weren't
b) Isn't
c) Hasn't
d) Does

20. Do you _____ learn English quickly?
a) plans to
b) expect to
c) hope
d) be to

21. Where _____ we meet you?
a) are
b) will be
c) usually
d) will

22. Is there anything _____ you want?

a) else
b) other
c) see about
d) then

23. They should _____ this lesson quickly.

a) ends
b) finish
c) started
d) to study

24. The word "will" is usually used in the _____ tense.

a) simple
b) present
c) future
d) past

25. You will have _____ to catch the bus.

a) plenty of time
b) to get on
c) change
d) get off

26. Buses give _____ to many people here.

a) very important
b) passengers
c) good service
d) money

27. This is not Medley 5-1640. You have _____ .

a) mistake
b) the wrong number
c) take a massage
d) wait a minute

28. I can't _____ a new car.

a) afford
b) spend
c) enough money
d) bought

29. It _____ several hours to do my homework correctly.

a) must be
b) is
c) has
d) took

30. Do you live in a _____ home?

a) careful
b) apartment
c) house
d) big

31. She has in mind _____ color.

a) an alteration
b) a particular
c) a charge
d) a cash

32. I want to _____ the price tag.
a) smoke
b) try on
c) take a look at
d) serve

33. She _____ at the laundry.
a) left her clothes
b) had in mind
c) looking for a suit
d) tries

34. How long _____ to drive to Ankara?
a) it is
b) should
c) does it take
d) will it

35. "Can" and "may" are _____.
a) pronouns
b) modals
c) objects
d) prepositions

36. _____ is the most important export port in Turkiye.
a) Balıkesir
b) Ankara
c) Muğla
d) İzmir

37. Did you make an appoinment for _____ with the doctor?
a) a check up
b) check on
c) to check out
d) check

38. I want to call my girl friend, but the line is _____.
a) crowded
b) basic
c) full
d) busy

39. My _____ live on the west coast.
a) friendly
b) relatives
c) relatively
d) friend

40. I _____ when the telephone rang.
a) sleep
b) was sleeping
c) slept
d) am sleeping

CHOOSE THE CORRECT ANSWER WHICH HAS THE CLOSEST MEANING TO THE GIVEN STATEMENT.

41. They will not serve dinner on this flight.
a) There will be no service on the train.
b) The dinner is too expensive to serve.
c) You will not eat a meal on the plane.
d) You will have a meal on the plane.

42. This book seems to be similar to mine.
a) I think the books are the same.
b) My books look different from that one.
c) Books are always similar.
d) That book is very nice.

43. Mary will begin her lesson after dinner.
a) Mary was studying when she ate dinner.
b) Mary should not eat dinner; she should begin her lesson.
c) Mary will eat dinner before she does her homework.
d) Mary will eat dinner after she does her homework.

FIND THE STATEMENTS WHICH ARE IN THE CORRECT ORDER.

44. a) John and Mary walk never to school.
b) John and Mary walk to school never.
c) John and Mary never walk to school.
d) John and Mary walk to never school.

45. a) What time will they be here?
b) What time they will be here?
c) They will be here what time?
d) What time will be they here?

46. a) We a lot of know already English.
b) We know a lot of already English.
c) We already know a lot of English.
d) Know already we a lot of English.

47. a) Yesterday new some shirts he bought.
b) He bought new some shirts yesterday.
c) He bought some shirts new yesterday.
d) He bought some new shirts yesterday.

48. a) Is their house as expensive as our house.
b) Is as expensive their house as our house.
c) As expensive as their house is our house.
d) Is as their house as our house expensive.

49. a) We find New York many factories around.
b) New York find we many factories around.
c) Many factories we find around New York.
d) We find many factories around New York.

50. a) Joe will be there tomorrow night.
b) Will be Joe there tomorrow night.
c) Joe be will there tomorrow night.
d) There Joe will be night tomorrow.

SCORE		
43-46	correct	**good**
47-49	correct	**very good**
50	correct	**excellent**

TEST - 5

CHOOSE THE CORRECT ANSWER.

1. We know the people _____ live here.
   a) which
   b) what
   c) who
   d) whom

2. John knows _____ the show is.
   a) about
   b) who
   c) whom
   d) where

3. An ocean is a large body of _____ .
   a) land
   b) water
   c) earth
   d) river

4. I have _____ a letter to Joe.
   a) writing
   b) write
   c) wrote
   d) written

5. "Why were you running?"
   "I was running _____ I was late."
   a) because
   b) whether
   c) when
   d) if

6. Bob has been teaching at this school _____ a long time.
   a) about
   b) for
   c) before
   d) after

7. The grass in the front yard _____ every week.
   a) cuts
   b) will cut
   c) is cut
   d) cut

8. Mr Jones _____ under treatment in the hospital for a month.
   a) were
   b) be
   c) are
   d) will be

9. He had learned to swim _____ coming here.
   a) as
   b) from
   c) before
   d) of

10. Joe _____ a radio set last week.
    a) build
    b) built
    c) builded
    d) has built

11. Ice makes the road _____ .
    a) slipping
    b) slipped
    c) slippery
    d) slipper

12. We have thought about this problem _____ yesterday.
    a) since
    b) from
    c) -
    d) at

13. Bob wants to _____ his money at a bank.
    a) give
    b) spend
    c) fold
    d) keep

14. What time does the plane _____ for New York?
    a) leaving
    b) leaves
    c) left
    d) leave

15. Mr and Mrs Brown have invited Bill to visit _____ .
    a) theirs
    b) they
    c) their
    d) them

16. John has been _____ the hard words.
    a) repeat
    b) repeats
    c) repeating
    d) repeated

17. John likes to live in Antalya because that is _____ the sun shines a lot.
    a) when
    b) where
    c) why
    d) what

18. I remember that winter because it was the _____ one for the past ten years.
    a) cold
    b) colder
    c) coldest
    d) more colder

19. Joe got up early today _____ attend the conference in time.
    a) in order to
    b) because
    c) when
    d) for

20. If John comes very early, we will be _____ .
    a) slept
    b) sleeped
    c) sleeping
    d) sleep

21. If Tom doesn't get here by Friday, I _____ gone.
    a) will have
    b) had
    c) have
    d) will

22. It was not sunny yesterday afternoon; it was _____ .
a) clear
b) very bright
c) brighter
d) cloudy

23. Our new instructor is that lady over there _____ Spanish.
a) speaks
b) speaking
c) spoke
d) speak

24. The Johnsons will wait here until Joe _____ .
a) comes
b) came
c) will come
d) has come

25. Before Tom went to class, he _____ his assignment.
a) finished
b) will finish
c) finishes
d) had finished

26. Yesterday the police _____ the people away from the accident.
a) kept
b) keeps
c) keep
d) keeping

27. Last winter we _____ a great deal of snow.
a) had had
b) were having
c) had
d) have been having

28. Richard _____ in Boston since 1940.
a) have lived
b) lives
c) has lived
d) have living

29. He should have come last week, but _____ .
a) he did
b) he wasn't
c) he was
d) he didn't

30. The bus _____ when Tom left this morning.
a) can't come
b) won't come
c) hadn't come
d) hasn't come

31. The wind _____ hard when John left the house.
a) will blow
b) is blowing
c) was blowing
d) blows

32. John went to the lake this weekend, but he _____ gone.
a) shouldn't have
b) couldn't have
c) won't have
d) wouldn't have

33. Heavy things _____ by air.
a) are not sending
b) send
c) will not be sent
d) won't send

34. By this time next month, you _____ many new words.
a) will learned
b) have learned
c) will have learn
d) will have learned

35. This is an important letter; it _____ today.
a) must mail
b) must mailed
c) mails
d) must be mailed

36. The humidity is low today; the air _____ .
a) is dry
b) is foggy
c) has lots of water
d) has some smoke

37. What _____ before I came?
a) have you read
b) are you reading
c) were you read
d) had you been reading

38. "Will Joe go to another city when he finishes his studies here?"
"Yes, he will go somewhere else when he _____ ."
a) completes his studies here
b) begins his studies here
c) is in the middle of his studies here
d) is in the middle of his research

39. During the thunderstorm, we had _____ .
a) a lot of lightning
b) a lot of snow
c) a lot of smoke
d) very little wind

SELECT THE MOST APPROPRIATE EQUIVALENT FORM OF THE UNDERLINED WORD(S).

40. Find out where he lives.
a) Write
b) Remind
c) Ask
d) Tell

41. This class is over at nine thirty.
a) gathers
b) starts
c) ends
d) continues

42. This automobile needs a check-up.
a) repair
b) make up
c) gasoline
d) looking over

43. Jack usually sleeps under a blanket.
a) bed
b) tree
c) sheet
d) cover

44. Fall is George's favourite season.
a) type of food
b) type of festival
c) sport season
d) a period of the year

45. There is a good deal of rain in the fall.
a) less
b) a lot of
c) a little
d) not any

46. Mr. Smith is staying at the Jasmine Hotel.
a) working
b) visiting
c) living
d) attending a meeting

47. That package is damaged.
a) a new one
b) in bad condition
c) very expensive
d) covered with paper

48. What are the bus rates in this country?
a) time schedules of buses
b) stopping points of buses
c) bus roads of buses
d) cost of bus tickets

CHOOSE THE CORRECT ANSWER.

49. a) Cold at the airport it was.
b) Cold it was at the airport.
c) It was cold at the airport.
d) At the airport was it cold.

50. "I heard your friend bought a new car yesterday."
"Yes, he did. He _____ ."
a) sold a new car yesterday
b) paid a lot of money for his new car
c) rented a new car yesterday
d) hired a new car yesterday

SCORE		
43-46	correct	**good**
47-49	correct	**very good**
50	correct	**excellent**

TEST - 6

CHOOSE THE CORRECT ANSWER.

1. I have studied _____ lesson.
   a) mine
   b) me
   c) my
   d) I

2. Henry told Bill, "Thanks for asking _____."
   a) mine
   b) my
   c) I
   d) me

3. _____ he get the tickets?
   a) Was
   b) Were
   c) Is
   d) Will

4. _____ you been to the movies lately?
   a) Has
   b) Have
   c) Was
   d) Are

5. _____ lesson will you study tomorrow?
   a) How
   b) Which
   c) Who
   d) Where

6. He lives _____ Hickory Square.
   a) on
   b) in
   c) at
   d) under

7. _____ is his favourite topic of conversation?
   a) Whose
   b) What
   c) Whom
   d) While

8. Their clothes were wet. They have left them in the sun. Now they are _____.
   a) wet
   b) dirty
   c) dry
   d) sun

9. John wants to order a cup of tea for _____.
   a) himself
   b) his
   c) he's
   d) his's

10. The show _____ start at 14:00 o'clock.
    a) is
    b) was
    c) were
    d) will

11. Is this _____ pie and coffee?
a) your
b) ours
c) hers
d) mine

12. Tonight's movie must be quite _____ .
a) good
b) better
c) best
d) well

13. Everybody enjoys holidays. We look forward to _____ on a holiday.
a) to be going
b) going to
c) going
d) go

14. We _____ studying now, but we may go to the movies later.
a) have
b) has
c) was
d) are

15. "Tom, does your dentist have _____ free time?"
a) much
b) many
c) a
d) a few

16. We thought he _____ going to get sick.
a) can
b) may
c) was
d) didn't

17. Women usually brush _____ own hair.
a) their
b) her
c) hers
d) theirs

18. How _____ bottles of milk do you have?
a) much
b) little
c) many
d) a few

19. He was _____ the street when I saw him.
a) crossing
b) being crossing
c) cross
d) crossed

20. Donald _____ he was going to class.
a) said to
b) said
c) say
d) saying

21. Jack likes to _____ by ship.
a) travel
b) travels
c) travel's
d) traveling

22. Does he make a lot of _____?
a) mistake
b) mistook
c) mistakes
d) mistaken

23. That city is a holiday resort. It is a place for _____.
a) airplanes
b) swim
c) tourists
d) the poor

24. Robert was _____ his lesson two minutes ago.
a) studying
b) study
c) studing
d) studies

25. What did the clerk _____ ?
a) tell you
b) told you
c) tells you
d) telling you

26. The Johnsons _____ their son's birthday each year.
a) celebrate
b) celebrates
c) celebrating
d) is celebrate

27. Henry _____ he may not arrive here in time.
a) afraid
b) afraiding
c) be afraid
d) is afraid

28. The furniture in Bill's room _____ expensive.
a) aren't
b) weren't
c) were
d) isn't

29. Would you like some _____ ?
a) ices cream
b) ice cream
c) cream ice
d) ice creams

30. Can you _____ what he is saying?
a) heard
b) hearing
c) hear
d) heared

31. When the instructor came in, We _____ .
a) were talking
b) will talk
c) were talk
d) are talking

32. "When are you going to town?"
" _____ "
a) With you
b) Driving
c) After a little while
d) Last week

33. The traffic light on Main Street was blinking. It was _____.
a) not lighted
b) going on and off
c) moving
d) go on and off

34. Where _____ last night?
a) does he goes
b) was he go
c) did he go
d) does he go

35. Would you like _____ to the cinema with me tomorrow?
a) to going
b) to go
c) going
d) to be go

36. Harry wanted to know the amount of his bill. He wanted to know _____ of his bill.
a) how much
b) the money
c) the total
d) the rest

37. That car is _____.
a) like to this
b) similar to this one
c) different of time
d) different to this

38. Have you taken off your coat?
a) No, we haven't.
b) No, they haven't.
c) No, you haven't.
d) No, you aren't.

39. Is there a lot of information in that newspaper?
a) Yes, there is
b) No, there aren't.
c) Yes, there are.
d) No, there is.

40. Tom and Sue have never _____.
a) going to the movies
b) went to the movies
c) go to the movies.
d) gone to the movies

41. When do you usually _____ at night?
a) turn off the TV
b) turning off the TV
c) turns off the TV
d) turned off the TV

42. "Do they ever ride the bus?"
"Yes, _____."
a) they ever ride the bus
b) they never ride the bus
c) they often ride the bus
d) he never rides the bus

43. We talked to the instructor _____.
a) a few minutes tomorrow
b) a little while ago
c) a few hours tomorrow night.
d) a little hours tomorrow night

44. Tom and Mary must _____ at the next stop.
a) getting off the bus
b) get off the bus
c) go off the bus
d) gotten off the bus

45. "What are you doing, Bill?"
Bill said, "_____."
a) I'm reading a book
b) I'm sick today
c) I was read a book
d) I'm fine, thank you

46. "How many glasses of water did you drink?"
"_____."
a) I finished them all
b) I drank them in the kitchen
c) I drank two
d) I was drinking two glasses of milk

CHOOSE THE CORRECT SENTENCE.

47. a) Never I have orange juice.
b) I never have orange juice.
c) I never orange juice have.
d) I have never orange juice.

48. a) We finish hope to before 9:00.
b) We 9:00 before hope to finish.
c) We hope to finish before 9:00.
d) We finish before 9:00 hope to.

49. a) Very late arrived the plane.
b) The plane arrived very late.
c) Arrived late the plane very.
d) The plane very arrived late.

50. a) There are many pilots on the base.
b) There are pilots many on the base.
c) On the base many pilots there are.
d) Many pilots there are on the base.

SCORE		
43-45	correct	**good**
46-49	correct	**very good**
50	correct	**excellent**

TEST - 7

CHOOSE THE CORRECT ANSWER.

1. The colour of all the covers _____ green.
   a) does
   b) are
   c) were
   d) is

2. Don't ever call _____ again.
   a) I
   b) my
   c) me
   d) mine

3. _____ wants to apologize. Let her explain.
   a) I
   b) She
   c) they
   d) me

4. I had my lunch _____ noon.
   a) to
   b) in
   c) on
   d) before

5. This is July. The next month _____ August.
   a) was
   b) is
   c) had been
   d) were

6. Didn't you cash _____ check.
   a) an
   b) a
   c) and
   d) on

7. I know there is a _____ patio there.
   a) beautifully
   b) beautiful
   c) brunet
   d) carefully

8. Our class _____ at 8 o'clock this morning.
   a) beginning
   b) began
   c) begin
   d) begans

9. _____ the classes getting boring?
   a) Do
   b) Were
   c) Did
   d) Does

10. Please give us three _____ of anti-freeze.
    a) gallon
    b) gas
    c) gallons
    d) gases

11. She was reading a magazine when she _____ asleep.
    a) falls
    b) feeled
    c) fell
    d) felt

12. We _____ to the dormitory late last night.
    a) go
    b) will go
    c) are going
    d) went

13. _____ you go out with us?
    a) Don't
    b) Doesn't
    c) Aren't
    d) Weren't

14. _____ are crocodiles.
    a) That
    b) These
    c) This
    d) Where

15. The _____ starts at different times every day.
    a) schedule
    b) schedules
    c) bus schedules
    d) lessons

16. "Does Mrs Jones speak French?" "Yes, she _____."
    a) is
    b) will
    c) does
    d) do

17. Count _____ one _____ ten.
    a) from/to
    b) since/to
    c) for/to
    d) from/at

18. Your clock is _____ than mine.
    a) the slowest
    b) more slow
    c) slow
    d) slower

19. We know _____ of the two boys.
    a) neither
    b) other
    c) the other
    d) another

20. Yes, I know _____ students pretty well.
    a) where
    b) which
    c) those
    d) who

21. He is going _____ to the supermarket soon.
a) go
b) to go
c) to going
d) to goes

22. _____ Mrs Jones cooking dinner?
a) Are
b) Is
c) Does
d) Aren't

23. His wife _____ to a party tomorrow evening.
a) is going to go
b) is going to
c) was going
d) is go to going

24. They were _____ Friday morning.
a) sleep
b) sleepy
c) sleeps
d) slept

25. I am very sick. My body _____ warm.
a) feel
b) feels
c) isn't feeling
d) fell

26. Which _____ is on the table?
a) book
b) books
c) the book
d) the books

27. When _____ you telephone yesterday?
a) do
b) did
c) does
d) was

28. She was sitting _____ when the rain started. She got wet.
a) inside
b) outside
c) out of
d) of

29. The instructor _____ the blackboard.
a) points to
b) point to
c) shows to
d) shows at

30. While Mr Jones was shaving, he _____ himself.
a) has cut
b) cut
c) cuts
d) is cutting

31. Did you fall _____ in the lab?
a) asleep
b) sleepy
c) sleep
d) slept

32. Today is Saturday. _____ is Sunday.
a) Yesterday
b) Tomorrow
c) The day after tomorrow
d) One day ago

33. Did he _____ lunch at 12 noon yesterday?
a) ate
b) had
c) have
d) has

34. She _____ a baby-sitter.
a) hasn't
b) isn't
c) doesn't
d) weren't

35. Can you play _____ piano?
a) by
b) with
c) the
d) -

36. The _____ ring often.
a) telephone
b) telephones
c) phoning are
d) phone

37. The boys are happy. _____ aren't sad.
a) He
b) They
c) The girls
d) You

38. "To come true" is an _____ expression.
a) ID card
b) idiomatic
c) underlined
d) idiom

39. "Isn't the barber trimming your hair?" " _____. He is shaving my beard."
a) Yes, he is
b) No, he isn't
c) Yes, I am
d) No, I am

FIND THE STATEMENTS WHICH ARE IN THE CORRECT ORDER.

40. a) Full isn't the glass.
b) The glass full isn't.
c) The glass isn't full.
d) The full isn't glass.

41. a) School the bus on time was.
b) The school bus was on time.
c) On time was the school bus.
d) The on time bus was school.

42. a) There is a cat in the tree.
    b) Is there in the tree a cat?
    c) There a cat is in the tree.
    d) In the tree a cat is there.

FIND THE NEGATIVE FORMS OF THE GIVEN STATEMENTS.

43. He burned his hand.
    a) He is not burning his hand.
    b) He did not burn his hand.
    c) He was not burning his hand.
    d) He did not burned his hand.

44. They are sitting in the booth.
    a) They were not sitting in the booth.
    b) They are not sitting in the booth.
    c) They do not sit in the booth.
    d) He did not sit in the booth.

45. You saw two cars yesterday.
    a) You haven't seen two cars yesterday.
    b) You did not see two cars yesterday.
    c) You did not saw two cars yesterday.
    d) You do not see two cars tomorrow.

FIND THE QUESTION FORMS OF THE GIVEN STATEMENTS.

46. You watched TV last night.
    a) Aren't you watching TV tonight?
    b) Did you watch TV last night?
    c) Doesn't you watch TV tonight?
    d) Don't you watch TV tonight?

47. The children swam yesterday.
    a) Are the children swimming?
    b) Did the children swim yesterday?
    c) Do the children swim yesterday?
    d) Were the children swimming yesterday?

48. The students didn't ask questions.
    a) Don't the students ask questions?
    b) Aren't the students asking questions?
    c) Didn't the students ask questions?
    d) Didn't the students asked questions?

49. There were two pens.

a) How many pens were there?
b) How much pens were there?
c) How many pen was there?
d) How much pen was there?

50. Alan is reading a nice book.

a) Was Alan reading a nice book?
b) Has Alan read a nice book?
c) Is Alan read a nice book?
d) Is Alan reading a nice book?

SCORE		
42-45	correct	**good**
46-49	correct	**very good**
50	correct	**excellent**

TEST - 8

CHOOSE THE CORRECT ANSWER.

1. This is the _____ city I've ever seen in the world.
   a) very beautiful
   b) more beautiful
   c) most beautiful
   d) mostly beautiful

2. If the weather is good, John _____ downtown.
   a) went
   b) has gone
   c) will go
   d) had gone

3. He would have passed the examination if he _____ harder.
   a) works
   b) had worked
   c) is working
   d) was working

4. The window _____ by the maid.
   a) breaks
   b) is breaking
   c) had broken
   d) was broken

5. Steve doesn't study very hard, and _____ .
   a) I don't neither
   b) I don't either
   c) I do neither
   d) I do either

6. If they had a car, they _____ to the city.
   a) will drive
   b) would drive
   c) drive
   d) would have driven

7. Mr Brown _____ in the hospital tomorrow.
   a) is
   b) was
   c) has been
   d) will be

8. The guard said that swimming _____ after duty hours.
   a) was allow
   b) will allowed
   c) would be allowed
   d) is allow

9. Frank _____ to Washington by his government.
   a) was sent
   b) sent
   c) will send
   d) is send

10. If he wasn't so tall, he _____ so much trouble while buying suits.
a) not have
b) wouldn't have
c) would have
d) will not have

11. The engineer _____ the cord and stopped the train.
a) pull
b) pulling
c) pulls
d) pulled

12. The students _____ downtown if they had some money.
a) went
b) would go
c) had gone
d) has gone

13. If he _____ his coat, he would not have been cold.
a) wears
b) will wear
c) had worn
d) wore

14. She will come if she _____ time.
a) has
b) was having
c) will have time
d) had

15. I'll phone you _____ .
a) while I was waiting
b) when I get there
c) because I was early
d) when I got there

16. "Can I borrow all these books?"
"Yes, all these books can be _____ ."
a) borrowed
b) borrow
c) borrowing
d) borrows

17. Bill doesn't work very hard. Neither _____ .
a) do I
b) so I
c) too I
d) don't I

18. During the last few years, many people in the Great Britain _____ out of the cities.
a) will be moving
b) are moving
c) have been moving
d) will have moved

19. Mr Brown _____ in early tomorrow morning.
a) was
b) has been
c) will be
d) had been

20. On some doors, you have to turn _____ to open the door.
a) the slot b) the knob
c) around d) off

21. Can you explain me _____ to study English well?
a) what b) which
c) why d) how

22. Paul _____ not attend class yesterday because he was sick.
a) could b) ought
c) must d) should

23. The students are _____ a meeting today.
a) having b) have
c) had d) have been

24. They _____ many roads through the state.
a) have build b) had build
c) have built d) had been built

25. The instructions _____ on the machine.
a) printed b) were printed
c) were printing d) have printed

26. They _____ when they come to town.
a) called you up b) have called you up
c) are calling you up d) will call you up

27. James _____ go swimming yesterday.
a) won't b) didn't
c) will d) doesn't

28. Last week the insects _____ the crops in that field.
a) are destroying b) will destroy
c) destroyed d) have destroyed

29. John wants _____ his friend in the city.
a) looking for b) looked for
c) to look for d) to looking for

30. Mary said _____ .
a) yesterday a good picture she saw
b) she saw a good picture yesterday.
c) a good picture the previous day she saw
d) she had seen a good picture the previous day.

31. "Could they have done it?" "Yes, _____ ."
a) could have they done it
b) have could they done it
c) they could have done it
d) could they have done it

32. If Bob had needed money, he _____ a check.
a) will cash
b) is cashing
c) would have cashed
d) would cash

33. The national parks are preserved for the people.
a) maintained
b) selected
c) opened
d) closed

34. Tom's TV set needs repair. It's _____ .
a) in order
b) working
c) working very well
d) out of order

35. The arts of a country are part of its _____ .
a) physical resources
b) natural resources
c) business life
d) culture

SELECT THE MOST APPROPRIATE EQUIVALENT FORM OF THE UNDERLINED WORD(S).

36. The man tried to protect us. He tried to _____ .
a) bother us
b) keep us safe
c) harm us
d) catch us

37. We stayed in a cabin every night.
a) in a hotel
b) in a large apartment
c) in a small house in the forest
d) in a car

38. Each department has its own work to do.
a) clerk
b) customer
c) section
d) employee

39. It is important to <u>educate</u> our young children.

a) to feed
b) to love
c) to learn
d) to teach

40. Can I <u>catch</u> a bus to town anywhere near here?

a) get on
b) get off
c) look at
d) get out of

SCORE		
33-36	correct	**good**
37-39	correct	**very good**
40	correct	**excellent**

TEST - 9

CHOOSE THE CORRECT ANSWER.

1. Jim is always late for school _____ Mondays.
   a) in b) on
   c) into d) at

2. Joe did his work _____ .
   a) quick b) quicker
   c) quickly d) quickest

3. I don't like to get up early, _____ I have to.
   a) with b) but
   c) or d) and

4. There is always a good _____ of food in that restaurant.
   a) choose b) choice
   c) chose d) chosen

5. Children should _____ their parents.
   a) obey b) obeyed
   c) obeys d) obeying

6. I don't have _____ money left in the bank.
   a) many b) several
   c) any d) a few

7. Electronics _____ a new science.
   a) are b) is
   c) have been d) were

8. Those students are _____ sleepy to study.
   a) much b) a lot
   c) too d) many

9. "They couldn't go with us, could they?"
   "No, they _____ . They were too busy."
   a) weren't b) couldn't
   c) aren't d) didn't

10. I don't think he's a very _____ worker.
a) care b) carefully
c) careful d) carefulled

11. We should eat soup _____ a spoon.
a) with b) that
c) on d) in

12. Joe does not drive as _____ as Jane.
a) well b) better
c) worse than d) well than

13. This pen looks good; it writes _____ .
a) well b) good
c) nice d) best

14. He _____ a new car, doesn't he?
a) has b) does
c) hadn't d) hasn't

15. I was _____ to Mary about the news when the phone rang.
a) talking b) saying
c) talk d) telling

16. Tom sent a present _____ .
a) her b) to hers
c) hers d) to her

17. Would you like _____ ice cream?
a) some b) little
c) much d) a little

18. Dick had a glass of milk for his breakfast. He drank _____ .
a) some milk b) no milk
c) any milk d) hot milk

19. Did you have _____ on your holiday?
a) a well time b) many fun
c) a good time d) several fun

20. "When will you be able to go to school?" "I'll be able to go _____ ."
a) tomorrow b) last monday
c) yesterday morning d) two hours ago

21. We have an English class today, _____?
a) have we
b) don't we
c) do we
d) haven't we

22. "May I help you?"
"Yes, please give me _____ toothpaste."
a) a tube of
b) a piece of
c) a bar of
d) a slice of

23. Every morning I _____ a clean school uniform.
a) put to
b) place in
c) put on
d) tear on

24. "I don't believe you studied hard."
"But, _____."
a) I do
b) I did
c) I don't
d) I didn't

25. This student's home is the _____ of all.
a) far away
b) farther away
c) most far away
d) farthest away

26. "Which is the next plane to New York?"
"_____ one is."
a) Those
b) The
c) That
d) These

27. I am looking for Nick. _____ he already gone to class?
a) Have
b) Will
c) Has
d) Would

28. Robert has a traveler's check. He has _____.
a) a form of money
b) a check for his baggage
c) a bag of money
d) a reservation for traveling

29. I _____ a car before.
a) never will drive
b) never drive
c) have never driven
d) am never driving

30. "Is this Aslı's pen?"
"Yes, _____."
a) It is hers pen
b) It is her
c) It is she's
d) It is hers

31. I am interested _____ meeting Bob's sister.
a) by
b) in
c) on
d) with

32. "What did the students have to do last night?"
"They _____ to study."
a) have
b) had
c) will have
d) would have to

33. "Are you going to be at home tomorrow?"
" _____ ."
a) Yes, I'll be there
b) Yes, I'll be at the office
c) Yes, I'll be at work
d) Yes, I'll take a trip

34. I went on _____ the same subject.
a) to talk
b) talk
c) talking
d) to talking

35. He _____ a pipe when I saw him.
a) was smoking
b) smokes
c) were smoking
d) smoked

36. "How do you go downtown?"
" _____ ."
a) With a bus
b) Buy bus
c) Driving
d) By bus

37. Tom and Joan have rarely _____ .
a) going to the cinema
b) to go to the cinema
c) go to the cinema
d) gone to the cinema

38. "What did you do, Bill?"
Bill said, " _____ ."
a) I'm reading a book
b) I read a book
c) I'm sick today
d) I'm fine, thank you

39. "How many books do you think you will read?
" _____ ."
a) I think I'll read them loudly.
b) I think I'll read a few.
c) I think I'll read them in the study hall
d) I think I'll read them for you.

40. Mary bought a tube of toothpaste at the counter.
a) window at the store
b) salesman in the store
c) door at the store
d) table at the store

TEST - 10

CHOOSE THE CORRECT ANSWER.

1. My picture is _____ than yours.
   a) the best
   b) beautifuller
   c) better
   d) more beautifuller

2. The big car is _____ expensive than the small one.
   a) most
   b) more
   c) the most
   d) the least

3. Don't tell Dad that I forgot _____ my room.
   a) to clean
   b) to study
   c) to see
   d) to do

4. It's on the _____ of Pine and 14th St.
   a) corner
   b) coin
   c) factory
   d) street

5. George _____ on the ice, but he was OK.
   a) looked for
   b) called up
   c) hung up
   d) fell down

6. You should drive very fast on the _____ .
   a) park
   b) basement
   c) highway
   d) apartment

7. The _____ in front of our house is narrow.
   a) road
   b) mile
   c) deposit
   d) tree

8. The streets are wet.
   a) It must have rained.
   b) The sun is shining.
   c) It may snow tomorrow.
   d) It must rain.

9. We must go to the bank tomorrow.
   a) It's cheap
   b) It's healthy
   c) It's important
   d) It's local

10. Please _____ the door. It's cold in here.
    a) open
    b) shut
    c) turn on
    d) find

11. I want to make a phone call, but I don't have any _____.
    a) economical
    b) cheap
    c) inexpensive
    d) costly

12. This coat costs a lot of money. It's _____.
    a) important
    b) difficult
    c) healthy
    d) expensive

13. We can't go outside _____ it stops snowing.
    a) to
    b) from
    c) past
    d) until

14. Col. Johnson has _____ for you. It's on your desk.
    a) got in shape
    b) had a good time
    c) left a message
    d) returned a call

15. The children are playing in the water now.
    a) They're thirsty.
    b) It's winter.
    c) They're drinking.
    d) It's a hot day.

16. George can't do these math problems.
    a) He likes math.
    b) He needs some help.
    c) He is a good student.
    d) He can't count in English.

17. In two hours I did only two problems. The problems were very _____.
    a) expensive
    b) difficult
    c) healthy
    d) exciting

18. Terry lives in the dormitory.
    a) He bought a new house.
    b) He's in the university campus.
    c) He eats a lot of food.
    d) He has a lot of money.

19. Just _____ him that Ed called.
    a) tell
    b) hold
    c) give
    d) answer

20. Can you _____ for me a minute? I need to get a coat.
    a) say
    b) tell
    c) look
    d) wait

21. The dog is really dirty. Please, _____ him today?
a) spill
b) worry
c) bathe
d) hang

22. We'll have to wait a few minutes for Bill. He isn't _____ yet.
a) hurried
b) ready
c) worried
d) slow

23. I ate breakfast 5 hours ago. I'm _____ hungry.
a) full
b) almost
c) sorry
d) yet

24. Check the _____ to see how much gas we have.
a) gauge
b) station
c) baggage
d) sheet

25. I paid the _____, but the clerk forgot to give me the books I bought.
a) tank
b) laundry
c) motel
d) bill

26. Maybe we can go to the movies tonight.
a) We might go to the movies tonight.
b) We won't go to the movies tonight.
c) We will go to the movies tonight.
d) We can go to the movies.

27. Why does Ted need some tools? Because he's going to _____ .
a) fix his car
b) put his books in it
c) do his homework
d) wash his clothes

28. Sally borrowed a book from me.
a) The book belongs to Sally now.
b) Sally will return it to me.
c) The book doesn't belong to me.
d) Sally will read this book to me.

29. I lent Wilda my watch.
a) She kept my watch.
b) She borrowed my watch.
c) She repaired my watch.
d) She lost my watch.

30. Jim fastened his seat belt.
a) He's in the mess hall.
b) He's in the car.
c) He's at the gym.
d) He's at the bank.

31. I don't know _____ in this room.
a) lady
b) man
c) someone
d) anyone

32. The test starts in 3 minutes. We must go to the lab _____.
a) slowly
b) immediately
c) correctly
d) safely

33. Bob can't find his wallet. He thinks he _____ it in the lab.
a) left
b) has forgot
c) forgot
d) has left

34. Do you have any dirty clothes? I'm going to do the _____.
a) blanket
b) laundry
c) bed
d) soap

35. Some people take a lot of _____ when they travel.
a) baggage
b) passport
c) motels
d) water

36. I was late this morning because I didn't hear my _____.
a) telephone
b) alarm clock
c) TV
d) gauge

37. Do you like to take a shower or a _____ in the morning?
a) bathtub
b) bath
c) soap
d) bathe

38. Pete had to leave his car on the side of the road and walk home. He _____.
a) ran out of gas
b) filled up his car
c) bought some gasoline
d) saw a gas station

39. The fish are swimming in a large _____.
a) bathe
b) tank
c) gauge
d) bill

40. I like to sleep with two _____ under my head.
a) blankets
b) hangers
c) sheets
d) pillows

TEST - 11

SELECT THE MOST APPROPRIATE EQUIVALENT FORM OF THE UNDERLINED WORD(S).

1. Mr Jones is a courteous man.
a) rude
b) kind
c) impolite
d) handsome

2. We don't have to report it to the class today.
a) tell
b) go
c) leave
d) teach

3. Bill met a waitress by the name of Robin.
a) man
b) place
c) woman
d) friend

4. It has resistance to the flow of electricity.
a) insulation
b) conduction
c) circuit
d) current

5. The sergeant got tired of listening to so many gripes.
a) compliments
b) complaints
c) noise
d) interferences

6. Wire conducts electric current.
a) insulates
b) carries
c) disperses
d) corresponds

7. One revolution of the Earth takes nearly 365 days.
a) requirement
b) satellite
c) movement
d) advance

8. The data are being recorded for further use.
a) dates
b) speeds
c) facts
d) dictionaries

9. You are permitted to seek advice on career or personal problems.
a) counsel
b) children
c) custom
d) conference

10. He had to stop smoking.
a) cut in
b) cut down
c) cut out
d) cut off

11. The movie will begin at 19 00 sharp.
a) approximately
b) exactly
c) minutes
d) o'clock

12. A cab is the same as a _____ .
a) hat
b) taxi
c) truck
d) cap

13. John was not pleased with the overall performance of his automobile.
a) general
b) safe
c) separate
d) incomplete

14. John said, "I'm sorry to interrupt you."
a) cut into
b) cut down
c) gripe
d) cut in

15. John is getting worse, you'd better fire him.
a) knock out
b) employ
c) save
d) sack

16. Since he liked to fly, he decided to join the Air Force.
a) Now
b) So
c) Because
d) Although

17. Robert had some correspondence from Thomas.
a) conversation
b) letters
c) calls
d) knowledge

18. We are going to try out a used car.
a) drive
b) test
c) paint
d) fix

19. Consulting a dictionary is a good way to learn new words.
a) Picturing
b) Holding
c) Referring to
d) Reading

20. Robert plans to enter flying school this year.
a) go to
b) quit
c) cancel
d) study

21. Traveling by train is quite safe.
In addition, it is very comfortable.
a) Although
b) Beside
c) Contrary to popular opinion
d) Furthermore

22. What grade do you hope to obtain in this course?
a) expect to have
b) want to do
c) expect to give
d) need to fail

CHOOSE THE CORRECT ANSWER.

23. The bank is located _____ the post office building.
a) across
b) behind
c) from
d) ahead

24. He talks too much; he's a regular _____.
a) buddy
b) joe
c) windbag
d) windbox

25. *Cancel* means most nearly _____.
a) record
b) listen
c) erase
d) intend

26. This is my favourite food. *Favourite* means _____.
a) distasteful
b) delicious
c) preferable
d) useful

27. When you drive a car, you should _____ the rearview mirror from time to time.
a) glance at
b) show
c) glance out
d) look

28. If you heat the ice, it _____.
a) is melting
b) would melt
c) would have melted
d) melts

29. *Needy* people are _____.
a) poor
b) generous
c) helpful
d) rich

30. The plural form of the word *roof* is _____.
a) rooves
b) roofves
c) roofs
d) roofes

KEY TO TEST YOURSELF - CEVAP ANAHTARI

TEST 1	TEST 2	TEST 3	TEST 4	TEST 5	TEST 6
1.A	1.A	1.B	1.C	1.C	1.C
2.D	2.D	2.B	2.A	2.D	2.D
3.B	3.B	3.D	3.D	3.B	3.D
4.B	4.B	4.B	4.D	4.D	4.B
5.B	5.A	5.A	5.B	5.A	5.B
6.C	6.D	6.A	6.A	6.B	6.A
7.A	7.A	7.A	7.A	7.C	7.B
8.B	8.C	8.D	8.B	8.D	8.C
9.A	9.D	9.C	9.D	9.C	9.A
10.A	10.D	10.A	10.C	10.B	10.D
11.B	11.C	11.B	11.A	11.C	11.A
12.C	12.A	12.C	12.B	12.A	12.A
13.B	13.A	13.D	13.A	13.D	13.C
14.C	14.C	14.C	14.D	14.D	14.D
15.B	15.A	15.D	15.B	15.D	15.A
16.C	16.A	16.A	16.A	16.C	16.C
17.D	17.D	17.B	17.B	17.B	17.A
18.B	18.C	18.D	18.C	18.C	18.C
19.B	19.A	19.A	19.B	19.A	19.A
20.C	20.C	20.B	20.B	20.C	20.B
21.B	21.B	21.A	21.D	21.A	21.A
22.B	22.A	22.C	22.A	22.D	22.C
23.C	23.D	23.A	23.B	23.B	23.C
24.A	24.A	24.C	24.C	24.A	24.A
25.B	25.C	25.B	25.A	25.D	25.A
26.C	26.C	26.C	26.C	26.A	26.A
27.C	27.D	27.B	27.B	27.C	27.D
28.A	28.C	28.B	28.A	28.C	28.D
29.A	29.A	29.D	29.D	29.D	29.B
30.A	30.D	30.B	30.D	30.C	30.C
31.C	31.B	31.B	31.B	31.C	31.A
32.B	32.D	32.A	32.C	32.A	32.C
33.B	33.A	33.A	33.A	33.C	33.B
34.B	34.B	34.B	34.C	34.D	34.C
35.A	35.A	35.D	35.B	35.D	35.B
36.A	36.C	36.B	36.D	36.A	36.C
37.B	37.D	37.B	37.A	37.D	37.B
38.A	38.B	38.B	38.D	38.A	38.A
39.A	39.D	39.B	39.B	39.A	39.A
40.C	40.B	40.C	40.B	40.C	40.D
41.B		41.B	41.C	41.C	41.A
42.A		42.C	42.A	42.A	42.A
43.B		43.B	43.C	43.D	43.B
44.C		44.B	44.C	44.D	44.B
45.B		45.A	45.A	45.B	45.A
46.B		46.D	46.C	46.C	46.C
47.A		47.A	47.D	47.B	47.B
48.D		48.C	48.A	48.D	48.C
49.C		49.C	49.D	49.C	49.B
50.C		50.D	50.A	50.B	50.A

TEST 7	TEST 8	TEST 9	TEST 10	TEST 11
1.D	1.C	1.B	1.C	1.B
2.C	2.C	2.C	2.B	2.A
3.B	3.B	3.B	3.A	3.C
4.D	4.D	4.B	4.A	4.D
5.B	5.B	5.A	5.D	5.B
6.B	6.B	6.C	6.C	6.B
7.B	7.D	7.B	7.A	7.C
8.B	8.C	8.C	8.A	8.C
9.B	9.A	9.B	9.C	9.A
10.C	10.B	10.C	10.B	10.C
11.C	11.D	11.A	11.A	11.B
12.D	12.B	12.A	12.D	12.B
13.A	13.C	13.A	13.D	13.A
14.B	14.A	14.A	14.C	14.D
15.A	15.B	15.A	15.D	15.D
16.C	16.A	16.D	16.B	16.C
17.A	17.A	17.A	17.B	17.B
18.D	18.C	18.A	18.B	18.B
19.A	19.C	19.C	19.A	19.C
20.C	20.B	20.A	20.D	20.A
21.B	21.D	21.B	21.C	21.D
22.B	22.A	22.A	22.B	22.A
23.A	23.A	23.C	23.B	23.A
24.B	24.C	24.B	24.A	24.C
25.B	25.B	25.D	25.D	25.C
26.A	26.D	26.C	26.A	26.C
27.B	27.B	27.C	27.A	27.A
28.B	28.C	28.A	28.B	28.D
29.A	29.C	29.C	29.B	29.A
30.B	30.D	30.D	30.B	30.C
31.C	31.C	31.B	31.D	
32.B	32.C	32.B	32.B	
33.C	33.A	33.A	33.D	
34.B	34.D	34.C	34.B	
35.C	35.D	35.A	35.A	
36.B	36.B	36.D	36.B	
37.B	37.C	37.D	37.B	
38.B	38.C	38.B	38.A	
39.B	39.D	39.B	39.B	
40.C	40.A	40.D	40.D	
41.B				
42.A				
43.B				
44.B				
45.B				
46.B				
47.B				
48.C				
49.A				
50.D				

PART XII

KEY TO EXERCISES

ALIŞTIRMALARIN ANAHTARI

EXERCISE 1

1. subject 2. subject/pronoun 3. verb 4. adjective 5. adjective 6. preposition 7. adverb 8. object 9. sentence 10. adverb 11. preposition 12. adverb 13. adjective 14. pronoun 15. subject 16. preposition 17. adverb 18. sentence 19. adjective 20. adjective 21. pronoun 22. object 23. adjective 24. verb

EXERCISE 2

1. They 2. He 3. It 4. She 5. They 6. him 7. it 8. her 9. us 10. them 11. We 12. her 13. They 14. We 15. They 16. It 17. He 18. She 19. They 20. You 21. it 22. it 23. them 24. She

EXERCISE 3

1. it 2. it 3. them 4. him 5. me 6. them 7. her 8. them 9. it 10. them 11. them 12. it 13. them 14. him 15. us

EXERCISE 4

1. their 2. their 3. your 4. her 5. his 6. her 7. their 8. my/Its/my 9. your 10. their 11. our 12. your 13. their 14. your 15. her 16. his 17. his 18. its 19. their 20. your 21. her/her 22. her 23. their 24. their

EXERCISE 5

1. his 2. yours 3. theirs 4. mine 5. hers 6. hers 7. ours 8. theirs 9. yours 10. mine 11. yours 12. hers 13. theirs 14. his 15. mine 16. hers 17. theirs 18. ours 19. hers 20. his 21. theirs 22. hers 23. mine 24. its

EXERCISE 6

1. mine/her 2. yours 3. mine/her 4. hers 5. theirs 6. yours 7. his 8. yours

EXERCISE 7

1. my/theirs 2. your/yours 3. our/his 4. my/hers 5. our/theirs 6. my/hers 7. our/theirs 8. our/his 9. our/hers 10. her/mine 11. your/ours 12. their/his-hers

EXERCISE 8

1. themselves 2. himself 3. herself 4. myself 5. ourselves 6. itself 7. herself 8. himself 9. themselves 10. myself 11. himself 12. ourselves 13. yourself 14. myself 15. ourselves 16. herself 17. himself 18. themselves 19. yourself 20. himself 21. by yourself/yourselves 22. by myself 23. herself 24. by itself 25. by yourself

EXERCISE 9

1. by myself 2. by herself 3. by himself 4. by themselves 5. by itself 6. by themselves 7. by themselves 8. by myself 9. by himself 10. by herself 11. by himself 12. by themselves 13. by ourselves 14. by herself

EXERCISE 10

1. What caused you to get late?

2. What did they build?

3. Who is at the gate?

4. Whose car is this?

5. Why don't you buy it?

6. When does the train leave for İstanbul?

7. How did you travel?

8. Where are you going?

9. Which bicycle does he want?

10. What do the students like? / Which lesson do the students like?

EXERCISE 11

1. These are pens.

2. Those are John's books.

3. These are my pens.

4. Those are nice cats.

5. These are hard questions.

6. Those are dictionaries.

7. These are hats.

8. These pens are Ahmet's.

9. These exercises are difficult.

10. Those books are about grammar.

11. Those chairs are comfortable.

12. Those girls are very ill.

13. These cooks are perfect.

14. These cars are very expensive.

15. These courses are very helpful.

EXERCISE 12

1. The boxes are full.

2. The peaches are rotten.

3. The classes begin at 2 o'clock.

4. The buses don't stop here.

5. The dishes are on the counter.

6. The knives are on the table.

7. The children play with the ball.

8. The keys are in my pocket.

9. The watches keep good time.

10. The women are making a cake.

11. The dresses are very expensive.

12. The flies are in the soup.

13. The babies are crying.

14. The tomatoes are in the basket.

15. The doors are open.

16. The wives are at the table.

17. The shelves are full of books.

18. The safes are full of money.

19. The men are teachers.

20. The oxen are eating some grass.

21. The fish are in the basket.

22. The data are in my hand.

23. The bacteria are very harmful.

24. The economic crises effected everybody.

25. The chimneys are at the top of the roof.

EXERCISE 13

1. George's 2. Dr Smith's 3. The students' 4. Ergün's (Ergün's house) 5. Girls' 6. Children's 7. Soldiers' 8. The woman's 9. Ayşe's 10. M. John's 11. Mr Brown's 12. Director's 13. John's 14. Jack's 15. Larry's 16. Women's 17. brothers' 18. Akgün's 19. ladies' 20. sister's 21. Silas'/Silas's 22. baker's

EXERCISE 14

1. an 2. A/a 3. -/a 4. - 5. a 6. a/an 7. A 8. a 9. a 10. A 11. - 12. a 13. a 14. - 15. -/- 16. a-a 17. a-a 18. a 19. a 20. A - a 21. a 22. - 23. - 24. a 25. -

EXERCISE 15

1. a 2. a - the 3. 0 - the 4. a - the 5 the 6. a - a - a 7. The 8. 0 - 0 - 0 9. The - the 10. The - the 11. The 12. The - the 13. The 14. The 15. The 16. the 17. the 18. The - the 19. the 20. The - the

EXERCISE 16

1. the 2. The - the 3. the - the 4. a 5. a 6. the 7. an - the 8. a 9. a-0 10. the 11. an 12. The 13. The 14. a 15. a - 0 - The 16. a 17. a - the 18. an 19. a 20. The 21. the 22. 0 - a 23. The

EXERCISE 17

1. a few 2. a few 3. a little 4. a little 5. a little 6. a few 7. a few 8. a little 9. a little 10. a few 11. a few 12. a few 13. a little 14. a few 15. a little 16. a few 17. a few 18. a few 19. a few 20. a little 21. a few 22. a little 23. a few

EXERCISE 18

1. There aren't any flowers in the vase.

2. I didn't ask any questions.

3. I didn't learn any new words.

4. They don't have any problems.

5. I don't have any money.

6. There isn't any coffee in the cup.

7. I don't need any workers.

8. There isn't any cheese on the plate.

9. There aren't any apples in the basket.

10. She doesn't have any stamps.

EXERCISE 19

1. I had some time.
2. There is some sugar in the jar.
3. There are some apples on the tree.
4. There are some pencils in the box.
5. She has some money.
6. The doctor gave her some medicine.
7. There are some seats available.
8. We need some pens.
9. I wanted some water.
10. There are some mistakes in the composition.

EXERCISE 20

1. any 2. any 3. some 4. any 5. any 6. some 7. any 8. some 9. some 10. any 11. any 12. any

EXERCISE 21-A

1. much 2. much 3. many 4. many 5. many 6. many 7. much 8. many 9. much 10. many 11. many 12. much 13. many 14. many 15. many

EXERCISE 21-B

1. The other 2. The others 3. another 4. others 5. another

EXERCISE 22

1. Open the door 2. Close the window 3. Buy a dictionary 4. Turn on the light 5. Wait at the bus-stop 6. Be careful 7. Watch this film 8. Do these exercises 9. Write the new words 10. Get ready right away.

EXERCISE 23

1. Don't turn off the lights.
2. Don't make a noise.
3. Don't call me later.
4. Don't disturb him now.
5. Don't leave your notes here.
6. Don't hang up your hat on the rack.
7. Don't say a word.
8. Don't wait inside.
9. Don't smoke a cigarette here.
10. Don't sit near him.

EXERCISE 24

1. I am not working now.
   Are you working now?
2. They aren't brushing their teeth.
   Are they brushing their teeth?
3. We aren't speaking English.
   Are we speaking English?
4. He isn't eating his lunch.
   Is he eating his lunch?
5. It isn't drinking water.
   Is it drinking water?
6. The children aren't playing football.
   Are the children playing football?
7. The dogs aren't barking.
   Are the dogs barking?

8. The birds aren't singing in their cages.
   Are the birds singing in their cages?

9. The workers aren't painting the walls.
   Are the workers painting the walls?

10. The student isn't doing her homework.
    Is the student doing her homework?

EXERCISE 25

1. They are lying on the beach.

2. The students are taking an examination now.

3. We are answering all the questions.

4. He is going to school now.

5. She is telephoning her mother.

6. The water is boiling now.

7. I'm not sleeping now.

8. He isn't taking a bath.

9. They aren't playing football.

10. The car is making a strange noise.

11. They are walking so slowly.

12. The students are studying English now.

13. The students aren't studying Japanese now.

14. Aslı is waiting for the bus.

15. The children are crying loudly.

EXERCISE 26

1. She doesn't like swimming.
2. They don't talk too much.
3. The bell doesn't ring at 11.00.
4. I don't enjoy driving fast.
5. They don't play football every weekend.
6. We don't have dinner at 7.00 every day.
7. Soldiers don't wear uniform.
8. Hüsnü doesn't tell the truth.
9. It doesn't usually rain in the spring.
10. Women don't wear skirts.
11. Most men don't have beard.
12. They don't always come here on time.
13. I don't mend my trousers.
14. He doesn't speak English.
15. It doesn't drink milk.
16. They don't eat sandwiches at lunch time.
17. This dog doesn't always eat meat.
18. It doesn't suit you well.
19. Cats don't eat grass.
20. That boy doesn't often ride his bicycle to school.

EXERCISE 27

1. Does he usually work at night?
2. Does the train leave at midnight?
3. Does the aeroplane land at 9.00?
4. Do they get up at 6 o'clock?
5. Do you like watching TV?
6. Do you read this book every day?
7. Does the car go very fast?
8. Do the workers rush home when the day's work is over?
9. Do trains go every fifteen minutes?
10. Do children like toys?
11. Does the teacher explain the exercise?
12. Don't you borrow any money?
13. Don't you agree with us?
14. Does he spend his salary in one day?
15. Does she play the guitar very well?

EXERCISE 28

1. It (An elephant) doesn't bark.
2. Does it (a duck) bark?
3. She visits the mosques in İstanbul.
4. She doesn't worry too much.

5. She lives in İstanbul.

6. She (A policewoman) wears a uniform.

7. It (a bird) builds nests.

8. Does it (a horse) eat grass?

9. She tells the truth.

10. She (A student) doesn't like examinations.

EXERCISE 29

1. He doesn't play football.
   Does he play football?

2. They don't often visit him.
   Do they often visit him?

3. You don't talk too much.
   Do you talk too much?

4. He doesn't like to play football.
   Does he like to play football?

5. We don't wear warm clothes in winter.
   Do you wear warm clothes in winter?

6. Brian doesn't send his greetings to you.
   Does Brian send his greetings to you?

7. My friend doesn't always look happy.
   Does your/my friend always look happy?

8. He doesn't invite them to a dinner.
   Does he invite them to a dinner?

9. You don't study hard.
   Do you study hard?

10. A dog doesn't dislike drinking milk.
    Does a dog dislike drinking milk?

EXERCISE 30

1. gets up 2. visits 3. wishes 4. don't watch 5. doesn't arrive 6. don't understand
7. climbs 8. helps

EXERCISE 31

1. walks 2. brushes 3. Do - have 4. is raining - take 5. is - doing 6. is sleeping
7. does - mean 8. Are - waiting 9. complains/is complaining 10. Do-recognize

EXERCISE 32

1. There will be a serious problem in this matter.

2. It'll cost 20 dollars.

3. I won't appreciate your work.

4. He will shout at me loudly.

5. He won't go to Finland.

6. I won't drink tea.

7. Will he speak English?

8. I'll go to school.

9. They will study for the exam.

10. Ahmet will drink coffee.

11. They won't send me a letter every week.

12. The workers will build a bridge.

13. The students will do their homework.

14. I will not study Japanese

15. Will you make a plan?

16. Will he complain about the management?

17. Will they play football?

EXERCISE 33

1. I won't put the money into my wallet.
   Will you put the money into your wallet?

2. He won't make a mistake.
   Will he make a mistake?

3. Uncle Tom won't give candies to the children.
   Will Uncle Tom give candies to the children?

4. The dog will not run after the cat.
   Will the dog run after the cat?

5. He will not listen to some music.
   Will he listen to (some) music?

6. I won't hear the reportings of gun.
   Will you hear the reportings of gun?

7. We will not swim in the pool.
   Will you swim in the pool?

8. The doorbell won't ring.
   Will the doorbell ring?

9. They will not laugh at the clown.
   Will they laugh at the clown?

EXERCISE 34

1. The train is going to arrive here at 7.30.

2. Your refrigerator is going to be full of foods.

3. He is going to leave messages for us every morning.

4. The weather is going to be hot today.
5. He is going to help me with my pronunciation.
6. They are going to go on studying English.
7. Is he going to go to bed?
8. We are going to live in a palace.
9. Someone is going to cry.
10. I am never going to miss the train.
11. I'm not going to prepare anything for the night.
12. Are you going to go abroad?
13. Are you going to teach English in this school?
14. He is going to cut the trees.
15. Are the students going to be ready?
16. What are you going to do?
17. Where are the tourists going to travel?
18. They are going to learn English.
19. The birds are going to fly in the sky.
20. The children are going to eat eggs and butter for breakfast.
21. We aren't going to watch a horror film.
22. The postman is going to deliver a package to us tomorrow.
23. Are you going to listen to music?
24. How are you going to travel in your holiday?
25. Is he going to eat steak for dinner?

EXERCISE 35

1. watched 2. didn't study 3. bought 4. sold 5. had 6. were 7. called 8. frightened 9. didn't answer 10. waited 11. Did - put on? 12. Did - live? 13. missed 14. didn't write 15. didn't play 16. Did - telephone? 17. Did - rain? 18. left 19. didn't understand 20. saw 21. hurried - didn't catch 22. took 23. ate 24. read 25. watered

EXERCISE 36

1. has hurt 2. has caused 3. has already left. 4. hasn't understood 5. haven't hidden 6. hasn't prepared 7. have played 8. have listened 9. have broken 10. have found 11. have just finished 12. have lived 13. has read 14. Have-seen? 15. have-been? 16. hasn't started 17. haven't solved 18. has progressed 19. have been 20. have-done?

EXERCISE 37-A

1. went 2. have been 3. arrived 4. have known 5. has given 6. flew 7. haven't seen 8. haven't finished 9. left 10. wrote 11. broke out 12. bought 13. have stayed 14. have you been 15. didn't drink - have been 16. Have-seen 17. started 18. has made 19. have flown 20. has been

EXERCISE 37-B

1. was working - was making
2. were sleeping - was studying
3. weren't listening - was talking
4. was crying - were laughing
5. was resting - was working
6. was driving - were chatting
7. was coughing - was talking
8. was preparing - was watching
9. was burning - was taking
10. was making - was making

EXERCISE 37-C

1. arrived - was cooking
2. rang - was washing
3. was walking - started
4. was sleeping - happened
5. fell - was running
6. called - was studying
7. were travelling - saw
8. was screaming - knocked

EXERCISE 38

1. have made
2. has flown
3. have written
4. has been raining
5. has been
6. have studied / have been studying
7. have lost - have been looking for
8. have done
9. have been studying
10. have worked / have been working

EXERCISE 39

1. has been ringing
2. has been snowing
3. have been living
4. has rung/has been
5. has played
6. have taught / have been teaching
7. have had
8. have you been
9. have you been teaching
10. has been painting

EXERCISE 40

1. had already finished
2. had waited
3. had washed
4. hadn't arrived
5. had watered
6. had killed
7. had forgotten
8. had drunk
9. had never missed
10. had eaten
11. had sealed
12. had just bought
13. had left
15. had eaten
16 had brushed
17. had eaten
18. had gone
19. had got
20. had finished
21. hadn't done
22. had begun
23. had been
24. had bought
25. had started

EXERCISE 41

1. had been waiting
2. had been staying
3. had already been speaking
4. had been washing
5. had been sitting
6. had been expecting
7. had been peeling
8. had been working
9. had been studying
10. had been investigating
11. had been playing
12. had been walking
13. had been sitting
14. had been sunbathing
15. had been explaining
16. had been sleeping
17. had been brushing
18. had been discussing
19. had been doing
20. had been watching

EXERCISE 42

1. will be wearing - will be
2. will not be - will be flying
3. will be - will be sitting
4. will be reading
5. will go
6. will be looking for
7. will be repairing
8. will be having
9. will sell
10. will be arranging / will arrange
11. will be trying
12. will be traveling
13. will be visiting
14. will improve
15. will pass
16. will knock
17. will be inspecting
18. will stop
19. will be
20. will have

EXERCISE 43

1. will have answered
2. will have interviewed
3. will have checked
4. will have planned
5. will have translated
6. will have written
7. will have sold
8. will have repaired
9. will probably have left
10. will have bought
11. will probably have arrived
12. will probably have caught
13. will have determined
14. will probably have won
15. will have read
16. will have found
17. will probably have solved
18. will have attended
19. will have announced
20. will probably have set off

EXERCISE 44

1. will have been living
2. will have been working
3. will have been studying
4. will have been painting
5. will have been driving
6. will have been using
7. will have been cleaning
8. will have been learning
9. will have been staying
10. will have been exploring
11. will have been visiting
12. will have been renewing
13. will have been preparing
14. will have been looking for
15. will have been working
16. will have been studying
17. will have been revolving
18. will have been paying
19. will have been trying
20. will probably have been swimming

EXERCISE 45

1. There aren't seven children in the garden.
   Are there seven children in the garden?

2. There aren't twelve months in a year.
   Are there twelve months in a year?

3. There aren't 26 letters in the English alphabet
   Are there 26 letters in the English alphabet?

4. There isn't a good cafe here.
   Is there a good cafe here?

5. There isn't a comfortable chair in the office.
   Is there a comfortable chair in the office?

6. There will not be a ceremony tomorrow.
   Will there be a ceremony tomorrow?

7. There weren't messages about the strike.
   Were there messages about the strike?

8. There hasn't been a lamp in the hall.
   Has there been a lamp in the hall?

9. There wasn't a nice question.
   Was there a nice question?

10. There haven't been ripe apples in the basket.
    Have there been ripe apples in the basket?

11. There won't be an argument between the two parties.
    Will there be an argument between the two parties?

12. There isn't a nice cat in front of the door.
    Is there a nice cat in front of the door?

13. There aren't best quality products in this market.
    Are there best quality products in this market?

EXERCISE 46

1. don't you 2. won't he 3. doesn't she 4. won't you 5. didn't you 6. is there 7. isn't it 8. does he 9. was it 10. didn't he 11. haven't they 12. won't he 13. will you 14. did you 15. hasn't she 16. wasn't there 17. does it 18. did he 19. will I 20. are they 21. won't they 22. was there 23. haven't they 24. didn't he 25. don't they

EXERCISE 47

1. carefully 2. seriously 3. beautifully 4. quickly 5. slowly 6. rapidly 7. permanently 8. easily 9. comfortably 10. perfectly 11. clearly 12. skillfully 13. regularly 14. well 15. fast 16. late 17. hard

EXERCISE 48

1. can't be 2. can you pass 3. can teach 4. can make 5. can snow 6. Can I use 7. Can I wait 8. can swim 9. can understand 10. can ride

EXERCISE 49

1. I couldn't speak Spanish because I didn't know a word in this language.
2. I couldn't make orange juice because I didn't have any oranges.
3. He couldn't visit the Dolmabahçe Palace because it was closed.
4. I couldn't type the reports because I didn' t have a typewriter.
5. I couldn't take a taxi because I didn't find any taxi there.
6. She couldn't iron her clothes because the iron was broken.
7. They couldn't play football because they didn't find any ball.
8. I couldn't walk to school because I was too tired.
9. I couldn't watch TV because I had a lot of homework.
10. I couldn't go to the cinema because I didn't have any free time.
11. She couldn't make a cake because she didn't have any eggs.
12. Jack couldn't visit his friend because he was busy.

EXERCISE 50

1. is able to study
2. was able to play
3. will be able to drive
4. was not able to buy
5. were not able to answer
6. am able to buy
7. are able to play
8. were able to go
9. was able to visit
10. is able to watch
11. am able to row

12. will be able to practise
13. will be able to drive
14. is able to make
15. weren't able to cross

EXERCISE 51

1. She couldn't have driven her father's car.
2. He couldn't have translated the letter.
3. He couldn't have sent his letter.
4. She couldn't have come to class.
5. He couldn't have played football.
6. He couldn't have bought anything.
7. I couldn't have lent you.
8. He couldn't have helped me.
9. I couldn't have swum across it.
10. They couldn't have used the emergency exit.
11. He couldn't have seen the film.
12. She couldn't have prepared the lunch.
13. I couldn't have visited them.

EXERCISE 52

1. They may be good friends.
2. We may pass the exam.
3. Mr Kongar may attend the meeting.
4. He may do a lot of work.
5. They may marry in May.
6. I may come with you.
7. They may postpone the course.

8. You may take this course next semester.

9. He may telephone me later.

10. They may go by plane.

11. He may not come with us.

12. He may be ill.

13. I may pass all the examinations.

14. They may be late for the party.

15. He may not go to the cinema.

EXERCISE 53

1. may have gone

2. may have taken

3. may have lived

4. may have gone

5. may have left

6. may have taken

7. may have missed

8. may have delayed

9. may have burnt

10. may have hidden

11. may have escaped

12. may not have seen

13. may have dropped

EXERCISE 54

1. might have forgot
2. might have left
3. might have been
4. might have murdered
5. might have slept
6. might have broken
7. might have made
8. might have warned
9. might have killed
10. might have spilt
11. might have missed
12. might not have heard
13. might have run out of

EXERCISE 55

1. should eat
2. should have
3. should wait
4. should study
5. should rest
6. shouldn't go out
7. should turn off
8. shouldn't smoke
9. should buy
10. should study
11. should work
12. shouldn't go
13. shouldn't spend
14. should read
15. shouldn't talk
16. should be
17. should tidy
18. should obey
19. should use
20. shouldn't waste
21. should concentrate
22. should start
23. should deliver
24. shouldn't drive

EXERCISE 56

1. should have come
2. should have driven
3. shouldn't have invested
4. shouldn't have spoken
5. should have given
6. shouldn't have called
7. should have paid
8. should have visited
9. should have written
10. shouldn't have prepared
11. should have woken up
12. should have saluted
13. shouldn't have lost
14. should have arrived
15. should have called
16. shouldn't have run
17. shouldn't have broken

EXERCISE 57

1. ought to spend
2. ought to work
3. ought to pay
4. ought to rest
5. ought to ask
6. ought not to speak
7. ought to report
8. ought to pay
9. ought to return
10. ought not to eat

EXERCISE 58

1. ought to have told
2. should have saved
3. ought to have visited
4. ought to have prepared
5. shouldn't have spoken
6. ought to have been
7. ought to have arrived
8. should have been
9. ought not to have called
10. should have typed

EXERCISE 59

1. must insure 2. must give 3. must memorize 4. must keep 5. must help 6. must stay 7. must be 8. must write 9. must see 10. must go 11. must change 12. must put out 13. must find 14. must know 15. must get prepared 16. must find 17. must think 18. must start 19. must wash up 20. must fill up

EXERCISE 60

1. mustn't eat and drink
2. mustn't talk
3. mustn't make
4. mustn't write
5. mustn't drink
6. mustn't eat
7. mustn't park
8. mustn't pass
9. mustn't wait
10. mustn't disturb

EXERCISE 61

1. I must have lost it
2. He must have caught a cold
3. She must have observed a diet
4. He must have gone out
5. He must have missed
6. They must have won
7. My brother must have eaten
8. Somebody must have checked out of it
9. He must have studied English
10. He must have sprained
11. Something must have come up
12. She must have failed the test
13. She can't have got 100.

EXERCISE 62

1. have to send 2. have to insure 3. have to give 4. have to spend 5. has to spend 6. have to speak 7. has to iron 8. has to be 9. have to keep 10. have to salute 11. have to wait 12. have to be studying 13. has to be 14. have to play 15. have to wear 16. have to be playing 17. has to get prepared 18. has to correct 19. has to show 20. have to be cleaning

EXERCISE 63

1. You don't have to wait here.
2. He doesn't have to read it once more.
3. She doesn't have to prepare the meal.
4. We don't have to wear these shirts.
5. They don't have to play football in the rain.
6. He doesn't have to get up early.
7. Mehmet doesn't have to leave the class early today.
8. You don't have to lend him money.
9. We don't have to stay in İstanbul for a week.
10. They don't have to travel by bus.
11. She doesn't have to believe you.
12. He doesn't have to explain it to me.
13. You don't have to wear a hat.
14. You don't have to take these drugs.
15. You don't have to eat everything on your plate.
16. They won't have to live in London from now on.
17. We didn't have to do those exercises yesterday.
18. Mr Johnson doesn't have to get prepared for the conference.
19. The students won't have to take six tests by the end of May.
20. They didn't have to find evidence to accuse the murderer.

EXERCISE 64

1. had to speak 2. had to be 3. had to memorize 4. had to spend 5. didn't have to type 6. had to copy 7. had to be 8. had to wear 9. had to see 10. had to pay 11. didn't have to buy 12. had to organize 13. had to answer 14. didn't have to wear 15. had to stop 16. had to check 17. had to lose 18. had to solve 19. had to work 20. had to announce

EXERCISE 65

1. You'd better keep the secret.
2. You'd better study a lot.
3. We'd better not make much noise.
4. You'd better not smoke.
5. You'd better tell me the truth.
6. You'd better keep a diary.
7. You'd better notify the police.
8. She'd better not see him again.
9. You'd better sleep early.
10. You'd better pay attention to the words I say.
11. You'd better duplicate these documents.
12. You'd better visit your relatives.
13. You'd better take your umbrella with you.
14. She'd better not talk loudly.
15. They'd better keep off the grass.
16. You'd better save money.
17. You'd better keep your money in a safe place.
18. You'd better take exercises.
19. You'd better wear your black tie.
20. You'd better not forget these points.

EXERCISE 66

1. I didn't use to smoke when I was young.
2. I used to smoke a lot in the past.
3. She used to work in this company.
4. Mehmet used to play the guitar well.
5. The student affairs department used to be on the 5th floor.
6. I used to buy all my clothes in Yargıcı's.
7. We didn't use to live in a small village.
8. Life used to be cheap in Turkey.
9. I used to work in a doctor's office.
10. I used to play football.
11. We used to fly to Europe in summers.
12. We always used to use this road to Muğla.
13. We used to pick up flowers in the fields.
14. I didn't use to go to that restaurant.
15. I used to make a lot of mistakes.
16. We used to study every day.
17. I used to get up early in the mornings.
18. She used to take a bus to school.

19. I used to write a letter to her every week.
20. She used to cook fish for us.

EXERCISE 67

1. I'm used to drinking hot milk.
2. I'm used to having tea every day.
3. He is used to (standing) the noise of İstanbul.
4. The baby is used to sleeping early.
5. I'm used to eating soup at lunch.
6. He's used to studying harder.
7. She's used to driving her car fast.
8. They're used to cleaning their rooms.
9. We are used to wearing these uniforms.
10. She is used to wearing long hair.
11. He will be used to flying a plane.
12. She will be used to eating less.
13. He will be used to taking exams.
14. She won't be used to making a cake.
15. The baby is used to eating by herself.
16. I was used to (going) jogging in the mornings.
17. I was used to (listening to) her complaints.
18. I'm not used to travelling by plane.
19. She was used to reading a book every week.
20. They weren't used to smoking a lot.

EXERCISE 68

1. is higher than Mount Ararat
2. is less boring than this film
3. more dangerous (than a dog)
4. is shorter than July
5. is shorter than I am (me)
6. is less expensive than onion / is cheaper than onion
7. more expensive
8. longer
9. hotter
10. longer
11. has more skirts than her sister
12. is heavier than the blue suitcase
13. are cheaper
14. has more pages than the green book/is thicker than the green book
15. less
16. is newer than mine (my car/is)

EXERCISE 69

1. the most difficult
2. the worst
3. a) am the oldest person in our family
   b) is the youngest person in our family
4. the angriest
5. the best
6. the hottest
7. the highest/the tallest

EXERCISE 70

1. older than 2. more difficult than 3. more expensive than 4. wider than 5. colder than 6. hotter than 7. better than 8. the oldest 9. the worst 10. the most important 11. the most intelligent 12. the most hard-working 13. the largest 14. the best 15. the coldest 16. the shortest

EXERCISE 71

1. on 2. on - in 3. in - at 4. on 5. at 6. at - at 7. in 8. to - in 9. to 10. in 11. on 12. at 13. on 14. at 15. in 16. at - on 17. at 18. on 19. at 20. at 21. on 22. in 23. in 24. in 25. in

EXERCISE 72

1. after 2. for 3. in 4. with 5. up 6. to 7. during 8. since 9. ago 10. to 11. up 12. over 13. at 14. out 15. outside 16. out of 17. inside 18. outside 19. out of 20. for

EXERCISE 73

1. at 2. into 3. to 4. next to 5. on 6. above 7. on 8. like 9. for 10. since

EXERCISE 74

1. during 2. at 3. on 4. since 5. for 6. in 7. in 8. in 9. during / in 10. by

EXERCISE 75

1. among 2. above 3. in 4. at 5. at 6. opposite 7. behind/in front of 8. against 9. behind/in front of 10. around

EXERCISE 76

1. to 2. towards 3. upon 4. to 5. into/out of 6. through 7. up 8. down/up 9. at 10. out of 11. around

EXERCISE 77

1. on 2. of 3. of 4. of 5. for 6. due to/because of 7. of 8. for 9. for 10. because of / owing to / due to 11. Due to 12. for 13. for

EXERCISE 78

1. Our members are helped by us.

2. The important issues of our time are spoken out on by world leaders.

3. Decades have been spent by psychologists on demonstrating the amazing abilities of animals.

4. The bridge was built in 1974.

5. The first prize was won by John.

6. The thieves were caught by the police.

7. Our mistakes are corrected by the teacher.

8. A meeting is being considered by the directors now.

9. Even the most Europeanist of advertisers can be discouraged by the resulting headaches.

10. What he was trying to mean wasn't understood (by us).

11. The foods must be kept fresh.

12. a) She has been given some flowers.
b) Some flowers have been given to her.

13. Semester researches are prepared by the students.

14. The diseases should be diagnosed correctly by a doctor.

15. Everybody was shocked by the terrible news.

16. This poem was written by Shakespeare.

17. The book must be returned by Mehmet.

18. The import division will be managed by Oğuz.

19. The village may be captured by the enemy.

20. The book was torn by the little boy.

21. Her teeth have been extracted (by the dentist).

22. A delicious cake was made for her guests (by her).

23. America was discovered by Columbus in 1492.

EXERCISE 79

1. When was the Bosphorus bridge built?

2. What time will the meeting be held?

3. Where were the files left?

4. By whom was the book written?

5. In what year were the school regulations declared?

6. How was the bridge destroyed?

7. In what month was the enemy defeated?

8. Where were the reports found?

9. By whom were the golden bracelets stolen?

10. Where may the tickets be sold?

11. When must the bill be paid?

12. What is being debated by the congress today.

13. Where is cotton grown?

14. By whom was electric bulb invented?

15. How many people were killed by the bomb?

16. How much cake can be eaten at the party?

17. What should have been typed?

18. When must the results have been announced?

19. When will the book be published?

20. Why were they punished?

21. How are they treated?

22. Which one is going to be chosen (buy us).

EXERCISE 80

1. I must have my trousers shortened. (by a tailor)

2. a) I got my wife to press my clothes.
b) I got my clothes pressed.

3. a) I got my wife to make a cake.
b) I got a cake made. (by my wife)

4. I must have the radio repaired.

5. a) I ought to have the motor checked.
b) I ought to have the repairman check the motor.

6. We must have the windows cleaned.

7. a) I had a tooth pulled out. (by the dentist)
b) I had the dentist pull out a tooth.

8. I must have these letters posted.

9. I had my wife iron my clothes.

10. He has his shoes shone.

11. I had the artist make my portrait.

12. I got the gardener to cut the grass.

13. I had the secretary type the letters.

14. He will have the boss make an increase in his salary.

15. I had my car washed yesterday.

16. I got my brother to lend his walkman to me yesterday.

17. The sound of the bomb made all the window break into pieces.

18. I will get my mother to buy a shirt for me.

19. I got the janitor to buy two packets of biscuits.

20. I had my suitcases carried to my room

EXERCISE 81

1. We look for a lady who will work as a secretary in our company.

2. This is Mr Caner whose son has won a scholarship.

3. Thank you so much for the postcard which you sent me.

4. I have two children who are students at a primary school.

5. I hunted a lot of birds, some of which were very beautiful.

6. I saw several cars, most of which had foreign licence plates on in front of my house.

7. He gave me four batteries, one of which exploded in the radio.

8. Gökhan who had been working from morning to night was tired and sleepy.

9. The commander gave orders to his men who assaulted the enemy.

10. The matter was reported to the sergeant who attempted to arrest twenty people.

11. I prefer to use machines, which makes my work light.

12. We lit a campfire which soon spread out in the forest.

13. He was the first man who left the burning building.

14. The hostess was the only woman who survived the crash.

15. I have some postcards which I should post.

16. I have many books which I have to read.

17. The teacher always calls on Cem who is busy with other things.

18. I wrote to a pen friend who didn't answer my letter./The pen friend who I wrote to didn't answer my letter.

19. The police caught the man who stole my car.

20. Can you reach the frying pans which are on the top of the shelf?

EXERCISE 82

1. I like the films ending happily.

2. The car in front of our gate belongs to my father.

3. I gave him the bags I couldn't carry.

4. The apple - pie I ate two minutes ago was very delicious.

5. The students you are looking for aren't here now.

6. The man the detectives are searching for is a spy.

7. The man standing at the door looks like a policeman.

8. The boys running along the river may fall into the river.

9. I couldn't find the book you wanted.

10. I'm waiting for the driver having his own car.

EXERCISE 83

1. which 2. who 3. who 4. which 5. which 6. who 7. which 8. whom 9. which 10. which 11. who 12. who/m 13. which 14. which 15. who

EXERCISE 84

1. I believe (that) they will win the race.

2. It is known that he is in love with Aslı.

3. She believes (that) she will be a good teacher.

4. Do you think (that) the students have serious problems?

5. He says (that) Mehmet speaks fifteen languages.

6. It is true (that) I am not a good singer.

7. It makes me sad that my wallet has been stolen.

8. It is obvious that he is not telling the truth.

9. It is apparent that they'll fail the class.

10. It is a fact that there are many dishonest people here.

EXERCISE 85

1. I am afraid (that) they had an accident.

2. I am sure (that) she passed the class.

3. I am sure (that) you can organize a meeting

4. I am hopeful (that) I am going to go to America.

5. I am furious (that) she left the house.
6. I am proud (that) my son has become a doctor.
7. I am pleased (that) my daughter has won the university exam.
8. I am sorry (that) he can't type these letters.
9. I am confident (that) he will pass the exam.
10. I am sure that I sing well.

EXERCISE 86

1. Where he is now is not known.
2. What she said to him is a mystery.
3. What he tried to explain is not clear.
4. How he lives isn't known.
5. Why he scolded her is a mystery.
6. When they will arrive is not known.
7. Whom he got married to is a secret.
8. Where she lives is a secret.
9. How much that is is not known.
10. What he is doing now is not known.
11. How he makes a living is not known.
12. How he has managed to do it is strange.
13. Which one she will choose is obvious.

EXERCISE 87

1. The principal said (that) we had to study harder.
2. He says he has no idea about the matter.

3. The doctor said she would have a difficult operation the following day.

4. She said that she had gone there and had seen nothing.

5. Ali said he had been thinking of organizing a new meeting.

6. He said to me he could help me with my homework then.

7. He said he had been working there for 3 years.

8. They said they had built that house five years before.

9. He said he had already paid his debt.

10. She said she hoped it would be sunny the next day.

11. The student said she was only eighteen years old.

12. The teacher said the earth has one satellite.

13. Mehmet says he will be back soon.

14. Ahmet said everyone had to salute the commander.

15. Gökhan said his students speak/spoke English well.

16. He said he might call me when he was out.

17. They said they were going to play basketball the next day.

18. She said she had cooked the fish before she had prepared the salad.

19. The man said the radio was out of order.

20. Ali said he was leaving then.

21. Cihat said he had called me the day before.

22. She says her mother cooks better than her.

23. Feyzi said he had read that book.

24. He said he didn't like cats./He said he doesn't like cats.

25. He said he hadn't broken the window.

EXERCISE 88

1. Mehmed asked me when I would return home.

2. Ahmet wanted to know what time it was.

3. The policeman asked what was going on.

4. He wondered why they hadn't come.

5. He asked me who had called him whe he had been out.

6. He asked whose books those were.

7. He asked her how much sugar she took.

8. He asked him how long it took to go to İstanbul.

9. He asked me what kinds of car I liked.

10. His mother wanted to know where he had been.

11. He asked them where they were going to go.

12. He asked me how I could do that.

13. He asked her what she needed.

14. She asked me if I was going to call her again.

15. He asked me if I liked tea.

16. She asked me if I was sorry about it.

17. He asked me if I could help him.

18. He asked whether I had to do those exercises.

19. He wondered whether he ever visited me.

20. They asked me whether I had watched the football match.

21. He asked me if I was ready to go.

22. He asked us if he might open the window.

23. They asked if the exam had been difficult or not.

24. He asked me if I had been studying so long.

25. He requested me if I would think about it again.

EXERCISE 89

1. He told me to watch out my leg.

2. He told me to be calm while I was before the judge.

3. He told us to sit down.

4. He suggested going out.

5. He warned me to keep off the dog.

6. He told me to give him my address.

7. He warned me to look where I was going.

8. The policeman told us to show him our ID cards.

9. He warned us not to talk loudly before the commander.

10. My father told me not to fight with my sister.

11. He advised me not to reveal that secret.

12. He told her not to go out at night.

13. He warned us not to sit down before the teacher sat down.

14. The doctor told me not to take more than one pill a day.

15. He advised me not to enter the room unless I knocked at the door.

16. He told us to keep our voice down.

17. She told me not to look at her for a moment.

18. He told me to go there immediately.

19. He told me not to do it again.

20. He requested me to tell him my name.

EXERCISE 90

1. as/while 2. since 3. whenever 4. Once 5. as long as 6. As soon as 7. while/as 8. After 9. before 10. until 11. Immediately 12. hardly - when 13. While/As 14. until 15. After 16. since

EXERCISE 91

1. because 2. So 3. So 4. because 5. So 6. because 7. So 8. because 9. so 10. so 11.because 12. So 13. Because 14. So 15. So 16. because 17. because 18. because 19. So 20. Because

EXERCISE 92

1. Now that it's summer, you have to wear light clothes.

2. Now that you have time, you must visit her.

3. Now that the exams are over, we can go on a holiday.

4. Now that you are eighteen years old, you can get a driving licence.

5. Now that the class has started, you should attend the class.

6. Now that the rain has begun, we should stay at home.

7. Now that the rain has started, we can go for a walk in the rain.

8. Now that you have a car, you can go anywhere you want.

EXERCISE 93

1. Please stand still so that I can take your photograph.
2. I am going to change 100 dollars so that I can go shopping.
3. I'll attend an English course so that I can learn English.
4. I'll look for a part-time job so that I can have extra money.
5. I'll buy a fridge so that I can put the food in it.
6. I'll buy a dog so that I can fear the strangers.
7. Please be quiet so that I can study English.
8. Please turn on the radio so that I can listen to some music.
9. I'll get some meat so that I can prepare the dinner.
10. I bought this novel so that I could read it.

EXERCISE 94

1. The gas is so expensive that I can't drive to work.
2. The traffic was so heavy that I got late.
3. It was so cloudy that it began to rain.
4. It is so dark that I have turned on the light.
5. I was so tired that I fell asleep.
6. She has such a big bag that she can't carry it.
7. The teacher tells such interesting things that everybody listens to it.
8. It is such a good opportunity that I don't want to miss it.
9. The problem is so difficult that I can't solve it.
10. He is such a thrifty person that he saves all his money.
11. The team were so good that we couldn't beat them.
12. It was such a boring film that we left in the middle.
13. He was such a skillful player that he rarely lost a game.
14. The weather was so nice that we went to the seaside.
15. The tea was so hot that I put some cold water in it.

EXERCISE 95

1. Although I am with her all day long, I can't remember her name.
2. Although he has got the bachelor of arts degree, he isn't satisfied.
3. Although they are rich, they aren't happy.
4. Although he has got a driving licence, he can' t drive his car.
5. Although she eats less, she puts on weight.
6. Although his grades are too low, he doesn' t study.
7. Although she was ill, she worked all day long.
8. Although I had no money, I filled a cheque for him.
9. Although I had no time, I watched TV all day long.
10. Although his shirt was very dirty, he insisted on wearing it.
11. Although his lessons are bad, he doesn't study.
12. Although she doesn't have a diploma, she applies for the job.
13. Although he has enough money, he doesn't buy a car.
14. Although they are rich, they are begging on the streets.
15. Although she is pregnant, she denies it.
16. Even though she left home early, she was late for the appointment.
17. Although I have taken ten tablets so far, I'm still ill.

EXERCISE 96

1. I could pass the exams easily.
2. I would invest my money in foreign currency.
3. he could find a better job.
4. loss of life and money would lessen.
5. I would write to you.
6. I would buy a car.
7. If he gave up smoking

8. If I were you

9. If they encouraged me

10. If he got a job

EXERCISE 97

1. you wouldn't have been punished.

2. I would have gone with them.

3. we would have gone to the beach.

4. he would have bought a new computer.

5. you wouldn't have got wet.

6. If I hadn't spent my money unwisely,

7. If you had come to school yesterday,

8. If you hadn't eaten salty things,

9. If you hadn't made this error,

10. If it had been clear and sunny,

EXERCISE 98

1. If I knew how to play the piano, I could make a song.

2. If I typed well, I could write my research.

3. If I used this computer, I could prepare programmes.

4. If I were in Ankara, I would visit my parents. / visit Atatürk's Mausoleum.

5. If I had much free time, I could watch this film.

6. If I were rich, I would help the poor.

7. If I had passed the final exam, I would have graduated from the school.

8. If I had known her telephone number, I could have called her up.

9. If I had worn my raincoat, I wouldn't have got wet.

10. If I hadn't been ill, I would have played in the match.

EXERCISE 99

1. I wish he didn't smoke too much. / I wish he wouldn't smoke too much.

2. I wish I were rich.

3. I wish I had a house.

4. I wish I had been a mechanical engineer.

5. I wish I had come back in an hour.

6. I wish I had had some money to buy it.

7. I wish I lived in İstanbul.

8. I wish I had seen that movie.

9. I wish he weren't talking talk too much.

10. I wish she weren't ill.

11. I wish they were here.

12. I wish they didn't get married soon.

13. I wish they hadn't fought with each other.

14. I wish I tasted the apple-pie now.

15. I wish I could use a computer.

EXERCISE 100

1. doing 2. taking 3. enjoying 4. making 5. receiving 6. going 7. making 8. buying 9. turning 10. playing 11. staying 12. opening 13. escaping 14. helping 15. coming 16. disturbing 17. playing 18. going 19. teaching 20. posting

PART XIII | PHRASAL VERBS

Blow up: patlamak.
- The soldiers will blow up the bridge.

Break down: a) kırıp, yıkmak, b) kullanılmaz hâle getirmek
- Break down the wall. (a)
- The machinery of democracy has completely broken down. (b)

Break in: a) birinin sözünü bölüp araya girmek b) kırıp içeri girmek
- Why do you always break in my conversation? (a)
- The thief broke in and stole the money. (b)

Break out: Yangın, hastalık, savaş, isyan, şiddet hareketi vs birdenbire çıkması, patlaması.
- An epidemic disease broke out.
- A conflict broke out.

Bring about: meydana gelmesine neden olmak.
The war brought about a high cost of living.

Bring up: a) yetiştirip eğitmek b) dikkati çekmek, göz önüne koymak
- A mother should bring up her child well. (a)
- We must bring up the problem in the next meeting. (b)

Call for: a) bir şeyi ya da bir kimseyi alıp götürmek üzere uğramak b) çağırmak.
- I called for my package. (a)
- The teacher called for the volunteers. (b)

Call off: iptal etmek.
- We must call off the match due to the heavy snow.

Call on: kısa ziyarette bulunmak, uğramak.
- I'll call on him when I go to Ankara.

Call up: telefon etmek.
- Why don't you call him up?

Carry on: sevk ve idare etmek, işi sürdürmek.
- It's not easy to carry on studying in a noisy room.

Carry out: yürümek, başarmak, yapmak, tamamlamak.
- You should carry out your promise.
- Carry out your plans.

Catch up with: birine, bir şeye yetişmek, arayı kapamak.
- Our country has to catch up with the modernized countries.

Come across: rastlamak, karşılaşmak.
- I came across the wallet I lost yesterday.

Come true: gerçekleşmek.
- My dreams do not always come true.

Cross out: üzerini çizerek iptal etmek.
- You should cross out these words from your speech.

Depend on: a) bağlı olmak, dayalı olmak b) güvenmek.
- Friendship depends on the person's character. (a)
- Don't depend on your colleagues. (b)

Disagree with: a) farklı görüşte olmak.
b) yiyecek, iklim vb. uymamak, dokunmak, yaramamak.
- I don't agree with you. (a)
- Hard boiled egg disagrees with me. (b)

Do over: bir işi yeni baştan yapmak.
- Do over your composition.

Drop out: a) yarışı terk etmek b) okuldan (sınıftan) ayrılmak.
- The horse dropped out the race. (a)
- He dropped out of the school. (b)

Find out: bulup ortaya çıkarmak, keşfetmek, araştırıp bulmak.
- I must find out where the problem is.

Get across: bir konuyu başkasına anlatmak, açıklamak.
- I couldn't get across my thoughts.

Get a long with: başkalarıyla dost ya da uyum halinde olmak, geçinmek.
- The newly married couple gets a long with each other very well.

Get away from: kaçıp kurtulmak, uzaklaşmak.
- You can't get away from the facts.
- The prisoners got away from the jail.

Get home: eve varmak.
- She got home late.

Get in touch with: bir kimseyle bağlantı kurmak.
- Don't forget to get in touch with us.

Get off: inmek.
- The passengers got off the bus.

Get on: binmek.
- The passengers got on the bus.

Get over: kendine gelmek, iyileşmek.
- The patient got over in a short time.

Get rid of: kurtulmak, elden çıkarmak.
- I got rid of my torn shoes.

Get together: biraraya gelmek.
- The old friends got together.

Get up: kalkmak.
- I got up late this morning.

Give in: teslim olmak.
- The enemy gave in at last.

Give out: dağıtmak, neşretmek, dışarıya göndermek.
- Give out these papers, please.

Give up: vazgeçmek.
- Don't give up studying for the PHD exam.

Keep off: açığında, durmak, gelmemek.
- Keep off the dangerous zone.

Keep on (with): devam etmek, yapmakta ısrar etmek.
- Keep on with your English classes.
- Keep on waiting here.

Keep up (with): aynı hız ya da düzeyde olmak, ayak uydurabilmek, yetişmek.
- I can't keep up with the class.

Long for: özlem, istek duymak.
- They long for a child.

Look after: bakımını yapmak, ilgilenmek.
- A baby - sitter looks after our child.

Look down on: küçük görmek, kendini beğenmek.
- Don't look down on your friends.

Look for: aramak.
- I'm looking for a new job.

Look forward to: dört gözle beklemek, ummak.
- I'm looking forward to hearing from you.

Make sense: akla yatkın bir anlamı olmak.
- I can't make sense of this word.

Pass out: a) dağıtmak b) bayılmak
- Why did you pass out your books? (a)
- He passed out suddenly. (b)

Pass over: önem vermeyip geçmek, dikkat etmemek.
- Don't pass over these items.

Pick out: seçmek.
- You always pick out bad tomatoes.

Point out: belirtmek, ifade etmek.
- The prime - minister pointed out that there would be no increase in prices till January.

Put off: ertelemek.
- Don't put off getting married to her.

Put on: giyinmek.
- Why do you put on those colourless clothes?

Put out: söndürmek.
- Put out the lights.
- The firemen put out the fire.

Put up with: katlanmak, dayanmak.
- I can't put up with the rude people.

Run across: tesadüfen bul(uş)mak, karşılaşmak, rastgelmek.
- I ran across a new ad here.

Run away: ayrılıp, kaçıp uzaklaşmak.
- The captive ran away and we couldn't find him.

Stand for: a) yerini tutmak, karşılık gelmek b) desteklemek.
EEC stands for European Economic Community. (a)
- I stand for the democracy. (b)

Stand out against: direnmeyi sürdürmek, teslim olmamak.
- The enemy stands out against our troops.

Stand out: kendini göstermek, kolaylıkla görünmek.
- Great leaders stand out from the other people around them.

Take after: benzemek, birisine çekmek.
- He takes after his grandfather.

Take over: kontrolünü, yönetimini, sahipliğini üzerine almak.
- I'll take over my father's business in the near future.

Take pains: zahmete girmek.
- Don't take pains to please your commander.

Tear down: yıkıp tahrip etmek.
- They tore down a lot of houses in the slum area.

Try on / out: denemek, uyup uymadığına bakmak.
- Try on the shirt.
- Try out the computer and see whether it works.

IRREGULAR VERBS
DÜZENSİZ FİİLLER

Present (verb 1)	Past (verb 2)	Past Participle (verb 3)	
arise	arose	arisen	kalkmak
awake	awoke/awaked	awoken/awaked	uyanmak
be (am, is are)	was, were	been	olmak
become	became	become	olmak
begin	began	begun	başlamak
bend	bent	bent	eğmek, bükmek
bite	bit	bitten	ısırmak
bleed	bled	bled	kanamak
break	broke	broken	kırmak
build	built	built	inşa etmek
burn	burnt/burned	burnt/burned	yakmak; yanmak
buy	bought	bought	satın almak
catch	caught	caught	yakalamak; yetişmek
choose	chose	chosen	seçmek
come	came	come	gelmek
cost	cost	cost	fiyata mâl olmak
cut	cut	cut	kesmek
deal	dealt	dealt	uğraşmak; alışveriş yapmak
dig	dug	dug	kazmak
do	did	done	yapmak
draw	drew	drawn	çekmek; çizmek
dream	dreamt/dreamed	dreamt/dreamed	hayal görmek, rüya görmek
drink	drank	drunk	içmek
drive	drove	driven	araba sürmek
eat	ate	eaten	yemek
fall	fell	fallen	düşmek
feel	felt	felt	hissetmek
fight	fought	fought	savaşmak
find	found	found	bulmak
flee	fled	fled	firar etmek
fling	flung	flung	hızlı atmak, fırlatmak
fly	flew	flown	uçmak
forbid	forbade	forbidden	yasaklamak
forget	forgot	forgot(ten)	unutmak
forgive	forgave	forgiven	affetmek
get	got	got(ten)	almak
give	gave	given	vermek
go	went	gone	gitmek
grow	grew	grown	büyümek; büyütmek; yetiştirmek

hang	hanged	hanged	insan asmak
hang	hung	hung	bir şey asmak
have	had	had	sahip olmak
hear	heard	heard	işitmek
hide	hid	hidden	saklamak
hit	hit	hit	vurmak
hold	held	held	tutmak
hurt	hurt	hurt	incitmek
keep	kept	kept	tutmak; muhafaza etmek
known	knew	known	bilmek
leave	left	left	terketmek
lend	lent	lent	ödünç vermek
let	let	let	izin vermek
lie	lay	lain	uzanmak
light	lit	lit	yakmak
light	lighted	lighted	aydınlatmak
lose	lost	lost	kaybetmek
make	made	made	yapmak
mean	meant	meant	kastetmek
meet	met	met	karşılaşmak; buluşmak
pay	paid	paid	ödemek
put	put	put	koymak
quit	quit	quit	bırakmak, terketmek
read	read	read	okumak
ride	rode	ridden	binmek
ring	rang	rung	zil çalmak
rise	rose	risen	yükselmek
run	ran	run	koşmak
say	said	said	demek, söylemek
see	saw	seen	görmek
seek	sought	sought	aramak
shake	shook	shaken	sallanmak; sarsmak
sell	sold	sold	satmak
send	sent	sent	göndermek
set	set	set	düzenlemek; batmak (güneş, ay)
shine	shone	shone	parlamak
shoot	shot	shot	ateş etmek
show	showed	shown	göstermek
shrink	shrank	shrunk	çekmek, ufalmak
shut	shut	shut	kapatmak
sing	sang	sung	şarkı söylemek
sink	sank	sunk	batmak, dalmak
sit	sat	sat	oturmak
sleep	slept	slept	uyumak
speak	spoke	spoken	konuşmak
speed	sped/speeded	sped/speeded	hız yapmak; hızlandırmak
spend	spent	spent	harcamak
spin	spun	spun	bükmek, dönmek

stand	stood	stood	ayakta durmak
steal	stole	stolen	çalmak
stick	stuck	stuck	yapıştırmak; sıkışmak
stink	stank/stunk	stunk	pis kokmak
strive	strove	striven	uğraşmak, çabalamak
swear	swore	sworn	yemin etmek; küfretmek
sweep	swept	swept	süpürmek
swim	swam	swum	yüzmek
take	took	taken	almak
teach	taught	taught	öğretmek
tear	tore	torn	yırtmak
tell	told	told	anlatmak
think	thought	thought	düşünmek; sanmak
throw	threw	thrown	atmak
tread	trod	trod/trodden	yürümek; ayakta ezmek
understand	understood	understood	anlamak
undertake	undertook	undertaken	üzerine alıp yapmak; taahhüt etmek
wake	woke/waked	woken/waked	uyanmak
wear	wore	worn	giymek; takmak
weep	wept	wept	ağlamak
wet	wet/wetted	wet/wetted	ıslanmak; ıslatmak
win	won	won	kazanmak
wind	wound	wound	döndürmek; kurmak
withdraw	withdrew	withdrawn	geri çekmek; geri almak
write	wrote	written	yazmak

PART XVI
RULES FOR PUNCTUATION AND CAPITALIZATION
NOKTALAMA ve BÜYÜK HARF KULLANIM KURALLARI

Noktalama işaretlerindeki hatalar tecrübeli ve dikkatli okuyucular ve yazarlar tarafından hemen farkedilir. Noktalama işaretlerinde yapılan hatalar bir makalenin ya da bir kompozisyonun çarpıcı bazı özelliklerini bozar ve anlaşılmasını zorlaştırır. Noktalama işaretleri, düşüncelerin birbirlerine nasıl bağlı olduklarını gösterir.

The Period (Full Stop) - Nokta

a. Use a period at the end of a statement or imperative sentence.

Children and fools speak the truth.
Be careful.

b. Use a period with initials or after abbreviations.
p.m.
U.S.A.
Dr.
R.s.v.p.
B.C.

The Comma - Virgül

a. Use a comma to separate independent clauses joined by a coordinating conjunction (and, but, or etc.)
I telephoned him as soon as I arrived, but he was out.
I studied hard and I passed the exam.

b. Use a comma to separate words, phrases, or clauses in a series.
After I had got on the bus, I showed my identity card to the conductor.

NOT: If the clauses are short, the comma may not be used.

I put my handkerchief, mirror, comb and wallet into my back.

He likes basketball, football and swimming.
I call him in the morning, in the afternoon, and in the evening.

c. Use a comma to separate elements in addresses, geographical names,dates, and groups of three-digit whole numerals.

We live at 75 Halk Street, Doğancılar 81107, İstanbul, Turkey.
Sunday, June 1, 1974 is my son's birthdate.
İstanbul, Türkiye, is one of my favorite cities.
5,748.
4, 256, 927, 340

d. Use a comma after transitional words and phrases, mild interjections, and **yes** and **no.**
On the other hand, nobody accepted to do it.
Oh, I don't think it is the correct answer.
No, she didn't.

e. Use a comma to set off non-identifying (non-restrictive) clauses and phrases and appositives.
The chairman Gökhan Yıldız, who is a professor, is an eloquent speaker.
The report, written by the detectives, should have been already prepared.
I will, of course, assist you in this matter.

The Question Mark - Soru İşareti

a. Use a question mark at the end of a direct question.
Are you sure?
When will the train leave for İstanbul?

b. Do not use a question mark after an indirect question.
He asked her when she would make a salad.

The Exclamation Mark - ünlem İşareti

Use an exclamation mark to indicate strong feeling or emphasis.
It's too bad!
Be careful!
If we go on in this way, we will all die!

The Colon - İki nokta üst üste

a. Use a colon to introduce a list. Do not use a colon after a form of the verb **be.**

We must obey the following rules: saluting the superiors, keeping our uniforms clean, etc.

b. Use a colon to introduce a word, phrase, or clause that amplifies, explains, or summarizes the preceding sentence.

The Turkish meaning of "seasoned": Bir konuda oldukça tecrübeli, görmüş geçirmiş, olgunlaşmış, bilgili.

c. Use a colon to separate minutes from hour.

Classes start at 9:00 a.m. (Sometimes 9.00)
We have our lunch at 12:30.

d. Use a colon between two independent clauses when the second one explains the first.

There is only one thing to say: It serves him right.

e. Use a colon to introduce an appositive.
There are two sources of success: working and sweating.

f. Use a colon to introduce a quotation in a formal way.

He asked us: "When will you graduate from the university?"

g. Use a colon after the salutation of a formal letter and in bibliographical entries.

Dear sir:
Oxford: Oxford University Press, 1987.

The Semicolon - Noktalı Virgül

a. Use a semicolon to separate two independent clauses not separated by a period or by a comma and a coordinating conjunction. The use of semicolon demonstrates that the two independent clauses are closely related.

The iron is out of order; I have already tried it.
He took five courses this year; he completed his must courses.

b. Use a semicolon between items in a series when the items themselves contain commas.

There were John Brian, the president; Thomas Bear, the sales department

manager; David Adams, the accountant at the meeting.

c. The semicolon can also be used (instead of a period) when the second independent clause begins with a conjunctive adverb (e.g., however, nevertheless, moreover, therefore).

It is not very hot today; on the contrary, it is quite cool.
They violated the rules; therefore, they were put in the detention room.

Parenthesis - Parantez

a. Use parentheses to enclose a loosely related information that may be helpful but is not strictly necessary for the sentence.

Translation classes (particularly those at the advanced level) are recommended for all senior students.

The correct use of punctuation (as well as grammar and vocabulary selection) demonstrates a person's control of English.

b. Use parentheses to enclose figures numbering items in a series.

The economic measures taken were to (1) reduce inflation, (2) increase productivity of the state factories, and (3) increase employment.

The Dash - Uzun çizgi

a. Use a pair of dashes to show an emphatic interruption in the normal flow of a sentence.

The most important problem of the senior student - which should be our real concern - is to find a job after the graduation.

b. Use a dash to indicate a sudden interruption in thought.

They confessed to the crime - but why?

c. Use a dash to set off parenthetical elements instead of commas or parentheses to give a greater emphasis in your statement.

He closed the door with a bang - was he really angry? - when he heard the news.

d. Use a dash to set off an appositive or brief summary.

There is one class I like more than any other - The Translation.

The Hyphen - Kısa Çizgi

a. Use a hyphen to indicate compound words used as a single unit and a modifier before a noun.
She is a well-dressed teacher.
My brother-in-law is a naval officer.

b. Use a hyphen to indicate the division of a word at the end of a line. (Check a dictionary if you aren't sure about the syllable division.)

depart-ment
ap-pointed
particu-lar

c. Use a hyphen with compound numbers from twenty-one through ninety-nine.

twenty-three
seventy-six
eighty-nine
ninety-nine
two hundred fifty-five

The Apostrophe - Kesme İşareti

a. Use an apostrophe to show possession.

1. for singular nouns
John's car
the children's toys (exception)
the girl's dress

2. for plural nouns. (only an apostrophe after the plural s')
the girls' dresses

b. Use an apostrophe in a contraction.
cannot: can't
did not: didn't
do not: don't

c. Use an apostrophe to form the plural of numerals, letters, and words referred to as words.

There are ten 9's in the exam.
Only three B's were given in the exam.
His composition includes twenty and's.

Quotation Marks - Tırnak İşareti

a. Use quotation marks when writing the title of short works (e.g. poems, songs, stories, articles, etc.)

Have you read "A Farewell to Arms" yet?
I like the poem "The Rose Of The World" by William Butler Yeats.

b. Use quotation marks to show direct quotations.

He said to me, "Don't make a noise."
He asked, "When will you leave?"

c. Use single quotation marks to enclose a quotation inside a quotation.
" ' ' "

d. Use quotation marks to denote a special meaning of an expression.

His "Joke" seemed serious.

The Underline - Alt Çizme

a. Use an underline to indicate title of books, journals, newspapers, all publications issued separately, and names of ships, works of art, movies, television and radio programs and record albums.

Did you see Police Academy V ?
They use American Language Course texts in their school.

b. Use an underline to show words, letters, or numbers referred to.

Keep in mind the difference between make and do.
Children have problems writing their p's and g's.

c. Use an underline to indicate words or phrases not yet accepted into English.

Raison d'etre means the reason for existence.
Laissez faires means freedom in an economic system.

Brackets - Köşeli Parantez

Use brackets to enclose editorial corrections or additions in a quotation.

He said: "The man [General Anderson] took an important role in the war.

Capitalization - Büyük Harf

a. Capitalize the first word in a sentence.
Summer is the best time of the year for holiday.

b. Capitalize proper nouns, i.e., the names of people, cities, countries, and so on.

John Brown
London
Turkey

c. Capitalize the names of specific organizations, places, buildings, and so on.
the North Atlantic Treaty Organization Trafalgar Street
Capitol Shopping Center

d. Capitalize the first word of a quotation if it is a complete sentence.
He said, "Be seated, please."

e. Capitalize the days of the week, months, and holidays.
Sunday will be our meeting day.
We'll go to Uludağ in January.
Ramadan Bayram is sacred for the Moslems.

f. Capitalize the names of deities, religions, and other terms of sacred significance.
The Moslems follow the laws of Allah.
The Christians have the Trinity faith.
The Holy Trinity means the union of Father, Son, and Holy Spirit in one God.

g. Capitalize languages, races, nationalities, and their corresponding adjectives.
I want to learn English.
The Chinese like eating rice.

h. Do not capitalize areas of study unless it is the name of a specific class.
physics (Physics class)
economics (Economics 103)

ı. Do not capitalize the names of the seasons.

spring, summer, autumn, winter

j. Do not capitalize the directions of the compass unless they refer to a specific geographical location.

The plane travelled northwest for two hours.
The Southeast is a cold part of Turkey.

PART XV

LETTER WRITING

MEKTUP YAZMA
KİŞİSEL/ÖZEL MEKTUPLARLA İLGİLİ GENEL KURALLAR

1. Bir arkadaşınıza mektup yazdığınızda, olabildiğince doğal olmalısınız. Bir şey ile ilgili mazeretinizi veya gerekçelerinizi söylemek zorundaysanız, ikna edici olmalısınız. Her mektup yazışınızda, gerçek bir mektup yazdığınızı, kendi kendinize alıştırma yapmadığınızı aklınızdan çıkarmayınız.

2. a) Selamlamaya, **"Dear"** ve **"Dear Friend"**, şeklinde başlamayınız. Arkadaşınıza kendi ilk adıyla hitap edilmelidir. Ör. **"Dear Henry,"** , **"Dear Lale,"** vb.

b) Eğer akrabalarınızdan birisine mektup yazıyorsanız, selamlamanızı aşağıdaki gibi yapabilirsiniz:

Dear Uncle John,
Dear Aunt Mary,
Dear Cousin,
Dear Cousin Henry,
Dear Sister Jennifer,
Dear Brother Hakan,

c) Eğer yine dostane bir mektup yazıyor, fakat karşınızdaki şahsa ilk adıyla selamlama yapmak istemiyorsanız, şu şekilde selamlama yapabilirsiniz:

Dear Mr (Soyad),
Dear Mrs (Soyad),
Dear Miss (Soyad),

d) Eğer çok sevdiğiniz birisine, çocuğunuza, eşinize, kardeşinize vb. selamlama yapmak istiyorsanız aşağıdaki gibi yapabilirsiniz:

My dear,

e) Selamlamadan sonra mutlaka virgül kullanılacağını unutmayınız.

3. Mektubun planı üç bölümden oluşmalıdır.

1. Giriş
2. Gelişme (Amaç)
3. Sonuç

Giriş Bölümü:
Mektuba arkadaşınızdan aldığınız mektuptan ya da sizi mektup yazmaya iten şeyden söz ederek başlayabilirsiniz.

Örnekler:
- Mektubunu şu an aldım ve hemen cevap yazıyorum çünkü...
I have just this moment received your letter and am writing at once because...

- Son mektubuna cevap yazmam çok uzun sürdüğü için üzgünüm ama...
I am sorry that it has taken me so long to reply to your last letter but...

- Senden bu kadar uzun süreden sonra mektup almak ne güzel bir sürpriz!
What a good surprise it was to get a letter from you all this time!

- Senden en sonunda haber almış olmak ne güzel.
How nice it was to hear from you at last.

- Mektubuma bu kadar çabuk cevap verdiğin için çok teşekkür ederim.
Thank you so much for answering my letter so quickly.

- ... olayını öğrenince / duyunca hayal kırıklığına uğradım.
I was disappointed to learn/hear...

- ... duyduğuma çok üzgünüm.
I was very sorry to hear...

- ... duyduğuma çok sevindim.
I was very pleased to hear...

- Sana ne oldu?
Whatever has become of you?

- ... yı duyunca çok sevineceksin.
You will be very pleased/glad to hear that...

Gelişme (Amaç) Bölümü:
Bu bölüm mektubun en önemli yeridir. Burada mektubu yazma gerekçelerinizi anlatırsınız. Size daha önceden yöneltilmiş bir soruyu cevaplayacaksanız, çok dikkatle davranmalısınız. Ayrıca, siz de karşı tarafa sorular yönelteceksiniz bunu açıkça yazmalısınız. Bunlara ilaveten, mektubunuzu ilginç hale getirecek kişisel ayrıntılara; zevklerinize, düşüncelerinize, ilgi alanlarınıza vb. değinebilirsiniz.

Sonuç Bölümü:

Mektubu iyi dilek ve arzularla sonlandırmak doğaldır: Karşı tarafla en kısa sürede görüşmek arzunuzu ya da haber alma dileğinizi belirtebilirsiniz. Ayrıca, başkalarına da selam gönderebilirsiniz.

Örnekler:

- Seni en kısa sürede görmeyi / Senden en kısa sürede haber almayı sabırsızlıkla bekliyorum.
I am looking forward to seeing / hearing from you soon.

- Tekrar ayağa kalkmanı / sağlığına kavuşmanı diliyorum.
I do hope you will soon be up again.

- Selamlarımı / iyi dileklerimi lütfen...'ya ilet(in).
Please give my love/regards/best wishes to...

- Bunun tekrarlanmayacağından emin olabilirsin.
You can be sure that it won't happen again.

- Saat 5'te orada olacağım ve orada bu kez tam zamanında olmaya çalışacağıma söz veriyorum.
I'll be there at five o'clock and I promise I'll try to be punctual this time.

- Umarım yeni işine/okuluna/memleketine kısa sürede alışırsın. İlk izlenimlerini duymayı sabırsızlıkla bekliyorum.
I hope you will settle down in your new job/school/country soon. I shall be looking forward to hearing your first impressions.

4. Mektubu sonlamanın nasıl yapılacağı, karşı tarafı ne derece tanıdığınıza, samimiyetinize bağlıdır.

Dostlar ve tanıdıklar için genellikle kullanılan sonlama ifadesi şudur:
Your sincerely, (Saygılarımla,)
Ayrıca, **Yours very sincerely,** (En derin saygılarımla,)
Yours affectionately, (Sevgilerimle,)
ya da tek kelimeyle,
Love, (Sevgiler,)

* Bu ifadelerde ikinci kelimelerin (**sincerely, affectionately** vb.) küçük harflerle başladığı ve sonlarına virgül konulması gerektiği unutulmamalıdır.

MEKTUP SONLAMA İFADELERİ

Best wishes,	: En iyi dileklerimle,
All my love,	: Bütün kalbimle,
Love,	: Sevgiler,
Affectionately,	: Sevgilerimle,
As ever,	: Hoşçakal,
Yours,	: Arkadaşın,
Respectfully,	: Saygılarımla,
Sincerely,	: Saygılar(ım)la,
Yours sincerely,	: Saygılarımla,
Sincerely yours,	: Saygılarımla,
Yours very sincerely,	: En derin saygılarımla,
Yours truly,	: Hürmetlerimle,
Very truly yours,	: En derin hürmetlerimle,
Yours very truly,	: En derin hürmetlerimle,
Cordially,	: Saygılarımla,
Cordially yours,	: En derin saygılarımla,
Regards,	: Selamlar,
My best regards,	: Selamlar,
Yours faithfully,	: Saygılarımla,
Faithfully yours,	: Saygılarımla,

5. İmzanın nasıl atılacağı da karşı tarafla olan samimiyete bağlıdır. Örneğin ad ve soyadınızı, sadece adınızı ya da lakabınızı da imza şeklinde atabilirsiniz. İmzanızın okunaklı olmasına dikkat etmelisiniz.

MEKTUP PLANI

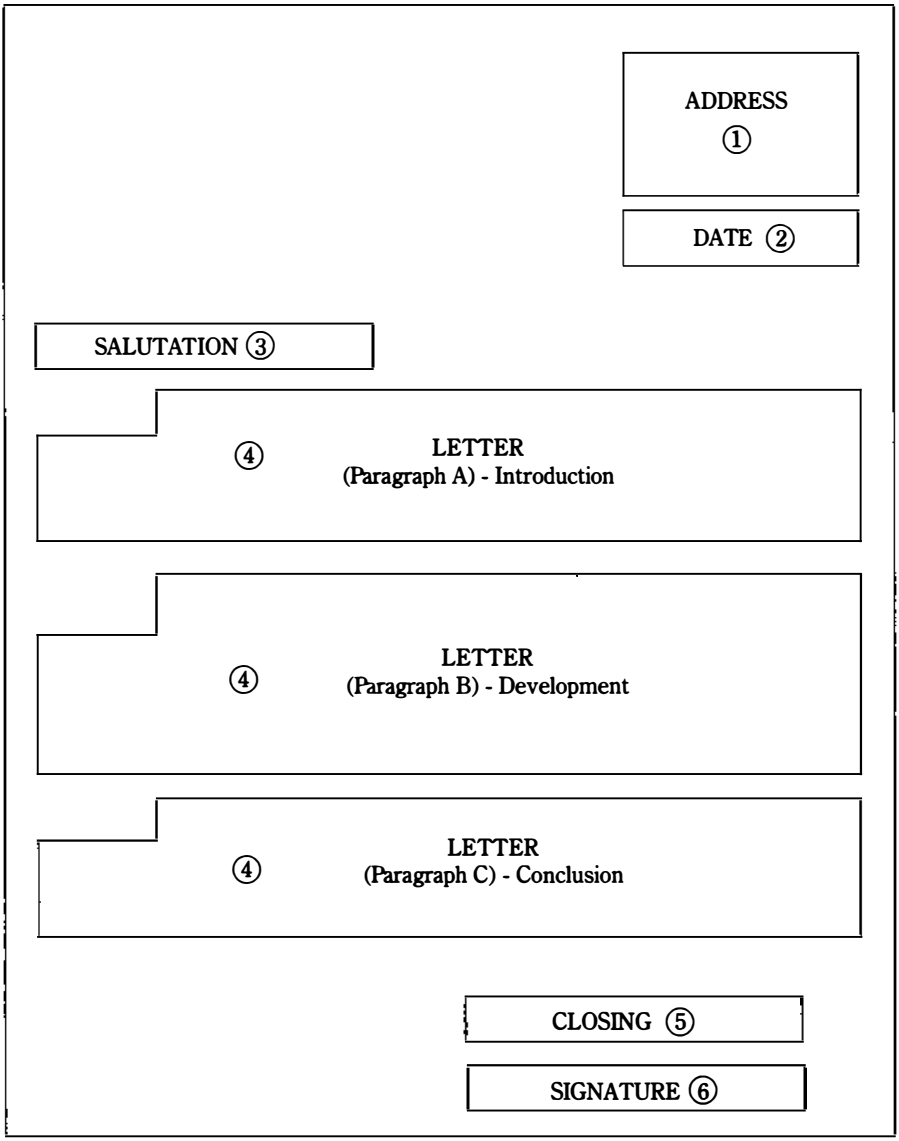

1. Mektubu yazanın adresi
2. Mektubun yazılış tarihi (October 9th, 2010)
3. Selamlama (Dear Jack / Dr. / Miss / Mrs vb.)
4. Mektup (Giriş - Gelişme - Sonuç)
5. Sonlama (Yours, Love vb.)
6. İmza

EXAMPLE LETTERS
MEKTUP ÖRNEKLERİ

WRITING TO A PEN-FRIEND
KALEM ARKADAŞINA YAZMA

Kalem arkadaşına yazılan mektup örneği:

Paşalimanı Cad.,
No: 27 Kuzguncuk
Üsküdar, İstanbul
TURKEY

20th July, 2006

Dear Molly,

I got your address from the Correspondence Worldwide. I saw their ad in A New Friend magazine. Then, I filled a questionnaire and they made a contact between you and me. I hope we'll be good friends and I'll be very pleased to know you.

I am 14 years old. I go to the Kanlıca Secondary School. I'm in class 3C. I like English, but I don't like Maths because it's difficult for me. My favourite sport is ping-pong. I also like swimming and riding a bicycle. My hobbies are playing the flute and writing poems. I like pop music. Turkish pop music is so nice. I will send you a few music cassettes and pictures of my country.

I'm looking forward to hearing from you soon.

Best wishes,

Hakan Kaletaş

WRITING BIOGRAPHY
BİYOGRAFİ (ÖZGEÇMİŞ) YAZMA

Başka birisinin hayatı ile ya da kişinin kendi hayatı ile ilgili olarak yazdığı raporlara kısaca biyografi denebilir.

I was born in İstanbul on 24th January, 1960.

I was the first child of a family of five boys.

After attending Selimiye Primary School in İstanbul, I went to the secondary and high schools in Bursa. After this, I went to the Bosphorus University and I finished the department of foreign languages in the faculty of education in 2003.

After I had worked as an English teacher, in an Anatolion Lyce, in İstanbul for 3 years and I joined the Army.

While working in military schools, I was sent to a language training program in America for six months. During this period, I took grammar and speaking courses. Then I returned to my country and served for seven years in the Army and quit my job here and I began to work as a salesman of a foreign company.

I am working as a manager now in the department of foreign affairs in a private bank.

I am married and have got two sons.

JOB APPLICATION LETTERS
İŞ BAŞVURU MEKTUPLARI

A.

Your Address
Date

Receiver Name & Address

Dear Sir/Madam: (or) Dear Mr Brown:

I am applying for the position of ———, which was recently advertised in the ——— newspaper.

I believe I am qualified for the position and would be able to fulfill all the requirements of the position.

Thank you for reviewing my resume of qualifications, which is attached. I look forward to an interview at your convenience to discuss my qualifications with you.

Respectfully,
Your Name

Encl:
1. Résumé
2. Diploma

B.

Your Address
Date

Receiver Name & Address

Dear Sir/Madam: (or) Dear Mr Brown:

I am applying for a position with your institution (company). I would be interested in an entrance level professional position which would allow room for upward growth and experience.

From my résumé for a position you will see that I am a recent graduate of the Middle East Technical University with a major in English Language Teaching. Although trained as an English teacher, I could be of use to your firm in other ways, as an administrative assistant, foreign relations correspondent or management trainee.

Thank you for reviewing my application and I look forward to hearing from you.

Respectfully,
Your Name

Encl: a/s

NOT: ***Encl:*** *ek*
a/s: *as stated: Mektupta söz edildiği gibi*

RÉSUMÉ (or) CURRICULUM VITAE (CV)
ÖZGEÇMİŞ YAZMA

A.

Photo

PERSONAL

NAME :
ADDRESS :
TELEPHONE NUMBER :
DATE OF BIRTH :

EDUCATION

(Year) Primary and secondary school
(Place)

(Year) Certificate, university education majoring areas
(Place)

WORK EXPERIENCE

(Year) (your most recent job)
(place)
(duties)

(Year) (If there is more.) (Job in the past)

(Year) (If there is more.) (Job in the past)

OTHER INFORMATION

Typing: (55 wpm)
Languages:
Hobbies:

REFEREES (The people whom you can show as referees; write their professions and addresses.)

B.

Address
Telephone #

FULL NAME

OBJECTIVE: A position as —— .

EDUCATION: B.A. in —— department, (university name, place, graduation date, degree.)

PROFESSIONAL EXPERIENCE:

(Year) (The recent job, address)
(Year) (Job in the past)

ADDITIONAL INFORMATION:

Skills: Word processing, (50) wpm
Knowledge of —— computer programming
Driver's License

Personal: Marital Status:
Date of Birth:
Hobbies :

References:

COMMISERATION and CONDOLENCE LETTERS
TESELLİ ve BAŞSAĞLIĞI MEKTUPLARI

Teselli mektupları birisinin başına gelen kötü bir olaydan sonra örneğin, bir kaza, hastalık, ölüm gibi durumlarda gönderilir. Telefon etmek yerine, mektup yazmak daha teselli verici olmakla birlikte, duyguları yazıya dökmek de oldukça zor olabilir.

173, Eye St.,
N.W. Washington D.C.

11th January 2006

Dear Jack,
I was very sorry to hear of the accident your son had. I hope he is well now. I don't know what to say because words fail me. If I can do anything, don't hesitate to let me know.

Love,

Brian

Address and/or date

Dear Mary,
I have just learned of your mother's death.
Please accept my deepest sympathy on the death of your mother.

Yours sincerely,
Christopher Bear

Helpful Notes:
I commiserate with you..,
I was very sorry to hear that...
I am extremely sorry to hear about ...
I was deeply upset to learn that...
I send you my (heartfelt) sympathy/sympathies...
Let me offer my condolences.

Offers of Help:
If I can do anything, don't hesitate to let me know.
If I can be of any help, don't hesitate to let me know.

Address and/or date

Dear Mary,

I have just learned of your mother's death. I would like to let you know how sorry I am to hear the news, and extend my condolences to you.

Sincerely yours,
Christopher Bear

FORMAL INVITATIONS
RESMİ DAVETİYELER

A.

(A formal reception invitation : Resmi bir yemek davetiyesi)

His Excellency, the Ambassador of England, and
Madame Huff
request the pleasure of the company of
.....
at a reception honoring Prime Minister ————————
on Friday, the tenth of June,
at six o'clock
The Hilton Hotel
Ankara

Please present this card at the door.
R.s.v.p.

B.

(A formal invitation : Resmi bir davetiye)

We kindly request your presence at the opening of the 20th Ankara Book Fair which will be held on October 10, 2006, Friday from 16:00 to 19:00.

for one person
Ankara Book Fair Organization

C.

(A formal wedding ceremony : Resmi bir nikâh davetiyesi)

Mr. and Mrs. John Mary Brown request the honor of your presence at the wedding of their son

Brian
to
Miss Evelyn Ricchi
Sunday, the tenth of May
at 3 p.m.
in the St. John Church
and to the reception afterwards at the
Ritz Hotel
San Antanio

R.S.V.P.

NOT: R.S.V.P. Lütfen Cevap Veriniz ifadesinin karşılığıdır.

INFORMAL INVITATIONS
GAYRİ RESMİ DAVETİYE

D.

(An informal dinner invitation: Resmi olmayan bir yemek davetiyesi)

Address
Date

Dear Mr. Heart,

My wife and I would like you and Mrs. Heart to have dinner with us on Saturday evening, May 20. We are also having a few couples whom you enjoy meeting.

We will have coctails at six thirty. We do hope you can join us.

Cordially yours,
Henry White

CONGRATULATION LETTERS
KUTLAMA MEKTUPLARI

Ailemizden birisi, arkadaşımız ya da çok yakın tanıdıklarımızın önemli ve mutlu günlerinde ve ayrıca onların başarılı ya da mutlu oldukları anlarda kutlama mektupları yazılır.

Evlenen birisini kutlama mektubu:

74, East Brush St.,
Frederick, Maryland

20th October, 2006

Dear Mary,

I'm pleased to hear that you've decided to get married at last. It's great and surprising news for me. I hope you and your husband stay delighted with the idea.

So all I can do is to wish you the happiest of days and also of future.

Love,

Helen

(A congratulation letter Tebrik (kutlama mektubu))

Dear John and Mary,

We are very pleased to hear about the birth of Joshua. Congratulations! We plan to see you at home some time next week.

We'd like to send our good wishes for a long and happy life for the little newcomer.

Affectionately,
Douglas and Victoria Bear

Helpful Notes:

I congratulate you on ... (-ing)
I'm delighted to hear that you...
I'm pleased to hear that you ...
It was great to hear that you ...
Congratulations on ... (-ing)
Congratulations on your success in ... (-ing)
Let me congratulate you on your ...

APOLOGIES and EXPLANATIONS
ÖZÜR ve AÇIKLAMA NOTLARI

(Apologies and Explanations : Özür ve Açıklama)
Helpful Notes:
I must apologise for ...
I do apologise for ...
I'm awfully sorry about ...
I'm terribly sorry about ...
I'm terribly sorry that ...
Please accept my apologies for ...

THANK-YOU LETTERS
TEŞEKKÜR MEKTUPLARI

Gönderilen bir hediyeye, verilen bir hizmete vs. karşılık yazılan mektuplardır. Nezaketen yazılması gereken bu mektuplarda, olabildiğince içten teşekkür ifadelerine yer verilir.

Rica edilen birşey karşılığında gönderilen teşekkür mektubu:

17, Blue St.,
Mobile, Alabama

3rd February, 2006

Dear Mr Reingold,

Thank you very much for your sending me the books I requested. I'm sure you spent a lot of time and money for them. If I owe you, please let me know.

If you need anything from my country, I can be of help you.

Yours sincerely,

Bertram Fentor

Helpful Notes:
Thank you very much for ... (-ing)
I must thank you for ...
I am extremely grateful (for) ....
I am most grateful ... (for)
Thanks (enormously) for ...
It was very good/nice of you to ...

REQUEST LETTERS
RİCA MEKTUPLARI

Karşı taraftan kitap ve broşür isteme:

Çubuklu Cad.,
Kireç Yol, No: 72/B,
Beykoz, İstanbul,
TURKEY
15th June, 2006

Dear Jack,

I'm preparing a research seminar about the geography of the earth. It's difficult for me to find original resources in my country. I need some books or brochures, etc. about the geography of your country and the earth.

I'd be very grateful if you could find and send me some materials. If they cost too much, I'd like to send the charge.

Please let me know at once so that if it's not possible, I could recourse to other solutions.

Yours sincerely,

Eray Erdil

1. Helpful Notes:

Introduction:
I'm writing because/on account of ...
I am writing to...

First request:
Could you (possibly) send me...?
I'd like you to...
I'd be grateful if you could/would...
Would it be possible for you to send/sell...?
I'd like to order ... from you/from your company.

Second request:
Could you also please send me/deliver ... to me...?

References:
I enclose/include a check for $ ...
a money order for $...
a postal order for $...

2. Helpful Notes:

I'd like/appreciate instructions/information about/directions to...
Could you / Would you (please) tell me...?
explain... (what is meant by)
clarify ....
send me information
directions
instructions

I'd be grateful if you could tell me/send me...

LETTERS OF COMPLAINT
ŞİKAYET MEKTUPLARI

(Letters of Complaint : Şikayet Mektupları)

Helpful Notes:

I'm writing	because .....
	on account of ....
	on the subject of ...
	to draw your attention to...

Complaining:

I must object...
I must complain about ...
I find it awful appalling / quite distressing that...
I can no longer tolerate / bear / put up with...
I feel something ought to be done/said ... about ...
It's time that .... was/were...

NEWSPAPER ADS
GAZETE İLÂNLARI

İlânlar, bir şey satmak, almak veya bir iş ya da personel bulmak için gazete ve dergilere verilebileceği gibi, ilân tahtalarına da asılabilir.

PERSONAL ADS KİŞİSEL İLÂNLAR

Births Doğumlar

LAMBERT, - On Oct. 7, 2006, at St Mary's Hospital, Manchester, to JENNIFER and ROGER, A Daughter (Harriet Jennifer), a Sister for Alex.

Deaths Ölümler

TICKELL (Anne), - On Oct. 20, 2006, late of 2 Star Road, Benton, Mary, beloved Wife of Jack, dear Mother of Sam, Larry and Susan, Service at Auston Church, on Tuesday, October 24, at 3.30 pm.

Marriages Evlilikler

BROWN BEAR, - On Oct 25, 2006, at Beverley Hills, JACK BROWN, only son of Brian and Laura Brown, of Star Market, Norwich, to MARY BEAR, only Daughter of Mr and Mrs M. Bear, of Hessle, Beverley Hills.

Articles Wanted Aranan Eşyalar

WANTED, Encyclopaedia Brittannica, 10th edition, also children's 2nd edition. - (06086) 2946

WANTED TOYS, Lego, Playpeople, large Fisher Price, toy hoover, action mand and sindy dolls and accessories. Must be good condition. Tel. Crafts Hill 81743 4186C

Articles for sale Satılık Eşyalar

CAR, 2005 model Renault Laguna. Good condition. Tel. 7186967

KNEEHOLE desk, good condition. $20, dining hatch, wood frame, sliding glass doors, $ 5, strong workbench, $5. - Royston 43950.

Bir firmanın eleman araması:

PART-TIME JOB

Interested in Selling
Electronic Toys???

If you want to sell
electronic toys in your
environment, write to us.

EX-ELECTRONIC
PRODUCTS COMPANY
P.O. Box 70
London

Çocuk bakıcısı arayan bir ailenin gazeteye verdiği ilân:

BABY SITTER

Do you like babies? Can you look after twins? We need a woman at the age of around 30. If you want to work from morning to noon, call this phone number.
0 218 - 4557228

Yazarın Yayınevimizden Çıkan Kitapları

- İngilizcede Zamanlar ve Cümle Kuruluşları - 1
- İngilizcede Zamanlar ve Cümle Kuruluşları - 2
- İngilizce Kelime Bilgisi Geliştirme Alıştırmaları (Word Power)
- İngilizce Kişisel ve Ticari Yazışma Teknikleri
- İngilizcede Cümle, Paragraf ve Kompozisyon Yazma Teknikleri
- İngilizcede Yapılan Kelime ve Gramer Hataları
- İngilizce Konuşma Kılavuzu
- Eğlenceli İngilizce - Fun With English
- İngilizcede Argo ve Günlük Konuşmalar
- Yeni Başlayanlar İçin Temel İngilizce
- İngilizce Tatil Kitabı
- İlköğretim Resimli İngilizce - Türkçe Sözlük
- Yeni Başlayanlar İçin Resimli İngilizce Kelime Bilgisi
- Yeni Başlayanlar İçin Resimli İngilizce Dil Bilgisi

İlköğretim Hikaye Kitapları Serisi

- Kaya Is At Home (4. Sınıf)
- Kaya Is At School (4. Sınıf)
- Kaya Is At The Zoo (5. Sınıf)
- Kaya Is At The Picnic Place (5. Sınıf)
- The Postman (6. Sınıf)
- The Ghost (7. Sınıf)
- Jokes From Nasreddin Hodja (6. Sınıf)
- Jokes From Nasreddin Hodja (7. Sınıf)
- The Christmas Snow (Stage 1)
- Robinson Crusoe (Stage 2)
- The Dumb Waiter (Stage 3)
- The Currycomb - The Blood Money (Stage 4)
- Summer Holiday (Stage 1)
- Alaaddin's Magic Lamp (Stage 2)
- Don Quixote's Adventures (Stage 2)
- Treasure Island (Stage 3)

ISBN 13: 978-975-10-1088-9